E bine de ştiut

Produsele apicole – mierea, polenul, lăptişorul de matcă sau propolisul – au un rol deosebit în hrănirea, hidratarea şi ameliorarea sănătăţii pielii. S-a demonstrat că propolisul, de exemplu, este foarte util chiar şi în tratarea cazurilor rebele de acnee, care nu răspund la tratamentul clasic.

E bine de ştiut că propolisul s-a dovedit a avea efecte benefice asupra pielii cu acnee. Acţiunea bacteriană are ca efect stagnarea şi regresia procesului inflamator

Remediu redutabil

datorită anihilării acţiunii de infecţie microbiană.

Acţiunea antiseptică a propolisului împiedică apariţia unor noi focare de infecţie ale foliculilor pilosebacei, reglarea secreţiei sebacee prin închiderea porilor şi reducerea cantităţii de sebum produs de glandele specifice.

Pe perioadă mai îndelungată, propolisul are o acţiune de corectare a ph-ului pielii la valorile normale (6,5), efect ameliorat al tenului seboreic care are ph-ul modificat. Dar, cel mai important efect al propolisului în tratarea acneei constă în marea putere de refacere a ţesuturilor, de cicatrizare. Aşadar, supărătoarea acnee are în propolis un remediu redutabil.

Dr. ANDY ANDREI

Pentru dumneavoastră, doamnă

Trucuri care vă ajută să slăbiţi fără dietă

Slăbitul fără dietă a devenit un fel de Sfânt Graal în căutarea căruia au pornit medicii nutriţionişti ai zilelor noastre. De ce nu şi cei care au probleme de greutate? Paradoxal, oamenii preferă să se înhame mai degrabă la un regim de slăbire, sau la mai multe, unele chiar drastice, decât să se angajeze într-o călătorie de mai lungă durată: schimbarea stilului de viaţă, consideră dr. nutriţionist Laura Ene.

Dietele vin cu nişte promisiuni irezistibile pentru cei care vor să se despartă de kilogramele în exces: rezultate rapide şi spectaculoase. Din păcate, nu ţinem cont de reversul medaliei.

Pe cât de rapid se instalează efectele, pe atât de repede dispar după ce renunţăm la dietă. Pe cât de impresionant este numărul kilogramelor pierdute în acest timp scurt, pe atât de frustrant este faptul că se întorc la loc „cu întăriri".

Ce ar trebui făcut pentru a slăbi, a vă menţine şi a înţelege totodată cât este de important să vă construiţi o relaţie sănătoasă cu mâncarea?

1 *Stabiliţi un interval de cel puţin 20 de minute pentru masă!*

Miza este foarte mare: aşa puteţi deprinde un obicei minunat, pentru care corpul vă va mulţumi negreşit. Dacă obişnuiţi să baloteziţi mâncarea în stomac într-un timp cât mai scurt, pe fugă, nu simţiţi gustul alimentelor. În consecinţă, vă supraalimentaţi. Mâncaţi încet, savurând fiecare gură de mâncare. Veţi descoperi cu mare bucurie că puteţi experimenta plăcerea mâncatului cu îmbucături mici şi porţii moderate. Aşa îi veţi oferi stomacului ocazia de a vă transmite la timp senzaţia de saţietate.

2 *Dormiţi o oră în plus!*

Mai puţin de 7 ore de somn au fost asociate cu comportamente alimentare dăunătoare. Pe măsură ce corpul se adânceşte în starea de oboseală, pofta de mâncare se înteţeşte. Un studiu realizat la Universitatea din Michigan a scos la iveală faptul că o oră de somn în plus pe noapte ar putea ajuta o persoană să scadă în greutate cu 14 kilograme pe an. Atunci când suntem odihniţi, suntem tentaţi să consumăm cu 6% mai puţine calorii zilnic.

3 *Puneţi în aplicare „Planul Restaurantul"!*

Oricât ne-am dori să gătim cât mai des şi să rărim mesele la restaurant, acesta nu este întotdeauna un obiectiv uşor de îndeplinit. În fond, masa de prânz din timpul programului de lucru rămâne un punct sensibil în calendarul celor care îşi doresc să slăbească. Există însă câteva trucuri pe care vă puteţi baza pentru a reduce numărul de calorii consumate. Împărţiţi un antreu cu un prieten sau cu un coleg. Comandaţi unul dintre aperitive pe post de fel de mâncare principal şi completaţi masa cu o salată. Dacă sunteţi tentat de unul dintre felurile principale, alegeţi dintre porţiile mini, concepute special pentru copii. În cazul în care aţi comandat totuşi o porţie normală, cereţi jumătate la pachet, pentru masa următoare.

4 *Eliminaţi zahărul lichid din meniu!*

Da, am spus bine. De fapt, sucurile nu ne oferă seva delicioasă a fructelor, ci o povară de zahăr de care corpul nostru nu are nevoie. Vă doriţi să îngurgitaţi zilnic 10 linguriţe de zahăr mascate în „sucul natural" sau să vă bucuraţi de aceeaşi cantitate de calorii din mâncare adevărată? Corpul nu percepe caloriile din sucuri ca atare, nu apare niciun semnal de saţietate după ce aţi băut o cantitate de suc cu echivalentul caloric al unei fripturi mari. Dacă apa simplă nu vă convinge pe tot parcursul zilei, puteţi adăuga felii de căpşuni şi de lămâie în pahar, plus frunze proaspete de mentă.

5 *Practicaţi yoga!*

Femeile care fac yoga tind să cântărească mai puţin decât celelalte, ne spune un studiu publicat în Journal of the American Dietetic Association. Cum este posibil? Persoanele care practică yoga au abordat o atitudine conştientă faţă de mâncare.

Importanţa conştientizării fiecărui moment, a respiraţiei, a stării în care se află corpul fac parte din filosofia acestei practici. Veţi putea estima cu mult mai mare uşurinţă care este cantitatea de mâncare de care are cu adevărat nevoie corpul. Şi nu vă veţi mai hrăni emoţiile, ci stomacul, pentru că yoga şi meditaţia vă vor ajuta să faceţi pace cu emoţiile. Liniştea interioară nu este compatibilă cu supraalimentarea.

6 *Mentolaţi-vă!*

Iată un truc foarte simplu, dar neaşteptat de eficient. Există activităţi şi momente care predispun la mâncat fără să vă fie vreun pic de foame. Este vorba despre petrecerile cu bufet suedez, timpul petrecut navigând pe Internet, vizionarea diverselor emisiuni la televizor. Pentru astfel de situaţii există însă şi un fel de piedică în calea mâncatului necontrolat. Dacă sunteţi acasă, fugiţi la baie şi spălaţi-vă pe dinţi. Dacă sunteţi în oraş, luaţi o pastilă de gumă supermentolată. Gustul puternic de mentol îţi va tăia brusc pofta de altceva, pentru că ar afecta gustul alimentelor. Pur şi simplu, nu este compatibil cu mâncarea.

7 *Faceţi exces de... legume!*

Ştiţi deja că este recomandat ca la fiecare masă să mănânci şi o legumă. Încercaţi trei diferite, în loc de una. O farfurie încărcată cu legume vă va ajuta să fiţi mulţumit de cantitatea generoasă de mâncare. Minunat! Mai ales că, odată intrate în schemă legumele, veţi reduce consumul altor alimente. Conţinutul ridicat de apă şi fibre vă va declanşa senzaţia de saţietate fără un cost caloric semnificativ. Secretul este să pregătiţi legumele la abur sau la cuptor, fără adaos de grăsime. Şi să vă bucuraţi de varietatea de verdeţuri de sezon pentru condimentarea lor, evitând astfel orice fel de sosuri cremoase şi pline de grăsimi.

Gastronomice

Cartofi în sos gorgonzola

1 kg cartofi albi, 300 g smântână, 200 ml smântână pentru gătit, 2 ouă, 150 g gorgonzola, 100 g caşcaval, o legătură mărar, usturoi, sare, piper.

Se taie cartofii sferturi sau jumătăţi şi se fierb cu un praf generos de sare, până ce se pot pătrunde cu furculiţa. Se aşază cartofii într-o tavă. Separat, se bat ouăle şi se adaugă cele două tipuri de smântână, caşcavalul ras şi gorgonzola tăiată bucăţele, sare, piper şi usturoi pisat. Se toarnă sosul cu gorgonzola peste cartofi şi se dă tava la cuptor pentru 35-40 minute. După ce cartofii s-au rumenit bine, se presară mărarul tocat fin.

Supă-cremă de roşii

1 kg roşii, 3-4 fire ceapă, 3 căţei usturoi, 2 ardei, o ţelină mică, o rădăcină pătrunjel, sare, piper măcinat, busuioc, 2 linguriţe ulei de măsline, 50 g orez.

Ardeii, ceapa, usturoiul, ţelina şi pătrunjelul se curăţă, se spală şi se pun să fiarbă în apă cu sare, piper şi ulei de măsline. Separat, se opăresc roşiile, se decojesc şi se pasează cu blenderul. Pasta de roşii se trece prin sită, apoi se pune într-un vas, la foc mediu, şi se lasă să clocotească câteva minute. Se verifică dacă au fiert toate zarzavaturile şi se scot cu spumiera. În zeama în care au fiert, se pune orezul spălat în prealabil şi se adaugă piureul de roşii. Se mai lasă să clocotească 20 de minute şi se adaugă busuiocul verde tocat mărunt.

Prăjitură cu brânză

Blat: ***140 g unt, 140 g făină, 2 ouă, 2 linguri smântână, o lingură zahăr, puţină sare.***

Umplutura: ***500 g brânză de vaci, 6 linguri smântână, 6 linguri zahăr, 6 ouă.***

Ingredientele de la blat se amestecă, se frământă bine şi se lasă 30 de minute în repaus. Apoi se întinde o foaie de mărimea tăvii şi se coace pe jumătate. Umplutura se prepară amestecând brânza de vaci trecută prin sită cu smântâna, zahărul, gălbenuşurile, apoi se adaugă albuşurile bătute spumă. Crema se întinde peste prăjitura coaptă pe jumătate şi se introduce din nou la cuptor până se rumeneşte frumos. La final, se pudrează cu zahăr vanilat.

Dosarele frumuseţii

Elixiruri

Dacă vă rezervaţi zilnic câteva minute pentru a pregăti acasă veritabile elixiruri din plante, tenul dumneavoastră va deveni luminos, catifelat, fără riduri.

Astfel, ***florile de gălbenele,*** care activează circulaţia facială se folosesc sub formă de comprese sau loţiuni. Se prepară o infuzie concentrată din 4 linguri de flori de gălbenele la o cană cu apă clocotită. După 15 minute se filtrează şi se aplică pe faţă. După 20 de minute se spală obrazul.

Infuzia concentrată din ***flori de muşeţel*** preparată din 3 linguri de flori la o cană cu apă clocotită se aplică pe faţă, după ce se răceşe suficient, sub formă de comprese călduţe.

Tenurile care se irită uşor beneficiază de efectul măştilor calmante rezultate din ***flori de muşeţel, de sunătoare sau de tei.*** Se amestecă aceste plante şi apoi două linguriţe se infuzează în 250 ml de apă clocotită. Când se răceşte infuzia se aplică pe faţă comprese care se lasă un sfert de oră, apoi se spală obrazul cu apă minerală.

Şi infuzia concentrată din ***frunze de pătlagină*** se aplică pe tenul deshidratat sub formă de compresă.

După 7 zile de tratament cu aceste elixiruri, tenul va recăpăta luminozitate, prospeţime şi aspectul fin şi catifelat.

Pagină realizată de
ECATERINA BĂTRÂNEANU

Fenomene aerospaţiale neidentificate

Vânătoarea de OZN-uri continuă

Raportul din 25 iunie al Oficiului Directorului Naţional pentru Informaţii (ODNI) evidenţia provocările actuale asociate evaluării Fenomenelor Aerospaţiale Neidentificate (FAN) care apar pe sau în apropierea zonelor şi instalaţiilor de exerciţii ale Departamentului Apărării (DoD) şi cerea adoptarea unor măsuri pentru o mai bună colectare şi studiere a FAN/OZN.

Iată că în aceeaşi zi, Kathleen H. Hicks – secretarul adjunct al apărării din SUA (ministru adjunct al apărării, cu teminologia noastră; prima femeie în această demnitate) – a emis un „memorandum" către conducerea superioară din Pentagon, comandanţii forţelor combatante şi directorii domeniilor de activitate. Subiectul: Evaluări ale fenomenelor aeriene neidentificate.

Evocând provocările actuale asociate evaluării fenomenelor aeriene neidentificate (FAN), care apar pe sau în apropierea zonelor şi instalaţiilor de instruire ale Departamentului Apărării, memoradumul subliniază că este esenţial ca Statele Unite să menţină securitatea operaţiunilor şi siguranţa pe poligoanele militare. În acest scop, este critic ca toate echipajele militare americane sau personalul guvernului să raporteze ori de câte ori aeronave sau alte dispozitive interferează cu instruirea militară. Aceasta include observarea şi raportarea FAN-urilor.

Ameninţări neidentificate

Recentul raport a remarcat, de asemenea, că domeniul de activitate al FAN se extinde în mod semnificativ dincolo de competenţa secretarului marinei, care conduce Grupul operativ pentru fenomene aeriene neidentificate (UAPTF) şi a sugerat îmbunătăţiri ale procesului, pentru a asigura colectarea consistentă şi în timp util a datelor despre FAN. În concordanţă cu aceste recomandări şi pentru a îmbunătăţi parteneriatul cu ODNI şi alte organizaţii non-DoD, se cere Biroului Subsecretarului Apărării pentru Informaţii şi Securitate să dezvolte un plan de formalizare a misiunii îndeplinite în prezent de UAPTF.

Planul ar trebui să stabilească proceduri pentru sincronizarea colectării, raportării şi analizei privind setul de probleme FAN şi recomandări pentru siguranţa testelor militare şi a perioadelor de instruire. Ar trebui identificate cerinţele pentru înfăptuirea şi funcţionarea noii activităţi, pentru a stabili structura organizaţională, resursele şi personalul necesar, precum şi autorităţile necesare, ca şi un calendar pentru implementare. Se cere ca acest proces să fie realizat în coordonare cu principalii membrii de stat major, cu preşedintele şefilor de stat major, cu secretarii departamentelor militare şi comandanţii structurilor de luptă, ca şi cu Directorul Naţional pentru Informaţii (DNI) şi alţi parteneri inter-agenţii relevanţi.

Toţi membrii Departamentului vor utiliza aceste proceduri pentru a se asigura că UAPTF, sau activitatea sa ulterioară, va primi rapoarte de observaţii FAN în termen de două săptămâni de la manifestarea fiecărui caz.

Tot în aceeaşi zi de 25 iunie, purtătorul de cuvânt al Pentagonului, John Kirby, a emis următoarea declaraţie cu privire la evaluarea fenomenelor aeriene neidentificate: Astăzi, directorul serviciilor naţionale de informaţii a oferit Congresului o evaluare preliminară a fenomenelor aeriene neidentificate (FAN) şi a progreselor realizate de comunitatea de informaţii şi de grupul operativ FAN al Departamentului Apărării în înţelegerea acestei ameninţări.

Analiza FAN este un efort de colaborare care implică multe departamente şi agenţii, iar Departamentul mulţumeşte Biroului Directorului de Informaţii Naţionale pentru că a condus un efort de colaborare pentru a produce această evaluare, precum şi celorlalte departamente şi agenţii care au contribuit la aceasta.

Incursiunile în zonele de instruire şi în spaţiul aerian desemnat reprezintă probleme de siguranţă a zborului şi operaţionale, dar pot pune şi probleme de securitate naţională. Departamentul Apărării (DoD) al SUA ia foarte în serios rapoartele de incursiuni – de către orice obiect aerian, identificat sau nu – şi investighează fiecare dintre ele.

Purtătorul de cuvânt a mai subliniat că raportul prezentat pune probleme instruirii şi testelor militare şi a identificat, de asemenea, necesitatea îmbunătăţirilor procesului, politicii, tehnologiei şi instruirii, inclusiv pentru a îmbunătăţi capacitatea de a înţelege natura FAN. A menţionat că, în acest scop, secretarul adjunct al apărării Kathleen Hicks a cerut Biroului subsecretarului de apărare pentru informaţii şi securitate să elaboreze un plan de formalizare a misiunii pe care o îndeplineşte în prezent UAPTF. Acest plan va fi dezvoltat în coordonare cu diferite componente ale Departamentului Apărării, inclusiv compartimente militare şi comandamentele combatante, precum şi cu ODNI şi cu alţi parteneri inter-agenţii. Planul va stabili proceduri pentru sincronizarea colectării, raportării şi analizei FAN, va oferi recomandări pentru securizarea câmpurilor de testare şi instruire militară şi va identifica cerinţele pentru stabilirea şi funcţionarea unei noi activităţi de monitorizare în DoD, pentru a dirija acest efort, inclusiv asigurarea cu resurse, personal, autorităţi şi un program de implementare.

Raportul preliminar a fost poate dezamăgitor pentru cei care se aşteptau la dezvăluiri senzaţionale, de tipul deţinerii unor OZN-uri prăbuşite, a unor mumii de extratereştri ş.a.m.d., dacă nu cumva şi la dezvăluirea existenţei unor tratate şi baze subterane, în care americanii şi extratereştri conlucrează pentru arme bazate pe tehnologii extraterestre. Din păcate, aceste zvonuri, care au circulat intens, erau, aproape în întregime, ştiri fabricate, menite dezinformării. Iar dacă ceva ar fi fost adevărat, ar fi fost un secret atât de bine păzit încât nu putea face, oricum, obiectul unor dezvăluiri. Toate indiciile conduc însă spre faptul că nimeni din Pentagon (poate cu excepţia câtorva persoane; dar e discutabil) nu cunoaşte ce sunt OZN-urile şi de unde vin ele.

Totuşi raportul preliminar e un pas important înainte. Guvernul SUA respinsese în mod deschis, timp de zeci de ani, observaţiile OZN care au stârnit imaginaţia populară; iată că acum el se declară pregătit să studieze, cu toată seriozitatea, „fenomenele aeriene neidentificate", bazat în mare măsură pe observaţiile piloţilor armatei americane. În ultimii ani, Pentagonul a lansat sau a confirmat autenticitatea mai multor videoclipuri cu aeronave enigmatice care prezintă o viteză şi o manevrabilitate care depăşesc tehnologiile de aviaţie cunoscute. Raportul marchează deci un punct de cotitură pentru armata SUA după decenii de dezinformare şi discreditare a observaţiilor obiectelor zburătoare neidentificate şi a „farfuriilor zburătoare".

Explicaţii greu de găsit

„Luăm foarte serios rapoartele despre incursiuni în spaţiul nostru aerian – de către orice aeronavă, identificată sau neidentificată, şi investigăm fiecare caz", a spus purtătorul de cuvânt al Pentagonului, Sue Gough.

Sunt interesante şi observaţiile fostului preşedinte Obama, într-un interviu recent a mărturisit: „Adevărul este că, atunci când am intrat în funcţie, am întrebat ceva de genul «avem undeva un laborator în care păstrăm exemplare extraterestre şi o navă spaţială?» Şi, ştii, au făcut un pic de cercetare şi răspunsul a fost NU."

Desigur, Obama glumea. Dar apoi el a spus şi alte lucruri, cu adevărat interesante, de pildă: „Ceea ce este adevărat – şi sunt serios aici – este că există imagini şi înregistrări de obiecte în cer şi nu ştim exact ce sunt. Nu putem explica modul în care se mişcau, Nu aveau un model uşor de explicat. Şi aşa, ştii, cred că oamenii iau în serios încercarea de a investiga şi de a afla ce este asta."

Această opinie este remarcabilă, împreună cu recunoaşterea mai largă a oficialilor guvernamentali – după decenii de negare! – că OZN-urile sunt reale. Desigur, subliniem încă o dată, a crede că OZN-urile sunt reale nu implică automat recunoaşterea faptului că este vorba de extratereştri; OZN-urile sunt pur şi simplu obiecte zburătoare neidentificate. Nu se presupune nici măcar că ele ar conţine alte forme de viaţă. Foarte multe persoane, între care Cristopher Mellon crede, de pildă, că ne-am putea confrunta cu sonde spaţiale ale unei civilizaţii îndepărtate.

După cum a remarcat Zachary Cohen de la CNN, raportul reprezintă, de departe, cel mai important document pe care guvernul SUA l-a elaborat vreodată despre OZN-uri, lăudând şi contribuţia fostului senator Harry Reid, care a dus, în 2007 la finanţarea proiectului OZN al Pentagonului, punctul de pornire pentru recentele evoluţii.

Mai merită menţionat şi faptul că raportul FAN/OZN al Pentagonului a avut şi o secţiune clasificată. Potrivit unor surse, ea avea 70 de pagini, iar dovezile video incluse au fost caracterizate drept „40 de minute de science-fiction".

Pagină realizată de
DAN D. FARCAŞ

Visele – o altă dimensiune a timpului

Fabulosul teritoriu imaterial oniric, cu toate labirinturile fabuloase ce au înfierbântat întotdeauna imaginaţia oamenilor, face parte din acea „faţă invizibilă" a lumii în ale cărei taine mirifice sperăm să ne putem scufunda cândva.

Nu ştim ce sunt cu-adevărat visele, însă există nenumărate cazuri documentate minuţios care confirmă faptul că se întâmplă ceva peste puterile noastre de înţelegere.

Urmând calea şamanică

Pot fi visele un fel de stare de agregare a „materiei" spirituale? Posibil. Chiar dacă nu ştim să explicăm mecanismele care le generează dinamismul specific, totuşi se ştie cu certitudine că în universul viselor timpul capătă altă accepţiune decât cea stabilită ca normală şi coerentă.

Legat de aceasta, unii oameni de ştiinţă au încercat să răspundă unei provocări situate într-un fel la limita raţionalului: ne putem influenţa cursul vieţii utilizând sincronicităţile, invocându-le sau atrăgându-le provocator către şi în realitatea noastră?

Surprinzător răspunsul este afirmativ atât în conformitate cu practicile şamanice venite din negura timpului, cât şi ca urmare a unor studii ştiinţifice în domeniul fizicii moderne. Aşadar, ne putem conecta la viitor?

Dacă sincronicităţile au un sens şi timpul este o iluzie necesară experienţei noastre în miezul materiei, atunci e posibil să le utilizăm în avantajul nostru. De altfel, regăsim această abordare în practicile aşa-numite precivilizaţionale ale anumitor curente şamanice şi în reflecţiile de vârf ale fizicii contemporane.

Aceasta, deoarece ambele domenii se bazează pe acelaşi concept: retrocauzalitatea. Un fapt derulat în trecut determină efectul de azi sau va avea urmări mâine; niciodată procesul nu s-ar desfăşura invers, dinspre azi către ieri. Totuşi, ideea că viitorul ar avea o anume „consistenţă" sub formă de potenţialitate sau realitate psihică şi că ar fi capabil să acţioneze asupra prezentului nu este deloc nouă, iar şamanii au ştiut întotdeauna să obţină un avantaj din ea, în special prin intermediul viselor.

Comunicare cu alte lumi

În cultura aborigenilor din Australia, noţiunea de vis este centrală şi această „a cincea dimensiune" are propria sa temporalitate. Sylvie Poirier, antropolog canadian, arată că aborigenii trăiesc continuitatea „visului ancestral", care defineşte timpul creaţiei, cu visul individual: „Visele sunt spaţiul-timp privilegiat al comunicării dintre oameni şi strămoşi, între oameni şi spiritele morţilor."

Visul este o călătorie a sufletului, este activ şi „reprezintă o formă de angajament, cum scrie Robert Moss, creatorul visului activ. Putem să decidem locul unde dorim să ajungem şi să mergem acolo în mod conştient." Aborigenii disting „visele umbre", cele mai puţin importante, de care abia ne mai amintim, şi „visele purtătoare de mesaj", cele care prezic un eveniment care se va petrece ori confirmă un eveniment deja survenit.

De asemenea, visele pot anunţa vizita unui părinte sau a unui străin. Altele pot prezice o apropiată nenorocire, iar altele avertizează asupra unor evenimente deja survenite într-un alt loc, dar despre care comunitatea celui care le-a visat nu va afla decât după ce visul se va fi produs.

În cele din urmă, visul orientează activităţile legate de întâlniri, de vânătoare şi de cules (referire la societăţile primitive), de boli, conflicte etc., ceea ce occidentalii numesc sincronicitate, în această cultură constituie marca iruperii constante a „timpului visului" în timpurile obişnuite, întrucât universul aborigen este un univers unde „totul înseamnă ceva", unde semnele fac parte din lucruri. Prin urmare, semnele nu sunt moduri de reprezentare, ci chiar manifestări. Iar orice manifestare este potenţial simbolică.

Câtă vreme vorbim despre un domeniu definit mai degrabă prin mistere decât prin revelaţii, intruziunea în tărâmul doar aparent interzis al oniricului pare o încercare foarte dificilă. În realitate, lucrurile stau exact invers, calea e simplu de urmat, fie şi numai pentru că ea se află în noi înşine.

ADRIAN-NICOLAE POPESCU

Dansatorii tundrei siberiene

Cu multe mii de ani în urmă, în vremuri când oamenii trăiau în condiţii primitive, unii dintre membrii comunităţilor „suspendate" între pământesc şi celest, între realitatea cea mai dură a vieţii cotidiene şi nevăzutele lumi ale spiritelor, aveau darul de a propaga manifestări de genul celor numite astăzi culturale sau artistice.

Nu ne referim la arta imagistică existentă pretutindeni pe glob (picturi, cioplituri sau încrustaţii), ci la arte mult mai dificil de identificat din motive lesne de înţeles: muzica şi dansul.

Costumul-instrument

Dintotdeauna, armoniile sonore din natură au fost receptate, asimilate şi ulterior reproduse de om, însă a vorbi despre dansatori de acum 2.000-8.000 de ani reprezintă o provocare curajoasă. Totuşi, asemenea elemente au existat cu certitudine într-un ţinut foarte întins, unde şi astăzi supravieţuiesc vestigii ale vechilor culturi: Siberia.

Şamanii, acele stranii fiinţe umane sfâşiate între lumea de aici („de jos") şi lumile celelalte sunt şi de această dată, cei care trebuie să îşi asume detaliul magic şi terifiant al comunicării dinamice cu spiritele, între altele utilizând un „instrument" sonor cu totul neobişnuit, asemănător clopoţeilor de la picioarele căluşarilor. De la sintagma „clănţănitul dinţilor" la „clinchetul dinţilor" nu pare a fi decât un pas; dar un pas uriaş care are semnificaţia transcenderii spaţiului material către cel al oniricului, al luptei pe viaţă şi pe moarte în spiritual, pentru folosul oamenilor neiniţiaţi şi deci lipsiţi de scutul mental salvator de influenţele demonice.

Aceasta ar fi esenţa ideii susţinute de membrii unei echipe arheologice a universităţii finlandeze din Helsinki. Ei au studiat amănunţit un interesant costum de şaman, vechi de peste 8.000 de ani, dotat cu un accesoriu bizar. Pe ceea ce se presupune a fi o tunică se află atârnate în zeci de şiruri orizontale peste 140 de dinţi de wapiti (în limba populaţiei cree sau în limba shawnee, waapiti înseamnă „elan".)

Cercetătorii au constatat un lucru uşor de confirmat: la cea mai mică mişcare a celui care îl poartă, costumul de piele astfel împodobit scoate un clinchet ce poate fi chiar controlat prin diferite gesturi, sărituri sau unduiri ale corpului. Riitta Rainio, principala autoare a studiului, a testat costumul-instrument, timp de peste şase ore, primind în final confirmarea practică a ipotezei.

Sunetul de dincolo de timp

Experimentul a prins contur în urma descoperirii a sute de incisivi de elan în mormintele cimitirului preistoric Yuzhniy Oleniy Ostrov, de pe malul lacului Onega (din Carelia, în nord-vestul Rusiei). Numărul acestora varia, de la un defunct la altul, ajungând la peste 300 de incisivi în unul dintre cazuri.

Extrem de tulburătoare este declaraţia cercetătoarei Riitta Rainio, după realizarea testului sonor al costumului: „Sunetul este fascinant, căci îl transportă pe dansator într-un peisaj sonor milenar. Cel mai impresionant pentru mine a fost sentimental că de fapt pandantivele pe care le purtam dictau ritmul şi mişcările corpului meu, Nu eu decideam modul de a dansa, ci aceste ornamente, a căror mişcare am urmat-o. Era ceva eliberator, după şase ore de dans, nu mă mai puteam opri!"

Pandantivele din dinţi de animal care supun conştiinţa umană nu sunt singurele elemente ce demonstrează rolul halucinant al dansului în cadrul comunităţilor vechi siberiene. În timpul săpăturilor pentru un nou pod peste râul Ob din Novosibirsk, Rusia, a fost descoperită o statuetă înaltă de zece centimetri, veche de peste 2.000 de ani: o figurină de bronz a unui dansator, sculptată într-un mod care sugera evident un corp în plină mişcare.

Micul dansator a fost cel mai probabil lăsat pe malul râului ca un cadou spiritelor de apă pentru a asigura o trecere paşnică. Personajul este aplecat spre dreapta, cu braţele ridicate în aer şi cu capul rotit spre stânga şi înainte, ca şi cum sculptorul ar încerca să înfăţişeze un moment în care dansatorul se roteşte în sens invers acelor de ceasornic, poate în timpul unui dans extatic.

Încă un mister al strămoşilor omenirii de astăzi, ce relevă forţa irezistibilă a miracolelor sub semnul cărora stătea cândva existenţa de fiecare zi.

ADRIAN-NICOLAE POPESCU

100 de locuri de văzut în România

Muzeul Satului Bucovinean

Imaginea de ansamblu a Muzeului Satului Bucovinean din Suceava reflectă organizarea şi activitatea complexă a satului tradiţional, arhitectura gospodăriilor şi a construcţiilor comunitare, a instalaţiilor tehnnice care ilustrează ocupaţiile, meseriile şi meşteşugurile specific fiecărui meşteşug, aici putându-se demonstra şi învăţa tehnicile de lucru tradiţionale, fiind folosite ca ateliere-şcoală pentru copii sau turişti.

Organizarea interioarelor constituie o expoziţie etnografică aparte care respectă particularităţile zonale ale obiectivelor de arhitectură populară. Cuptoarele, sobele se regăsesc în muzeu într-o varietate de tipuri; mobilierul tradiţional, textilele de interior, piesele de port popular completează imaginea civilizaţiei tradiţionale bucovinene.

Inedit pentru muzeu este reprezentarea vieţii spirituale a ţăranului prin marcarea riturilor de trecere, naşterea şi înmormântarea, precum şi ritul de integrare care este nunta.

Interesul pe care acest tip de muzeu îl relevă are la bază câteva elemente definitorii: expunerea într-un mediu natural, autenticitatea şi originalitatea exponatelor, tehnicile de construcţie diferite şi elementele decorative specifice cu valoare de simbol, recreerea unui mod de viaţă tradiţional, valoarea de document în scop educaţional, expunerea colecţiilor etnografice cât mai aproape de utilitatea obiectului în context şi nu doar ca obiect de muzeu, toate acestea permit vizitatorului înţelegerea şi valorizarea tradiţiilor Bucovinei.

zonei, modul de viaţă al locuitorilor din Bucovina.

Alături de gospodăriile formate din case şi anexe, amplasate de-a lungul uliţelor, în vatra satului, veritabil nucleu al vieţii comunităţii, se regăsesc biserica şi clopotniţa Vama, crâşma Şaru Dornei şi şcoala Securiceni.

Pe valea pârâului care străbate muzeul sunt amplasate instalaţiile tehnice hidraulice: moara Mănăstirea Humorului, piua de sumane, daracul pentru prelucrarea lânii. Meseriile şi meşteşugurile sunt reprezentate în ateliere dotate cu inventarul

GABRIEL TUDOR

Amprente ale spiritualităţii

Schitul Păpuşa

Aflat în comuna Costeşti din judeşul Vâlcea, în apropierea Mănăstirii Bistriţa poartă hramul Sfântului Grigorie Decapolitul. Biserica schitului este astăzi o biserică parohială, lângă aceasta aflându-se şi cimitirul.

Sfântul aşezământ a fost ridicat în 1712 aparţinând epocii brâncoveneşti, dar nu de marele domnitor, cunoscut drept ctitor al multor monumente din Ţara Românească ci de călugării bistriţeni care îl aveau drept conducător spiritual pe egumenul Ştefan. De fapt, egumenul a rezidit locaşul din temelie pe o veche ctitorie de la sfârşitul secolului al XV-lea a boierilor Craioveşti.

Dovezi de necontestat ale perioadei în care a fost construită sunt turla octogonală şi pridvorul dar şi zugrăveala interioară făcută pe cheltuiala câtorva membri din familia Brâncoveanu, printre care şi vornicul Iordache Creţulescu, ginerele domnitorului, soţul domniţei Safta. La început aici erau numeroase chilii în care se retrăgeau călugării cărturari de la Mănăstirea Bistriţa. Din acest vechi ansamblu nu s-a mai păstrat decât biserica.

Aceasta este construită după un plan dreptunghiular având în exterior lungimea de 9,5 metri şi lăţimea de 4,5 metri. Este alcătuită din Altar, naos, pridvor închis, cu laturile de nord şi de sud retrase faţă de peretele naosului. Accesul se face pe latura sudică. Absidele laterale sunt de tip poligonal cu câte trei laturi fiecare. Turla octogonală de deasupra naosului se ridică pe o bază pătrată înaltă amintind de turla mănăstirii Arnota din apropiere.

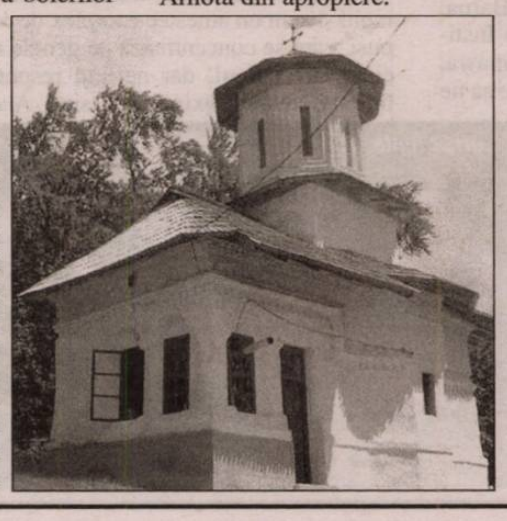

Pridvorul prezintă şase coloane şi două semicoloane cilindrice cu arcade în semicerc. Ca elemente decorative ale exteriorului pot fi amintite brâurile de cărămidă aparentă care înconjoară biserica în dreptul streşinii, bazei şi părţii superioare a turlei.

În interior trebuie remarcată decoraţia de lemn a catapetesmei cu elegante motive vegetale, remarcate fiind uşile împărăteşti şi ornamentele aurite care înconjoară icoanele centrale.

Pictura murală a fost executată de Iosif ieromonahul şi Tudosie ieromonahul, încadrându-se în realizările curente ale epocii. În bolta turlei este reprezentat Hristos înconjurat de îngeri. Scenele biblice printre care „Schimbarea la Faţă" impresionează prin artă şi dimensiune.

Pe peretele sudic – omagiu adus epocii respective – sunt reprezentaţi Constantin Brâncoveanu, doamna Maria, copiii Constantin şi Safta.

Călugării care au locuit în chiliile aflate la sud şi la est de biserică au tradus din literatura patristică opere cu caracter religios şi laic. Cel mai cunoscut şi apreciat rămâne Dionisie, Eclesiarhul Mănăstirii Bistriţa, autorul gravurii reprezentând Peştera Sfântului Grigorie Decapolitul (1796), al Pomelnicului Schitului Păpuşa (1800), decorat cu frumoase miniaturi, în care se atesta pentru prima dată toponimul Pietreni al fostului sat Târsa din Costeşti.

IRINA STOICA

Colajele „artistice” ale banilor

Că din artă se fac bani este un lucru foarte bine cunoscut, dar, oare, din bani se poate face artă? Nu e o întrebare retorică şi nu se referă la sumele considerabile necesare pentru realizarea lucrărilor de artă, fie ele valoroase sau nesemnificative din punct de vedere cultural.

Răspunsul este pozitiv, iar el vine în modul cel mai concret posibil ca o replică la evoluţiile social-economice impuse de rigorile lumii de azi.

Pentru ca ideea de mai sus să fie cât se poate de limpede, în contextul disoluţiei până la topirea totală a graniţelor dintre arte şi dintre artă, pe de o parte, şi alte domenii de cealaltă parte – câţiva creatori au inventat o tehnică uimitoare prin sensurile ei: colajul artistic din decupaje ale bancnotelor.

Foarte simplu spus, bancnotele sunt tăiate cu foarfeca, apoi fâşiile rezultate sunt lipite astfel încât să întruchipeze obiecte, persoane, animale, peisaje etc. Dar cine-şi poate permite să toace bani – la propriu! – de dragul actului artistic?

Unul dintre promotorii acestui curent hipermodern în domeniu este americanul Marshall Weber, din San Francisco. Colajele monetare imaginate şi realizate de el folosesc bancnote reale, respectiv dolari, rezultatul final şi mesajul implicit fiind doar în mică măsură sau deloc legate de imaginea în sine, întrucât un asemenea act artstic, în ansamblul său, constituie o penetrantă

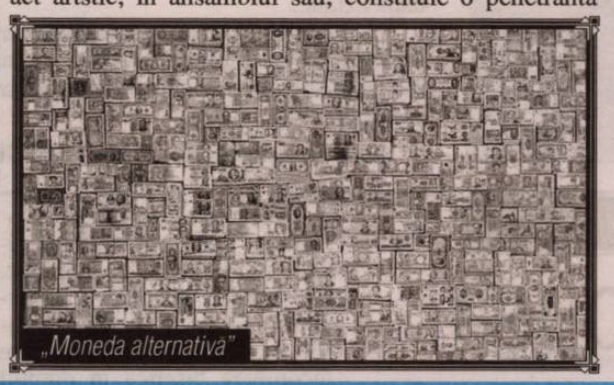

„Moneda alternativă”

critică social-economică, la nivel de simbol. Între lucrările reprezentative pentru curent se situează „Moneda alternativă”, un colaj valutar realizat cu bancnote din întreaga lume. Piesa reprezintă o reconfigurare critică a sistemului capitalismului şi cultul propagandei personalităţii pe care bancnotele îl reprezintă.

Materialul utilizat şi manipularea acestuia necesită o reflecţie profundă asupra utilizării capitalului simbolic ca sistem de relaţii interumane. Bancnotele sunt codificate în imagini autoreflexive, critice şi multivalente.

Deturnarea acestor simboluri permite revelaţiile unei naraţiuni ascunse prin reconfigurarea instrumentului simbolic al opresiunii. Este dezvăluită supunerea înrobitoare a celor neputincioşi, a săracilor, a victimelor sistemului financiar global. Astfel, tăierea banilor se vrea o perturbare a naraţiunii puterii, un act de protest, de revoltă şi – în felul său – chiar acuzator şi agresiv, o declaraţie de război în acest plan unde confruntarea se derulează de pe poziţii de inegalitate, o altfel de poziţie socială.

Colajul se defineşte aici ca o modalitate de a adopta o poziţie critică iconică prin reconfigurarea monedei şi a simbolurilor sale alăturate în mod automat puterii. Iar critica nu e doar iconică, ci şi ironică, sub un anumit aspect. În mod logic, oricare tip de receptor al insolitei exprimări artistice îşi poate pune întrebarea: Cât costă acest covor global de bancnote? Incredibil, dar adevărat: banii au un preţ, iar sub această formă, lucrarea artistică respectivă a fost evaluată la 30.000 de dolari americani...

Justine Smith este o autoare de asemenea reprezentări simbolice. O lucrare magistrală pentru acest segment de artă este „Daune colaterale”, cu trimitere directă la cinica accepţiune a fabricanţilor de războaie reale, lucrarea ce prezintă o grenadă a cărei suprafaţă este în totalitate îmbrăcată în bancnote de un dolar.

O alăturare de un realism terifiant a două dintre elemente care nu doar că definesc societatea umană, ci

„Daune colaterale”

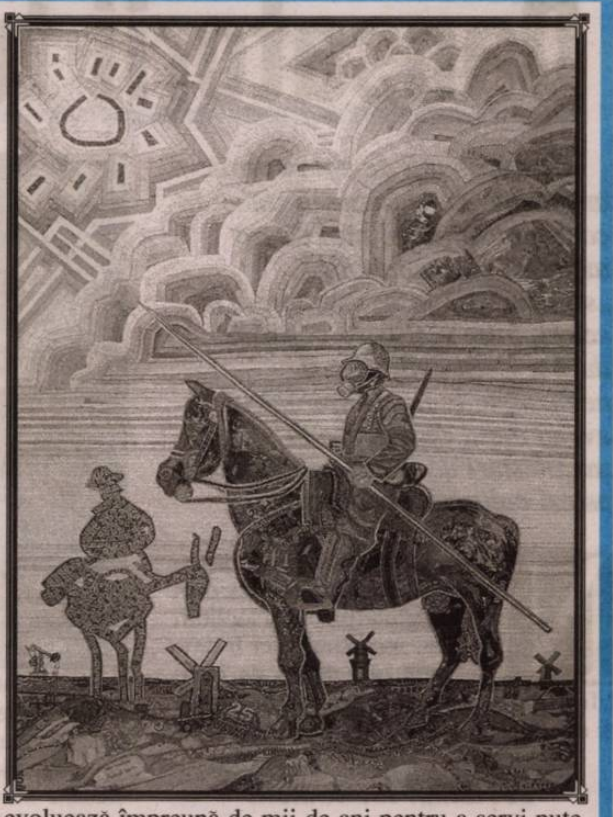

evoluează împreună de mii de ani pentru a servi puterea primitivă, atavismul: banul şi arma, unealta care ucide. Iar acolo unde cele două sunt prezente, este de la sine înţeles că orice creatură, umană sau nu, trebuie să se aştepte în orice clipă să devină „victimă colaterală”. O pierdere pentru care nimeni, niciodată nu va fi pus sub acuzare.

Într-o rezumare aleatorie a celor arătate mai sus, am putea afirma că arta colajului monetar nu reprezintă în sine o valoare estetică. Ceea ce atinge în schimb neiertător raţiunea, conştiinţa şi chiar latura afectivă a receptorului lucid este mesajul direct, care nu ne lasă nicio cale de interpretare: chiar „tocaţi”, depersonalizaţi, alăturaţi într-un melanj ameţitor, banii se reconfigurează în aceleaşi structuri dominatoare, la fel cum decapitarea hidrei generează naşterea unui monstru şi mai feroce.

Unde se situează aici funcţia purificatoare a artei? Poate că tocmai într-o asemenea modalitate de „exorcizare” a răului din noi şi din jurul nostru.

Oamenii „veninoşi”

Viitorul va decide pentru noi?

Biochimiştii şi experţii în venin au lansat o ipoteză absolut halucinantă: este posibil ca, în anumite condiţii cu totul speciale, unii oameni să se alăture speciilor terestre producătoare de venin, precum cobra, vipera, şarpele cu clopoţei. Aceasta deoarece, la fel ca reptilele, fiinţa umană, dar şi celelalte mamifere se află în posesia setului de instrumente necesare pentru a produce substanţa ucigătoare.

Un număr de gene flexibile, în special asociate cu glandele salivare la om, explică modul în care veninul a evoluat independent de strămoşii neveninoşi de peste 100 de ori în regnul animal. „În esenţă, avem toate elementele de construcţie la locul lor, a declarat Agneesh Barua, doctorand în genetică evolutivă la Institutul de Ştiinţă şi Tehnologie Okinawa, Japonia. Acum depinde de evoluţie să ne ducă acolo”.

Veninul oral este comun în regnul animal, prezent la creaturi diverse, precum păianjenii, şerpii şi lorisele lente – singura specie veninoasă de primată cunoscută. Lorisele lente (genul *Nycticebus)* pot produce o secreţie pe glanda brahială, care, atunci când este amestecată cu saliva lor, creează o toxină volatilă şi nocivă care poate fi „livrată” unui agresor printr-o muşcătură. Pe locul rănit apare o umflătură dureroasă ce se vindecă lent. Toxina nu este de obicei fatală, dar e posibilă o reacţie anafilactică. Biologii ştiau că glandele veninoase orale sunt glande salivare modificate, dar noile cercetări relevă mecanica moleculară din spatele schimbării.

Lorisa lentă

Cercetătorii spun că veninul este exemplul suprem al flexibilităţii naturii, multe dintre toxinele sale fiind comune la animale foarte diferite. Totuşi, noul studiu nu se concentrează asupra toxinelor în sine, deoarece acestea evoluează rapid şi sunt un amestec complex de compuşi, care se concentrează pe genele asociate cu veninul, dar nefiind responsabile de crearea toxinelor în sine. Aceste

Şarpele habu

gene reglatoare formează baza întregului sistem de venin. Cercetătorii au început cu genomul şarpelui habu din Taiwan, o viperă maro îndelung studiată, în parte pentru că este o specie invazivă în Okinawa. „Deoarece cunoaştem funcţia tuturor genelor prezente la animal, am putea vedea cu ce gene sunt asociate genele veninului”, a explicat Barua.

Echipa a descoperit o varietate de gene comune în mai multe ţesuturi ale corpului la toate amniotele (animale care îşi fertilizează ouăle intern sau depun ouă pe uscat; includ reptile, păsări şi unele mamifere). Multe dintre aceste gene sunt implicate în producerea proteinelor şi un asemenea ţesut ca acesta trebuie să se asigure că proteina pe care o produce este de înaltă calitate.

În mod surprinzător, aceleaşi tipuri de gene se găsesc din abundenţă în glanda salivară umană care produce o gamă importantă de proteine – aflate în salivă – în cantităţi mari. Această bază genetică este cea care permite o gamă largă de veninuri evoluate independent în regnul animal.

Cu alte cuvinte, fiecare mamifer sau reptilă are „schelă” genetică pe care este construit un sistem de venin oral. Oamenii (la fel ca şoarecii) produc deja o proteină-cheie utilizată în multe sisteme de venin, dar a ne aştepta ca omul să se transforme el însuşi în animal veninos nu este atât de probabil.

Veninul evoluează cel mai frecvent fie ca metodă de apărare, fie ca modalitate de supunere a prăzii, iar tipul de venin în care evoluează depinde în mare măsură de modul în care trăieşte animalul. Mai în glumă, mai în serios, Agneesh Barua a afirmat: „Oamenii trebuie să fie neveninoşi pentru a supravieţui.” O premoniţie sau un avertisment?

Pagină realizată de
ADRIAN-NICOLAE POPESCU
şi
NICUŞOR DINCĂ

Ştiaţi că...

◆ ...o vioară este construită din
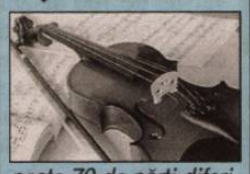
peste 70 de părţi diferite? Toate sunt din lemn.

◆ ...este nevoie de cinci ani pentru ca o stridie să producă o perlă de mărime mijlocie?

◆ ...rechinii sunt singurele animale care nu se îmbolnăvesc niciodată? Sunt

imuni la toate bolile cunoscute până în prezent de oameni, inclusiv cancerul.

◆ ...70 la sută din oxigenul pe care îl respirăm este produs de oceane?

◆ ...selva acoperă 6 la sută din suprafaţa planetei noas-

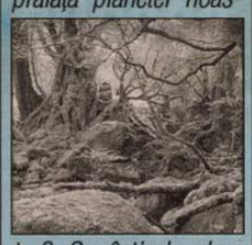

tre? Se întinde de-a lungul ecuatorului, în zona tropicală.

◆ ...Noua Zeelandă este singura ţară din lume în care se întâlnesc toate tipurile de climă?

◆ ...cămilele sălbatice bactriane, unele dintre cele mai rare mamifere de pe pla-

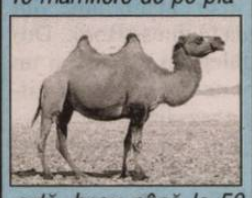

netă, beau până la 50 litri de apă, dulce sau sărată?

◆ ...imaginea percepută de ochiul uman şi transmisă la creier este „cu susul în jos"? Scoarţa cerebrală prelucrează imaginea pentru a percepe realitatea aşa cum este de fapt.

Ştiaţi că...

NANCY – oraşul curentului Art Nouveau

Aflat în nordul ţării, în inima Lorenei, regiune atât de cunoscută a Franţei, la doar 100 de kilometri distanţă de Germania, Belgia şi Luxemburg, oraşul Nancy este străbătut de râul Meurthe şi ridicat pe câteva coline care dau impresia unui platou împădurit. De altfel, chiar numele său provine din limba celtă, tradus prin „valea împădurită a râului".

Primele dovezi de existenţă a unor aşezări umane în zonă datează din jurul anilor 800 î.Hr., dar oraşul propriu-zis a fost întemeiat în 1050 când Gerard d'Alsace şi-a construit un castel impunător în pădurea de pe valea râului Merthe. În jurul acestuia s-a dezvoltat în mai puţin de 100 de ani faimoasa capitală a Lorenei.

Oraş ducal între secolele al XIII-lea şi al XVIII-lea, capitala unui stat independent până în 1766, devine cunoscut în lumea întreagă de la sfârşitul secolului al XIX-lea şi este considerat centru al curentului „Art Nouveau" – stilul extravagant ce va aduce o nouă reformă în artă.

Palatul Ducal

Între 1871-1914, când regiunea Lorena a devenit parte a Germaniei, oraşul Nancy a rămas în partea franceză a teritoriului. Bombardat fără milă în timpul celui de al Doilea Război Mndial, după instalarea păcii şi-a canalizat toate eforturile pentru restaurarea şi menţinerea monumentelor care au făcut din el unul dintre cele mai atractive şi mai frecventate locuri de turişti din ţară şi din alte colţuri ale lumii.

Construcţia cea mai veche a oraşului este turnul comandamentului Saint Jean du Old Autre, dar oraşul este vestit în primul rând, prin cele trei pieţe înscrise în patrimoniul UNESCO. Dintre acestea, cea mai frumoasă este considerată Piaţa Stanislas, piaţa centrală a oraşului. Planurile de construire ale acesteia au fost întocmite de Stanislas Leszczynski, fost rege al Poloniei, devenit duce de Lorena în 1738, socrul lui Ludovic al XV-lea.

Arc Héré, în partea de nord a Pieţei Stanislas

Piaţa a fost concepută pentru a face legătura între Oraşul Vechi şi Oraşul Nou, iar în mijlocul ei se găsea statuia lui Ludovic al XV-lea care a fost distrusă la Revoluţie. În 1831, în locul acesteia a fost ridicată statuia lui Stanislas, statuie care există şi astăzi. Piaţa are forma unui patrulater pe ale cărui laturi se ridică în mod simetric, clădiri remarcabile: Primăria, Muzeul de Artă, Opera, iar partea de nord este marcată de două fântâni arteziene bogat împodobite cu statui reprezentând personaje mitologice.

Place d'Alliance

Remarcabile sunt şi porţile de fier aurit care odinioară aveau rol de apărare. De aici, prin Porte Royale se ajunge în Piaţa Carrière unde în trecut aveau loc turniruri şi jocuri ecvestre. La capătul ei se află Palatul Guvernului înconjurat de semicercuri alcătuite din coloane şi statui. Cea de a treia piaţă, Place d'Alliance, construită în apropierea celorlalte două are forma unui semicerc având în centru o fântână baroc instalată la începutul secolului al XVIII-lea.

Impresionante sunt de asemenea Palatul Ducal, găzduind în zilele noastre Muzeul Lorenei, dar şi Porte de la Craffe, parte din vechile fortificaţii ale oraşului, fiind construită în secolul al XIV-lea. Dintre edificiile religioase, trebuie amintite Biserica Sfântul Sebastian şi Catedrala ridicată în secolul al XVIII-lea.

Oraşul Nou, respectiv partea de oraş construită între Piaţa Stanislas şi Gară, se remarcă prin construcţiile Art Nouveau, curent a cărui influenţă se răspândeşte repede pretutindeni în ţară. Mişcarea a luat naştere în secolul al XIX-lea formând câteva şcoli înfrăţite. În Nancy se naşte în timpul anexării Lorenei de către Germania în 1871 şi decade odată cu moartea principalului ei reprezentant Emille Galle, la începutul secolului XX.

Simboluri ale umanităţii

Bellona

Conoscută şi sub numele de Duellona, Bellona este o zeiţă războinică din mitologia romană, fiind însă de origine sabină. A fost identificată mai târziu cu zeiţa greacă Enyo sau zeiţa Ma din religia popoarelor din Asia Mică.

Bellona este reprezentată cu plete din şerpi, având ca însemne divine o torţă aprinsă şi o lance. Templele zeiţei se aflau în afara zidurilor cetăţii, iar în epoca imperială cultul ei se sincretizase cu un cult orgiastic oriental.

Se pare că în cadrul acestuia se practicau sacrificii umane deoarece, în timpul lui Cezar, dărâmându-se un asemenea templu din greşeală, s-au descoperit înăuntru, conform unei informaţii date de Cassius Dior, „vase pline cu carne de om".

Turnul Sfatului din Sibiu

Înălţat între cele două pieţe principale: Piaţa Mare şi Piaţa Mică, Turnul Sfatului este unul dintre simbolurile oraşului.

Construit în secolul al XII-lea, a fost reconstruit în numeroase rânduri, fiind adaptat de fiecare dată arhitecturii epocii respective. Iniţial a fost folosit ca poartă de intrare în cea de-a doua centură de fortificaţii a oraşului. De-a lungul vremii a fost folosit ca turn de apărare, depozit de grâne, punct de observaţie pentru eventuale incendii şi muzeu de ştiinţe naturale (secolul al XIX-lea).

Este o clădire înaltă, cu şapte etaje retrase succesiv, susţinute de contraforturi. La parter se află două treceri boltite care fac legătura între cele două pieţe.

Intrarea în turn se face pe o uşă îngustă amplasată în Piaţa Mică şi de aici se urcă pe o scară în spirală la etajele superioare. La etajul al VI-lea se află mecanismul ceasului care are cadrane pe toate cele patru laturi ale turnului.

În prezent găzduieşte expoziţii diverse şi este un punct de atracţie pentru vizitatori, de la nivelul superior putându-se admira oraşul Sibiu şi culmile munţilor Făgăraş.

Pagină realizată de
IRINA STOICA

„Spargere” curată

Angeline Louis este o tânără de 27 de ani din New Jersey care lucrează într-un magazin de lichioruri, iar pentru a-şi spori venitul se ocupă şi cu menajul în casele unor cunoştinţe.

Într-o zi a fost rugată de un prieten, Mark, să-l ajute în acest sens. I-a dat adresa şi i-a explicat unde ţine cheia de rezervă iar tânăra s-a dus imediat la locul indicat şi s-a pus pe treabă. Cum apartamentul nu era prea mare, ea a terminat curăţenia în circa trei ore, după care a mai rămas puţin să se joace cu cele două pisicuţe. Chiar atunci a sunat-o Mark să o întrebe cum se simte, iar ea i-a răspuns că se joacă încântată cu felinele. Uimit, Mark i-a spus că el nu are pisică şi tânăra a realizat îngrozită că notase adresa greşit şi că făcuse curăţenie în apartamentul vecin.

A plecat repede, iar Mark i-a lăsat o scrisoare vecinului său, Tom, explicându-i situaţia. Tom a sosit acasă înaintea soţiei sale şi citind scrisoarea s-a amuzat copios. Când soţia a venit acasă i-a explicat că au suferit o „spargere”, dar una cu adevărat miraculoasă în care totul s-a terminat cu bine.

Angelino a trimis şi ea un mail să se scuze pentru greşeala comisă, dar cei doi soţi s-au arătat mulţumiţi de treaba pe care o făcuse şi au solicitat-o la viitoarea curăţenie. *(I.S.)*

Pseudo-mamă

O femeie disperată a angajat o „sosie” care să pretindă că este mama ei timp de 13 ani, pentru a-şi păcăli astfel bunica în a crede că fiica ei moartă este încă în viaţă.

Cheng Jing, în vârstă de 46 de ani, din Xianyang, provincia chineză Shaanxi, a recrutat-o pe mama falsă pentru a-şi cruţa bunica, He Fuyu, de suferinţa pierderii unicului ei copil, Cheng Congrong, care a murit de cancer pulmonar la vârsta de 69 de ani. Ştiind că aceasta ar fi devastat-o teribil pe He Fuyu, ea a adus-o pe „sosie” ce semăna puţin cu mama ei decedată, să vorbească cu bătrâna la telefon şi să o asigure că totul este în regulă,

Iniţial, aceasta nu a putut fi păcălită şi a refuzat să creadă că femeia respectivă este fiica ei, dar a fost convinsă după ce nepoata Jing i-a spus că mama ei a răcit şi că boala i-a afectat vocea.

„Bunica mea era văduvă de la 30 de ani şi a trebuit să o crească pe mama pe cont propriu, a declarat Jing. Prima dată, bunica a fost puţin mirată de vocea lui Chen şi a întrebat cine sună.” Când Chen a răspuns că este fiica ei, bunica nu a crezut-o. „I-am spus că vocile oamenilor sună uneori diferit la telefon, dar bunica încă nu era convinsă. În cele din urmă, Chen şi bunica au început să discute probleme de familie şi părea să dispară orice suspiciune.”

Jing şi restul familiei au reuşit să păstreze iluzia până la moartea bunicii, la doar două luni după împlinirea vârstei de 100 de ani. Nu a aflat niciodată că fiica ei murise. Mai târziu, nepoata a dezvăluit că vicleşugul fusese iniţiat de mama ei, care, după ce şi-a dat seama că nu mai avea mult timp de trăit, a început să înregistreze zeci de mesaje vocale pentru bătrâna care nu ştia nimic despre boala lui Cheng Congrong. Aceasta le-a cerut copiilor ei să îi transmită mamei ei mesajele prin telefon, astfel încât sărmana femeie să fie scutită de suferinţă.

Congrong discuta chiar despre anotimpuri, uneori se plângea de frig şi o sfătuia pe bătrână să ia medicamente. Dar, după ani de zile auzind aceleaşi mesaje în mod repetat, bătrâna a început să devină suspicioasă, iar Jing a decis să angajeze pe cineva care să-i suplinească mama.

„Un regret major pentru mine a fost că nu puteam să am grijă de mama la bătrâneţe, a mărturisit ea. Dar am simţit că pot compensa acest lucru arătând în schimb dragoste pentru bunica”. Oare ce instanţă a oamenilor ar putea judeca un asemenea caz? *(A.N.P.)*

Vânzare cu bucluc

Există oameni printre noi care se pricep de minune la ceea ce se cheamă a-şi tăia craca de sub picioare. Cum altfel s-ar putea vedea gafa vânzării, de către un mic oraş din Florida, SUA, a propriului turn de apă, unui om de afaceri, pentru o sumă aproximativ cât a unei garsoniere?

Turnul de apă Brooksville a fost vândut accidental unui om de afaceri care intenţiona să cumpere o clădire municipală aflată la baza acestuia. Când proprietarul afacerii, Bobby Read, s-a adresat consiliului municipal local în legătură cu achiziţionarea unei clădiri municipale, nu se aştepta ca turnul de apă să vină „la pachet” cu aceasta.

Read a descoperit greşeala după ce proprietatea i-a fost vândută pentru 55.000 de dolari. Omul de afaceri intenţiona să transforme clădirea, pe care diferite departamente ale oraşului o foloseau pentru depozitare, într-un studio de antrenament personal numit Downtown Athletics. Dar, când s-a dus la biroul evaluatorului imobiliar pentru a obţine o adresă pentru noua sa afacere, i s-a spus că a primit mult mai mult decât clădirea, turnul de apă cu câteva zeci de mii... de litri în plus!

„Am parcurs imediat paşii necesari pentru a da turnul de apă înapoi în oraşul Brooksville”, a declarat Read. Mark Kutney, managerul oraşului Brooksville, spune despre clădirea pe care Read dorea să o cumpere că nu a fost niciodată despărţită de proprietatea-mamă, unde se află turnul de apă. El a precizat că şi-a îndrumat personalul să ofere avocatului oraşului o descriere legală care să separe „pachetul”, însă descrierea care i-a parvenit avocatului era tot pentru proprietatea completă.

Cu toate acestea, în timp ce Read a deţinut oficial turnul de apă pentru puţin peste o săptămână, el nu a avut niciodată chei sau acces la proprietate. A fost nevoie apoi de o taxă de numai 10 dolari pentru ca proprietatea oraş să se întoarcă „acasă” şi în hârtii, iar Kutney a declarat că oraşul menţine o relaţie „remarcabilă” cu omul de afaceri în timp ce acesta începe renovarea clădirii pentru noua sa sală de sport. *(A.N.P.)*

Big Jack, un „Gulliver” cabalin

Pe lângă nenumăratele alte calităţi remarcabile, calul are o însuşire aparte prin care impune admiraţie şi respect, gabaritul său. Totuşi, dacă orice om este familiarizat cu imaginea acestui animal nobil, nu ne putem înfrâna uimirea impusă de recordemenul în domeniu, un cal belgian cu numele sugestiv Big Jake, care a locuit în satul american Poynette din statul Wisconsin, la ferma Smokey Hollow.

Vorbim la timpul trecut, deoarece uriaşul patruped a murit în urmă cu câteva săptămâni, la o dată pe care soţia fermierului a refuzat să o facă publică, declarându-se traumatizaţi cu toţii de evenimentul dramatic.

Big Jake avea, la cei 20 de ani din momentul decesului, aproape 2,10 metri înălţime şi cântărea 1.136 kilograme. La naştere însă (în Nebraska), el avea „numai” 109 kilograme, mai mult cu vreo 45 de kilograme decât media la mânjii belgieni nou-născuţi.

Pentru aceşti „parametri” greu de egalat în lumea cabalinelor, Marele Jake a primit în 2010 binemeritatul titlu de cel mai înalt cal din lume, din partea Guiness Book. Două găleţi cu cereale şi un balot de fân era hrana zilnică a acestuia.

„Era un superstar şi un animal cu adevărat magnific, a declarat pentru presă Jerry Gilbert. Acum este prea multă linişte la fermă. Ceilalţi cai ştiu. Cred că au propria lor durere, pentru că Jake a fost centrul atenţiei aici. A rămas un gol imens, se simte de parcă ar fi încă aici, dar nu mai este.”

Pentru a-i păstra vie memoria, fermierul a decis să păstreze boxa acestuia goală, iar pe uşa ei să aşeze poza şi numele nobilului animal. *(A.N.P.)*

Regizorii, mai isteţi

decât cenzura

În urmă cu un secol, în plină perioadă a Prohibiţiei, guvernul american a încercat – şi chiar a reuşit – să impună o serie întreagă de restricţii împotriva a ceea ce se considera a fi „indecenţa" din filme.

La Hollywood a fost înfiinţată o instituţie numită Asociaţia Producătorilor şi Distribuitorilor de Filme Artistice (MPAA) care avea ca scop cercetarea atentă a oricărei pelicule produse şi eliminarea fără milă a pasajelor considerate dubioase sau periculoase.

Preşedintele acestei instituţii, William H. Hays, a introdus chiar şi un cod draconic, care îi poartă numele şi care a dominat multe decenii cinematografia americană. Dar, cum regizorii şi scenariştii sunt în general persoane foarte inventive, ei au găsit de multe ori soluţii inedite pentru a păcăli cenzura, aşa cum vom descoperi în rândurile de mai jos.

Fight Club (1999)

Una dintre cele mai memorabile scene din filmul regizat de David Fincher, „Fight Club", este cea în care personajele principale, Marla şi Tyler, fac dragoste. La finalul scenei respective, Marla

spune: „N-am mai avut o experienţă ca asta din liceu!"

Deşi replica nu este deloc cuminte, ea a rămas totuşi la montajul final, deoarece producătoarea Laura Ziskin nu a aprobat replica trecută iniţial în scenariu: „Vreau să fac avort!" Fincher a insistat foarte mult pentru această replică, dar Ziskin nici nu a vrut să audă. Ca atare, cei doi au stabilit în cele din urmă ca replica să fie înlocuită de o alta, mai „inofensivă", dar fără să mai fie acordul producătoarei. Când Ziskin şi-a dat seama că a fost trasă pe sfoară, a încercat să-l convingă pe regizor să renunţe şi la noua replică, mai scandaloasă, dar acesta a refuzat categoric.

Star Trek (1968)

Faimosul serial science-fiction „Star Trek" a depăşit nu doar graniţele galaxiei, cum se precizează în secvenţele introductive ale fiecărui episod, ci şi multe bariere în televiziune. Una dintre cele mai importante a fost că în „Star Trek" a putut fi văzut pentru prima oară un sărut interrasial.

Căpitanul Kirk (William Shatner) şi Uhura (Nichelle Nichols) trebuiau să se sărute într-o scenă în care personajele aveau mintea controlată. Producătorii au

fost extrem de îngrijoraţi de ceea ce prevedea scenariul şi au propus ca scena să se filmeze, iar cei doi să nu se mai sărute, ci doar să-şi vorbească – această variantă era menită să calmeze eventualele nemulţumiri ale posturilor de televiziune din Sudul Americii, o zonă mai conservatoare şi unde, în anii 1960, rasismul era încă la el acasă. Dar Shatner, care dispreţuia orice atitudine rasistă, a făcut tot posibilul să saboteze scena, uitându-se cruciş la cameră, strâmbându-se sau recurgând la tot felul de gesturi neprevăzute în scenariu.

În cele din urmă, scena sărutului a fost distribuită ca atare în toată reţeaua de televiziuni din SUA şi, deşi a stârnit vâlvă, nu au existat reacţii ostile faţă de serial nici măcar printre sudiştii înrăiţi.

Şoimul maltez (1941)

Puţină lume ştie, dar genul noir a apărut tocmai din cauza cenzorilor de la Hollywood; genul nu ar fi existat dacă nu erau restricţii legate de prezentarea scenelor

violente sau cu implicaţii sexuale în filme, până în anii 1960.

Celebrul film „Şoimul maltez" este un exemplu deosebit de interesant, deoarece atât autorul romanului din care filmul s-a inspirat, Dashiell Hammett, cât şi scenaristul John Huston, au strecurat aluzii subtile, care le-au scăpat cenzorilor. Vrând să arate că unul dintre personaje este gay, ei au folosit termenul „gunsel", un cuvânt de jargon, din limba engleză arhaică, desemnând o persoană cu înclinaţii homosexuale.

Dar, cum cenzorii de la MPAA nu erau la curent cu subtilităţile limbii engleze vechi, ei au presupus că „gun" venea de la profesia personajului din film – un fel de asasin plătit, dispus să lichideze pe oricine.

Strălucirea (1980)

Şi mai ingenioşi au fost producătorii filmului horror „Strălucirea", avându-l în rolul principal pe Jack Nicholson. Este adevărat că teroarea transmisă de film este mai ales psihologică, nu şi vizuală, dar există secvenţe capabile să îngrozească spectatorul şi prin simpla lor privire. Ca de pildă scena în care dintr-un lift ţâşneşte un torent de sânge, umplând holul hotelului bântuit.

Iniţial, cenzorii de la MPAA au fost terifiaţi de scenă, dar totuşi l-au chemat pe regizorul Stanley Kubrick să le explice ce a dorit să transmită prin secvenţa respectivă. Cât se poate de senin, abilul Kubrick le-a spus că lichidul care se revarsă peste tot nu este sânge, ci apă cu rugină, provenind de la o ţeavă spartă din hotel. Iar cenzorii au fost nevoiţi să înghită găluşca!

Pagină realizată de

GABRIEL TUDOR

PORTRET

Vlad Ivanov

Născut pe 4 august 1969, la Botoşani, într-o familie cu rădăcini lipoveneşti, actorul Vlad Ivanov a absolvit mai întâi Şcoala Populară de Artă din oraşul natal, apoi, în 1995, Academia de Teatru şi Film, la clasa profesoarei Sanda Manu.

Încă din anul al doilea de facultate a jucat în spectacolul Pantomimia, regizat de Dan Puric, pe scena Teatrului Naţional din Bucureşti, iar în 1995 a primit premiul UNITER pentru cel mai bun spectacol al unei şcoli de teatru, cu piesa *Hatmanul Baltag*, în regia profesor universitar Sanda Manu.

Din acelaşi an a devenit actor al Teatrului Naţional şi a jucat în numeroase piese, precum *Tamerlan cel Mare* de Christopher Marlowe, *Omul care a văzut moartea* de Victor Eftimiu, *Cabotinul* de John Osborne, *D-ale carnavalului* de I.L. Caragiale, *Trei surori* de A.P. Cehov, *Crimă pentru pământ* după Dinu Săraru, *Jocul ielelor* de Camil Petrescu, *Un duel* după A.P. Cehov etc.

Pe marele ecran a debutat în 1993, în *Liceenii în alertă*, după care au urmat roluri în filme precum *Triunghiul morţii* (1999), *Faimosul paparazzo* (1999), *Les Percutes* (2002), *Snuff-Movie* (2005), *Şi totul era nimic* (2006), *4 luni, 3 săptămâni şi 2 zile* (2007), *Poliţist, adjectiv* (2009), *Cealaltă Irina* (2009), *Principii de viaţă* (2010), *The Whistleblower* (2011). În anul 2010 i-a fost decernat premiul UNITER pentru „Cel mai bun actor într-un rol secundar" – Doctorul, din *Un duel*, după A.P. Cehov.

De asemenea, a primit premiul Gopo pentru „Cel mai bun actor într-un rol secundar" – Anghelache, din *Poliţist, adjectiv*, medalia Meritul Cultural (2004), diploma de merit pentru contribuţia la prestigiul primei scene româneşti (2004), Diploma de excepţie pentru *Zi-le oameni, dă-le pace*, la Festivalul Naţional de Teatru Nenea Iancu de la Chişinău (2004).

Cultură

Constantin Barbu: Monumenta Romaniae Historica

La Simpozionul internaţional „Tomisul, izvor cultural şi spiritual în promovarea identităţii româneşti în ţară şi peste hotare" care a urmat conferinţei de presă extraordinare din 26 mai 2021 a profesorului Constantin Barbu, despre care am scris săptămâna trecută, prilej cu care au fost prezentate încă 100 de volume din impresionanta colecţie a profesorului Barbu intitulată *Monumenta Romaniae Historica*, o operă care pune în lumină „titlul de noblеţe al poporului român şi al Bisericii, evidenţiat în scrierile primului mileniu creştin", cercetătorul român a vorbit şi despre un document pe care l-a obţinut din Rusia.

Este vorba despre *Discul lui Paternus*, un obiect aflat în colecţia muzeului *Ermitaj* de la Sankt Petersburg. Constantin Barbu nu a primit autorizaţia de a scana discul, dar i-a fost dăruită o reproducere scanată color, de înaltă rezoluţie. Ceva zeci de reproduceri color a acestui disc au fost oferite ziariştilor prezenţi la Conferinţa de presă amintită.

Reproducem şi noi acest disc, spunând în plus că Paternus era chiar episcopul oraşului Tomis, un personaj cu o poveste foarte interesantă.

Discul a fost descoperit în 1912 la Malaia Perescepina, în actuala Ucrainã, lângă Poltava, în cadrul unui tezaur format din mai multe vase şi bijuterii de aur şi de argint, fiind practic un taler din argint aurit (61 cm în diametru şi o greutate de 7,855 kg), cu o inscripţie gravată care menţiona numele episcopului oraşului Tomis, Paternus. Obiectele din tezaur au fost datate între secolul al IV-lea şi sfârşitul secolului al VII-lea, când au fost îngropate, şi ar fi aparţinut unei căpetenii „barbare".

Cinci dintre obiecte, între care şi talerul inscripţionat, au aparţinut, foarte probabil, tezaurului bisericii metropolitane din Tomisul antic, de unde au fost prădate de către avari.

Cine era, aşadar, Patternus?

Foarte interesant este faptul că acest Paternus participă la un sinod la Constantinopol, în anul 519, şi cu acest prilej „el semnează actele sinodului, la loc de frunte, intitulându-se: *Paternus misericordia Dei episcopus provinciae Scythiae metropolitanus"* (Paternus, prin mila lui Dumnezeu, episcop metropolitan al provinciei Scythia), după cum scrie publicaţia *Naţiunea.* Acelaşi Paternus a fost prezent şi la sinodul de la Nicaea din 525, după cum aminteşte şi profesorul Constantin Barbu, iar titulatura de „episcopus metropolitanus", justifică ipoteza conform căreia Paternus a fost primul mitropo-

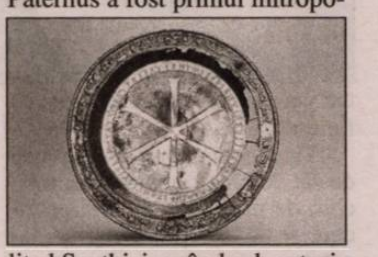

lit al Scythiei, având sub autoritatea sa 14 episcopate.

Numele împăratului Anastasius aflat pe unul dintre sigilii, constituie şi el un indiciu de datare. Se poate spune că „discul a fost refăcut sub Paternus sau cu cheltuiala sa, la începutul secolului al VI-lea, în timpul domniei lui Anastasius. Sub acest împărat, Scythia cunoaşte începutul unei epoci de înviorare a vieţii economice, cu urmări importante pe plan cultural-religios".

Paternus este primul şi singurul episcop de Tomis cunoscut sub titlul de „episcopus metropolitanus". Această titulaturã aratã cã în timpul împăratului bizantin Anastasius (491-518), sub autoritatea acestui episcop se aflau cele 14 episcopate existente în cetăţile mai importante de pe teritoriul Dobrogei: Axiopolis, Capidava, Carsium, Callatis, Constantiana, Histria, Tropaeum Traiani, Troesmis, Noviodunum, Aegysus, Salsovia, Halmyris, Zaldapa şi Dionysopolis.

Prin intermediul documentelor publicate de Constantin Barbu, care militează pentru reactivarea mitropoliei Tomisului, putem descoperi istoria străveche a acestui pământ fabulos dintre Dunăre şi Mare. Şi una dintre aceste dovezi, de necontestat ale unui trecut antic strălucit este şi preţiosul disc – taler al marelui episcop de Tomis, Paternus.

GEORGE CUŞNARENCU

Îngrijirea plăgii după operație

Ideea de intervenție chirurgicală îi sperie pe cei mai mulți pacienți, însă trebuie conștientizat faptul că aceasta înseamnă un demers necesar în vederea redobândirii sănătății afectate de un accident, o boală etc.

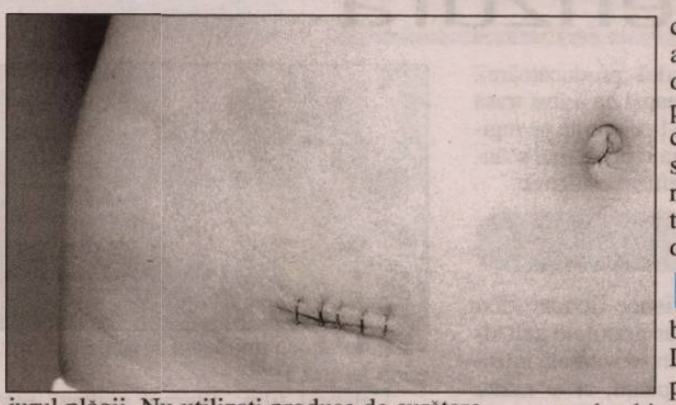

Totuși, nu trebuie lăsată întreaga gestionare a situației în sarcina medicului. De aceea, când vă întoarceți acasă după operație, asigurați-vă că tăietura făcută de chirurgul dumneavoastră nu se infectează. Familiarizați-vă cu câteva reguli simple vindecătoare, pentru a vă îngriji rana.

Când scoateți bandajul? Medicul vă va oferi instrucțiuni exacte despre când și cum să îl schimbați. Majoritatea rănilor nu au nevoie de aceasta decât după câteva zile, dar dacă păstrați zona acoperită, aceasta poate ajuta la protejarea tăieturii de rănire și locul afectat se poate vindeca mai repede. Dacă păstrați un bandaj pe el, schimbați-l în fiecare zi. Spălați-vă bine mâinile cu apă și săpun înainte și după operațiune.

Cum să păstrați rana curată? Puteți curăța pielea din jurul tăieturii cu o cârpă moale sau cu un tampon de tifon. Mai întâi, înmuiați cârpa sau tifonul în apă cu săpun sau într-un amestec de apă sterilă și sare. Apoi, ștergeți ușor sau tamponați pielea din jurul plăgii. Nu utilizați produse de curățare a pielii, săpunuri antibacteriene, alcool, iod sau peroxid, întrucât acestea pot deteriora pielea din imediata apropiere a tăieturii și pot întârzia vindecarea.

De asemenea, nu puneți nicio loțiune, cremă sau produs pe bază de plante, cu excepția cazului în care ați întrebat mai întâi medicul. Medicul vă va spune cum să spălați rana. Puteți umple o seringă cu apă sărată sau apă ușoară cu săpun, cu care să ștergeți puroiul care se scurge. În final, uscați-l cu tifon curat sau cu o cârpă curată.

Trebuie să mențineți rana uscată? Nu o lăsați să se umezească în primele 24 de ore după operație. Așadar, „săriți" peste baie sau duș în prima zi, deși o mică igienă folosind buretele de baie este de obicei permisă. În anumite situații, s-ar putea face duș, dar depinde de tipul de operație pe care l-ați făcut, așa că trebuie consultat medicul. Dacă ați obținut aprobarea, este mai bine să faceți duș, decât baie. Aceasta, pentru că îmbibarea plăgii poate cauza redeschiderea ei.

Întrebați dacă trebuie să puneți un pansament impermeabil. Nu folosiți săpun sau alte produse de baie direct pe rană, în timp ce încă se vindecă. După ce faceți duș, uscați ușor zona cu un prosop curat.

Ar trebui să vă limitați activitățile? Cel mai bine este să evitați mișcările care afectează zona care vă înconjoară rana. În acest fel, reduceți riscul de a se deschide tăietura. Medicul poate să vă spună să nu vă ridicați și să nu faceți exerciții și sport timp de aproximativ o lună după operație. Dacă totuși tăietura se deschide, sunați medicul.

Ce ar trebui să faceți dacă rana sângerează? Înlocuiți bandajul murdărit cu unul nou. Dacă aplicați presiune direct pe tăietură timp de câteva minute, de obicei sângerarea se va opri. Adresați-vă medicului dacă totuși nu se oprește imediat.

Când se scot firele? Dacă aveți tipul de fire care se resorb în țesut (catgut), nu va trebui să le scoateți, fiindcă dispar de la sine

în 7 până la 10 zile. Medicul va elimina alte tipuri de cusături sau copci în 5 până la 21 de zile, în funcție de operație.

Când ar trebui să sunați medicul? Apelați cât de repede la ajutorul de specialitate dacă vedeți semne de infecție în jurul plăgii.

Câteva lucruri la care trebuie să fiți atenți: ● durerea care se agravează; ● înroșire sau umflături; ● sângerare sau scurgere de puroi; ● creșterea drenajului din rană (poate deveni groasă, cafenie, verde sau galbenă); ● miros urât; ● rana pare mai mare, mai adâncă, uscată sau de culoare închisă; ● temperatura corporală depășește 37,7°C pentru mai mult de 4 ore.

Controlați-vă atacul de gută!

Când acidul uric se acumulează în corp, poate forma cristale care irită articulațiile. Guta este un tip de artrită inflamatorie. Un atac poate apărea după o boală sau rănire. Primul semn este adesea durerea în degetul mare al piciorului.

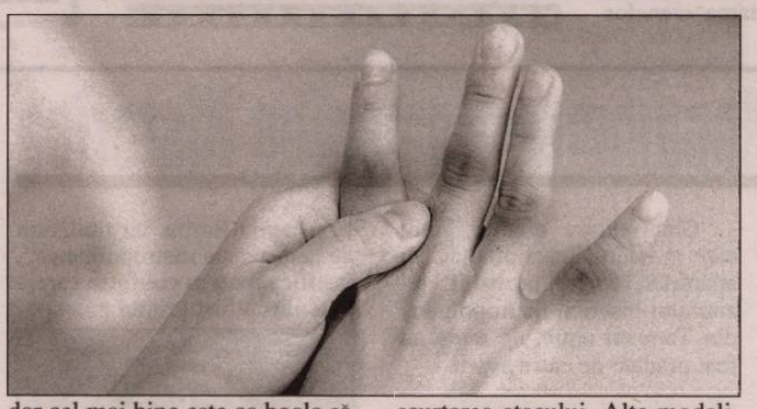

De obicei, afectează o articulație la un moment dat, dar guta se poate răspândi la alte articulații și le face să pară roșii și umflate. Durerea cauzată de un atac de gută se ameliorează de obicei în 3 până la 10 zile, dar cel mai bine este ca boala să fie tratată.

Tipul de tratament va depinde de cât de bine funcționează rinichii, de posibilele efecte secundare și de alte probleme de sănătate.

Medicamente fără prescripție medicală

Antiinflamatoarele nesteroidiene ajută la reducerea durerii și a umflăturilor la nivelul articulațiilor în timpul unui atac de gută. Dacă luați antiinflamatoare nesteroidiene în primele 24 de ore, pot ajuta la scurtarea atacului. Alte modalități de a reduce durerea sunt gheața și odihna.

Medicamente cu prescripție medicală

Medicul poate recomanda un medicament care: ■ reduce producția de acid uric; ■ reduce inflamația; ■ este un antialgic mai puternic decât antiinflamatoarele nesteroidiene; ■ ajută corpul să scape de acidul uric prin urină; ■ descompune acidul uric; ■ ajută rinichii să elimine acid uric; ■ luptă împotriva inflamației (corticosteroizii).

Măsuri preventive

Alături de medicamente, există și alte modalități de a preveni un atac de gută: ■ faceți exerciții și respectați o dietă echilibrată pentru a vă controla greutatea ■ beți multă apă ■ eliminați băuturile zaharoase ■ evitați consumul excesiv de alcool, în special berea ■ mâncați puțină carne, pâine albă și fructe de mare. Luați-vă proteinele din alimente precum lactatele cu conținut scăzut de grăsimi, iaurt, brânză și lapte. ■ consumați – dar în cantități moderate – cafea, fructe bogate în antioxidanți (mure, afine, struguri, zmeură și, în special, cireșe) și vitamina C.

În rezumat, vestea bună despre gută este că poate fi controlată. Medicamentele ajută în două moduri: reduc durerea în timpul unui atac și pot reduce acumularea de acid uric care cauzează afecțiunea.

Cel mai important aspect este însă schimbarea modului de viață, pornind de la regimul alimentar și mișcarea cotidiană.

PE SCURT

despre sănătatea dumneavoastră

Bulimia nervoasă, o tulburare de alimentație care implică excesul de mâncare urmată de purjare, poate provoca boli ale gingiilor, osteoporoză, boli de rinichi, de inimă și chiar deces. Bulimia afectează în principal femeile și adolescenții. Odată ce s-a dezvoltat, prevenirea se concentrează pe încercarea de a împiedica agravarea acesteia și provocarea de vătămare a corpului și simțului de sine al unei persoane.

Acest lucru poate fi dificil, deoarece tulburările de alimentație pot continua în secret mult timp înainte de a se băgui ce se întâmplă și să se intervină. Tratamentul principal pentru bulimie combină adesea psihoterapia, antidepresivele și consilierea nutrițională.

Tratamentele psihologice pentru bulimie pot

implica psihoterapie individuală, familială sau de grup. Terapia cognitivă se concentrează pe explorarea și contracararea gândurilor negative care stau la baza obiceiurilor distructive, iar psihoterapia individuală sau de grup, pe experiențele emoționale și relațiile care au contribuit la bulimie.

Majoritatea terapiilor alternative pentru bulimie nu abordează cauzele profunde ale tulburării, dar pot fi utile în ameliorarea unora dintre suferințele fizice care rezultă din aceasta. Pe de altă parte, o dietă bogată în nutrienți, fără zahăr, poate ajuta la reducerea consumului excesiv de alimente.

De asemenea, eliminați alcoolul, cofeina, ameliioratorii de aromă, excesul de sare și țigările. Abordați o dietă echilibrată, suplimentată zilnic cu vitamina C (1.000 mg), complex de vitamina B (50 mg) și un supliment de multivitamine și multiminerale.

Rețineți și că tratamentul va include probabil o anumită revizuire a modului în care vă gândiți la mâncare și la corpul dumneavoastră. Tratamentul poate fi necesar pe o perioadă lungă de timp pentru a încerca să se câștige controlul asupra obiceiurilor nefavorabile pentru această patologie cu implicații psihologice.

Pagină realizată de
ADRIAN-NICOLAE POPESCU

Vindecarea corpului prin suflet

realizată de Terapia Florilor, întregită de medicina energo-informaţională

Terapia florilor ne-a fost pusă la dispoziţie de aproape 100 ani de doctorul englez Eduard Bach (1886-1936) şi este aplicată cu mult succes în întreaga lume de terapeuţi dibaci care cunosc foarte bine rolul sufletului în vindecarea afecţiunilor corporale.

Totul a început în jurul anilor 1920, când dr. E. Bach a avut îndoieli şi nemulţumiri legate de medicina clasică. El a fost chirurg, patolog şi renumit bacteriolog, s-a îmbolnăvit de cancer în anul 1917 şi, cu toată prognoza dată de medicina clasică, a reuşit trecând la metode alternative să se vindece. Centrul lui de tratament în Harley Street London a devenit cel mai renumit din Anglia.

A studiat homeopatia şi „Organon der Heilkunst" – Samuel Hahnemanns şi a ajuns la concluzia că nu boala pacientului trebuie să stea în vizorul medicului pe primul loc, ci eul său spiritual sau energia din el trebuie adusă prin tratament în echilibru. Rezultatul observaţiilor sale a fost „Terapia Dr. Bach" – terapia florilor, un set de 38 de plante-flori studiate de el şi care au un potenţial energetic deosebit. Energia acestor flori este folosită pentru a alina şi echilibra sufletul omului.

Pentru observaţiile sale a petrecut foarte mult timp în natură, lăsându-ne moştenire un sistem de 38 de esenţe florale şi o combinaţie pentru cazurile de urgenţă, adică pentru căderea energetică (Rescue Remdy). Mugurul florilor sau plantelor l-a considerat ca o încununare a creaţiei divine.

Pentru dr. Bach nu era important să cerceteze după principiile fitoterapiei, ci după principiul informaţiei sufleteşti din plantă. Cu ajutorul unei metode dezvoltate de el, soarele şi fierberea l-au ajutat să aducă echilibru energetic al sufletului în balanţă. El spunea că „în spatele fiecarei boli se ascund frica, lăcomia sau ura".

Vindecarea este individuală, tot aşa ar trebui să fie şi terapia. Pentru doctorul Bach era mult mai important să-i facă pacientului cunoscut modul în care trebuie să-şi înţeleagă boala, mai mult decât însuşi tratamentul, spunând că fiecare înţelege şi se comportă în felul său, de aici şi şansele de vindecare sunt diferite.

Ce ştia de mult dr. Bach este confirmat astăzi de ştiinţă. Conexiunea sufletului cu corpul este confirmată de ştiinţele psihoneuroimunologice şi endocrinologice.

Terapia florilor are ca scop eliberarea de balastul emoţional, pentru a-i da şansă corpului să se vindece.

Viziunea dr. Bach despre rolul medicului în viitor era „ca să-l facă pe pacient conştient de problemele lui de sănătate, medicul trebuie să cunoască legile spiritului, să cunoască omul, să-i poată face cunoscut conflictul dintre sufletul şi personalitatea lui. Să fie în stare să aline durerea, să-i recomande «medicamentul» care ajută corpul fizic să se vindece", ca pacientul să prindă putere şi să se echilibreze spiritual.

Terapia dr. Bach, cunoscută la noi sub denumirea de „Terapia Florilor", este o terapie care se bazează pe energia plantelor studiate, care ajută corpul uman să se restabilească energetic pentru a lăsa sistemul de autovindecare să se pună în mişcare.

Medicina energo-informaţională, o medicină blândă, fără durere, fără chimie, ne pune la dispoziţie terapii moderne, personalizate, adecvate omului de astăzi. Aparatele de terapie au la bază fizica cuantică, o fizică modernă, care se impune tot mai mult în toate domeniile. La ora actuală nu există studiu în neurobiologie care să nu aibă la bază fizica cuantică. După diagnosticarea energetică se propun şedinţele de terapie care se focusează pe detoxifierea organismului la nivel celular, deblocarea energetică a fiecărui organ, eliminarea metalelor grele în exces din corp, a paraziţilor şi altor noxe. Repunerea comunicării energetice la nivel de celulă, organ, sistem. Sunt exact terapiile de care are nevoie omul de astăzi, terapii personalizate, mai ales în bolile cronice.

Terapiile se adresează atât copiilor, cât şi adulţilor, indiferent de vârstă. Terapiile se pot întregi cu recomandări de esenţe florale, care susţin tratamentul şi grăbesc însănătoşirea.

Renumitul terapeut Valeriu Popa spunea: „Corpul uman este format din două corpuri: fizic, palpabil, cercetabil de către ştiinţă şi bioenergetic, demonstrabil mâine, după ce ştiinţa îl va cerceta". Acel mâine este deja astăzi prin terapiile oferite de medicina energo-informaţională.

FLORICA MUNTEANU,
specialist în medicina energo-informaţională, membră a Societăţii Naturiştilor din Germania, membră BIT (Biorezonanz International Therapy), psiholog

Pentru mai multe informaţii accesaţi:
www.dermavital-med.ro
Telefon: 021.322.40.04 / 0731.871.968

CONTACT: DermaVital Bucureşti, Calea Vitan nr. 28, sector 3

PUBLICITATE

Nou la DermaVital – cardul cu terapia 4W

TERAPIA 4W
– zidurile de apărare a imunităţii înnăscute!

Cardul activează 4 straturi energetice în formă de cerc, în jurul imunităţii înnăscute.

Omul modern de astăzi, persoanele care au mai multe afecţiuni cronice, care au făcut sau fac chimioterapie sau radioterapie, au fisuri energetice în imunitatea înnăscută, chiar şi copiii au de multe ori dereglări energetice.

Sistemul imunitar înnăscut este principala linie de apărare împotriva intruşilor (bacterii, virusuri), într-o formă nespecifică.

Sistemul imunitar înnăscut intră în acţiune când un „intrus" a trecut de prima barieră a sistemului imunitar dobândit şi a fost memorat de către acesta.

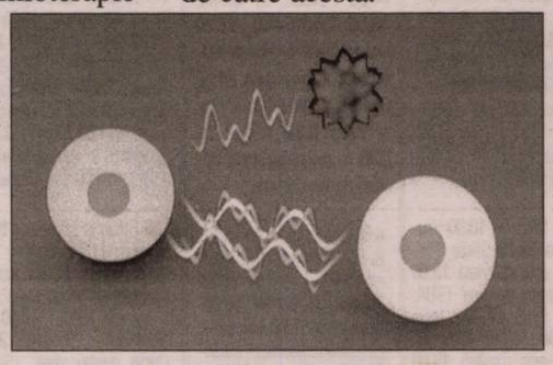

Testele făcute după acest set de terapii au confirmat neutralizarea frecvenţelor patologice emise de virusuri, de bacterii.

Terapia 4W se execută în 4 zile la rând, durează aproximativ 1 oră, nu doare, nu are efecte secundare.

Terapia este în ofertă până la data de 31.08.2021

4 şedinţe (640 ron), acum la 500 ron, care pot fi achitate în 2 rate.

dermaVITAL

covid -19

tel 0731.871.968 / 021.322.40.04

www.dermavital-med.ro

NOU!! – card de terapii post Coronavirus!

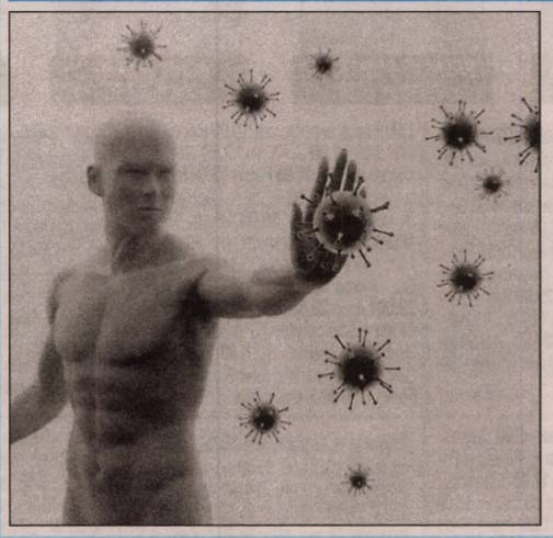

Centru German DermaVital vă pune la dispoziţie atât tratamente Post Covid de prevenire a sechelelor ce pot apărea după infecţia cu Covid-19, cât şi tratamente Post Vaccin pentru neutralizarea efectelor secundare ale vaccinului.

Pentru mai multe informaţii accesaţi:

www.dermavital-med.ro
Telefon: 021.322.40.04 / 0731.871.968

Revista „Magazin" nu îşi asumă responsabilitatea privind eficacitatea acestor terapii!

PUBLICITATE

LUNI – 16 august

TVR 1

7.00 Telejurnal 8.00 Doc.: „Chipurile României" 9.00 Exclusiv în România (r) 10.00 Teleshopping 10.45 Serial: „Secretele de la palat" (r) 12.00 Teleshopping 12.30 Serial: „Dragul de Raymond" 14.00 Telejurnal 15.10 Maghiara de pe unu 17.00 România 9 18.00 Sănătate, România! (r) 18.15 Serial: „Secretele de la palat" 20.00 Telejurnal 21.00 Tema zilei 22.10 Serial: „Jocurile timpului" 23.30 Doc.: „Legende și mistere " 0.00 Telejurnal 0.45-6.00 Reluări.

PRO TV

6.00 Știrile PRO TV 10.30 Vorbește lumea 13.00 Știrile PRO TV 14.00 Lecții de viață 15.00 Film: „Desenat cu dragoste" (SUA, 2021) 17.00 Știrile PRO TV 18.00 Ce spun românii 19.00 Știrile PRO TV 20.30 Serial: „Las Fierbinți" 21.30 Film: „O luptă personală 5" (SUA, 2017). Cu: Mike 'The Miz' Mizanin 23.30 Știrile PRO TV 23.45 Serial: „Vlad" 1.45-5.00 Reluări.

6.00 Observator 9.00 'Neatza cu Răzvan și Dani (best of) 12.00 Observator 14.00 Povești de familie 16.00 Observator 17.00 Acces direct 19.00 Observator 20.30 Chefi la cuțite (r) 0.00 Observator 0.30 Film: „Ochi de vultur" (r) 3.00 Observator 4.00 Povești de familie (r).

PRIMA TV

7.00 Focus la prima oră 10.00 Destinația anului (r) 10.30 Sănătate cu stil (r) 11.00 În bucătărie cu Horia Vîrlan (r) 12.00 Teleshopping LIVE 14.00 Focus 15.00 Hai cu fetele! 16.00 Serial: „Sacrificii în numele iubirii" 18.00 Focus 18 19.30 Serial: „Trăsniții" 20.00 Film: „Legenda" (Hong Kong, 1993). Cu: Jet Li 22.00 Focus 22.30 Starea nației 23.30 Cronica Cârcotașilor (r) 1.30 Film: „Legenda" (r) 3.30 Film: „Sacrificii în numele iubirii" (r) 4.30 Focus (r) 6.00 Starea nației (r).

PRO 2

5.45 Serial: „Pecetea iubirii" (r) 6.45 Serial (r) 7.45 Serial: „Nu te-am uitat" (r) 9.15 Serial (r) 10.15 Serial: „Pecetea iubirii" (r) 11.45 Serial: „Muzica trădării" 13.00 Serial (r) 15.00 Serial: „Rămâi lângă mine" (r) 16.00 Serial (r) 17.00 Serial: „Pecetea iubirii" 18.00 Serial: „Nu te-am uitat". Cu: Fátima Molina 19.00 Serial: „Prinde-l, dacă poți" 21.00 Serial: „Rămâi lângă mine" 22.00 Serial: „Dragoste în alb și negru" 23.00 Serial: „Fiicele doamnei Fazilet" 0.00-5.00 Reluări.

TVR 2

7.00 Generația Fit (r) 7.30 România... în bucate (r) 8.00 Mic dejun cu un campion (r) 9.00 Serial: „Strop și balonaș" 10.00 Documentar 360º-GEO (r) 11.00 Câștigă România! (r) 12.00 Telejurnal 13.00 Cultura minorităților 13.30 Descălecați în Carpați (r) 13.56 Serial: „Putere și inocență" 15.00 Documentar 360º-GEO 16.00 Serial: „Doctor Quinn" 17.00 Distracțiile lui Cazacu (r) 17.30 România... în bucate (r) 17.57 D'ale lu' Mitică (r) 19.00 Telejurnal 20.00 #generații 22.00 Serial: „Doctor Quinn" (r) 23.00 Câștigă România! (r) 0.10 Serial: „În apărarea fiului" 1.45-5.55 Reluări.

PRO CINEMA

6.15 La Măruță (r) 8.15 Film: „With This Ring" (r) 10.15 Serial: „La Bloc" (r) 12.30 Film: „The Boxtrolls" (r) 14.30 Film (r) 16.15 Film: „Dl. și Dna. Hart: Sezon deschis de vânătoare" (SUA, 1996). Cu: Stefanie Powers, Robert Wagner 18.15 Serial: „La Bloc" 20.30 Film: „Trecutul" (SUA, 2013) 23.15 Film: „Viciu inerent" (SUA, 2014). Cu: Joaquin Phoenix, Josh Brolin 2.15 Film: „The Past" (r) 4.30 Serial: „Meseriașii".

MARȚI – 17 august

TVR 1

7.00 Telejurnal 8.00 Doc.: „Chipurile României" 9.00 Exclusiv în România (r) 10.00 Teleshopping 10.45 Serial: „Secretele de la palat" (r) 12.00 Teleshopping 12.30 Serial: „Dragul de Raymond" 14.00 Telejurnal 15.10 Maghiara de pe unu 17.00 România 9 18.00 Sănătate, România! (r) 18.15 Serial: „Secretele de la palat" 20.00 Telejurnal 21.00 Tema zilei 22.10 Film: „McLintock!" (SUA, 1963). Cu: John Wayne, Maureen O'Hara, Patrick Wayne 0.20 Telejurnal 1.05-6.05 Reluări.

PRO TV

6.00 Știrile PRO TV 10.30 Vorbește lumea 13.00 Știrile PRO TV 14.00 Lecții de viață 15.00 Film: „Dragoste pe Insula Harbor" (SUA, 2020) 17.00 Știrile PRO TV 18.00 Ce spun românii 19.00 Știrile PRO TV 20.30 Serial: „Las Fierbinți" 21.30 Film: „Mai furios, mai iute" (SUA, 2003). Cu: Paul Walker 23.30 Știrile PRO TV 23.45 Serial: „Vlad" 1.45-5.00 Reluări.

6.00 Observator 9.00 'Neatza cu Răzvan și Dani (best of) 12.00 Observator 14.00 Povești de familie 16.00 Observator 17.00 Acces direct cu Mirela Vaida 19.00 Observator 20.30 Chefi la cuțite (r) 0.00 Observator 0.30 iUmor (r) 3.30 În puii mei 4.00 Povești de familie (r).

7.00 Focus la prima oră 10.00 Hai cu fetele! (r) 11.00 Serial (r) 12.00 Teleshopping LIVE 14.00 Focus 15.00 Hai cu fetele! 16.00 Serial: „Sacrificii în numele iubirii" 18.00 Focus 18 19.30 Serial: „Trăsniții" (r) 20.00 Film: „Silit să ucidă" (SUA, 2009). Cu: Steven Seagal 22.00 Focus 22.30 Starea nației 23.30 Cronica Cârcotașilor (r) 1.30 Film (r) 3.30 Serial: „Sacrificii în numele iubirii" (r) 4.30 Focus (r) 6.00 Starea nației (r).

PRO 2

5.45 Serial: „Pecetea iubirii" (r) 6.45 Serial: „Rămâi lângă mine" (r) 7.45 Serial: „Nu te-am uitat" (r) 9.15 Serial: „Dragoste în alb și negru" (r) 10.15 Serial: „Pecetea iubirii" (r) 11.45 Serial: „Muzica trădării" 13.00 Serial: „Prinde-l, dacă poți" (r) 15.00 Serial: „Rămâi lângă mine" (r) 16.00 Serial: „Fiicele doamnei Fazilet" (r) 17.00 Serial: „Pecetea iubirii" 18.00 Serial: „Nu te-am uitat" 19.00 Serial: „Prinde-l, dacă poți" 21.00 Serial: „Rămâi lângă mine" 22.00 Serial: „Dragoste în alb și negru" 23.00 Serial: „Fiicele doamnei Fazilet" 0.00-5.00 Reluări.

TVR 2

7.00 Generația Fit (r) 7.30 România... în bucate (r) 8.00 Memorialul Durerii (r) 9.00 Serial: „Strop și balonaș" 10.00 Documentar 360º-GEO (r) 11.00 Câștigă România! (r) 12.00 Telejurnal 13.00 Cultura minorităților 13.30 Cap compas (r) 14.00 Serial: „Putere și inocență" 15.00 Documentar 360º-GEO 16.00 Serial: „Doctor Quinn" 17.00 Distracțiile lui Cazacu (r) 17.30 România... în bucate (r) 17.57 D'ale lu' Mitică (r) 19.00 Telejurnal 20.00 #generații 22.00 Serial (r) 23.00 Câștigă România! (r) 0.10 Serial: „În apărarea fiului" 1.45-6.00 Reluări.

PRO CINEMA

6.00 La Măruță (r) 8.00 Film (r) 10.15 Serial: „La Bloc" (r) 12.30 Film: „Primăvara bobocilor" (r) 14.15 Film: „Chasing Liberty" (r) 16.30 Film: „Greva de Crăciun" (coprod., 2010). Cu: Daphne Zuniga, David Sutcliffe 18.15 Serial: „La Bloc" 20.30 Film: „Răpite în Cleveland" (SUA, 2015). Cu: Taryn Manning 22.15 Film: „Enigma vrăjitoarei" (Australia, 1999). Cu: Jacqueline Bisset 0.15 Film (r) 2.00 Serial: „Meseriașii" 3.30 Serial: „La Bloc" (r).

MIERCURI – 18 august

TVR 1

7.00 Telejurnal 8.00 Doc.: „Chipurile României" 9.00 Exclusiv în România (r) 0.00 Teleshopping 10.15 Omul și timpul (r) 10.45 Serial: „Secretele de la palat" (r) 12.00 Teleshopping 12.30 Serial: „Dragul de Raymond" 14.00 Telejurnal 15.10 Convietuiri 17.00 România 9 18.00 Sănătate, România! (r) 18.15 Serial: „Secretele de la palat" 20.00 Telejurnal 21.00 Tema zilei 22.00 Doc.: „1992 – Operațiunea Mani Pulite" 23.00 Serial: „Godunov" 0.00 Telejurnal 0.45-6.00 Reluări.

PRO TV

6.00 Știrile PRO TV 10.30 Vorbește lumea 13.00 Știrile PRO TV 14.00 Lecții de viață 15.00 Film: „Dragoste pe note" (SUA, 2013). Cu: Eddie Cibrian, Josie Davis 17.00 Știrile PRO TV 18.00 Ce spun românii 19.00 Știrile PRO TV 20.00 Serial: „Las Fierbinți" 21.30 Film: „Demon pe două roți" (coprod., 2007). Cu: Matt Long, Raquel Alessi 23.45 Știrile PRO TV 0.00 Serial: „Vlad" 2.00-5.00 Reluări.

6.00 Observator 8.00 'Neatza cu Răzvan și Dani (best of) 12.00 Observator 14.00 Povești de familie 16.00 Observator 17.00 Acces direct 19.00 Observator 20.30 Chefi la cuțite (r) 0.00 Observator 0.30 Film: „Fără obligații" (SUA, 2011). Cu: Natalie Portman, Ashton Kutcher 2.30 Observator (r) 4.00 Povești de familie (r).

7.00 Focus la prima oră 10.00 Hai cu fetele! (r) 11.00 Serial (r) 12.00 Teleshopping LIVE 14.00 Focus 15.00 Hai cu fetele! 16.00 Serial: „Sacrificii în numele iubirii" 18.00 Focus 18 19.30 Serial: „Trăsniții" 20.00 Film: „Cursă pentru viață" (SUA, 2010). Cu: Sam Shepard, Diane Kruger 22.00 Focus 22.30 Starea nației 23.30 Cronica Cârcotașilor (r) 1.30 Film: „Cursă pentru viață" (r) 3.30 Serial: „Sacrificii în numele iubirii" (r) 4.30 Focus (r) 6.00 Starea nației (r).

PRO 2

5.45 Serial: „Pecetea iubirii" (r) 6.45 Serial: „Rămâi lângă mine" (r) 7.45 Serial: „Nu te-am uitat" (r) 9.15 Serial: „Dragoste în alb și negru" (r) 10.15 Serial: „Pecetea iubirii" (r) 11.45 Serial: „Muzica trădării" 13.00 Serial: „Prinde-l, dacă poți" (r) 15.00 Serial: „Rămâi lângă mine" (r) 16.00 Serial: „Fiicele doamnei Fazilet" (r) 17.00 Serial: „Pecetea iubirii" 18.00 Serial: „Nu te-am uitat" 19.00 Serial: „Prinde-l, dacă poți" 21.00 Serial: „Rămâi lângă mine" 22.00 Serial: „Dragoste în alb și negru" 23.00 Serial: „Fiicele doamnei Fazilet" 0.00-5.00 Reluări.

TVR 2

7.00 Generația Fit (r) 7.30 România... în bucate (r) 8.00 Ferma (r) 9.00 Serial: „Strop și balonaș" 10.00 Documentar 360º-GEO (r) 11.00 Câștigă România! (r) 12.00 Telejurnal 13.00 Cultura minorităților 13.30 Sănătate cu toate (r) 14.00 Serial: „Putere și inocență" 15.00 Documentar 360º-GEO (r) 16.00 Serial: „Doctor Quinn" 17.00 Distracțiile lui Cazacu (r) 17.57 D'ale lu' Mitică (r) 19.00 Telejurnal 20.10 Film: „Din nou la pândă" (SUA, 1993). Cu: Richard Dreyfuss 22.00 Serial (r) 23.00 Câștigă România! (r) 0.10 Serial: „Păcatul și rușinea" (ep.1) 2.00-5.55 Reluări.

PRO CINEMA

5.45 La Măruță (r) 7.45 Film (r) 9.45 Serial: „La Bloc" (r) 12.15 Film: „On Strike For Christmas" (r) 14.00 Film (r) 15.45 Film: „Povestea lui Lance Armstrong" (SUA, 2013) 18.15 Serial: „La Bloc" 20.30 Film: „Ultima fermecătoare" (SUA, 2012). Cu: Luke Ganalon 22.30 Film: „Coșmarul" (SUA, 2013). Michael Cera 0.30 Film (r) 2.30 Serial: „Meseriașii" (r) 4.00 Serial: „La Bloc" (r).

AL PACINO
– vineri, 0.00 –

ROSSLYN LUKE
– joi, 20.10 –

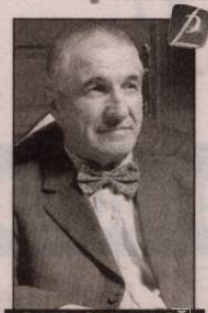

GHEORGHE DINICĂ
– vineri, 20.00 –

NATALIE PORTMAN
– miercuri, 0.30 –

JOHN WAYNE
– marți, 22.10 –

FATIMA MOLINA
– luni-duminică, 18.00 –

ROB LOWE
– joi, 22.15 –

„MAGAZIN" nu răspunde de modificările efectuate ulterior de către posturile de televiziune

JOI – 19 august

TVR 1

7.00 Telejurnal 8.00 Doc.: „Chipurile României" 9.00 Exclusiv în România (r) 10.00 Teleshopping 10.15 Istorii ascunse (r) 10.45 Serial: „Secretele de la palat" (r) 12.30 Serial: „Dragul de Raymond" 14.00 Telejurnal 15.10 Akzente 17.00 România 9 18.00 Sănătate, România! (r) 18.15 Serial: „Secretele de la palat" 20.00 Telejurnal 21.00 Tema zilei 22.00 Dispăruți fără urmă 23.00 Serial: „Godunov" 0.00 Telejurnal 0.50-6.00 Reluări.

PRO TV

6.00 Știrile PRO TV 10.30 Vorbește lumea 13.00 Știrile PRO TV 14.00 Lecții de viață 15.00 Film: „Pe limba dragostei" (SUA, 2021) 17.00 Știrile PRO TV 18.00 Ce spun românii 19.00 Știrile PRO TV 20.30 Serial: „Las Fierbinți" 21.30 Film: „Străja" (SUA, 2020). Cu: Ruby Rose, Jean Reno, Aksel Hennie 23.30 Știrile PRO TV 23.45 Serial: „Vlad" 1.45-5.00 Reluări.

6.00 Observator 9.00 'Neatza cu Răzvan și Dani (best of) 12.00 Observator 14.00 Povești de familie 16.00 Observator 17.00 Acces direct 19.00 Observator 20.30 Serial: „Adela" (premieră) 23.00 Observator 23.30 Film: „Răpirea" (SUA, 2017). Cu: Halle Berry 1.30 Film (r) 3.30 În puii mei 4.00 Povești de familie (r).

7.00 Focus la prima oră 10.00 Hai cu fetele! (r) 11.00 Serial (r) 12.00 Teleshopping LIVE 14.00 Focus 15.00 Hai cu fetele! 16.00 Serial: „Sacrificii în numele iubirii" 18.00 Focus 18 19.30 Serial: „Trăsniții" (r) 20.00 Film: „Hoț de diamante" (SUA, 2004). Cu: Pierce Brosnan, Salma Hayek 22.00 Focus 22.30 Starea nației 23.30 Cronica Cârcotașilor (r) 1.30 Film: „Hoț de diamante" (r) 3.30 Serial: „Sacrificii în numele iubirii" (r) 4.30 Focus (r) 6.00 Starea nației.

PRO 2

5.45 Serial: „Pecetea iubirii" (r) 6.45 Serial: „Rămâi lângă mine" (r) 7.45 Serial: „Nu te-am uitat" (r) 9.15 Serial: „Dragoste în alb și negru" (r) 10.15 Serial: „Pecetea iubirii" (r) 11.45 Serial: „Muzica trădării" 13.00 Serial: „Prinde-l, dacă poți" (r) 15.00 Serial: „Rămâi lângă mine" (r) 16.00 Serial: „Fiicele doamnei Fazilet" (r) 17.00 Serial: „Pecetea iubirii" 18.00 Serial: „Nu te-am uitat" 19.00 Serial: „Prinde-l, dacă poți" 21.00 Serial: „Rămâi lângă mine" 22.00 Serial: „Dragoste în alb și negru" 23.00 Serial: „Fiicele doamnei Fazilet" 0.00-5.00 Reluări.

TVR 2

7.00 Generația Fit (r) 7.30 România... în bucate (r) 8.00 Rețeaua de idoli (r) 9.00 Serial: „Strop și balonaș" 10.00 Documentar 360º-GEO (r) 11.00 Câștigă România! (r) 12.00 Telejurnal 13.00 Cultura minorităților (r) 13.30 Natură și aventură (r) 14.00 Serial: „Putere și inocență" 15.00 Documentar 360º-GEO 16.00 Serial: „Doctor Quinn" 17.00 Distracțiile lui Cazacu (r) 17.30 România... în bucate (r) 17.57 D'ale lu' Mitică (r) 19.00 Telejurnal 20.10 Film: „Legătură periculoasă" (SUA, 2018). Cu: Rosslyn Luke 21.45 Veniți de gustați! 22.00 Serial (r) 23.00 Câștigă România! (r) 0.10 Serial: „Păcatul și rușinea" 2.00-5.55 Reluări.

PRO CINEMA

5.30 La Măruță (r) 7.30 Film: „Nu te pui cu Rosemary" (SUA, 1956) 9.15 Serial (r) 11.45 Film: „Hart to Hart: Harts in High Season" (r) 13.45 Film (r) 16.15 Film: „Invidie" (SUA, 2004). Cu: Ben Stiller 18.15 Serial: „La Bloc" 20.30 Film: „Foc sângeros" (Canada, 2006) 22.15 Film: „Cazul Novack" (SUA, 2015). Cu: Rob Lowe 0.00 Film (r) 1.45 Serial: „Meseriașii" 4.45 Serial: „La Bloc" (r).

VINERI – 20 august

TVR 1

7.00 Telejurnal 8.10 Doc.: „Wild Carpathia" 9.10 Exclusiv în România (r) 10.00 Teleshopping 10.15 Izolați în România (r) 10.45 Serial: „Secretele de la palat" (r) 12.30 Serial: „Dragul de Raymond" 14.00 Telejurnal 15.10 Opre Roma 16.00 EURO polis 17.00 Cooltura 18.00 Sănătate, România (r) 18.15 Serial: „Secretele de la palat" 20.00 Telejurnal 21.00 Film: „Regii blestemați" (coprod., 2005, partea a II-a) 23.10 Film: „Ermessenda" (Spania, 2011, partea a II-a). Cu: Laia Marull 0.50-5.30 Reluări.

PRO TV

6.00 Știrile PRO TV 10.30 Vorbește lumea 13.00 Știrile PRO TV 14.00 Lecții de viață 15.00 Film: „Iubire cu indiciu" (SUA, 2020) 17.00 Știrile PRO TV 18.00 Ce spun românii 19.00 Știrile PRO TV 20.30 Serial: „Las Fierbinți" 21.30 Film: „Moștenirea lui Bournee" (SUA, 2012). Cu: Jeremy Renner 0.00 Film: „Jack și Jill" (SUA, 2011). Cu: Adam Sandler, Al Pacino 2.00-4.00 Reluări.

6.00 Observator 9.00 Divertisment: 'Neatza cu Răzvan și Dani (best of) 12.00 Observator 14.00 Povești de familie 16.00 Observator 17.00 Acces direct cu Mirela Vaida 19.00 Observator 20.30 Film: „Triplu X: Întoarcerea lui Xander Cage" (SUA, 2017). Cu: Vin Diesel 22.30 Film: „Hai să fim polițiști!" (SUA, 2014) 0.30 Film: „Răpirea" (r) 3.30 În puii mei 4.00 Povești de familie (r).

7.00 Focus la prima oră 10.00 Hai cu fetele! (r) 11.00 Serial (r) 12.00 Teleshopping LIVE 14.00 Focus 15.00 Serial: „Ringo" 15.30 Mama mea gătește mai bine 18.00 Focus 18 19.30 Flash Monden 20.00 Film: „Osânda" (România, 1977). Cu: Gheorghe Dinică 22.30 Film: „Asfalt Tango" (România, 1995). Cu: Mircea Diaconu 0.30 Mama mea gătește mai bine (r) 2.30 Film (r) 4.30 Focus (r) 6.00 Serial: „Ringo" (r).

PRO 2

5.45 Serial: „Pecetea iubirii" (r) 6.45 Serial: „Rămâi lângă mine" (r) 7.45 Serial: „Nu te-am uitat" (r) 9.15 Serial: „Dragoste în alb și negru" (r) 10.15 Serial: „Pecetea iubirii" (r) 11.45 Serial: „Muzica trădării" 13.00 Serial: „Prinde-l, dacă poți" (r) 15.00 Serial: „Rămâi lângă mine" (r) 16.00 Serial: „Fiicele doamnei Fazilet" (r) 17.00 Serial: „Pecetea iubirii" 18.00 Serial: „Nu te-am uitat" 19.00 Serial: „Prinde-l, dacă poți" 21.00 Serial: „Rămâi lângă mine" 22.00 Serial: „Dragoste în alb și negru" 23.00 Serial: „Fiicele doamnei Fazilet" 0.00-5.00 Reluări.

TVR 2

7.00 Generația Fit (r) 7.30 România... în bucate (r) 8.00 Destine ca-n filme (r) 9.00 Serial: „Strop și balonaș" 10.00 Documentar 360º-GEO (r) 11.00 Câștigă România! (r) 12.00 Telejurnal 13.00 Cultura minorităților (r) 13.30 Pescar hoinar (r) 13.56 Serial: „Putere și inocență" 15.00 Documentar 360º-GEO 16.00 Serial: „Doctor Quinn" 17.00 #generații (r) 17.59 Memorialul Durerii (r) 19.00 Telejurnal 20.00 Gala umorului (r) 22.00 Serial: „Doctor Quinn" (r) 23.00 Câștigă România! (r) 0.00-6.00 Reluări.

PRO CINEMA

6.00 La Măruță (r) 8.00 Film: „Plini de viață" (Franța, 1957) 10.15 Serial: „La Bloc" (r) 12.30 Film: „Envy" (r) 14.30 Film: „Hallmark: Playing Father" (r) 16.15 Film: „Austenland" (SUA, 2013) 18.15 Serial: „La Bloc" 20.30 Film: „Maestrul despărțirilor" (SUA, 2004). CCu: Jamie Foxx 22.15 Film: „Gunoi" (SUA, 2014) 0.30 Film: „Cine râde la urmă..." (SUA, 2001) 2.30 Serial: „Meseriașii" 4.00 Serial: „La Bloc" (r).

SÂMBĂTĂ – 21 august

TVR 1

7.10 Tezaur folcloric (r) 8.10 Serial: „Cireșarii" 9.00 1, 2, 3 și afli tot ce vrei! (r) (r) 9.35 Eu pot! 10.35 Vreau să fiu sănătos! 11.30 Levintza prezintă (r) 12.00 Exclusiv în România (r) 13.00 Doc.: „Viața unei străzi" 14.00 Telejurnal 14.30 Ora Regelui 15.30 Film: „Jocul destinului" (Canada, 2016) 17.00 Muzici și tradiții în București 18.50 Teleenciclopedia 20.00 Telejurnal 21.10 Film: „Ion: blestemul pământului" (România, 1981, partea a II-a) 23.00-4.30 Reluări.

PRO TV

6.00 Lecții de viață (r) 7.00 Știrile PRO TV 10.00 Film: „Magie în bucătărie" (SUA, 2015) 12.15 Ce spun românii (r) 13.15 Film: „Home Run: A doua șansă" (SUA, 2013) 15.30 Film: „Stai că trage mama" (SUA, 1992) 17.15 Film: „Chihuahua de Beverly Hills 2" (SUA, 2011) 19.00 Știrile PRO TV 20.00 Film: „Gladiatorul" (SUA, 2000). Cu: Russell Crowe 23.00 Film: „Mare și tare" (SUA, 2015) 1.15-4.00 Reluări.

6.00 Observator 10.00 Alpha Kids 10.30 Serial: „Adela" (r) 13.00 Observator 13.45 Mireasa 16.15 Film: „Contele de Monte Cristo" (SUA, 2002) 19.00 Observator 20.00 Celebrity Splash: Vedete la apă 23.00 Film: „Vecini de coșmar 2" (SUA, 2016) 1.00 Film (r) 4.00 Film: „Triplu X: Întoarcerea lui Xander Cage" (r).

7.00 Flash monden 7.30 Teleshopping LIVE 9.00 Starea nației – best of 11.00 Sănătate cu stil 11.30 Flash monden 12.00 Film: „Osnda" (r) 14.00 Film: „În fiecare zi imi e dor de tine" (România, 1988) 16.00 Supernanny 17.30 Destinația anului 18.00 Focus 18 19.30 Flash Monden 20.00 Film: „Bernie" (SUA, 2002). Cu: Jack Black, Shirley McLaine 22.30 Film: „Profețiile omului-molie" (SUA, 2011). Cu: Richard Gere, Debra Messing 0.30-6.30 Reluări.

PRO 2

5.45 Serial: „Pecetea iubirii" (r) 6.45 Serial: „Rămâi lângă mine" (r) 7.45 Serial: „Nu te-am uitat" (r) 9.15 Serial: „Dragoste în alb și negru" (r) 10.15 Serial: „Pecetea iubirii" (r) 11.45 Serial: „Muzica trădării" 13.00 Serial: „Prinde-l, dacă poți" (r) 15.00 Serial: „Rămâi lângă mine" (r) 16.00 Serial: „Fiicele doamnei Fazilet" (r) 17.00 Serial: „Pecetea iubirii" 18.00 Serial: „Nu te-am uitat" 19.00 Serial: „Prinde-l, dacă poți" 21.00 Serial: „Rămâi lângă mine" 22.00 Serial: „Dragoste în alb și negru" 23.00 Serial: „Fiicele doamnei Fazilet" 0.00-5.00 Reluări.

TVR 2

7.00 Teleshopping 7.30 România... în bucate (r) 8.00 Generația Fit (r) 8.30 MotorVlog (r) 9.00 Zile cu stil (r) 9.30 Euromaxx 10.00 Mic dejun cu un campion (r) 11.00 D'ale lu' Mitică (r) 12.00 Descălecați în Carpați (r) 12.00 Cap compas (r) 13.00 Gala umorului (r) 15.00 Vacanțe... de 10! 17.00 Frați de viță (r) 17.30 MotorVlog (r) 18.00 Distracțiile lui Cazacu (r) 18.30 Zile cu stil (r) 19.00 Telejurnal 20.10 Film: „Săgeata neagră" (Italia, 2006, partea a II-a). Cu: Martina Stella 22.10 Serial: „Viața visată" 23.15 Distracțiile lui Cazacu (r) 0.45-6.00 Reluări.

PRO CINEMA

5.00 Serial: „Șoricelul familiei" 6.30 Ce spun românii (r) 8.30 Film (r) 10.15 Serial: „La Bloc" (r) 12.30 Film (r) 14.15 Film: „Austenland" (r) 16.15 Film: „Devoratoarea de bărbați I" (SUA, 2009) 18.15 Serial: „La Bloc" 20.30 Film: „Stă să plouă cu chiftele 2" (SUA, 2013) 22.15 Film: „Doom" (SUA, 2005) 0.15 Film: „Vampiri: Întoarcerea" (SUA, 2005). Cu: Stephanie Chao 2.00 Serial: „Meseriașii" 3.30 Serial (r).

DUMINICĂ – 22 august

TVR 1

7.00 Universul credinței (r) 9.00 M.A.I. aproape de tine 9.30 Sănătate, România! (r) 9.30 Pro Patria 10.00 În grădina Dianei 10.35 Viața satului 13.00 Tezaur folcloric 14.00 Telejurnal 14.30 Politică și delicatețuri cu Mircea Dinescu (r) 15.30 Adevăruri despre trecut (r) 16.00 Ai luat plasă! 17.00 Exclusiv în România (r) 18.00 Dosar Romania (r) 19.00 Omul și timpul (r) 20.00 Telejurnal 21.10 Muzici și tradiții în București (best of) 23.00 Garantat 100% (r) 0.10 Teatru: „Sarmale cu dragoste" de Ivona Boitan 1.10-6.05 Reluări.

PRO TV

6.00 Lecții de viață (r) 7.00 Știrile PRO TV 10.00 Film: „Fluke, o minune de câțel" (SUA, 1995) 13.00 ProvoCARE PE CARE 15.00 Film (r) 16.45 Film: „Eu și monstrul meu" (coprod., 2007) 19.00 Știrile PRO TV 20.00 Film: „Omul Furnică și Viespea" (SUA, 2018) 22.15 Film: „Între focuri" (coprod., 2006). Cu: Paul Walker, Cameron Bright 0.30-5.00 Reluări.

6.00 Observator 10.00 Neatza de weekend 13.00 Observator 13.45 Film: „Omul spectacol" (SUA, 2017). Cu: Hugh Jackman, Michelle Williams 16.00 Celebrity Splash: Vedete la apă (r)19.00 Observator 20.00 Celebrity Splash: Vedete la apă 23.00 Film: „X-Men 2" (SUA, 2003). Cu: Hugh Jackman, Halle Berry 1.30 Film: „Vecini de coșmar 2" (r) 3.30 Film: „Contele de Monte Cristo" (r).

7.00 Flash monden (r) 7.30 Teleshopping live 9.00 Focus la prima oră – SPECIAL 11.30 Destinația anului (r) 12.00 Ora de Profit.ro 13.00 În bucătăie cu Horia Vîrlan 14.00 Poezie și delicatețuri 16.00 Film: „În fiecare zi imi e dor de tine" (r) 18.00 Focus 18 19.30 Flash monden 20.00 Schimb de mame 22.00 Supernanny 23.30 Poezie și delicatețuri (r) 1.30 Film: „Profețiile omului-molie" (r) 4.00 Flash monden (r) 4.30 Focus (r).

PRO 2

5.45 Serial: „Pecetea iubirii" (r) 6.45 Serial: „Rămâi lângă mine" (r) 7.45 Serial: „Nu te-am uitat" (r) 9.15 Serial: „Dragoste în alb și negru" (r) 10.15 Serial: „Pecetea iubirii" (r) 11.45 Serial: „Muzica trădării" 13.00 Serial: „Prinde-l, dacă poți" (r) 15.00 Serial: „Rămâi lângă mine" (r) 16.00 Serial: „Fiicele doamnei Fazilet" (r) 17.00 Serial: „Pecetea iubirii" 18.00 Serial: „Nu te-am uitat" 19.00 Serial: „Prinde-l, dacă poți" 21.00 Serial: „Rămâi lângă mine" 22.00 Serial: „Dragoste în alb și negru" 23.00 Serial: „Fiicele doamnei Fazilet" 0.00-5.00 Reluări.

TVR 2

7.00 Teleshopping 7.30 România... în bucate (r) 8.00 Repere sacre 9.00 Ferma 10.00 Pescar hoinar (r) 10.30 Natură și aventură (r) 11.00 Destine ca-n filme (r) 12.00 Frați de viță (r) 12.30 Sănătate cu de toate (r) 13.10 Film: „Un oaspete la cină" (România, 1987) 14.45 Vara amintirilor 15.00 Drag de România mea! (r) 17.00 D'ale lu' Mitică (r) 18.00 Rețeaua de idoli (r) 19.00 Telejurnal 19.35 E vremea ta! 20.10 Film: „Ciocolată cu alune" (România, 1978) 22.10 Film: „Tată de duminică" (România, 1974). Cu: Radu Beligan 0.40-5.55 Reluări.

PRO CINEMA

5.00 Serial: „Șoricelul familiei" 6.00 Ce spun românii (r) 8.00 Film (r) 10.30 Serial: „La Bloc" (r) 12.45 Film: „Austenland" (r) 14.45 Film: „Stă să plouă cu chiftele 2" (r) 16.30 Film: „Devoratoarea de bărbați II" (SUA, 2009) 18.15 Serial: „La Bloc" 20.30 Film: „Like.Share. Crimă" (SUA, 2016). Cu: Courtney Lakin 22.15 Film: „Carrie" (SUA, 2013) 0.15 Film: „Like.Share. Crimă" (r) 2.00 Serial: „Meseriașii" 3.30 Serial: „La Bloc" (r).

Integramă de **M. ALBU**

METAMORFOZE

REVENIT LA LOCUL DE PLECARE / FEMEIE DE MENAJERĂ		ÎNCEPUT DE PROGRAM! / STRĂMOȘI FRANCEZI		LĂCURI DE UNGHII / AVANSĂRI ÎN SPAȚII		ARTISTĂ CELEBRĂ / A POFTI LA MASĂ		ADMIRATOR DE VEDETE / A ÎMPODOBI		ÎNTÂLNIRE LA STADION / GUTURAI
LA STAT! / A SE VICIA ATMOSFERA			TICĂLOS / PAZNIC LA INTRARE							
				GOLOGAN / VOT... PENTRU				ESENȚĂ DE CONIAC! / PÂRÂT		
A IROSI / CARTE TARE LA JOC						MĂSURI DE TEREN AGRICOL / DIN ȚIȚEI!				LOC DE VECI
		A DEVENI HAIN / INSTALĂRI ÎN FUNCȚII						ȘI MULTE ALTELE / BIVOL DIN TIBET		
	FĂRĂ DARĂ / DANSURI POPULARE ÎN CERC					A MERGE... CEASUL / FUNIILE LUI TARZAN				
				FIDEL / SALUT... PENTRU GENERAL						JOC DE NOROC CU EXTRAGERI DE NUMERE
A FACILITA / ÎN VAMĂ! / ACT UNIC			A FORFOTI, A MIȘUNA / FEL, TIP				A SE FORTIFICA / BILET DE LOTERIE			
								CIUCURE LA FES / ÎNCEPUT DE RALIU!		
MĂI, BĂI / BĂNUITOR, SUSPICIOS				TRATAȚI CU CINSTE						

Umor

– În fiecare zi, într-un magazin, intră un tip care cumpără 1 kg de biscuiți, 1 borcan de muștar și 150 g de caşcaval. Azi așa, mâine așa, până când vânzătorul îl întreabă:

– Iertați-mă, dar ce faceți cu 1 kg de biscuiți, 1 borcan de muștar și 150 g de caşcaval?

– O prăjitură.

– O prăjitură!?

– Da.

– Și e bună?

– Nu.

– Hai, domnule, 75 de euro pe noapte la acest hotel?! Nu aveți nicio reducere?

– Ba da, dar atunci trebuie să vă faceți singur patul.

– Nici o problemă, perfect!

– Ok, 40 de euro și aveți aici niște cuie și lemnele...

La o masă într-un restaurant, un bărbat și o femeie mănâncă. La un moment dat, bărbatul începe să alunece de pe scaun și dispare sub masă. Chelnerul, care a observat, se apropie de tipă și spune:

– Doamnă, soțul dumneavoastră a alunecat sub masă. E totul în regulă?

– Nu, soțul meu nu a alunecat sub masă, soțul meu tocmai intră pe ușă...

Bucuria misoginului: În 2024, NASA va trimite prima femeie pe Lună. Dacă totul decurge bine, în 2025 le poate trimite pe toate.

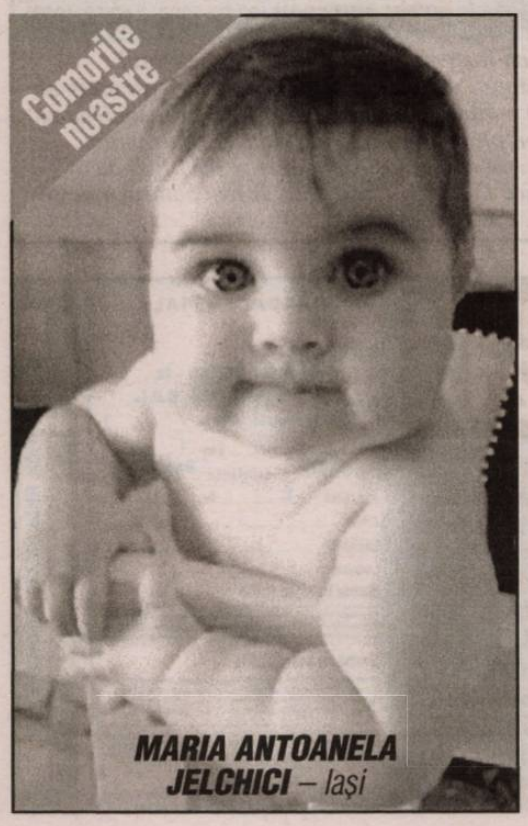

SUDOKU

jocul săptămânii: 32

	9							5
	7	3		9				4
				7	3		6	
5					9	8		
	3	6				2	1	
		8	3					6
	8		2	6				
1				8		7	2	
2							4	

Soluția în numărul viitor

Soluția «SUDOKU» – jocul săptămânii 31

2	1	6	9	5	8	3	7	4
4	8	9	3	7	6	5	1	2
7	5	3	1	4	2	9	6	8
5	6	4	2	3	7	8	9	1
9	7	8	5	1	4	6	2	3
3	2	1	8	6	9	4	5	7
1	9	7	6	8	3	2	4	5
6	3	5	4	2	1	7	8	9
8	4	2	7	9	5	1	3	6

Soluția integramei „ARTIFICII"

Orizontal: I - H - I - S - Z - P - INFORMATOARE - COLABORATOR - NES - DULAI - DI - TIRANE - ESEU - SILE - AUR - POT - O - ACUT - ARO - A - IW - INARMARI - ISPITA - COLT - ODAI - INS - VAR - INSOTITOARE - MATEMATICIAN.

Izvorul

Verificați-vă cunoștințele!

1. Ce este un izvor?
2. Cum se numeau, în mitologia greacă nimfele izvoarelor?
3. Ce se înțelege prin „izvor termal"?
4. Ce mare poet român (1895-1961) a scris poezia „Izvorul nopții"?
5. Ce pictor francez (1780-1867) a pictat tabloul „Izvorul"?
6. Cine a realizat, în 1986, filmul francez „Manon, fata izvoarelor" („Manon des sources")?
7. Când sărbătorește Biserica Ortodoxă „Izvorul Tămăduirii"?

Răspunsurile la întrebările din numărul trecut

1) Cel mai vestit cântăreț din mitologia greacă a fost Orfeu. 2) Zeița muzicii instrumentale și a cântecului vocal din mitologia egipteană se numea Mert. 3) „Cântarea cântărilor" este atribuită regelui Solomon. 4) Volumul de versuri „Cântece fără țară" aparține lui Octavian Goga. 5) Ciclul simfonic de lieduri „Cântecul pământului" a fost compus de Gustav Mahler. 6) Tabloul „Cântăreața la lăută" poartă semnătura lui Orazio Gentileschi. 7) Filmul american „Cântând în ploaie" a fost realizat de Stanley Donen.

Poșta cititorilor

Pentru întrebările cu tema „Bucuriile verii" am primit câte 7 răspunsuri corecte de la următorii cititori: *Elena Ispas,* Piatra Neamț; *Mioara Popa,* Iași; *Monica Vlad,* Timișoara; *Corina Simion,* Sibiu; *Loredana Voicu,* Cluj-Napoca; *Margareta Stoicovici,* Brașov; *Mihaela Popovici,* Buzău; *Georgeta Ioan* și *Luminița Popescu,* București; *Ing. Ion Ciocșan,* Pucioasa; *Ing. Radu Fetcu,* Suceava; *Gheorghe Enache,* Galați; *Ing. Mihai Călcăianu* și *Ing. Ion Cozma,* Adjud; *Ing. Silviu Iagada,* Turnu Măgurele; *Prof. Aurel Mincic,* Beiuș-Bihor; *Prof. Marin Ștefan,* Șimleul Silvaniei; *Ing. Mihai Waspusch* și *Prof. Mihai Piscureanu,* București.

✉ Așteptăm scrisorile dumneavoastră. *(Irina Stoica)*

PERSPICACITATE

Încercați să rezolvați labirinturile.

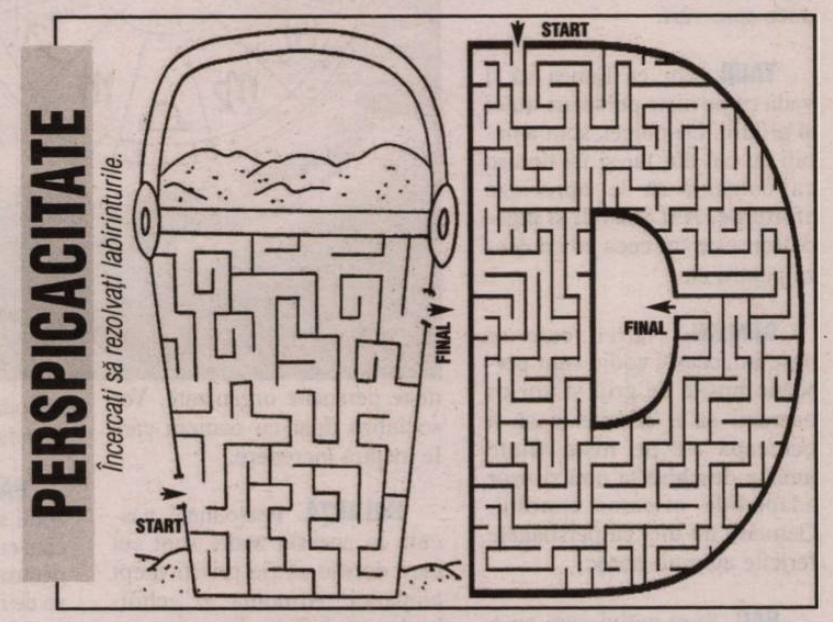

Sfaturi practice

● Puricii plantelor de apartament dispar dacă stropim frunzele cu apă călduță în care am ținut tutunul dintr-o țigară. Operațiunea se repetă după 12 ore.

● Petele de pe cănile de porțelan din care am băut multă vreme ceai sau ca-

fea se scot cu o soluție de oțet amestecat cu sare.

● Măturile de paie devin mai rezistente dacă înainte de folosire se țin timp de o oră în apă rece cu sare.

● Plăcile de marmură de pe șemineuri sau de pe mo-

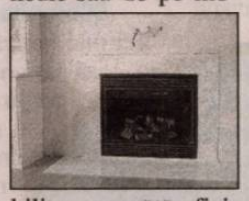

bilier se curăță eficient cu un tampon îmbibat în amoniac.

● Ramele aurite ale tablourilor sau ale oglinzilor se curăță și își regăsesc strălucirea dacă se freacă bine cu o cârpă înmuiată într-un amestec de albuș bătut spumă cu o lingură de oțet alb.

● Trandafirii rămân proaspeți vreme îndelungată dacă în apa în care sunt puși

adăugăm o aspirină și o linguriță cu zahăr.

● Cafeaua măcinată își păstrează aroma dacă se pune într-o cutie, la frigider.

● Dacă vreți să vă tapetați camera va trebui să țineți seama de spațiu. O cameră mare se tapetează

cu modele florale, viu colorate, iar în camerele mici se pot alege tapete simple, într-o singură culoare, altfel riscați ca spațiul să pară mai redus.

● Podelele din lemn nevopsite ies curate și albe dacă în apa de clătit puneți sare.

Pagină realizată de **IONEL COJOCARU**

Zodiile şi imaginea proiectată lumii

Descoperirea unei identităţi este dificilă, dar nu imposibilă. Fiecare nativ are trăsături sau caracteristici speciale, care îl diferenţiază de ceilalţi. Astrologii şi-au propus să ne ajute să ne cunoaştem mai bine, iar în relatarea acestui lucru vă vom prezenta care este imaginea pe care fiecare semn zodiacal vrea să o proiecteze lumii.

BERBEC. Nativii acestui semn zodiacal vor să fie priviţi de lume ca nişte persoane sălbatice şi aventuroase. Le place să fie spontani şi vor ca oamenii să îi ia aşa cum sunt. Natura lor îndrăzneaţă este cea care îi duce spre vârf.

TAUR. Vor ca lumea să îi vadă ca pe nişte persoane dulci şi grijulii. De obicei, sunt amabili cu cei din jur şi îşi doresc ca oamenii să le aprecieze eforturile. A fi amabili şi îngăduitori este tot ceea ce contează pentru ei.

GEMENI. Nativii care se nasc în această zodie sunt persoane lipsite de griji şi vor ca oamenii să îi admire şi să îi perceapă ca pe nişte fiinţe umane deschise la nou şi uşor adaptabile oricăror condiţii. Gemenii nu uită că persoanele fericite au mult noroc.

RAC. Sunt nativi care au o natură extrem de emotivă şi maternă. Vor ca imaginea proiectată lumii din jur să fie cea a unor persoane generoase. De asemenea, le place să fie atenţi cu mediul înconjurător, având un comportament prin care protejează natura.

LEU. Aceşti nativi vor să fie priviţi de oameni drept unii dintre cei mai responsabili. Lăsând propriile orgolii la o parte, vor ca lumea să-i vadă ca pe nişte persoane talentate şi simpatice.

FECIOARĂ. Nativi extrem de practici şi consecvenţi în orice moment, cărora le place ca lumea să îi perceapă drept

nişte persoane organizate. Vor socializa doar cu oameni care le inspiră încredere.

BALANŢĂ. Persoanele născute în această zodie sunt cei care doresc să fie priviţi drept empatici. Armonia şi echilibrul sunt definitorii pentru nativii din Balanţă. Vor să arate celorlalţi că sunt corecţi, atrăgători şi adoră să fie admiraţi şi complimentaţi.

SCORPION. Sunt unii dintre cei mai hotărâţi, mai puternici şi pasionaţi în ceea ce priveşte munca şi sarcinile pe care le au de îndeplinit. Îşi doresc ca lumea să îi considere nostimi şi devotaţi faţă de familie.

SĂGETĂTOR. Se spune că sunt cei care fac ce vor şi când vor, care detestă ordinele dacă nu sunt ei cei care le dau. Sunt nativi cu un caracter puternic, dar asta nu înseamnă că nu sunt genul de oameni pe care îi doriţi să îi aveţi prin preajmă. Vor ca lumea să îi perceapă drept generoşi şi optimişti.

CAPRICORN. Sunt catalogaţi drept înţelepţii zodiacului, mereu sobri, cu un aer matur şi preocupaţi de toate cele din jurul lor. Le place să fie consideraţi oameni puternici, inteligenţi, care îşi asumă poziţia în viaţă.

VĂRSĂTOR. Nativii acestei zodii sunt creativi şi distractivi, cam cu capul în nori şi asta doar pentru că mintea lor debordează de imaginaţie. Mereu în căutare de lucruri noi sunt poate cei mai adaptabili la schimbări din întreg zodiacul. A fi original este una dintre trăsăturile lor bune şi această imagine doresc să o proiecteze lumii din jur.

PEŞTI. Catalogaţi drept sensibilii zodiacului, nativii din Peşti sunt emotivi, retraşi, persoane care preferă să petreacă timpul singuri, cu gândurile şi ideile lor. Vor ca lumea să-i perceapă aşa cum sunt, cu bune şi cu rele, dar oricum, ca pe nişte persoane amuzante şi prietenoase.

Pagină realizată de
CASANDRA

ÎN NUMĂRUL VIITOR

■ Paşi spre energia nucleară curată ■ Scarabeul căzut din cer ■ Neanderthalienii, distruşi de homo sapiens ■ Cel mai puternic sunet auzit vreodată ■ Dacă aţi făcut insolaţie... ■ Cerealele cu iaurt sunt sănătoase? ■ Regizorii fac lucruri trăznite

HOROSCOP

16-22 august 2021

BERBEC 21.03-20.04

Vă veţi bucura de activităţi distractive, întâlniri romantice sau picnicuri. Veţi fi jucăuşi şi aventuroşi, iar din cauza acestor plusuri de energie s-ar putea să faceţi şi remarci obraznice, pe care le veţi regreta mai târziu.

TAUR 21.04-21.05

Dispuneţi de o energie puternică şi sunteţi entuziaşti. S-ar putea să folosiţi această stare pentru a începe un proiect de redecorare sau reparare a locuinţei. Cei din jur vă vor admira noile idei şi vă vor considera îndrăzneţi.

GEMENI 22.05-21.06

Săptămâna aceasta vă vor atrage călătoriile, deoarece sunteţi curioşi, doriţi să învăţaţi, să vă aventuraţi şi, cel mai important, aveţi energia necesară pentru ca acest lucru să se întâmple. Orice veţi face, va fi însoţit de mult entuziasm!

RAC 22.06-21.07

Puneţi în aplicare câteva idei ambiţioase de a face bani sau poate chiar începeţi o nouă afacere. Aţi putea lua în considerare o achiziţie majoră, dar înainte veţi chibzui mult. Deşi parcă ezitaţi să acţionaţi, când vă hotărâţi nimic nu vă mai întoarce din drum.

LEU 22.07-22.08

Aveţi idei mari şi acesta va fi motivul pentru care veţi fi atât de entuziaşti. Nu doriţi ca cineva să vă stea în cale. Începeţi un proiect îndrăznet şi se pare că aveţi capacitatea de a-i inspira şi pe cei din jur. Succes!

FECIOARĂ 23.08-22.09

Sunteţi pregătiţi să realizaţi ceva important. Vă simţiţi motivaţi şi nerăbdători, însă va trebui să evaluaţi totul şi dacă aveţi îndoieli, aşteptaţi întâi să se liniştească apele şi apoi acţionaţi.

BALANŢĂ 23.09-22.10

Aveţi încredere în propriile forţe şi vreţi să arătaţi lumii de ce sunteţi în stare. Fiţi conştienţi de capacitatea de a-i inspira şi de a-i entuziasma pe ceilalţi. Prea multă încredere sau prea multă aroganţă sunt capcane care trebuie evitate.

SCORPION 23.10-21.11

Credeţi în dumneavoastră, în propriile idei şi sunteţi convinşi că vă puteţi realiza visele. Este important să fim conştienţi că toţi avem limitări. Însă sunteţi nativi cu o voinţă şi o determinare imense, motiv pentru care puteţi realiza imposibilul!

SĂGETĂTOR 22.11-21.12

Urmează o săptămână în care vă simţiţi curajoşi, optimişti şi gata pentru orice. Trebuie să aveţi grijă în privinţa supraestimărilor abilităţilor sau să muşcaţi mai mult decât puteţi mesteca.

CAPRICORN 22.12-19.01

Dacă sunteţi într-o dispută cu cineva în privinţa unei moşteniri sau a unei proprietăţi comune, veţi ieşi învingători. În mare parte, acest lucru se datorează încrederii pe care o emanaţi celorlalţi.

VĂRSĂTOR 20.01-18.02

Săptămâna aceasta aveţi încredere să vă afirmaţi în relaţiile cele mai apropiate. Este posibil să îmbunătăţiţi relaţia cu partenerul de viaţă sau chiar să apară cineva nou, care vă va uimi cu ambiţia şi ideile sale.

PEŞTI 19.02-20.03

Dispuneţi de multă energie pentru a lucra şi veţi fi aproape neobosiţi în devotamentul şi determinarea de a face ceva. Cu toate acestea, nu constrângeţi pe alţii şi nu fiţi dominatori în niciun fel.

Nativul săptămânii: **OCTAV ONICESCU** (20.08.1892 – 19.08.1983)

A fost un matematician român, întemeietorul şcolii româneşti de teoria probabilităţilor. Acest nativ al zodiei Leu a introdus conceptul de „lanţ probabilistic cu legături complexe", cea mai importantă contribuţie românească în domeniu. A publicat peste 1.200 de memorii şi note ştiinţifice în ţară şi străinătate. A fost autorul a peste 30 de cărţi, monografii, tratate şi manuale.

TELEFONUL CITITORULUI
Pentru a afla direct de la cititorii noştri opiniile legate de conţinutul revistei, apelaţi numărul de telefon: 0213178965

Preţ abonament

PERIOADA	VALOAREA
❑ 1 LUNĂ	9,00 LEI
❑ 2 LUNI	18,00 LEI
❑ 3 LUNI	27,00 LEI
❑ 4 LUNI	36,00 LEI
❑ 5 LUNI	45,00 LEI
❑ 6 LUNI	54,00 LEI

Abonamente 2021

Abonaţi-vă la revista Magazin direct la redacţie!

Abonamente 2021

● Modalităţile de abonare sunt următoarele:

❶ Achitarea printr-un mandat poştal (pe adresa: Ionescu Simion – la Casa Editorială Magazin, Piaţa Presei Libere nr. 1, corp C3, etaj 1, cam. 49-52, sector 1, Bucureşti, cod 013701), a contravalorii abonamentului solicitat.

❷ Plata în următoarele conturi bancare, pentru client: Casa Editorială „Magazin" S.R.L. (CUI: RO 1571838):
– RO74 BACX 0000 0030 0016 0000 Unicredit
– RO24 RNCB 0072 0496 8985 0001 B.C.R.

Preţurile abonamentelor sunt cele din talonul alăturat, la care se adaugă taxa poştală de expediere sau comisionul bancar.

În cazul în care nu specificaţi data de începere a abonamentului, acesta va fi expediat de la data încasării mandatului poştal.

Termenul de primire a abonamentului este 1-5 zile lucrătoare de la data expedierii, conform termenelor Poştei Române (cel târziu în ziua de marţi a săptămânii următoare celei de apariţie).

Pentru informaţii suplimentare vă rugăm să sunaţi la telefon 021.317.89.65 sau 0722.625.622.

➲ Cititorii din străinătate pot contracta abonamente, achitând contravaloarea abonamentului dorit:
– 3 luni: 38 euro sau 45 $,
– 6 luni: 75 euro sau 90 $,
sume virate în conturile societăţii, enumerate alăturat.

MANDAT POŞTAL

DESTINATAR
Nume IONESCU SIMION – la
Prenume C.E. «MAGAZIN» S.R.L.
Str. Piata Presei Libere Nr. 1
Bloc ... Scara ... Etaj 1 Ap. ...
Cod 013701 Localitatea Bucureşti
Jud./Sect. 1 Tel. ...
C.N.P. ...
Expeditor ...
Localitatea ...
Suma în cifre (LEI)
Suma în litere (LEI)
RAMBURS C.P. NR. ...

TELEFON RECLAMAŢII ABONAMENTE
0722625622

SERIE NOUĂ - 1562 • ANUL LXIV • 19 AUGUST 2021 • 16 PAGINI • 3 LEI Nr. 33 (3312)

magazin

www.magazin.ro

E-mail: redactia.revistamagazin@yahoo.com • redactia.revistamagazin@gmail.com
WhatsApp: 0722.625.622

SĂPTĂMÂNAL CULTURAL - ŞTIINŢIFIC INDEPENDENT

Femina club

Pentru dumneavoastră, doamnă

Slăbiţi cel puţin 20 de kilograme cu puţină... organizare

Dosarele frumuseţii

Decolteu seducător

«Cel mai bun profesor este ultima ta greşeală. Dacă nu înţelegi nimic din asta, plăteşti până înveţi.»

La Fontaine

Paşi spre energia nucleară curată

TOATE INDUSTRIILE POLUATOARE VOR URMA SĂ FIE REPROIECTATE în deceniile viitoare, de la maşinile care consumă combustibili fosili până la energia electrică produsă în centralele nucleare.

În privinţa industriei automobilelor lupta pentru reducerea emisiilor de carbon a început, e drept, destul de timid, în urmă cu câţiva ani, o dată cu iniţiativa producerii de automobile autonome, fără şofer, cu motoare electrice.

Încet-încet, începe să se impună trecerea la maşinile hibrid, cele care îmbină motoarele pe motorină sau benzină cu motoare cu hidrogen sau electrice. E limpede, spun constructorii, în acest domeniu, viitorul este electric. În 2020, în Germania, de pildă, au fost înscrise peste 300.000 de automobile electrice, dar China a înscris în circulaţie, tot în 2020, peste 1.000.000 de maşini electrice.

În Shenzhen, un oraş cu 12 milioane de locuitori, a avut loc o reconversie majoră în transportul electric, cu 16.000 de autobuze electrice şi 22.000 de taxiuri electrice. Beijingul se spune că este cel mai poluat oraş din lume, şi cum oraşul deţine una dintre cele mai importante flote de taxiuri din lume, aproximativ 70.000, în cadrul unui nou program de control al poluării aerului au devenit electrice.

Problema cu reconversia transportului dinspre convenţional spre electric ridică, totuşi, o problemă: bateriile care alimentează cu energie autovehiculele sunt bune, dar încărcarea lor la priză se efectuează cu curent electric care este produs în centrale electrice care consumă combustibili fosili!

Acesta este motivul pentru care ţările dezvoltate caută soluţii pentru producerea energiei electrice „curate", provenită din centrale electrice care consumă combustibili „verzi" şi nu combustibili fosili.

Sigur, de câteva decenii se fac eforturi pentru producerea energiei electrice curate, neconvenţionale, nepoluante. E cazul centralelor eoliene, a panourilor solare foto-voltaice, a hidrocentralelor. Dar, în ciuda unor realizări locale, sistemul nu a putut deveni unul de viitor din cauza unor restricţii legate de randament şi de costurile foarte ridicate. Chiar şi curentul electric provenit din centralele nucleare convenţionale, pe care Franţa, de pildă, le-a dezvoltat pe o cale largă, este pus azi la îndoială, tocmai din pricina poluării.

Şi atunci, de unde energie electrică „verde", în viitor şi pe scară largă?

O ştire interesantă pe această temă vine din China, care, aflăm, va testa în luna septembrie, primul reactor nuclear „curat" din lume.

Un reactor revoluţionar

Oamenii de ştiinţă chinezi au făcut publice planurile de construcţie ale unui reactor nuclear experimental cu sare topită care nu are nevoie de apă pentru răcirea combustibilului şi care funcţionează cu toriu lichid în loc de uraniu.

În loc să folosească tije de combustibil, reactoarele cu sare topită funcţionează dizolvând toriul în sare fluorură lichidă înainte de a-l trimite în camera reactorului la temperaturi de peste 600 grade Celsius.

Când sunt bombardaţi cu neutroni de mare energie, atomii de toriu se despart, eliberându-se energie într-un proces numit fisiune nucleară. Aceasta declanşează o reacţie în lanţ, eliberând căldură în amestecul de toriu-sare, care este apoi trimis printr-o a doua cameră în care excesul de energie este extras şi transformat în electricitate.

Este de aşteptat ca acest reactor revoluţionar să fie mai sigur decât reactoarele nucleare tradiţionale, deoarece toriul se răceşte şi se solidifică rapid atunci când este expus la aer, ceea ce înseamnă că orice scurgere potenţială ar răspândi mult mai puţină radiaţie în mediul înconjurător. în comparaţie cu scurgerile din reactoarele tradiţionale.

Prototipul reactorului ar urma să fie finalizat în august, primele teste ale prototipului de 2 gigawaţi fiind programate pentru luna septembrie.

După ce prototipul de 2 gigawaţi va fi testat în septembrie, China intenţionează să construiască primul său reactor comercial de toriu. Spre deosebire de centralele nucleare convenţionale, noul reactor chinez va fi unul „mini", măsurând doar 3 metri înălţime şi 2,5 metri lăţime. Cu toate acestea, cercetătorii chinezi susţin că va fi capabil să genereze 100 de megawaţi de energie electrică, suficient pentru a furniza energie pentru 100.000 de oameni.

„Reactoarele la scară mică au avantaje semnificative în ceea ce priveşte eficienţa, flexibilitatea şi economia", afirma despre proiect Yan Rui, profesor de fizică la Institutul de Fizică Aplicată din Shanghai, şi colegii săi, într-un articol publicat pe 15 iulie în revista *Nuclear Techniques*. „Ele pot juca un rol cheie în viitoarea tranziţie către energia curată. Se aşteaptă ca reactoarele la scară mică să fie utilizate pe scară largă în următorii câţiva ani".

Datorită faptului că acest tip revoluţionar de reactor nu necesită apă pentru răcire, el va putea funcţiona şi în regiuni deşertice. Locaţia primului reactor comercial de acest tip, care urmează să fie construit până în 2030, va fi în oraşul Wuwei, din provincia Gansu, un oraş cu o lungă istorie, veche de 5.000 de ani.

China plănuieşte să construiască mai multe asemenea reactoare atât în zonele deşertice şi câmpiile slab populate din vestul Chinei, cât şi în alte 30 de ţări implicate în iniţiativa chineză numită „Centura şi Drumul", un program global de investiţii în care China urmează să investească în infrastructura a 70 de ţări.

Potrivit echipei de la Institutul de Fizică Aplicată din Shanghai care a dezvoltat prototipul, noul reactor face parte din eforturile Chinei de a deveni neutră din punct de vedere al emisiilor de carbon până în anul 2060, adică atunci când cantitatea de bioxid de carbon emisă de industrii este egală cu cantitatea de bioxid de carbon eliminată din atmosferă.

China contribuie în prezent cu 27 la sută la totalul emisiilor globale de carbon, într-un clasament global fiind urmată de SUA şi India, potrivit unui raport din 2019 al *Rhodium Group* din SUA.

Reactoarele nucleare nu sunt singura tehnologie în care investeşte China, ca parte a eforturilor său de a deveni neutră la carbon. Barajul Baihetan de pe râul Jinsh, a doua cea mai mare instalaţie hidroelectrică din lume după barajul Celor Trei Defileuri de pe fluviul Galben, a intrat în funcţiune în luna iunie şi are o capacitate de generare a energiei de 16 gigawaţi. Wood Mackenzie, firmă de consultanţă energetică din Marea Britanie, estimează că China va adăuga 430 gigawaţi la capacităţile de energie solară şi eoliană în următorii cinci ani.

GEORGE CUŞNARENCU

> **SCHIMBĂRILE CLIMATICE DEVIN O PROBLEMĂ NODALĂ A SOCIETĂŢII VIITORULUI ŞI LUPTA CARE SE VA DUCE ÎN DECENIILE URMĂTOARE ESTE PENTRU A REDUCE DRASTIC EMISIILE DE CARBON. ENERGIA VA TREBUI SĂ DEVINĂ ŞI EA „CURATĂ" ŞI ÎNCEP SĂ SE FACĂ PRIMII PAŞI.**

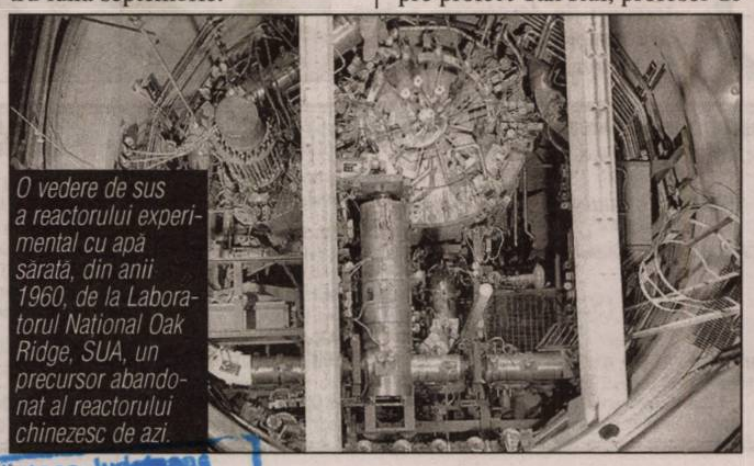

O vedere de sus a reactorului experimental cu apă sărată, din anii 1960, de la Laboratorul National Oak Ridge, SUA, un precursor abandonat al reactorului chinezesc de azi.

Biblioteca Judeţeană MUREŞ TÂRGU-MUREŞ

Locuinţe arboricole de lux

O versiune modernă a străvechilor locuinţe lacustre sugerează că întoarcerea reală în natură e un deziderat de care nu oricine se poate bucura. Nu se referă însă la căsuţele şi resorturile turistice aşezate deasupra apei, concept care deja a intrat în banalul sejururilor exotice.

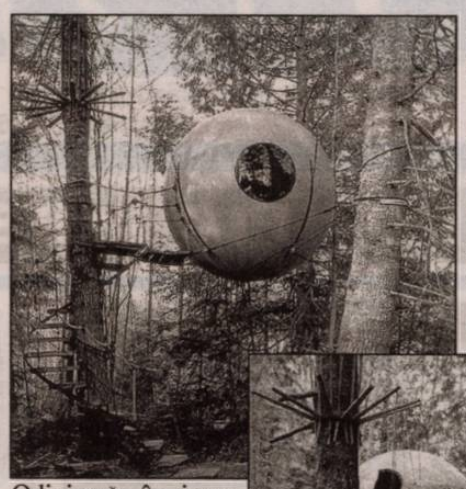

Odinioară, în jocurile copilăriei pline de aventuri imaginare, căsuţele din copaci se materializau cel mult prin câteva scânduri bătute în cuie pe ramuri ceva mai solide; suficient pentru a catapulta imaginaţiile puerile într-o altă dimensiune.

Canadianul Tom Chudleigh, prin compania sa denumită foarte sugestiv Free Spirit Spheres, construieşte – aşa cum a declarat el – „un spaţiu de viaţă ecologic care să se amestece cu un mediu forestier". Sferele sunt construite în acelaşi mod ca o canoe sau un caiac, create din fâşii de lemn.

Locuinţa este suspendată în instalaţii similare cu cele folosite la bărcile cu pânze.

De câţiva ani, postamentul improvizat în copac s-a transformat în cabane de epocă, în capsule inspirate de filmele science-fiction şi chiar în corturi luxoase de safari. Diferenţa este însă una majoră.

Ocupanţii acestor locuinţe bizare sunt adulţi, persoane cu dare de mână, căci exigenţele lor sunt satisfăcute cu un design sofisticat, apă rece şi caldă, iar uneori chiar şi jacuzzi. Cu toate acestea, locuinţele arboricole se află în deplină armonie cu natura.

Unele sunt construite din materiale reciclate, iar forma, amplasamentul şi toate celelalte caracteristici sunt concepute astfel încât copacul-suport să nu aibă de suferit. Sunt suficient de uşoare, dar şi spaţioase, totodată transmiţând senzaţia de forţă, de curăţenie şi echilibru.

Ce se obţine pentru circa 150.000 de dolari şi vreo doi ani de aşteptare? O scară de lemn ce „îmbrăţişează" copacul duce la un pod de frânghie la capătul căruia, în interiorul sferei suspendate, se află un pat dublu, canapea, zonă de bucătărie cu frigider şi cuptor cu microunde, într-un cocon creat din lemn lucrat manual, alamă lustruită, hublouri panoramice şi mobilier din trestie.

Efectul general este al unui interior de iaht de lux; doar că acesta „pluteşte" într-un copac!

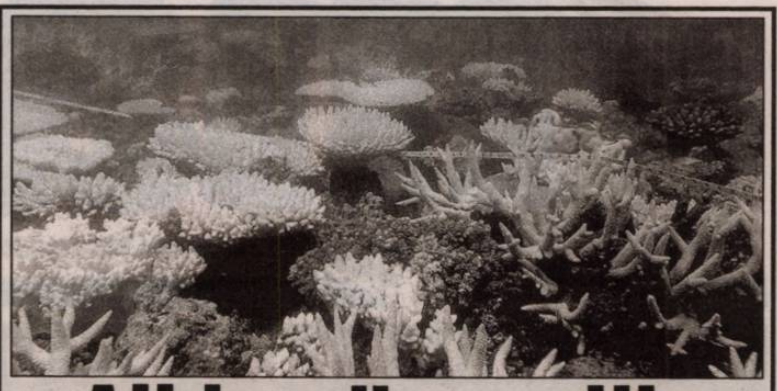

„Albirea" coralilor

Pe măsură ce oceanele se încălzesc, unele specii de peşti migrează departe de apele ecuatoriale către zone mai reci, mai apropiate de poli. Dar vietăţile care nu se pot deplasa şi nu se adaptează foarte repede la noile condiţii impuse de efectele activităţilor umane au un singur viitor comun: extincţia.

Gama optimă de temperatură pentru corali este cuprinsă între 18 şi 29 de grade Celsius. Ei pot rezista perioade scurte în apă mai caldă sau mai rece. Totuşi, coralii din unele zone s-au dovedit a fi mult mai toleranţi la fluctuaţiile de temperatură şi studiile sugerează că acest lucru poate reprezenta o sursă de speranţă pentru viitorul recifelor.

Temperaturile mai ridicate conduc, de asemenea, la o creştere a evenimentelor de albire pe scară largă, prelungite, a coralilor. Or, albirea coralilor este unul dintre cei mai vizuali indicatori ai stresului termic cauzat de schimbările climatice.

Coralii coexistă într-o relaţie simbiotică cu algele microscopice numite zooxanthele, care trăiesc în ţesuturile coralilor şi, printr-un proces de fotosinteză, produc hrană vitală pentru polipii coralilor.

Când temperatura apei este în mod constant prea caldă, coralii şi zooxanthelele devin stresate, iar acestea din urmă îşi vor părăsi gazdele. În continuare, coralul îşi pierde culoarea, devenind alb. Acest lucru se va întâmpla în mod normal pe o perioadă de 4-6 săptămâni. Apoi, în termeni foarte simpli spus, dacă temperatura apei nu scade, coralul va suferi de foame şi va muri.

Scheletul rămas va fi colonizat de alge, ceea ce face imposibilă recuperarea coralului. Cu alte cuvinte, încă o specie emblematică pentru viaţa din oceanele Terrei este ameninţată cu dispariţia, după ere întregi de existenţă.

Despre conjuncţii

Să vorbim corect!

În ultimul timp se remarcă folosirea greşită nu doar a oribilului „ca şi" unde nu trebuie ci şi a unor conjuncţii simple cu altele compuse. Printre acestea putem aminti înlocuirea conjuncţiei simple „să" prin complicatul şi incorectul „ca şi".

Auzim astfel „M-am dus *ca să* fac nişte cumpărături", „Am citit, fiindcă vreau *ca să* mă informez", „Dacă vreţi *ca să* veniţi cu noi" şi tot aşa.

În toate aceste exemple şi în toate exprimările de acest gen trebuie folosită conjuncţia corectă „să". Aşadar, exprimarea corectă în exemplele noastre ar fi fost: „M-am dus să fac nişte cumpărături", „Am citit, fiindcă vreau să mă informez", „Dacă vreţi să veniţi cu noi". De altfel, această exprimare voit preţioasă a lui „ca să" nu este justificată decât printr-o oarecare tendinţă de hipercorectitudine, absolut nejustificată. *(I.S.)*

Era deşeurilor electronice

Într-un început de mileniu al miracolelor tehnologiei, putem spune şi că am pătruns în era gunoaielor IT. Şi, din păcate nu este o figură de stil, iar de ameninţarea imensă reprezentată de acestea se pare că omenirea încă nu-şi dă seama. Anual, 20 până la 50 de milioane de tone de e-deşeuri sunt generate în întreaga lume.

În Europa şi SUA, aruncăm un computer vechi, în medie, la fiecare doi ani. În SUA, pentru fiecare maşină nouă cumpărată, una veche este aruncată. În fiecare an, mii de tone de computere vechi, telefoane mobile, baterii, cabluri, camere vechi şi alte deşeuri electronice sunt aruncate în depozitele de deşeuri sau sunt arse.

Alte mii sunt expediate ilegal către multe ţări în curs de dezvoltare, pentru „reciclare". Unele sunt trimise ca resturi, altele – culmea ironiei! – ca donaţii caritabile.

Unul dintre cele mai mari terenuri de descărcare a deşeurilor electronice din lume este în prezent, în India. Industria de reciclare nereglementată de aici se desfăşoară în mii de ateliere de curte extrem de mici, iar multe dintre aceste locaţii sunt chiar casele oamenilor. Stând printre grămezi de resturi, bărbaţi, femei şi copii dezmembrează şi reciclează produsele.

Problema este însă mult mai complexă decât aspectul referitor la mâna de lucru extrem de ieftină, sărăcia cruntă a populaţiei, indiferenţa autorităţilor şi cinismul furnizorilor acestui gunoi. Deşeurile electronice sunt extrem de toxice: conţin plumb, cadmiu, mercur, staniu, aur, cupru, PVC şi ignifugi pe bază de brom, de fosfor, cloruraţi. Multe dintre aceste metale grele şi contaminanţi sunt extrem de dăunătoare pentru oameni, precum şi pentru animale şi plante.

Miza afacerii este banul. Deşeurile electronice sunt „fierte" în acid pentru a extrage materiale valoroase. Placarea cu aur se îndepărtează treptat şi se scufundă, soluţia acidă este aruncată şi aurul este recuperat: dintr-un kilogram de e-deşeuri se pot recupera 30 g de aur.

Lucrătorii nu au nicio formă de asigurare a sănătăţii şi siguranţei; lucrează în ateliere închise, fără mănuşi, măşti sau protecţie a ochilor şi fără respect pentru mediu. Odată ce materialele valoroase precum cuprul, aurul şi plumbul au fost îndepărtate, părţile nedorite sunt apoi aruncate în mod nediscriminatoriu în râuri şi pe terenuri virane sau sunt trimise în depozitele de deşeuri unde toxinele letale contaminează solul, apele subterane, aerul...

Pagină realizată de
ADRIAN-NICOLAE POPESCU
şi
NICUŞOR DINCĂ

Săptămânalul „Magazin" este editat de
CASA EDITORIALĂ „MAGAZIN" S.R.L.
magazin
Înmatriculată la Oficiul Registrului Comerţului Bucureşti sub nr. J/40/2623/1991 din 8 mai 1991.
Adresa: Bucureşti sector 1, Piaţa Presei Libere nr.1, corp C3, etaj I, cam. 49-52, cod 013701.

CONSILIUL DE ADMINISTRAŢIE:
ECATERINA BĂTRÂNEANU
Preşedintă
GEORGE CUŞNARENCU
Administrator
NICUŞOR DINCĂ – Administrator

ISSN 0258-1523

REDACŢIA: Telefon: 021.317.89.65
Irina Stoica, Gabriel Tudor, Ionel Cojocaru, Adrian-Nicolae Popescu

Responsabil de număr: Ionel Cojocaru
Secretar de redacţie: Gabriela Niţu

PUBLICITATE: Tel.: 0722.625.622
DIFUZARE: Tel.: 021.317.89.65
E-mail: redactia.revistamagazin@yahoo.com
Nicuşor Dincă (director) – 0722.625.622, Simion Ionescu

FINANCIAR-CONTABIL:
Cont: RO74 BACX 0000 0030 0016 0000 (LEI)
Unicredit Bank S.A. – Sucursala Panduri
Cont: RO24 RNCB 0072 0496 8985 0001
B.C.R. – Sector 1, Bucureşti

COLEGIUL DE REDACŢIE:
ECATERINA BĂTRÂNEANU
Preşedintă a Consiliului de Administraţie
Tel.: 021.317.89.65
E-mail: redactia.revistamagazin@yahoo.com
GEORGE CUŞNARENCU
Redactor-şef
ADRIAN HOAJĂ, MELANIA CONSTANTINIU

Cititorii din străinătate se pot abona prin Casa Editorială „Magazin" S.R.L. Piaţa Presei Libere nr.1, sector 1, corp C3, etaj 1, cam. 49-52, sector 1, Bucureşti, România
Tel.: 021.317.89.65
E-mail: redactia.revistamagazin@yahoo.com

Redactorii semnatari ai articolelor publicate în revistă sunt direct răspunzători, material şi din punct de vedere juridic, pentru exactitatea şi corectitudinea celor relatate. Revista îşi declină orice responsabilitate.

TEHNOREDACTARE COMPUTERIZATĂ:
„MAGAZIN"
Gabriela Niţu, Rodica Niţu

Tiparul: **TIPOART IDEA STUDIO S.R.L.**

Girafele și perpetuarea speciei

O uimitoare adaptare la mediu a fost recent descoperită de zoologii de la Universitatea Bristol în privința girafelor. Femelele de girafă intră la menopauză mult mai devreme decât femelele din alte specii. Ele își petrec 30% din viață în stadiul post-reproductiv pentru a contribui la creșterea generațiilor succesive de progenituri, spre sfârșitul vieții, și a asigura perpetuarea propriilor gene.

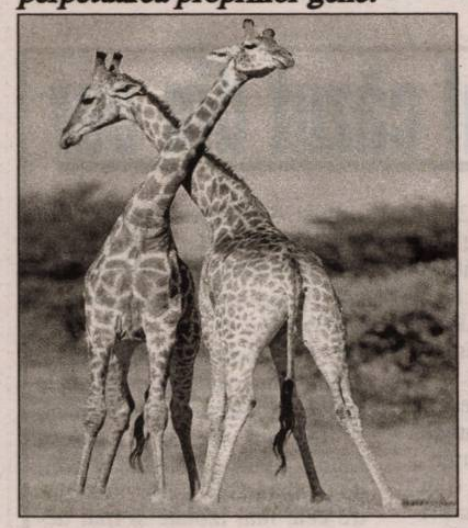

Această trăsătură evoluționară este cunoscută drept „ipoteza bunicii" și a fost lansată de biologul William Hamilton în 1966, cu aplicare la om și alte animale. Hamilton a observat că femelele de cimpanzeu trăiesc foarte puțin după anii de fertilitate sexuală, în schimb la specia umană femelele trăiesc chiar și decenii după ce nu mai pot face copii. El a emis ipoteza că această diferențiere ar fi putut să apară la primele specii de hominide, încă de acum 2 miloane de ani.

Atunci, strămoșii noștri au început să se hrănească și cu rădăcini și tuberculi, pe care progeniturile lor nu le puteau dezgropa singure. Prin urmare, femelele mai bătrâne au început să contribuie la hrănirea copiilor, permițând fiicelor lor să aibă la rândul lor copii mai devreme și să facă mai mulți copii.

Acest lucru a făcut ca genele longevității, transmise de bunici, să devină tot mai comune în populație, iar durata de viață a omului a crescut considerabil, comparativ cu cea a maimuțelor. Ipoteza a fost folosită pentru a explica de ce oamenii trăiesc un timp atât de îndelungat, comparativ cu alte animale, după încheierea ciclului reproductiv. Dintre toate animalele, doar orcile își petrec un număr mai mare de ani (35% din viață) în stadiul post-reproductiv.

„Sper ca studiul nostru să-i convingă pe oamenii de știință că și girafele sunt o specie socială extrem de complexă, cu sisteme sociale înalt funcționale, comparabile potențial cu ale elefanților, cetaceelor și cimpanzeilor. Girafele constituie o specie de mamifere inteligente, care au dezvoltat societăți complexe și deosebit de reușite, facilitând supraviețuirea lor în ecosisteme dure, întesate de prădători", spune zoologul Zoe Muller, una dintre participanții la studiu.

Statul prelungit pe scaun afectează sănătatea

Statul pe scaun sau în poziție șezândă mai mult de cinci ore pe zi ar putea afecta negativ starea de bine și sănătatea mintală, contracarând chiar beneficiile exercițiilor fizice regulate, susțin cercetătorii de la Universitatea Huddersfield, Marea Britanie, care au examinat impactul pandemiei de coronavirus asupra vieților oamenilor, în ultimul an și jumătate.

Studiul a relevat că în acest interval mulți oameni și-au petrecut mai mult de opt ore pe zi stând pe scaun, pe fotoliu sau pe canapea, fie pentru a lucra de acasă, fie pentru a se deconecta.

„Deși grupul de aproape 300 de persoane pe care l-am examinat a fost foarte activ în timpul pandemiei, majoritatea acestor persoane au stat jos mai mult de opt ore pe zi. Am ajuns la concluzia că acest comportament, alături de unii factori demografici și de probleme de sănătate preexistente au fost principalele variabile capabile să influențeze negativ starea de bine și sănătatea mintală a subiecților", spune principala autoare a studiului, dr. Liane Azevedo.

Deși oamenilor moderni li se recomandă să facă mișcare zilnic 30 de minute, se pare că acest interval este insuficient, în condițiile șederii pe scaun sau pe canapea un timp mai îndelungat, specialiștii britanici sugerând că o oră de exerciții fizice – chiar și sub forma unor plimbări în pas alert – ar putea contrabalansa efectele negative ale statului jos prelungit.

Neanderthalienii, distruși de homo sapiens

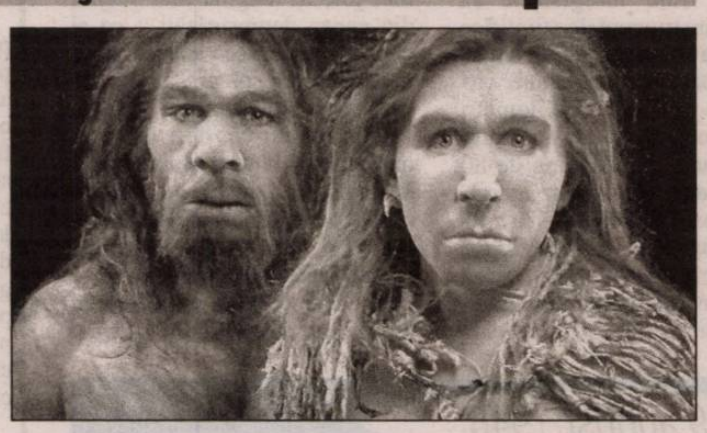

O nouă ipoteză privind dispariția omului de Neanderthal a fost avansată de cercetătorii de la Universitatea Aix-Marseille. Aceștia sugerează că încrucișarea dintre neanderthalieni și strămoșii oamenilor moderni ar fi contribuit la extincția primilor, deoarece a generat tulburări hematologice letale la progeniturile lor.

Aceste tulburări puteau provoca o anemie potențial fatală și se manifestau adesea mai grav la a doua sarcină și la următoarele, reducând considerabil „succesul reproductiv" prin limitarea numărului de progenituri pe care neanderthalienii le-ar fi putut avea.

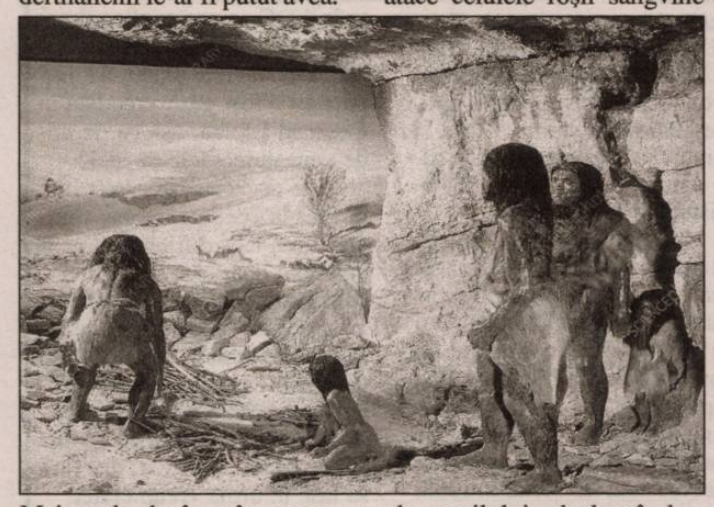

Mai mult decât atât, aceste probleme grave de sănătate ar fi putut fi extrem de comune, din cauza bazinului genetic limitat al speciei omului de Neanderthal.

Potrivit specialiștilor, boala incriminată se numește „tulburare hemolitică a fetusului și nou-născutului" (HDFN) și apare când grupa de sânge a mamei este incompatibilă cu grupa de sânge a copilului.

Orice ființă umană are o grupă de sânge și un factor Rh, care indică dacă la suprafața celulelor sale roșii sangvine există o proteină specifică. Dacă o persoană are această proteină – așa cum este cazul la majoritatea oamenilor – se spune că are un Rh pozitiv. Dar, dacă o femeie care nu are proteina face un copil cu un bărbat care o are, fetusul va avea un factor Rh diferit de al mamei.

Această situație face ca sistemul imunitar matern să atace celulele roșii sangvine ale copilului, declanșând o anemie potențial fatală.

Astăzi, afecțiunea este rară și afectează doar circa trei din 100.000 de sarcini. Dar neanderthalienii erau deosebit de succeptibili la această problemă, deoarece erau purtătorii unui set specific de variante genetice.

Primul robot-pedagog

Lansat de curând sub brandul Amazon, după ce fusese anunțat încă din septembrie anul trecut, roboțelul Echo Dot Kids promite să fie de mare ajutor celor mici, mai ales în condițiile dificile în care se derulează studiile în această perioadă.

Practic, Echo Dot Kids este un veritabil pedagog pentru copii, oferindu-le o modalitate amuzantă de a învăța lucruri noi – nu neapărat din domeniul strict educațional. El îi poate ajuta să-și facă temele, să vorbească și să scrie corect, să socotească, poate cenzura cântecele difuzate la radio și funcționează chiar pe post de alarmă, trezindu-i pe micuți cu vocile personajelor favorite ale acestora din filme sau desene animate.

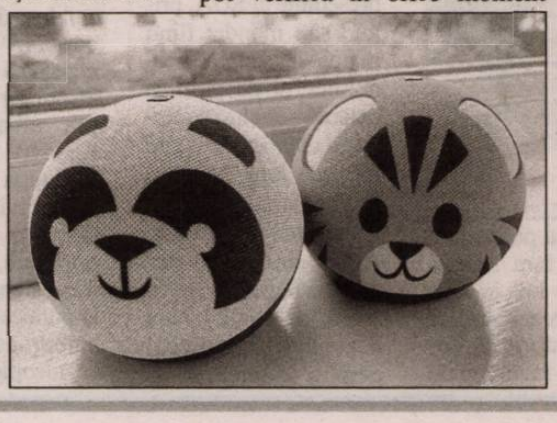

Această rudă mai mică – dar absolut deloc mai puțin inteligentă – a cunoscutului Alexa poate executa și unele dintre sarcinile dispozitivului original (difuzează melodiile solicitate, telefonează unor contacte pre-aprobate și răspunde la cele mai diferite întrebări). Totodată, părinții pot verifica în orice moment activitatea tutorelui artificial, prin intermediul aplicației Amazon Parent Dashboard, pe care o accesează cu ajutorul telefonului lor inteligent.

Având un preț de 70 de dolari, Echo Dot vine în două variante, ambele „animaliere" – sub formă de urs panda și sub formă de tigru. Dispozitivul, pe care mulți l-au numit „o Mary Poppins electronică" încurajează gândirea originală, inovativă, la copii, spunându-le glume, jocuri de cuvinte și propunându-le să răspundă la tot felul de enigme și ghicitori adecvate vârstei lor.

Mai mult decât atât, el se substituie și părinților – adesea prea obosiți, după o zi extenuantă de muncă – spunând copiilor în fiecare seară tradiționala poveste de noapte bună...

Pagină realizată de **GABRIEL TUDOR**

Cel mai puternic sunet auzit vreodată

În mai 1883, căpitanul vasului german de război „Elisabeta" a observat o stranie coloană de fum şi cenuşă înaltă de aproape 2 km, ridicându-se spre cer, deasupra unei insule muntoase nepopulate din strâmtoarea Sunda, între Java şi Sumatra, în Indonezia.

„Cenuşa care cădea era atât de densă încât acoperea soarele", a scris el în jurnalul de bord. În cursul următoarelor luni, şi alte nave au observat asemenea fenomene vizuale, dar şi acustice – un fel de tunete joase şi înfundate, venind dinspre insula al cărei nume indonezian era Krakatau şi care, mai târziu, a devenit faimos, din cauza unei greşeli de tipar a unui telegrafist, drept Krakatoa.

În cele din urmă, pe 27 august 1883, după luni de „tatonare", iadul s-a dezlănţuit pe Pământ şi o colosală erupţie vulcanică, de o putere nemaivăzută în istoria cunoscută a planetei, a distrus Krakatoa, două treimi din conul vulcanului prăbuşindu-se în mare. Explozia a generat şi un imens tsunami, înalt de peste 40 de metri, care a inundat satele costale, provocând moartea a circa 36.000 de oameni, potrivit unei simulări realizate de Administraţia Naţională pentru Oceane şi Atmosferă din SUA. Dacă erupţia ar fi avut loc în condiţiile demografice de astăzi, se estimează că un asemenea tsunami ar provoca moartea a milioane de oameni.

Considerată a fi cel mai puternic dezastru natural din ultimii 760.000 de ani, erupţia vulcanului Krakatoa a produs totodată şi cel mai puternic sunet din istoria modernă – sunet care a fost auzit pe o zecime din suprafaţa Pământului, potrivit aceleiaşi simulări făcute de savanţii americani.

Puterea estimată a exploziei a fost echivalentă cu a 13.000 de bombe atomice precum cea lansată la Hiroshima. Pe insula Mauritius din Oceanul Indian, aflată la peste 4.600 km depărtare, erupţia s-a auzit ca o lovitură de tun. Totodată, ea a provocat intense valuri de presiune, care au înconjurat de câteva ori planeta, fiind înregistrate ca atare de instrumentele ştiinţifice din Marea Brianie şi Statele Unite.

Explozia a aruncat în aer circa 21 de milioane de kilometri cubi de rocă, iar cenuşa produsă s-a ridicat la o altitudine de 80 de kilometri, aproape de marginea mezosferei terestre, şi a acoperit o suprafaţă de 777.000 kilometri pătraţi. Această cenuşă s-a răspândit şi treptat a învăluit planeta într-o ceaţă care a dus la formarea de halouri în jurul Soarelui şi Lunii, contribuind la scăderea temperaturii globale cu aproape un grad Celsius, în anul ce a urmat.

Dar de ce a fost explozia unui vulcan considerat „modest" atât de puternică? Specialiştii susţin că responsabilă a fost o acumulare masivă în rezervorul de magmă al vulcanului. Rezervorul de magmă – rocă fierbinte, semi-lichidă, aflat sub suprafaţa terestră – poate fi activ mulţi ani, eliberând periodic cantităţi modeste de lavă, dar dacă o injecţie de magmă venită din adâncurile scoarţei se ridică sub rezervorul de magmă, sistemul devine instabil: magma bazaltică, mai fierbinte, dar mai puţin densă, din adâncuri, se fixează sub magma mai rece, dar mai compactă.

Dacă se acumulează suficientă magmă bazaltică, până la urmă are loc o „rotire" în urma căreia magma fierbinte ajunge rapid la suprafaţă şi provoacă o erupţie bruscă. Odată ce vârful vulcanului este distrus de erupţie, se produce o reacţie în lanţ, frontul exploziv mutându-se tot mai jos, în magma mai veche, din cauza depresurizăii – ca şi cum am lua brusc capacul de pe o oală de gătit sub presiune – eliberând un volum masiv de lavă.

Puţini ştiu că, deşi cea mai mare parte a vulcanului original a fost distrusă, insula nu a dispărut cu totul. La câteva decenii s-a format o nouă insulă vulcanică, Anak Krakatoa, iar în decembrie 2018 conul acesteia a erupt din nou, provocând peste 400 de victime.

Fotodocument

Pisica lui Lenin

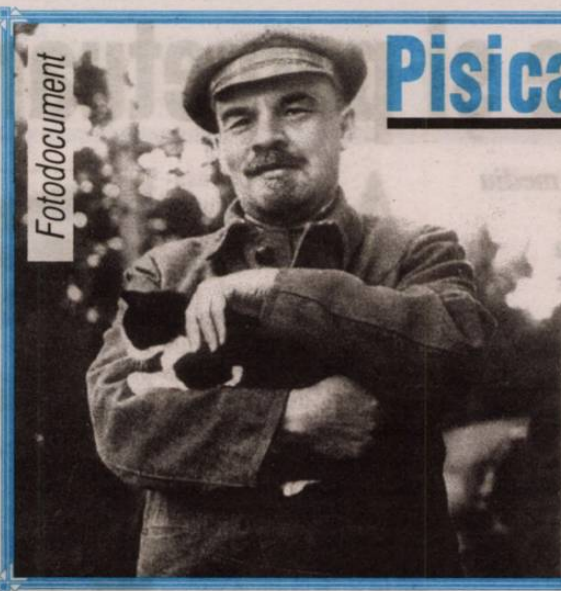

Deşi a trimis la moarte milioane de oameni, impunându-se ca un lider autoritar şi nemilos, Vladimir Ilici Lenin avea o mare slăbiciune pentru pisici. În acest inedit instantaneu, el este surprins ţinând în braţe felina favorită, în satul Gorki, de lângă Moscova – fotografia a fost realizată în 1922 de sora lui Lenin, Maria.

Scarabeul căzut din cer

Pe 4 noiembrie 1922, un băiat egiptean s-a împiedicat de o piatră care s-a dovedit prima treaptă a unei scări tăiate în roca de bază din Valea Nilului, o regiune izolată, situată în deşert, la vest de fluviul Nil.

Pornind de la descoperirea întâmplătoare a băiatului, arheologul britanic Howard Carter a început să facă săpături şi o lună mai târziu pătrundea în primul monument funerar al unui faraon care nu fusese jefuit de hoţii de morminte. Mormântul lui Tuthankhamon era plin de statuete de fildeş, pietre preţioase şi chiar un car de aur complet.

Într-un cufăr cu obiecte de preţ, Carter a descoperit un pieptar imens, decorat cu aur, argint, pietre preţioase, dar şi cu o gemă stranie. Pieptarul îl înfăţişa pe zeul soarelui, Ra, ca un scarabeu înaripat, făcut dintr-o gemă galbenă, aproape translucidă, purtând după el bolta cerească.

Iniţial, Carter a identificat gema ca fiind din calcedonie, o varietate comună de cuarţ mineral. Zece ani mai târziu, geograful britanic Patrick Clayton explora deşertul libian, de-a lungul graniţei moderne dintre Libia şi Egipt, când a descoperit în nisip câteva bucăţi de sticlă neobişnuite.

Materialul, de un galben pal şi aproape translucid părea identic cu gema găsită în mormântul lui Tuthankhamon. Doi ani mai târziu, el a publicat un scurt articol ştiinţific, sugerând că piesele găsite ar fi „sticlă libiană de deşert" (LDG) provenind din depozitele bogate în cuarţ ale unui lac secat. În 1998, mineralogul italian Vincenzo de Michele a analizat proprietăţile optice ale gemei de pe pieptarul faraonului şi a confirmat că era vorba de o bucată de sticlă libiană de deşert. Această rocă este, din punct de vedere chimic, dioxid de siliciu aproape pur, ca şi cuarţul, dar are o structură cristalină diferită. Ea mai conţine urme dintr-o combinaţie neobişnuită de elemente, precum fier, nichel, crom, cobalt şi iridiu, numărându-se printre cele mai rare minerale de pe Pământ.

De fapt, se găseşte doar în Marea Mare de Nisip, la nord de podişul Gilf Kebir, una dintre cele mai izolate şi mai dezolante regiuni din Deşertul Libian. Originea acestei pietre deşertice din care a fost făcut scarabeul lui Tuthankhamon rămâne incertă.

Tectita este o sticlă naturală formată de sfărâmăturile de rocă aruncate la mari înălţimi în atmosfera terestră, în urma impactului cu un meteorit. Asemenea tectite au fost găsite în Asia, Australia şi chiar şi Antarctica.

Dacă LDG este o tectită, ea s-a format acum 26-28 milioane de ani, când un impact a topit nisipul bogat în cuarţ din deşert. Elementele neobişnuite găsite în LDG se pot explica drept urme ale meteoritului vaporizat. Dar niciun crater de impact nu a fost găsit vreodată în Deşertul Libian, aşa că de unde veneau tectitele de aici?

Într-un scenariu alternativ, propus în 2013, o cometă compusă mai ales din gheaţă, ar fi explodat deasupra deşertului – cum probabil s-a întâmplat şi în 1908, la Tunguska. Valul de căldură generat, de aproape 2000 de grade Celsius, a fost suficient să topească straturile superioare ale dunelor de nisip, formând sticlă deşertică, dar fără să lase în urmă vreun crater.

Este foarte probabil ca oamenii de acum câteva mii de ani să fi intuit originea „celestă" a pietrei gălbui şi astfel aceasta să fi ajuns în cele din urmă în tezaurul faraonului, considerat de egipteni „fiul Cerului".

Astăzi în istorie

19 august 1946

S-a născut Bill Clinton, fost preşedinte al SUA

Venit pe lume la trei luni după moartea tatălui său, într-un accident rutier, William Jefferson Blythe III, care va deveni ulterior cunoscut ca Bill Clinton, a fost crescut de bunica maternă. Încă din adolescenţă a nutrit ambiţii politice, întărite în iulie 1963, când s-a întâlnit şi a dat mâna cu preşedintele de atunci al Americii, charismaticul John F. Kennedy.

A absolvit, în 1968, Universitatea Georgetown din Washington, D.C., cu o diplomă în afaceri internaţionale, devenind preşedintele Consiliului Studenţilor şi angajându-se ca voluntar în echipa senatorului democrat de Arkansas, William Fulbright. După ce a absolvit şi Şcoala de Drept a Universităţii Yale, în 1973, Clinton a predat materii juridice la Universitatea Arkansas până în 1976

– în această perioadă a candidat, fără succes, pentru un loc în Camera Reprezentanţilor şi s-a căsătorit cu colega sa de facultate de la Yale, avocata Hillary Rodham (Clinton).

În 1978 a fost numit guvernator de Arkansas – devenind cel mai tânăr guvernator de stat din istoria Americii. În 1980 i s-a născut unica fiică, Chelsea, dar a ratat din nou un loc în legislativul american.

În 1992 devine preşedinte al SUA, primul său mandat fiind marcat de succese economice şi de politică externă – inclusiv semnarea unui istoric acord de pace între Israel şi Organzaţia pentru Eliberarea Palestinei. Aceste succese au permis realegerea sa în 1996, pe fondul unei dezvoltări fără precedent a economiei şi standardului de viaţă din America.

Acuzat de „comportament inadecvat" în relaţia cu o stagiară de la Casa Albă, Monica Lewinsky, Clinton a fost pus sub acuzare, dar achitat de Senat, în 1999. Pe plan extern, al doilea mandat s-a caracterizat printr-o atitudine mai belicoasă – în 1999 forţele NATO, conduse de SUA, bombardând Iugoslavia pentru a pune capăt atacurilor sârbeşti asupra albanezilor din Kosovo.

După revenirea în viaţa civilă, Clinton a rămas o personalitate populară, încurajând ascensiunea soţiei sale în politică şi dezvoltând numeroase programe filantropice.

Pagină realizată de **GABRIEL TUDOR**

E bine de ştiut

Pe măsură ce înaintăm în vârstă, funcţiile creierului încetinesc. Declinul este mult mai accelerat la pacienţii care suferă de Alzheimer, dar nu îi ocoleşte nici pe cei afectaţi de o formă incipientă de insuficienţă cognitivă. S-a demonstrat însă că vitaminele din clasa B au capacitatea extraordinară de a reduce viteza atrofiei cerebrale în cazul persoanelor cu insuficienţă cognitivă uşoară. E bine de ştiut că cea mai mare miză este tratarea bolii în acest stadiu, înainte de a evolua către Alzheimer.

În cadrul mai multor studii, cercetătorii le-au oferit pacienţilor vitamine din clasa B. Aşa s-a constatat că un astfel de tratament poate încetini semnificativ ritmul degradării cognitive. Acidul folic, vitamina B12 şi vitamina B6 sunt cele 3 vitamine care pot preveni şi încetini declinul cognitiv, demenţa sau chiar boala Alzheimer.

Homocisteina este un produs de fragmentare a metioninei, care provine în

Vitamine esenţiale pentru creier

majoritatea cazurilor din proteine animale. Dacă vă hrăniţi cu slănină şi ouă la micul dejun şi o friptură la cină, valoarea homocisteinei în sânge creşte exponenţial. Mai multe studii au raportat concentraţii mari de homocisteină în sângele pacienţilor cu Alzheimer.

Se consideră că această toxină provoacă leziuni cerebrale chiar şi la persoanele fără predispoziţie genetică, jucând un rol activ în afectarea creierului şi în declinul cognitiv. Aşadar, homocisteina este un factor de risc puternic pentru dezvoltarea demenţei şi a bolii Alzheimer.

Nefiind disponibil un tratament eficient pentru Alzheimer, soluţia rămâne încercarea de a controla factorii de risc.

Cercetările au arătat că tratamentul cu vitaminele din clasa B reduce cu până la şapte ori atrofia creierului în zonele vulnerabile pentru Alzheimer. Dar s-a demonstrat de asemenea şi scăderea rapidă şi semnificativă a homocisteinei doar datorită dietelor bazate pe plante.

O dietă sănătoasă, bogată în fibre, poate favoriza scăderea nivelului de homocisteină cu 20% în numai o săptămână.

Argumentele cercetătorilor şi oferta de legume şi fructe atât de abundentă sunt invitaţii să oferiţi creierului vitaminele de care are nevoie pentru a vă feri de maladii severe.

Dr. ANDY ANDREI

Pentru dumneavoastră, doamnă

Slăbiţi cel puţin 20 de kilograme cu puţină... organizare

Vă număraţi printre cei cărora tot timpul le-a plăcut să mănânce? Nu e nimic rău în asta, mai ales că mai ţineaţi o dietă, mai făceaţi un pic de mişcare şi parcă nu se vedea atât de rău pe cântar. În ultimii ani însă lucrurile au cam scăpat de sub control.

Dieta cu care altădată slăbeaţi uşor, acum nu mai funcţionează. Mişcare nu mai puteţi să faceţi pentru că vă dor articulaţiile şi oricum, obosiţi chiar şi dacă mergeţi 10 minute pe jos. Parcă nici nu vă vine să mai ieşiţi din casă. La serviciu v-aţi obişnuit cu glumele care se fac pe seama dumneavoastră. Dar când ajungi acasă eşti din nou tu cu tine. Şi aşa de mult ţi-ai dori ca totul să fie diferit...

Şi chiar poate să fie diferit! Chiar dacă vreţi să slăbiţi 20 de kilograme sau mai mult, nu aveţi nevoie decât de un pic de organizare, susţine dr. nutriţionist Laura Ene, care ne oferă şi soluţiile salvatoare.

1) Setaţi-vă aşteptări realiste

Când aveţi de slăbit multe kilograme este ca şi cum aţi participa la un maraton. Iar ca să treceţi cu bine linia de sosire aveţi nevoie de un plan. Nu puteţi începe în forţă, pentru că riscaţi să vă pierdeţi suflul la mijlocul drumului pe care îl aveţi de parcurs.

La fel se întâmplă şi cu slăbitul. Ştiu că la început sunteţi foarte motivaţi şi vreţi să daţi jos 10 kilograme într-o săptămână. Însă este un ritm care vă va epuiza repede, cum s-a întâmplat când aţi mai ţinut diete restrictive care pe termen lung s-au dovedit un fiasco. Propuneţi-vă să slăbiţi 1 kilogram pe săptămână. Nu e mult, dar e sănătos, e realist, e constant şi vă fereşte de frustrări.

2) Puteţi lua şi pauze

Când obosiţi, faceţi o pauză. Fiţi îngăduitor cu dumneavoastră. Este în regulă ca uneori să nu mai poţi ţine ritmul. Tot ce aveţi de făcut în aceste momente este să intraţi în „viteza de croazieră", adică în menţinere.

Cu alte cuvinte, să vă propuneţi să vă menţineţi la greutatea la care sunteţi la momentul respectiv. Asta înseamnă să mâncaţi cu moderaţie, respectând principiile pe care le-aţi învăţat deja în timpul procesului de slăbit. Când simţiţi că v-aţi recăpătat forţele, puteţi începe din nou slăbitul.

3) Folosiţi-vă de tehnologie

Ne aducem aminte foarte greu tot ce mâncăm. De aceea, la sfârşitul zilei, de multe ori ne spunem că nu am mâncat nimic, când de fapt am ciugulit şi am ronţăit mai tot timpul. Aşa că, sfatul meu este să ţineţi un jurnal alimentar. Notaţi în el tot ce mâncaţi, beţi sau ronţăiţi pe parcursul zilei şi astfel veţi avea o imagine clară a caloriilor pe care le ingeraţi.

Puteţi, de asemenea, să folosiţi o aplicaţie mobilă în loc de clasicul jurnal alimentar.

4) „Curăţenie" în cămară şi frigider

Înainte de a începe dieta faceţi-vă curat în cămară şi frigider. Aruncaţi tot ce înseamnă ronţăieli nesănătoase, dulciuri, sucuri şi înlocuiţi-le cu alimente de calitate: legume şi fructe proaspete sau congelate, carne slabă, peşte sau lactate degresate. Un iaurt mic degresat e salvator ori de câte ori vi se face foame şi aveţi nevoie de o gustare.

5) Cumpăraţi inteligent!

Nu lăsaţi nimic din ce înseamnă planificarea meselor la întâmplare. Faceţi o listă de cumpărături şi nu vă abateţi de la ea. Astfel, veţi deţine în casă doar ingredientele de care aveţi nevoie pentru a respecta planul pe care vi l-aţi propus.

6) Găsiţi-vă susţinători!

Sprijinul unui grup vă ajută să slăbiţi mai uşor. În plus, câştigaţi încredere, primiţi încurajări atunci când aveţi mai mare nevoie de ele, aflaţi trucuri de care habar nu aveaţi şi intraţi chiar într-o oarecare competiţie stimulativă cu ceilalţi. Cu alte cuvinte, găsiţi acele lucruri care vă pot motiva să mergeţi mai departe mult mai repede şi mai uşor decât dacă aţi fi singur.

Gastronomice

Chifteluţe din carne de vită

500 g carne vacă, 250 ml ulei, 5 albuşuri, 3 cartofi, 5 cepe mici, pătrunjel verde, mărar, cimbru, usturoi.

Cartofii fierţi sau cruzi (daţi prin maşina de tocat) se amestecă cu carnea tocată, la care se adaugă ingredientele de mai sus. Se formează chifteluţe care se prăjesc în puţin ulei sau se frig la grătar. Se pot fierbe şi la aburi, iar în acest caz se adaugă la compoziţie 5 linguriţe de orez.

Fasole verde cu caşcaval ras

500 g fasole verde, 100 g unt, 150 g caşcaval ras, 1/2 cană sos alb, sucul de la 1/2 lămâie.

Se pune fasolea în apă clocotită să fiarbă. După ce a fiert, se strecoară. Se pune unt într-o cratiţă şi se aşază un rând de fasole şi un rând de caşcaval ras. Se prepară sosul alb din unt, făină şi lapte rece. Se bate bine cu telul şi se pune la fiert. Se amestecă bine cu suc de lămâie şi se toarnă peste fasole. Se dă la cuptor 10-15 minute.

Ghiveci cu carne de vită

500 g carne de vită, 3 linguri ulei, 4 cartofi, 1 morcov, 2 ardei, 2 cepe, fasole verde şi mazăre, câteva bucheţele de conopidă, 3-4 roşii (sau pastă de roşii), smântână, 1 ou, sare, piper, pătrunjel verde.

Se spală carnea, se taie în bucăţi potrivite şi se pune într-o cratiţă cu ulei pentru a se rumeni puţin. Se adaugă cepele tăiate peştişori, morcovi tăiaţi rondele, ardeii fideluţă. Ulterior se adaugă cartofii tăiaţi cubuleţe, mazărea şi fasolea verde. Se completează cu două pahare de apă (sau zeamă de carne), se sărează, piperează şi se lasă să fiarbă la foc mic, apoi se pune la cuptor, să scadă bine. Cu zece minute înainte de a scoate ghiveciul de la cuptor se adaugă oul bătut cu smântână, iar la sfârşit, verdeaţa.

Fursecuri cu alune şi nuci

150 g alune prăjite, 3 linguri făină, 100 g nuci, 2 linguri pesmet, 2 linguriţe esenţă de cafea, 100 g frişcă nebătută, 8 albuşuri bătute spumă.

Se amestecă alunele prăjite şi măcinate cu nucile măcinate şi cu făina. Se adaugă pesmetul, apoi esenţa de cafea, frişca şi albuşurile spumă. Se amestecă uşor până se obţine o compoziţie omogenă. Se tapetează o tavă cu hârtie şi cu ajutorul unui cornet, se formează fursecurile distanţate între ele şi se coc la foc potrivit.

Pagină realizată de
ECATERINA BĂTRÂNEANU

Dosarele frumuseţii

Decolteu seducător

Decolteul, atu al feminităţii poate fi valorizat maxim, conferind sânilor fermitate şi contur prin efectuarea câtorva exerciţii de gimnastică.

1 Pentru început, picioarele apropiate, gambele încordate, braţele întinse la nivelul umerilor, sprijiniţi-vă mâinile de perete. Spatele drept, îndoiţi braţele pentru a vă apropia de perete, apoi întindeţi-le. Acest exerciţiu va întări pectoralii, dacă îl veţi repeta de 2-3 ori pe săptămână.

2 Pentru a contura şi accentua rotunjimea sânilor faceţi zilnic de 10 ori exerciţiul următor: aşezaţi-vă pe marginea unui birou, braţele întinse, mâinile de-o parte şi de alta. Sprijinindu-vă şi în călcâie, cu spatele drept, coborâţi dorsalul apoi reveniţi la poziţia iniţială.

3 Un exerciţiu pentru umeri: aşezată în şezut, spatele drept, braţele îndoite la 90º, la nivelul umerilor. Întindeţi-vă o eşarfă, apoi, fără să curbaţi gâtul îndreptaţi spre spate. Repetaţi exerciţiul de 3 ori pe săptămână.

4 Iată şi un exerciţiu pentru întărirea muşchilor braţelor. Aşezată pe un scaun, o halteră în mâna dreaptă, cotul sprijinit pe pulpa dreaptă, braţul flexat la 90º. Mâna stângă, pe genunchiul stâng. Întindeţi braţul drept până la nivelul genunchiului opus. Faceţi de la 2 la 12 flexiuni de fiecare parte, eventual cu pauză. Repetaţi exerciţiul de două ori pe săptămână.

Fenomene aerospaţiale neidentificate

Comentariile lui Christopher Mellon

În preajma difuzării „raportului preliminar privind Fenomenele Aeriene Neidentificate (FAN) au apărut nenumărate comentarii privind acest material sau politica Pentagonului despre acest subiect.

Pe 24 iunie, cu o zi înainte de difuzarea raportului OZN al Pentagonului, atunci când deja se strecurară „pe surse" unele dintre concluziile sale, Christopher Mellon, fost subsecretar adjunct al apărării SUA, a postat articolul „Nu respingeţi ipoteza extraterestră", în care comenta unele dintre constatările bănuite. Rezum mai jos câteva din ideile din acel articol.

„Statele Unite au cele mai avansate capabilităţi aerospaţiale din orice ţară şi cheltuiesc de peste două ori mai mult pentru apărare decât Rusia şi China la un loc". Prin urmare este greu de crezut că au putut fi depăşiţi în tehnologia militară, atât de radical precum demonstrează FAN. Iar Administraţia şi Congresul SUA s-au declarat de acord că OZN-urile „nu sunt aeronave americane clasificate". Încă din 2004, în „incidentul de la Nimitz, ca şi în alte cazuri, unele dintre aceste vehicule au fost observate făcând lucruri pe care nu le putem replica şi nu le înţelegem".

Înregistrările oficiale din SUA şi din alte ţări indică faptul că acesta este un fenomen global care a avut loc cel puţin de la al doilea război mondial, dar poate mult mai de demult. Nu avem niciun motiv să credem şi, de fapt, pare improbabil, că aceste obiecte ar proveni din Rusia. Mai ales dacă luăm în considerare de cât timp a fost observat acest fenomen. „În consecinţă, ipoteza «neinventată aici» este, în prezent, singura teorie compatibilă cu faptele cunoscute".

Aspect misterios

Capacităţile absolut extraordinare şi aspectul misterios al unora dintre vehiculele observate sunt în concordanţă cu ceea ce ne-am aştepta de la nişte sonde sau nave aparţinând unei civilizaţii spaţiale. După cum a observat faimosul scriitor Arthur C. Clarke, „Orice tehnologie suficient de avansată nu se distinge de magie".

Mellon îşi exprima părerea că guvernul american ar trebui să înfiinţeze un grup autorizat pentru Fenomene Aeriene Neidentificate, având informaţii şi experţi ştiinţifici potriviţi pentru a studia această problemă. „Oamenii de ştiinţă obişnuiţi nu dispun în prezent de o înţelegere detaliată a fenomenului sau a istoriei sale îndelungate; ei nu înţeleg gama de capabilităţi ale senzorilor disponibili în SUA şi nici nu au cunoştinţele necesare pentru a înţelege unde să caute răspunsuri în vastul aparat de securitate naţională" – spune Mellon. Acest lucru a fost şocant de evident în ultimele luni, astronomii exprimându-şi ignoranţa faţă de subiectul FAN, punând întrebări penibile, cum ar fi „Dacă OZN-urile sunt reale, cum de nu le văd niciodată piloţii comerciali?" sau „Cum se face că doar americanii raportează OZN-uri?"

Pentru a fi eficient, grupul va trebui, prin urmare, să includă oameni familiarizaţi cu lunga dar obscura istorie internaţională şi guvernamentală americană, a problemei, precum şi cu datele clasificate şi cu capacităţile pe care le are guvernul nostru, care pot fi utilizate pentru a obţine mai multe informaţii. Mellon estima că pentru aceasta nu sunt necesare cheltuieli mari; dar progresul va depinde în mare măsură de calitatea conducerii, de integritatea intelectuală a participanţilor, ca şi de accesul la date şi de organizare.

Cineva la un nivel înalt – scria el – trebuie să primească urgent responsabilitatea de a afla de unde provin aceste obiecte, cum funcţionează şi de ce se află aici. Eforturile inginereşti şi ştiinţifice pentru a reproduce capacităţile observate necesită, de asemenea, o prioritate ridicată.

Nu mai putem nega – scrie Mellon – că cineva stăpâneşte o tehnologie dincolo de înţelegerea noastră şi o foloseşte pentru a monitoriza forţele militare americane şi, probabil, pentru multe altele. În unele cazuri, cum ar fi faimoasele întâlniri ale grupului Nimitz Carrier Strike, originea non-umană este în prezent teoria care se potriveşte cel mai bine tuturor faptelor. Până când apare o explicaţie mai bună, este timpul să confruntăm în mod clar datele şi să acordăm acestei descoperiri revoluţionare atenţia pe care o merită. Indiferent de sursă, avem nevoie de un efort

Christopher Mellon

naţional serios pentru a înţelege şi a imita capacităţile pe care le observăm.

Indiferent de originea acestor nave misterioase, miza nu poate fi mai mare. Ignoranţa nu este o strategie de securitate naţională. Americanii nu au fost niciodată o naţiune descurajată de teama de necunoscut. Beneficiile care ar putea rezulta ar putea include descoperiri tehnologice masive şi progrese revoluţionare şi perspective care altfel ar putea dura ere. „Singurul mod de acţiune responsabil este să procedăm rapid cu mintea deschisă, poate împreună cu alte naţiuni, pentru a face progrese mai rapide şi a atenua tensiunile şi rivalităţile internaţionale în creştere".

Cum putem sta indiferenţi ştiind ceea ce ştim acum? – se întreba Mellon în încheiere – Nu există cu adevărat altă opţiune decât să continuăm în căutarea adevărului cu speranţa şi aşteptarea că vor fi atinse noi frontiere ale cunoaşterii, sperăm, în beneficiul întregii omeniri.

Tot Christopher Mellon, postase public, pe 13 iunie, un număr de întrebări pentru Congres cu privire la raportul FAN în aşteptare. El îşi punea problema de ce a trebuit să vină conştientizarea fenomenului FAN de la cetăţeni privaţi, din afara guvernului, care şi-au dedicat ani din viaţa lor pentru a aduce această problemă în atenţia poporului american şi a guvernului lor? Nu cumva e un uimitor eşec profesional al comunităţii de informaţii din SUA? Cum este posibil ca aceste intruziuni să poată continua ani de zile fără ca înalţii oficiali guvernamentali sau chiar NORAD să nu spună nimic? Sunt cumva şi alte probleme strategice pe care comunitatea de informaţii nu reuşeşte să le raporteze din teama unei controverse sau a unui stigmat potenţial?

Azi ştim că raportul se referă la doar 144 de cazuri. Cum se împacă acest lucru cu faptul că numai NORAD are sute de trasee de zbor pe an pe care nu le poate identifica? Multe dintre aceste incidente au condus la ridicarea unor avioane de vânătoare pentru a încerca să intercepteze intruşii. Câte astfel de evenimente sunt în raport? Recent, fostul director al CIA, John Brennan, şi fostul director al serviciilor naţionale de informaţii, John Ratcliffe, au dezvăluit că au fost informaţi cu privire la incidentele misterioase ale FAN. Au fost înregistrate aceste incidente în raport? Ce se întâmplă cu incidentul care a implicat un FAN care a fost văzut ieşind din ocean, caz menţionat în public de fostul amiral Gary Roughead, CNO (şeful operaţiunilor navale, şeful profesionist al US Navy)?

Incidente FAN

Până la apariţia raportului, toate datele scurse erau tactice, provenind de la nave şi avioane. Dar SUA are radare mult mai puternice, cum ar fi sistemul de avertizare timpurie a rachetelor balistice, care acoperă regiuni vaste. Oare aceste sisteme mari care acoperă zone întinse nu au identificat nimic pe perioade lungi de timp? Se ştie că multe sisteme de avertizare radar suprimă automat şi în mod deliberat prezentarea datelor care nu îndeplinesc profilurile cunoscute ale vehiculelor (interesate fiind de rachete de croazieră, bombardiere, rachete balistice intercontinentale) pentru a reduce aglomeraţia ecranului. Cine ştie câte evenimente FAN neraportate astfel există în bazele lor de date? Cât de greu ar fi ca ele să fie căutate? Cât de multe incidente au existat cu FAN-uri pe orbită sau cu FAN-uri care urcau sau coborau de pe orbită?

Se ştie, în mod incontestabil, din documentele obţinute prin Legea privind libertatea informaţiei, că au existat numeroase intruziuni FAN la bazele de rachete balistice intercontinentale (ICBM) din SUA, la bazele strategice de bombardiere şi la instalaţiile de producţie nucleară (de exemplu, Hanford şi Oak Ridge). Câte astfel de incidente relevă raportul clasificat?

De ce nu au fost abordaţi aliaţii, cerându-li-se ca să împărtăşească sau să facă schimb de date? Cei mai buni aliaţi ai SUA, ţări precum Marea Britanie şi Canada, se numără printre cei cu care ar putea avea loc un schimb profitabil.

O serie de foşti ofiţeri ai SUA implicaţi în incidentele FAN declară că au fost interpelaţi de Biroul de investigaţii speciale al forţelor aeriene (AFOSI) şi au fost obligaţi să semneze un angajament de nedivulgare (NDA). Cel puţin un ofiţer pensionat de la acest birou (Richard Doty), susţine public că US Air Force investighează în secret OZN-uri şi practică ingineria inversă asupra unor vehicule recuperate. A vorbit Congresul sau UAPTF cu domnul Doty? Dacă nu, de ce nu?

Pagină realizată de
DAN D. FARCAŞ

Animale devenite fantome?

În mod similar apariţiilor fantomatice umane, şi în cazul animalelor se pare că, în anumite condiţii, pot exista manifestări energetice care iau forme de necuvântătoare. Însă, indiferent de context, trebuie să avem în vedere faptul că fiinţa percepută ca spectru (corp imaterial, prezenţă fugitivă) poate întruchipa o făptură despre care se ştie că a existat aievea şi a decedat sau, în cazuri mai bizare, apariţii din lumi paralele.

Într-o conferinţă a Clubului internaţional pentru cercetări psihice din Londra (ICPR), o anume Clara Irwin a oferit o îndrăzneaţă „dovadă" a supravieţuirii după moarte, la animale, a anumitor sentimente. Ea avusese o pisică foarte iubitoare. O însoţea... ca un căţel oriunde mergea prin casă, iar atunci când femeia pleca, animalul o aştepta la întoarcere în faţa uşii.

La puţin timp după moartea pisicii, stăpâna a simţit-o într-o noapte păşind peste ea. S-a ridicat din pat şi aceasta a venit să i se frece de picioare, iar când şi-a trecut mâna prin blana ei a început să toarcă. Strania prezenţă nu a alungat luciditatea femeii, care a observat că animalul nu era unul străin, întrucât avea toate caracteristicile fizice ştiute la cel decedat. După circa cinci minute, acesta a dispărut.

Aceeaşi femeie a povestit despre altă pisică pe care o avusese şi care, în perioada când îşi alăpta puii mici, a fost otrăvită. A doua zi după nefericita întâmplare, ea a apărut venind dinspre grădină, a intrat în sufrageria unde se afla coşul cu pisoii ei, dar nu i-a acordat nicio atenţie stăpânei. Aceasta a studiat-o de la distanţă şi nu a mai atins-o, cum procedase cu cealaltă pisică. După puţin timp, a luat coşul cu puii şi cu mama lor, punându-l pe terasă, dar mai târziu a constatat că pisica dispărusе. Nu s-a mai întors acasă.

Şi câinii posedă capacităţi similare, de a se materializa după moarte în locurile unde au trăit. La o altă întrunire a membrilor ICPR, o femeie a relatat despre un căţel al său de talie mică, alb, pe care îl adora. Cu o săptămână înainte ca acesta să moară, s-a trezit noaptea, în jurul orei 3:00, şi a văzut lângă patul ei o formă umană, înveşmântată ca o călugăriţă, lucru care a impresionat-o puternic.

A considerat că acesta putea fi un avertisment. Apoi, deşi căţelul părea perfect sănătos, a murit după câteva zile de la apariţie. Şase săptămâni mai târziu, a văzut pe canapeaua din sufragerie o formă mică, albă, asemănătoare animalului pierdut. La apropierea ei însă „creatura" a dispărut sub canapea.

În Africa de Sud, la sfârşitul secolului al XIX-lea au avut loc două războaie între trupele britanice şi cele ale populaţiei Boer – europenii stabiliţi aici (majoritatea fiind olandezi) şi constituiţi în două state independente. În unul dintre acestea, o femeie care îşi iubea fratele foarte mult l-a urmărit pe acesta plecând la luptă călare pe calul favorit.

Tânărul îl învăţase pe acesta ca, în semn de afecţiune, să-şi aşeze piciorul drept din faţă în mâna sa, ca un salut. Calul şi stăpânul au fost ucişi, iar după câteva zile, medii diferite i-au relatat femeii că au avut viziunea acestora, împreună, şi niciodată separaţi. O concluzie succintă a acestor relatări sugerează că spiritul unui animal există şi după schimbarea numită moarte şi, mai mult, conservă în astral afecţiunile pe care le-a avut în plan terestru.

ADRIAN-NICOLAE POPESCU

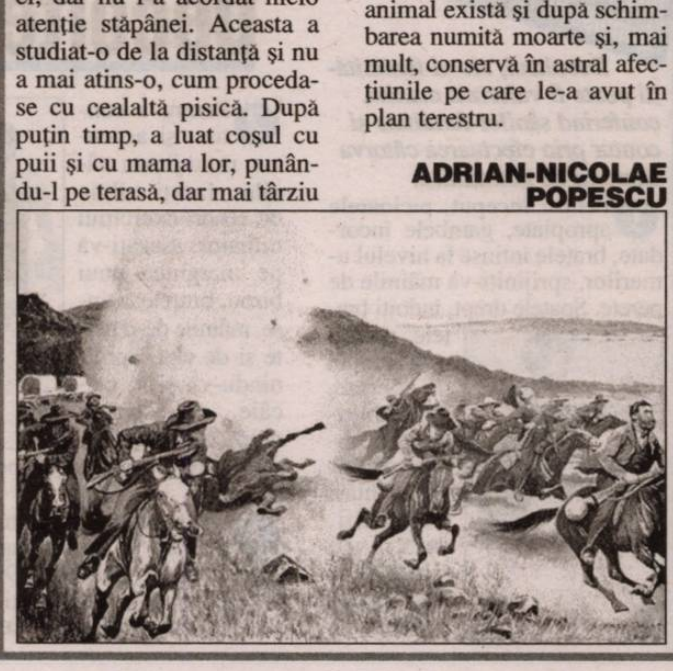

Mozaicuri de Paradis

Dacă omul a avut întotdeauna nostalgia Paradisului pierdut, nu de puţine ori a încercat să reconstruiască într-un fel crâmpeie din acel spaţiu primordial feeric.

A construi în armonie şi echilibru reprezintă coordonata de bază a dăinuirii, semeni cu har şi privire spre divin au reuşit să ne ofere structuri care nu doar că încântă ochii, ci şi înalţă sufletul către sfere pline de culori şi lumină. Mozaicurile? O feerie aproape nelumească!

O istorie de cinci mii de ani

Moscheile, madrasele şi palatele lumii islamice sunt o revărsare de culori, cu acoperişurile şi faţadele lor încrustate cu milioane de ţigle miniaturale din sticlă strălucitoare, piatră sau ceramică.

Dacă privim cu atenţie, puteţi vedea gradările individuale ale culorilor, caracteristicile materialelor şi modul în care lumina cade asupra lor, dar numai după ce faceţi pasul înapoi putem vedea imaginea de ansamblu şi puteţi aprecia clădirea în toată splendoarea sa. Deşi considerate în general o formă de artă romană, primele mozaicuri au fost, de fapt, realizate în Abra, Mesopotamia, în mileniul III î.Hr.

Ele erau riguros meşteşugite din bucăţi de piatră colorată, scoici şi fildeş. Au mai trecut apoi o mie de ani până ce

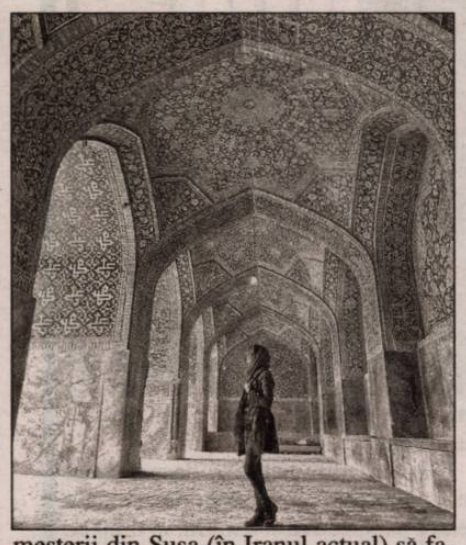

meşterii din Susa (în Iranul actual) să fabrice primele plăci ceramice vitrate, iar scenele picturale de care ne amintim cu toţii au fost dezvoltate mai târziu, dar şi mai rafinat, de greci şi romani.

Deşi mozaicurile au luat naştere în Orientul Mijlociu, romanii au fost cei care i-au dat cu adevărat valoarea reală, alegând scene din vieţile zeilor, imagini de vânătoare şi sărbătoare, precum şi desene geometrice incredibile, adevărate mandale sacre durate în piatră, pe podelele vilelor şi clădirilor publice, în întregul imperiu, pornind din Africa de Nord şi până în Marea Britanie de azi. În timp, culorile acestor mozaicuri au avut tendinţa de a fi oarecum estompate, deoarece s-au bazat în primul rând pe culorile pietrelor naturale utilizate în construcţia lor. Teselele, cuburile folosite la crearea mozaicurilor, erau adesea realizate din marmură sau calcar.

Mozaicurile la scară mai mare (opus tessellatum) erau asamblate la faţa locului. Mult mai complicat, opus vermiculatum, care avea nevoie de tesele de cel mult patru milimetri lăţime, au fost produse pe panouri în ateliere şi apoi transportate la locaţia lor odată finalizate. (Tesela este o mică bucată cubică de lut, piatră sau sticlă folosită la realizarea mozaicurilor. Corespunde termenului de astăzi de faianţare, care se referă la aplicaţii de teselări, adesea realizate din lut glazurat.)

Miracole de piatră şi aur

Bizantinii au ridicat mozaicul la un nou nivel: au fost pionierii tehnicii de susţinere a teselelor de sticlă cu foi de aur, astfel încât să strălucească. Această nouă tehnologie a fost folosită intens la decorarea, în special pe zona pereţilor, Catedralei Hagia Sofia din Istanbul, mai întâi pentru a accentua rotunjimile şi alte motive, iar puţin mai târziu, în chipurile sfinte ale Mântuitorului, Fecioarei Maria şi ale altor sfinţi. Imperiul Bizantin se afla la punctul de întâlnire din Est şi Vest, Europa şi Asia, islamism şi creştinism, astfel încât metodele acum mai sofisticate de producţie şi proiectare a mozaicului s-au răspândit rapid de-a lungul Drumului Mătăsii către Iran, Afganistan şi Asia Centrală.

Aici, geometria uşoară a lucrărilor de ţiglă a făcut ca mozaicurile să fie o alegere populară: tiparele repetate nu numai că au fost uşor de reprodus pe scară largă, dar au păstrat şi linia islamică pe lateral, întrucât astfel de decoraţiuni nu contravin interdicţiilor religioase ale artei figurative.

Cele mai simple plăci (mult mai mari decât la predecesorii romani şi bizantini) erau realizate din clisă sau lut ars şi intercalate cu plăci vitrate scumpe, colorate cu turcoaz măcinat (din Iran şi Peninsula Sinai) sau lapis lazuli din Badakhshan (nordul Iranului). Cu toate acestea, meşterii nu s-au mulţumit cu aceste mozaicuri şi au lăsat imaginaţia să se elibereze.

Rezultatul este unul dintre cele mai fascinante meşteşuguri din lume, clădiri întregi acoperite pe interior şi exterior cu aceste pietre preţioase în alcătuiri de simfonii cromatice şi geometrice. Stând în interiorul Moscheii Shah din Isfahan, Iran, ochii aproape se scufundă în complexitatea lucrării, în timp ce mai departe, spre est, în oraşele medievale Samarkand şi Bukhara, fiarele mitice zboară şi se înalţă pe faţadele clădirilor religioase şi seculare.

Aceste mozaicuri stau ca un testament durabil al abilităţilor meşterilor care le-au realizat, dar şi în celebrarea acelor milioane de umile cuburi colorate şi transformate în capodopere ale artei vizuale.

ADRIAN-NICOLAE POPESCU

100 *de locuri de văzut în România*

Palatul Dauerbach din Timişoara

Aflat în Piaţa Victoriei din Timişoara, pe faimoasa promenadă a oraşului bănăţean, numită Corso, palatul Dauerbach a fost una dintre primele clădiri ridicate potrivit unui nou plan de urbanizare a Timişoarei, la începutul secolului XX.

Palatul i-a aparţinut lui Georg Dauerbach, un timişorean înstărit, care a cumpărat terenul de la Primărie, dornic să construiască o clădire elegantă de apartamente, pe care apoi să le închirieze ca rentier.

La data respectivă, Primăria vindea terenuri doar cu condiţia respectării cu stricteţe a cerinţelor impuse de autorităţile locale: proprietarii de terenuri erau obligaţi să finalizeze construcţiile în cel mult doi ani şi doar după aprobarea, de către arhitecţii Primăriei, a planurilor pentru faţade.

Faţadele trebuiau să poarte amprentele arhitecturii de atunci, iar proprietarii puteau folosi doar anumite materiale şi culori. Totul trebuia să arate perfect, pentru a îndeplini cerinţele unei zone rezidenţiale. Ca atare, palatul Dauerbach a fost construit între 1912 şi 1913, după planurile arhitectului Laszlo Szekely.

Încă de la început, la parter au fost amenajate restaurantul şi cafeneaua Palace, un motiv pentru care mulţi numesc şi astăzi această clădire „Palatul Palace". Arhitectul şi stilistul Henric Berger a proiectat parterul clădirii şi a trebuit, mai întâi, să se consulte cu Dauerbach şi cu Primăria pentru amenajarea meselor şi a scaunelor. Încă din anul 1913, în colţul clădirii a fost deschisă o farmacie, care funcţionează şi în prezent, având, desigur, alţi proprietari.

Restaurantul din cadrul Palatului Dauerbach a primit, de-a lungul timpului, oaspeţi de seamă, însă a avut parte şi de vremuri mai puţin favorabile. Deşi tinerii veneau în număr mare pentru a participa la spectacolele muzicale, aceştia s-au văzut nevoiţi să îşi schimbe locul după cel de-al Doilea Război Mondial, când restaurantul a fost închis. El va fi redeschis abia spre sfârşitul anilor 1960, iar astăzi cei care îi calcă pragul pot simţi puţin din parfumul şi atmosfera specifice începutului de secol XX.

GABRIEL TUDOR

Amprente ale spiritualităţii

Mănăstirea Suceviţa

Aflată la circa 18 kilometri de Rădăuţi, mănăstirea Suceviţa, cu obşte de călugări, are hramul Învierea Domnului.

Inclusă din 1993 pe lista patrimoniului UNESCO, împreună cu alte şapte biserici din nordul Moldovei, se pare că a fost ridicată pe locul în care exista odinioară o mai veche biserică de lemn şi o schivnicie. La începutul secolului al XVI-lea aici a fondat o sihăstrie un ucenic al Sfântului Daniil de la Voroneţ. Acesta era cunoscut sub numele de Calistrat Sihastrul şi a adunat în jurul său mai mulţi ucenici. Cu timpul, sihăstria sa a fost transformată în Mănăstirea Suceviţa.

Legenda spune că, după secolul al XVI-lea, o femeie care dorea să-şi răscumpere păcatele a cărat cu carul său, vreme de 30 de ani, piatră pentru ridicarea actualei construcţii. Documentele atestă însă ridicarea aşezământului în 1586 prin iniţiativa mitropolitului Gheorghe Movilă.

În anul 1595, domnitorul Ieremia Movilă adaugă bisericii două pridvoare amplasate la intrare, ridică zidurile şi turnurile de incintă, chiliile şi o casă domnească ruinată în timp. Întregul aşezământ capătă aspectul unei cetăţi medievale şi, în aceeaşi perioadă biserica este pictată în interior şi în exterior de Ioan Zugravul şi fratele său, Sofronie.

În camera mormintelor se odihnesc pentru vecie fraţii voievozi Ieremia şi Simion Movilă iar în cele două tablouri votive sunt prezentaţi membrii acestei ilustre şi bogate familii. În cel din stânga uşii naosului apare familia domnitorului Ieremia Movilă iar în cel din partea opusă sunt reprezentaţi mitropolitul

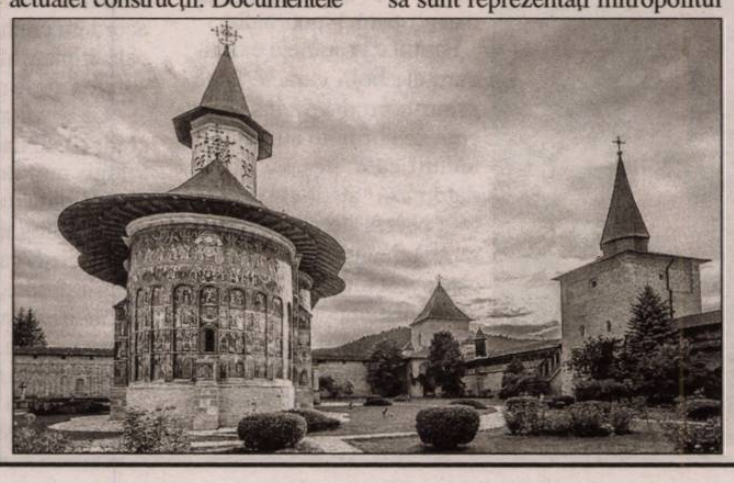

Gheorghe Movilă şi Ioan, fost logofăt, călugărit la bătrâneţe, tatăl fraţilor Movilă.

Construcţia este ridicată pe un soclu înalt din piatră şi realizată după un plan triconc, cu abside circulare, prezentând încăperile clasice: Altar, naos, gropniţă, pronaos şi pridvor închis la care pe laturile dinspre nord şi sud a fost adăugat câte un pridvor deschis, influenţă a arhitecturii din Ţara Românească. Edificiul, de mari proporţii prezintă în exterior, firide şi chenare de piatră şi are o singură turlă aşezată pe trei baze: prima, de secţiune pătrată iar celelalte două stelate, cu câte 12 colţuri. Tamburul, octogonal în exterior are pe fiecare faţadă câte o firidă alungită, iar deasupra fiecăreia câte trei rânduri de ocniţe semicirculare.

Pictura bisericii, atât cea interioară cât şi cea exterioară este de mare valoare artistică. Executată între 1595-1596 este bine conservată până în zilele noastre. Cromatica este vie şi strălucitoare în contrast cu verdele închis al fondului.

În interior apar teme iconografice tradiţionale ca ciclul „Patimilor", portretele votice „Viaţa lui Moise", vieţile sfinţilor Nicolae şi Gheorghe şi cea a Sfântului Ioan cel Nou de la Suceava. În exterior se remarcă în mod deosebit „Rugăciunea tuturor sfinţilor", „Acoperământul Maicii Domnului" sau „Scara Raiului".

Declarată monument istoric şi arhitectonic, Mănăstirea Suceviţa deţine şi un muzeu adăpostind o serie de icoane, obiecte de cult şi cărţi bisericeşti.

IRINA STOICA

Arta de după gratii

Dincolo de faptele omeneşti şi de prejudecăţi, dincolo de reguli şi de mentalităţi, libertatea există pretutindeni – fie ea fizică ori spirituală – şi se poate manifesta ca atare, sub aspecte deseori surprinzătoare.

Arta reprezintă una dintre formele esenţiale de eliberare a energiilor pozitive, a binelui, a frumosului din fiinţa umană, deoarece actul creaţiei de valori nu poate fi ţinut în colivie. Iar dacă totuşi creatorul este încarcerat, „cântecul" său oricum va răzbate dincolo de gratii şi de ziduri. Să ne gândim, de pildă, la magistrala parabolă a canarului care îşi trimite prin plasa metalică, rece a coliviei fascinantele sale triluri!

Cele de mai sus se vor o scurtă introducere într-un subiect – evident, întemeiat pe valoarea creaţiei artistice – de o sensibilitate şi o semnificaţie aparte. De ce nu se vorbeşte aproape deloc despre această formă de exprimare artistică? Tocmai fiindcă suntem dominaţi de prejudecăţile amintite mai sus, astfel că nu agreăm alăturarea unui subiect elevat, precum actul estetic, de condiţia reprobabilă a unor semeni care la un moment dat au stricat exact echilibrul despre care vorbesc artele.

Însă, neînchipuit de frecvent, între persoanele încarcerate se găsesc talente autentice, iar dacă acolo, departe de lumea care duce o viaţă aşa-zis normală, individul uman se poate manifesta şi prin creaţie, aceasta se traduce, în subtext, şi prin rolul şi efectul terapeutic extraordinar al artei.

Ne vom referi, fără trimiteri de altă natură, la o activitate pe acest tărâm în care s-au integrat mai mulţi deţinuţi din faimosul spaţiu de încarcerare din Golful Guantánamo. Sub ideea că opera de artă poate şi trebuie să fie evaluate/judecată indiferent de realizatorul ei, opt dintre aceştia şi-au expus 36 de picturi, desene şi sculpturi elaborate ca atare, dar amintind totodată de o anume tradiţie în închisoare, cu totul insolită, a unui gen de artă ce nu va fi regăsit niciodată în galeriile de artă clasice.

Amintind de poveştile din închisoarea Alcatraz, tema mării apare în mod repetat în arta deţinuţilor din Guantánamo. După cum explică Erin Thompson, profesor de criminalitate în artă, ei sunt obsedaţi de sunetul şi mirosul mării, care le este ascunsă vederii.

Timp de patru zile în 2014, pe măsură ce un uragan s-a apropiat de insulă, li s-a permis să privească spre ocean. Acele zile, efectiv savurate de mulţi dintre aceşti oameni, au inspirat un val de artă maritimă, în timp ce încercau să recapete efemerul sentiment al libertăţii. Iată câteva asemenea persoane deţinute şi lucrări ale lor!

Alte lucrări se concentrează pe stresul specific vieţii în închisoare, unde

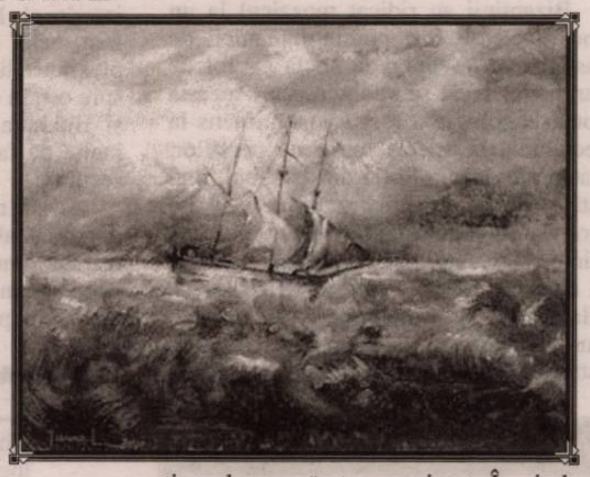

timpul pare să stea nemişcat. În ciuda asocierii lui Guantánamo cu tortura şi detenţia ilegală, operele prezintă o imagine foarte diferită a vieţii în complexul penitenciar, una definită prin tăcere, singurătate şi monotonie.

În naturile moarte şi peisaje, deţinuţii pictează, de asemenea, amintiri îndepărtate despre patria lor şi viaţa anterioară, evocând cu o anume nostalgie confortul servirii ceaiului, soarele şi spaţiile deschise. Autorii – sau, dacă vreţi, artiştii – sunt originari din Yemen, Kuweit, Algeria şi Pakistan, însă creaţiile lor sunt surprinzător de universale prin contururile sale, prin alegerea culorilor şi a stilului figurativ, care

amintesc deseori de expresionismul european.

Multe dintre picturi şi desene arată un talent şi o atracţie impresionantă pentru perspectivă şi textură, în timp ce modelele complexe de nave ale lui Moath al-Alwi, realizate din obiecte aruncate găsite în jurul închisorii, sugerează aspiraţia către peisaje lipsite de liniile orizontale ce ar însemna o graniţă niciodată dorită.

În pofida intrigii universale evidente a lucrărilor, unii au pus la îndoială dacă o astfel de artă ar trebui expusă publicului, argumentând că ea îi descrie pe deţinuţi într-o lumină simpatică. Thompson a replicat că decorul este esenţial şi că „aceste lucrări sunt ferestre nepreţuite în sufletele bărbaţilor care le-au făcut". Moath al-Alwi, cetăţean yemenit, a explicat: „Când încep o lucrare de artă, uit că sunt închis, încerc cât pot să-mi scot sufletul din închisoare. Trăiesc o viaţă diferită când fac artă."

Această poveste adevărată şi dramatică despre un mod de a produce artă cu totul insolit, din păcate nu are un final pozitiv. Eliminând din discuţie orice detaliu legat de estetic, de funcţia purificatoare a artei şi altele asemenea, administratorii spaţiului penitenciar au precizat, fără echivoc, că toate creaţiile de acest fel sunt distruse imediat ce deţinutul care le-a realizat este eliberat.

Dar aici este vorba despre o strategie cu totul diferită de cea a unui act constructiv. Pentru că omul, în general, merge întotdeauna cu gândirea mult dincolo de ceea ce există, dar de obicei întorcându-se în timp: „Şi dacă în momentul zero lucrurile ar fi evoluat altfel?..."

Porumbei călători în timp

Cu mult înainte de reţelele de comunicaţie fără fir, porumbeii voiajori erau folosiţi pe scară largă pentru a trimite mesaje. De acest aspect cu totul insolit şi fascinant al vechiului sistem de pseudo-poştă se leagă numeroase episoade cu totul speciale, care demonstrează calităţile remarcabile ale acestor delicate fiinţe, nu de puţine ori utilizate de om în propriul lui interes. Dar aceasta înseamnă, totodată, şi o binemeritată intrare triumfală a micilor înaripate în istoria lumii.

■ La primele Jocuri Olimpice, desfăşurate în anul 776 î.Hr., fiecare sportiv care a participat a adus un porumbel voiajor din satul său. Dacă ar fi câştigat competiţia în care era înscris, porumbelul său ar fi urmat să ducă vestea acasă. Un fel de mass-media însufleţită...

■ În aceeaşi idee, în 1850, agenţia internaţională de ştiri Reuters a folosit o adevărată flotilă de peste 45 de porumbei pentru a livra ştiri şi informaţii despre

preţurile la mărfuri, între Bruxelles şi Aachen. Având nevoie de numai două ore pentru călătoria de circa 122 de kilometri, pe care un tren îi parcurgea în şase ore, porumbeii erau superiori serviciului de telegraf (mai puţin de încredere), care fusese folosit până atunci.

■ Columbofilul Walter Fricker a inaugurat primul serviciu de poştă aeriană din lume – Great Barrier Pigeongram Service – în anul 1897, în Noua Zeelandă. Serviciul a funcţionat între Marea Barieră de Corali şi Noua Zeelandă până în 1908, cu porumbei acoperind distanţa în 1,75 ore.

■ Dacă putem vorbi şi despre globe-trotteri zburători, performerul absolut se numeşte „306" şi este un porumbel de curse, care deţine recordul pentru cel mai lung zbor de porumbei, zburând 7.200 de mile (aproape 11.600 km) peste mare, munţi şi deşert, de la Arras, Franţa la Saigon, Vietnam, în 24 de zile; adică peste 480 km pe zi!

Surâsul trist al Giocondei

Capodopera lui Da Vinci care a răscolit întreaga lume printr-un detaliu analizat în cele mai neobişnuite feluri – zâmbetul considerat, după caz, misterios, seducător, trist şi aşa mai departe – nu a fost ocolită nici de studiile medicale asupra personajului.

Conform investigaţiilor referitoare la originile picturii, modelul Giocondei ar fi fost Lisa Gherardini, soţia negustorului florentin Francesco del Giocondo. Portretul nu ascunde doar o enigmă simbolică, ci şi o suferinţă reală, pricinuită de afecţiuni trupeşti.

Drama din care s-a născut – sub penelul geniului renascentist – celebritatea nemaiîntâlnită a acestei opere de artă nu a fost definită de istoricii şi criticii domeniului, ci de medicii care au analizat detaliile imaginii în sine: femeia ar fi suferit de o maladie tiroidiană. Mandeep Mehra, director medical la Brigham and Women's Hospital şi profesor la Harvard Medical School şi colega sa, Hilary Campbell, au depistat mici imperfecţiuni dincolo de faimosul surâs, ce au determinat diagnosticul: hipotiroidie.

Faptul că semnele exterioare ale bolii caracterizate printr-o producţie insuficientă de hormoni au putut fi identificate pe pânză se datorează atenţiei deosebite pentru detalii şi, desigur, talentului pictorului, care a fost totodată savant şi anatomist.

Cercetătorii au relevat nuanţa gălbuie a pielii, faţa uşor umflată, părul subţire şi rărit, fruntea înaltă şi lipsa aproape totală a sprâncenelor, precum şi câteva mici umflături în colţul ochiului stâng, pe mâna dreaptă şi la nivelul gâtului. Toate acestea ar putea semnala o guşă, afecţiune curentă ce se explică prin creşterea volumului tiroidei. Totuşi, dacă acordăm credit total acestei analize medicale atipice, aflăm că nefericita Gioconda suferea şi de anomalii cutanate.

Una, situată la comisura ochiului, la „rădăcina" nasului, corespunde unei patologii numite xanthelesma, un mic depozit lipidic ce apare de obicei pe pleoape şi în unghiul nazal. De asemenea, se poate observa protuberanţa de pe dosul mâinii drepte, deasupra indexului, identificat de medici drept lipom sau xanthom – două tipuri de tumori benigne constituite în celule de grăsime.

Acesta nu este singurul studiu medical asupra Mona Lisei. În 2004, alţi medici erau de părere că modelul suferise de tulburări lipidice, estimând că Lisa Gherardini avea un exces de grăsime în sânge, dublat de ateroscleroză, maladie cardiovasculară care i-ar fi pricinuit de altfel decesul prematur.

În plus, misteriosul ei zâmbet ar fi fost de fapt semnul unei paralizii faciale a lui Bell. La momentul pictării portretului său (lucrare începută de Leonardo în 1503), femeia se afla la numai câteva luni după o naştere şi în contextul în care traiul general al populaţiei florentine avea de suferit, între altele iodul fiind deficitar în alimentaţie, ceea ce detrmina frecvente cazuri de guşă. În epocă, inflamarea postnatală a tiroidei apărea la circa 5% din femei. Lisa Gherardini a mai trăit însă aproape patru decenii după ce a fost pictată, până în 1542, când avea vârsta de 63 de ani.

Pagină realizată de
ADRIAN-NICOLAE POPESCU
şi
NICUŞOR DINCĂ

Ştiaţi că...

◆ ...lacul Hullier din Australia este de culoare roz deschis? Oa-

menii de ştiinţă nu au stabilit cauza acestei culori.

◆ ...libelula are şase picioare? Cu toate

acestea ea nu poate merge.

◆ ...ailurofobia este frica de pisici? Este o fobie de care au su-

ferit Alexandru cel Mare, Napoleon, Mussolini şi Hitler.

◆ ...cel mai mare cactus din lume este Saguaro? Creşte în sud-vestul Statelor Unite ale Americii.

◆ ...celebrul turn înclinat din Pisa nu a fost niciodată drept? În

jurul anului 1173 construcţia a fost oprită fiind reluată după 100 de ani.

◆ ...Rusia este cel mai mare stat din

lume? Pe teritoriul ei sunt valabile nouă fusuri orare.

◆ ...avocado este fructul cu cel mai ma-

re aport caloric?

◆ ...tunelul Mont Blanc a fost inaugurat în 1965? A fost deschis în ziua de 16 iulie.

Ştiaţi că...

Castle Combe

– cel mai frumos sat din Anglia

Datând din secolul al XV-lea, Castle Combe se întinde de-a lungul unei văi din Cotswold şi este înconjurat de păduri impunătoare pline de cântec de păsări. Adevărat simbol al satului tradiţional englezesc a rămas neschimbat de-a lungul veacurilor. În Evul Mediu a prosperat pe baza comerţului cu animale şi lână.

Cu o populaţie de cel mult 350 de locuitori este opus cu totul capitalei ţării, Londra cu circa zece milioane. Cu toate acestea cele două localităţi constituie polii turismului din Marea Britanie, mulţi dintre cei care vor să viziteze muzee, expoziţii, teatre, catedrale, simţindu-se deopotrivă atraşi de liniştea şi pitorescul sătucului scăldat de apele râului By Brook.

Întreaga zonă Cotswold pare desprinsă dintr-un vechi roman englezesc dar Castle Combe este un colţ de paradis. Grădinile caselor vechi de piatră sunt pline de trandafiri al căror miros înmiresmează aerul iar pe ulite vezi trecând iepuri, veverite, arici care nu par stânjeniţi deloc de prezenţa oamenilor.

Cu toate că din 1617 nu s-a mai construit aici nicio casă, satul are o prospeţime, un romantism şi o mare varietate de peisaje. Numele lui provine de la castelul construit aici în secolul al XIII-lea. La rândul său acesta fusese ridicat pe un deal fortificat de britanici înainte de ocupaţia romană. După romani au urmat normanzii care au transformat fortificaţia reconstruită în câteva rânduri.

Comerţul cu lână şi creşterea animalelor a dus la crearea unor

Mormântul lui Dunstanville

ateliere de ţesătorie, multe existând şi în zilele noastre. Acestea se înălţau pe trei străzi principale care se întâlneau în centrul localităţii. Când locuitorilor li s-a permis să ţină un târg săptămânal, satul devenise destul de înfloritor aşa că a construit aici o cruce.

Castle Comb Clock

Cea mai cunoscută şi mai frecventată construcţie a locului este biserica Sfântul Andrei, rămasă aceeaşi din timpurile medievale. Aici se află Castle Comb Clock, unul dintre puţinele ceasuri medievale în funcţiune din Anglia. Biserica adăposteşte mormântul lui Dunstanville (1270), a cărui familie a deţinut castelul după cucerirea romană. Monumentul funerar îl prezintă îmbrăcat în armură, cu câţiva îngeri care par să îi vegheze somnul de veci şi un câine la picioare.

Manor House Hotel

Manor House Hotel este un celebru loc de găzduire din sat şi datează ca şi piaţa din secolul al XIV-lea. Este un veritabil monument de arhitectură cu 48 de camere, înconjurat de grădini întinse pe 1,5 kilometri pătraţi. Satul este alcătuit din două părţi: una pe valea râului By Brook, iar cealaltă pe un teren superior în sudul căruia au loc circuite de curse cu motor. Legătura între cele două zone se face prin podul de peste râu, un pod de piatră constituind şi unul dintre punctele de atracţie ale satului, pe care te aştepţi să apară un personaj de basm.

După 1962, în urma unui anunţ al Societăţii Britanice de Turism care desemna Castle Combe drept cel mai frumos sat din Anglia, întreaga zonă a cunoscut un aflux nemaiîntâlnit de turişti, ceea ce nu a fost întotdeauna pe placul locuitorilor. A fost ca locaţie pentru câteva cunoscute producţii cinematografice ca: Doctor Dolittle, Agatha Christie's Poirot, Stardust şi The Wolfman şi tot aici în liniştea hotelului Manor s-a retras Margaret Thatcher pentru a-şi scrie memoriile.

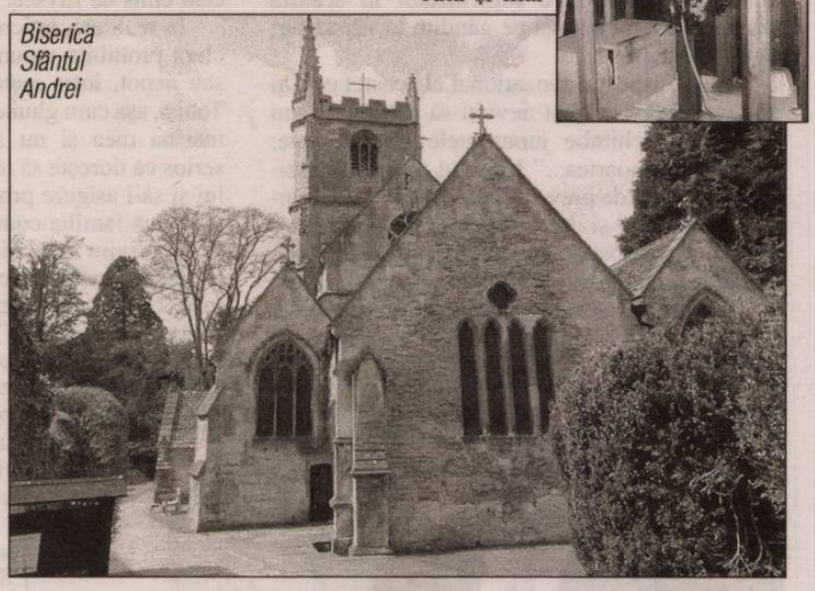
Biserica Sfântul Andrei

Mihail Kogălniceanu la Piatra Neamţ

Amplasată în faţa Muzeului de Istorie şi Arheologie din frumosul şi străvechiul oraş moldav, statuia marelui cărturar şi om politic Mihail Kogălniceanu a fost dezvelită în 1913 şi este opera sculptorului Wladimir Hegel.

Statuia de bronz în mărime naturală, îl prezintă pe Mihail Kogălniceanu în mişcare la Congresul de Pace de la Berlin din 1878. Pare că tocmai s-a ridicat de pe jilţul din spatele său, într-un moment de protest împotriva mai marilor Europei, apărând interesele României la independenţă, suveranitate şi integritate teritorială.

În 1951, spre indignarea locuitorilor statuia a dispărut fiind destinată topirii. Salvată de la dezastru a fost amplasată în Parcul Central după sistematizarea oraşului iar din 1974 mutată pe locul unde se află şi astăzi.

Simboluri ale umanităţii

Kurdalagon

Zeu alan şi oset din mitologiile caucaziene, Kurdalagon este venerat ca patron al făurarilor. De altfel este cunoscut drept „Fierarul alanilor". El confecţionează arme şi zale şi uneori chiar repară craniile eroilor răniţi în bătălii. Locuieşte în cer sau pe tărâmul morţilor. La înmormântări este implicat să facă potcoave pentru calul celui decedat, pentru ca acesta să poată ajunge mai uşor în ţara morţii.

Fierarii erau cei care îi adresau rugăminţile cele mai fierbinţi şi îi aduceau sacrificii de animale.

Pagină realizată de
IRINA STOICA

Săritura... în adâncime

Atletismul cunoaşte probe de performanţă esenţiale pentru domeniu, cum sunt săritura în înălţime, săritura în lungime sau triplu salt, dar pesemne nimeni nu s-a gândit până acum că ar putea exista şi săritura în adâncime.

Sigur, asta nu se poate realiza pe o pistă de zgură, aşa că trebuie să vorbim despre o asemenea probă în legătură cu natația. Mai exact, ca realizare destinată plonjorilor, astfel că e nevoie şi de un „suport" lichid adecvat, deci care să ofere posibilitatea saltului spre profunzimile acvatice. Ei bine, un asemenea loc se află în unul dintre cele mai neprietenoase ţinuturi din lume – Siberia – totuşi utilizat ca atare în încercări precum cea menţionată mai sus.

La cei 34 de ani si săi, rusul Alexei Molceanov este o vedetă în domeniul plonjării în ape adânci. El a reuşit în această vară să stabilească un record care confirmă mai degrabă capacităţile deosebite ale fiinţei umane.

El a plonjat în apele îngheţate ale lacului Baikal, cel mai adânc din lume, coborând până la 80 de metri sub suprafaţa acestuia. Pentru aceasta a fost nevoie să se practice o copcă în gheaţă, „portiţă" prin care plonjorul a putut străpunge apa, sub privirile câtorva spectatori şi jurnalişti, pentru ca după câteva minute să reapară la suprafaţă, cu zâmbetul pe buze.

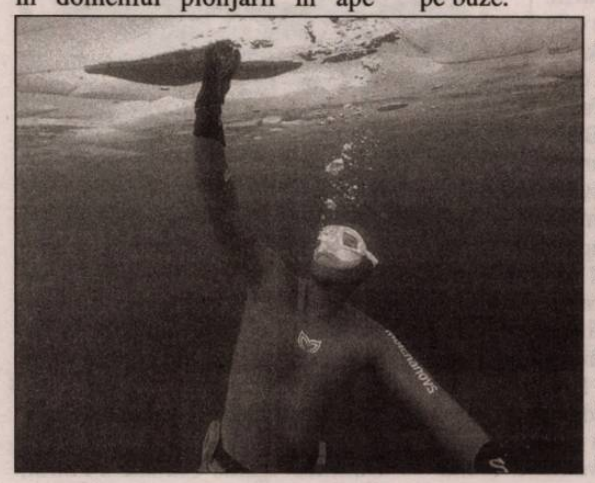

Recordul lui Molceanov a fost omologat de Guiness Book, dar, dincolo de această performanţă şi de titlul onorific, mai mult decât impresionantă a fost declaraţia sportivului după ieşirea din apă: „Vreau să dedic noul meu record acestui loc uimitor în care ne aflăm acum. Baikal este un fenomen natural unic şi un organism viu, care este important să fie conservat pentru generaţiile viitoare."

De menţionat că acest adevărat star în domeniul scufundărilor în apnee deţine numeroase recorduri şi 14 titluri de campion mondial. Mama sa, ea însăşi campioană la această disciplină, a dispărut în timpul unei plonjări în Spania, în anul 2015. Dar şi faimosul Baikal merită remarcat, într-un context mondial ce nu se află nicidecum de partea naturii curate.

Şi el se confruntă de câteva decenii cu probleme ecologice, suferind considerabil din cauza turismului intensiv, a incendiilor de păduri şi a invaziei algelor. În plus, ca o acţiune cinică împotriva naturii, recent s-a aprobat începerea în zonă a unei activităţi industriale şi a tăierilor de păduri în scopul construirii unei importante magistrale feroviare.

Turism acrobatic

Că există turism cultural, turism ecologic, turism sportiv ori de alte feluri, în principiu se ştie. Dar ce legătură poate exista între acest domeniu de agrement şi o activitate plină-ochi de adrenalină, dar care necesită şi anumite calităţi specifice?

Probabil veţi zâmbi după ce veţi afla că „legătura" o reprezintă turnul de televiziune din Canton (Guangzhou), al treilea oraş din China şi al zecelea din lume, ca mărime (aproape 16 milioane de locuitori). Turnul oferă o splendidă vedere panoramică asupra imensului oraş, iar pentru unii turişti oferă şi o cantitate considerabilă de senzaţii tari: acrobaţii la 300 de metri înălţime!

Amatorii de asemenea aventuri trebuie să urce la etajul 57 al construcţiei în formă de ac, înaltă de 600 de metri, cu antenă cu tot. Echipaţi cu cască şi cu un harnaşament solid, temerarii se pot aventura la marginea structurii metalice care fascinează, însă şi dă fiori reci.

Pentru echivalentul a circa 88 de euro, turiştii însetaţi de adrenalină au la dispoziţie trei trasee diferite, pe care sunt îndrumaţi de ghizi antrenaţi special pentru aceasta şi care explică cum se pot depăşi diferitele obstacole: parcurs în echilibru pe o frânghie, coborâre în rapel, trecere printr-un tunel de corzi şi altele asemenea. Iar dacă doritorii de aventuri la 300 de metri nu lipsesc (deşi unii renunţă pe traseu), rămâne doar să facă rost şi de provizii masive... de curaj!

„Pantaloni pătraţi" şi avalanşa de acadele

Fabuloasa industrie a desenelor animate pentru copii cunoaşte „dedesubturi" la care chiar şi puţini părinţi s-ar gândi. Mesajele mai mult ori mai puţin explicite către copii fixaţi în faţa televizoarelor determină şi un succes imens al afacerilor colaterale, între care producerea şi respectiv vânzarea de jucării, dulciuri, publicaţii etc. în directă legătură cu acţiunea şi personajele filmelor animate.

De aici a pornit şi insolitul întâmplării ce l-a avut în atenţie pe Noah, un ţânc de patru ani din New York, îndrăgostit de Sponge Bob „Pantaloni pătraţi", buretele erou al serialului cu acelaşi nume, popular şi la noi. Iubeşte atât de mult personajul de desene animate absorbant, galben şi poros, încât a decis să apeleze la Amazon pentru a primi o mulţime de acadele-îngheţată cu înfăţişarea acestuia.

Comenzile erau livrate acasă la mătuşa copilului, iar când Jennifer Bryant, mama năzdrăvanului, a aflat de isprava lui Noah, deja se adunase impresionanta „avalanşă" de 918 bucăţi, a căror valoare însumată era de fix 2.618,85 dolari. Bani pe care sărmana femeie nu avea cum să-i achite, mai ales că iniţial cei de la Amazon au înştiinţat-o că nu vor retrage „generoasa" comandă.

Totuşi, povestea are un sfârşit fericit. S-a iniţiat o strângere de fonduri pentru a o ajuta pe doamna Bryant să plătească acadelele, iar donatori din întreaga ţară au contribuit la strângerea a peste 15.000 de dolari.

S-ar putea spune că banii ajung din belşug pentru a cumpăra şi alte efigii cu „Pantaloni pătraţi", dar nu este deloc aşa. Noah se află în spectrul autismului, iar familia sa spune că (odată ce factura a fost plătită) toate fondurile rămase vor merge către educaţia lui.

Celebrarea unei căsătorii interzise

Gabrielle Bettini are 68 de ani, iar partenerul ei, Joseph Susanj, 81 de ani, de curând femeia schimbându-şi numele prin căsătoria cu sus-numitul. Aparent, nimic surprinzător în această uniune, dacă nu cumva ne gândim la vârsta fiecăruia dintre miri.

Totuşi, aspectul senzaţional al acestei uniuni este că cei doi au fost nevoiţi să aştepte 18 ani până să-şi schimbe jurămintele de fidelitate: „Până când moartea..." Motivul acestei întârzieri a fost legat de prevederi ale Codului civil, însă – neoficial – şi de legile nescrise ale convieţuirii dintre bărbat şi femeie: interdicţia căsătoriei oficiale, din cauză că soţul era unchiul soţiei!

Gabrielle şi Joseph Susanj au oferit aşadar primarului din Clouange prilejul rarisim de a celebra o căsătorie... interzisă. El fiind văduv din anul 1999, iar ea divorţată din 1981. Ceea ce a schimbat datele problemei a fost un decret recent emis de Élysée, adică de guvernul francez.

În realitate, articolul 163 din Codul civil declară prohibită uniunea „între unchi şi nepoată sau nepot, între mătuşă şi nepot sau nepoată". Totuşi, aşa cum glumea octogenarul „ea a urcat în maşina mea şi nu a mai coborât", adăugând serios că doreşte să trăiască legal cu fiica surorii lui şi să-i asigure protecţia financiară cuvenită.

Dacă familia comună nu a avut nicio obiecţie cu privire la relaţia celor doi, legislaţia înalţă un baraj imens în calea unei căsătorii legale. Însă, ca de obicei, există şi la asemenea documente „inamovibile" portiţe prin care se poate ocoli orice imperativ. Precizarea menţionată mai sus poate fi anulată, numai dacă însuşi preşedintele ţării va ridica interdicţia, în anumite condiţii.

În 2002, cuplul s-a adresat prima dată şefului de stat de atunci, care a respins cererea. Au repetat demersul abia în 2018, după care alte piedici au apărut în calea unei încuviinţări. Anul trecut însă a găsit ieşirea într-un nou decret ala actualului preşedinte. Şi, chiar dacă încă se aşteaptă aprobarea oficială, căsătoria a fost pecetluită. Legal? Nu mai contează nimic, când dragostea e totală, nu-i aşa?

Pagină realizată de
ADRIAN-NICOLAE POPESCU

Regizorii fac lucruri trăznite

Realizarea unui film nu este o activitate pentru cei cu inima slabă. Iar adesea, în spatele unor scene pe care milioane de cinefili le privesc captivaţi şi care rămân memorabile se află enorm de multă muncă, dedicare şi voinţă, dar şi o încăpăţânare vecină cu obsesia, din partea regizorilor.

Spre a-şi dovedi profesionalismul, aceştia nu pregetă să îşi solicite la maximum actorii, punându-i în faţa a tot felul de provocări şi adesea oferindu-le exemplul personal pe platourile de filmare. Totul, pentru ca senzaţia de realism pe care o oferă peliculele lor să fie cât mai intensă.

Rob Reiner – „Când Harry a cunoscut-o pe Sally"

Considerată una dintre cele mai îndrăgite comedii romantice de la Hollywood, „Când Harry a cunoscut-o pe Sally" are numeroase scene memorabile, dar cea care cu siguranţă face în cel mai înalt grad deliciul spectatorilor este cea a „orgasmului mimat".

Vrând să-i demonstreze prietenului ei Harry (Billy Crystal) că femeile mimează tot timpul orgasmul, fără ca bărbaţii să-şi dea seama, Sally (Meg Ryan) îi ţine o demonstraţie la un restaurant, sub privirile celorlalţi meseni – scena a fost filmată în localul Katz Deli din Manhattan, în faţa unor clienţi obişnuiţi.

Pentru că regizorul Rob Reiner nu era deloc mulţumit de prestaţia lui Meg Ryan, considerându-i gemetele „insuficient de reale", el s-a aşezat la masă lângă ea şi

Crystal, spre a-i arăta „cum se face", spre deliciul tuturor celor prezenţi.

James Cameron – „Titanic"

Reputaţia de perfecţionist a regizorului James Cameron este faimoasă în lumea cinematografiei. În 1997, când şi-a turnat magistrala epopee a scufundării

Titanicului, el nu a făcut niciun rabat de la cheltuieli şi realism, solicitând un buget de 210 milioane de dolari şi construirea unei replici aproape identice a uriaşului vapor – deşi trebuie să recunoaştem că eforturile i-au fost răsplătite, pelicula aducând încasări de peste 2 miliarde de dolari.

Scena în care, după naufragiul pachebotului, Rose se află pe o placă de lemn care abia mai pluteşte, în timp ce iubitul ei, Jack, îngheaţă de moarte în apele reci ale oceanului este una dintre cele mai tulburătoare din istoria celei de-a şaptea arte.

Ca să creeze o atmosferă cât mai realistă, regizorul a solicitat ca panoul de lemn să fie suficient de mare pentru ca doar Rose să încapă pe el – şi a verificat personal dimensiunile acestuia – dar în acelaşi timp să fie pe cale să se scufunde, în cele din urmă, îmbibându-se de apă.

Scena a fost filmată în două zile, cu numeroase duble trase, pentru că regizorul era mereu nemulţumit de rezultat. În cele din urmă, el a fost totuşi mulţumit de prestaţia celor doi actori, care au stat, în tot acest timp, muraţi până la piele!

Alfred Hitchcock – Psycho

Scena duşului din „Psycho" este, cu siguranţă, una dintre cele mai memorabile din istoria filmului. Nu doar că regizorul Alfred Hitchcock a decis, în mod şocant, să elimine vedeta filmului (Janet Leigh) la jumătatea peliculei, dar a şi creat un montaj elaborat al violenţei, incluzând filmarea din 78 de unghiuri diferite a scenei şi turnarea a 52 de duble, pentru o scenă care, în film, durează doar 91 de secunde.

A fost o muncă istovitoare, în care s-a implicat întreaga echipă de filmare, iar actorii au fost efectiv epuizaţi de numeroasele duble, turnate până când „Cerberul" Hitchcock să se declare mulţumit de rezultat.

Michael Cimino – „Vânătorul de cerbi"

Un expert al creării tensiunii pe marele ecran, regizorul Michael Cimino a fost răsplătit cu un Oscar pentru „Vânătorul de cerbi", o peliculă despre trei tineri muncitori siderurgişti dintr-un orăşel patriarhal american, care, înrolaţi în Vietnam, sunt luaţi prizonieri de trupele VietCong şi puşi să joace „ruleta ruseasă", spre delectarea torţionarilor lor.

Scena este şocantă, iar spectatorul care o urmăreşte – terifiat. Cimino a împins lucrurile dincolo de limită pentru că

exact acesta a fost obiectivul lui – să demonstreze cum ororile războiului pot schimba pentru totdeauna viaţa unui om.

Pentru că nu a putut găsi figuranţi vietnamezi care să participe la scenă, Cimino a apelat la localnici thailandezi pentru a-i interpreta pe războinicii VietCong. Atâta doar că aceştia, fiind budişti, trebuiau să spună o rugăciune de iertare după fiecare palmă dată celor trei prizonieri americani. Regizorul i-a provocat însă să-i lovească pe aceştia cât mai puternic, pentru ca scena să fie cât mai realistă, iar la finalul ei thailandezii erau cu adevărat transfiguraţi.

Pagină realizată de
GABRIEL TUDOR

PORTRET

In memoriam

Dan Puican

Ne-a părăsit recent unul dintre cei mai îndrăgiţi şi mai apreciaţi profesionişti ai radioului bucureştean, regizorul Dan Puican.

Născut la 6 martie 1933, absolvent al Institutului de Teatru „Ion Luca Caragiale" din Bucureşti, în faimoasa „promoţie de aur" din 1956 – din care au mai făcut parte titani ai teatrului şi filmului românesc, Dan Puican a fost angajat în 1963 la Societatea Română de Radiodifuziune, instituţie căreia îi va închina vreme de mai bine de cinci decenii.

Aici a pus în undă peste 1.000 de spectacole radiofonice, cu mari nume ale scenei româneşti. Trei dintre producţiile regizate de Dan Puican au primit Premiul UNITER pentru cel mai bun spectacol radiofonic: „Patima roşie" de Mihail Sorbul, „Circul a plecat, leii au rămas" de Andrzej Mularczyk şi„Caviar, vodcă şi bye-bye" de George Astaloş, creaţie care a cunoscut o traiectorie artistică aparte, jucându-se, ca spectacol-lectură în multe oraşe importante din întreaga lume.

„Radioul este viaţa mea şi-i datorez totul. Le sunt la fel de îndatorat actorilor cu care am colaborat, deoarece numai datorită lor am putut realiza spectacole care vor rămâne în Fonoteca de aur a Radiodifuziunii Române", mărturisea maestrul, în „Teatrul Naţional Radiofonic – volumul al II-lea (1973-1993)".

În 2013, Annie Muscă i-a dedicat volumul „Dan Puican – Radioul este viaţa mea", apărut la Editura Adevărul Holding. Personalitatea maestrului Dan Puican va rămâne mereu înscrisă în istoria culturală a Radioului românesc, pentru o activitate prodigioasă, pentru creaţiile sale sonore excepţionale, pentru felul în care a ştiut să lucreze cu actorii, utilizându-le inspirat talentul şi capacităţile de exprimare artistică.

Operă

Virginia Zeani, un festival regal

Un important proiect dedicat muzicii culte al judeţului Mureş se va desfăşura între 20 şi 22 august la Târgu Mureş. Este vorba despre Festivalul Regal de operă „Virginia Zeani", eveniment ajuns la a IV-a ediţie, cu un profil care-i asigură deschiderea multiculturală şi anvergura internaţională şi cu participarea extraordinară a unor muzicieni de elită din Braşov, Cluj-Napoca şi Bucureşti, după cum transmite Agerpres.

În comunicatul organizatorilor acestei ediţii se spunea că „Festivalul, consacrat ca unul dintre primele trei repere ale scenei lirice naţionale, este o reverenţă adusă sopranei Virginia Zeani, care s-a bucurat de adoraţia publicului, alături de cele mai strălucitoare dintre stelele operei mondiale".

Virginia Zeani s-a născut pe 21 octombrie 1925 la Solovăstru, judeţul Mureş (interbelic) şi a fost „una dintre cele mai prestigioase soprane lirice din anii 50, 60 şi 70 ai secolului trecut. Timp de 25 de ani a fost „prima donna assoluta" a Teatrului de Operă din Roma, cântând împreună cu cei mai renumiţi tenori, de la Beniamino Gigli până la Luciano Pavarotti şi Placido Domingo". Zeani a debutat în 1948 cu un răsunător succes pe scena Teatrului Comunal de Operă din Bologna în rolul Violettei din opera *Traviata* de Giuseppe Verdi, rol în care a strălucit pe mai toate marile scene ale lumii, de la Metropolitan Opera din New York, la Balşoi din Moscova şi Covent Garden din Londra. În vârstă de 95 de ani, Virginia Zeani locuieşte în prezent în Statele Unite ale Americii.

Festivalul şi-a asumat „rolul de promotor al standardelor excepţionale, devenind o cunoscută platformă de dialog pentru personalităţi culturale ale lumii. Într-o ediţie specială, menită să asigure continuitatea într-o perioadă de restricţii, celebrăm anul acesta valorile europene şi diversitatea oraşului Târgu Mureş", se arată în comunicatul citat.

Directorul artistic al Festivalului Regal de Operă „Virginia Zeani", Peter Kolcsar, a punctat faptul că va fi o sărbătoare a bucuriei şi speranţei, iar muzica „înălţătoare şi vindecătoare" este principala promisiune a acestei ediţii.

„Festivalul rămâne consecvent menirii sale de a promova modele şi repere statornice şi de a susţine inspiraţia şi motivaţia atât de necesare noilor generaţii de talente", mai afirma Peter Kolcsar.

Organizatorii anunţă că Festivalul Regal de Operă „Virginia Zeani" dedică unul dintre spectacolele sale Zilei Naţionale a Republicii Ungare, eveniment care va fi organizat la Biserica Reformată din Cetate, în data de 20 august. Un concert excepţional de orgă va fi urmat de „Misa Încoronării" a lui Wolfgang Amadeus Mozart, sub bagheta dirijorului Traian Ichim.

Spectacolul „Elixirul dragostei", a lui Gaetano Donizetti, va avea loc pe 22 august în sala Palatului Culturii din Târgu Mureş, spectacolul bucurându-se de participarea extraordinară a tenorului Ştefan von Korch, „unul dintre cei mai apreciaţi muzicieni din România" şi a sopranei Katalin Kolcsar.

La eveniment este invitat şi pianistul Zsolt Garai, alături de muzicieni de prim rang ai Operei din Braşov sau Cluj-Napoca.

Directorul Festivalului Regal de Operă „Virginia Zeani", Marian Jurgiu, vorbeşte şi el despre cel mai important proiect dedicat muzicii culte din judeţul Mureş: „Organizarea acestui festival este, înainte de toate, un exerciţiu de dialog între parteneri şi profesionişti de prim rang ai lumii şi un model de comunicare între entităţi publice şi private."

În comunicat se mai arată că Festivalul Regal de Operă este un omagiu adus Virginiei Zeani, „un important reper al lumii culturale la nivel mondial şi unul dintre cele mai puternice simboluri naţionale ale României".

La rândul ei, Virginia Zeani mărturisea în 2019: „Mă bucur să ştiu că festivalul reuneşte, de fiecare dată, un public frumos şi generos, necontenit avid de reverie şi valoare. Vă mulţumesc şi sunt onorată că îmi sunteţi alături, chiar şi în acest mod mediatic, în fiecare an. Vă sunt şi eu cu gândul aproape, în muzică, prietenie şi iubire".

GEORGE CUŞNARENCU

Cerealele cu iaurt sunt sănătoase?

Întrebarea din titlu pare oarecum nepotrivită, cam toată lumea ştiind că, desigur, acest fel de mâncare este foarte sănătos şi folositor, în special cu privire la sănătatea aparatului digestiv. Există totuşi mici „amendamente" pe care de obicei nu le luăm în seamă, dar care pot crea neplăceri mai mult sau mai puţin semnificative, de la caz la caz.

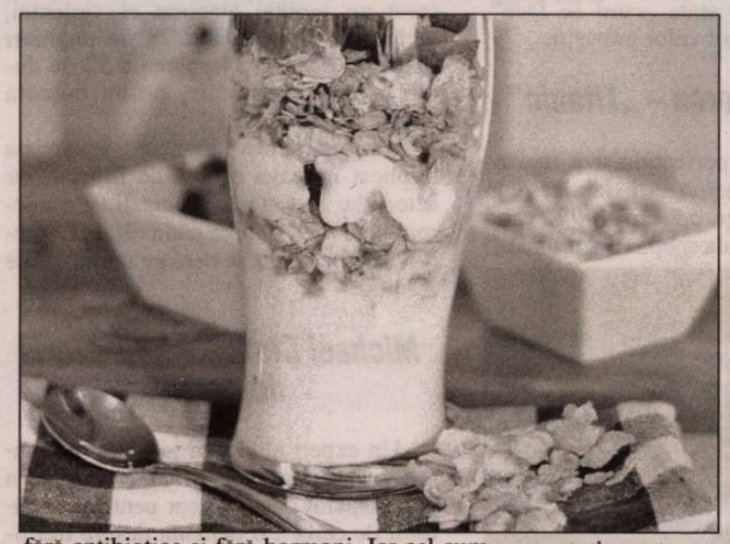

Fără zahăr, fără arome!

Principala problemă ce intră în discuţie o reprezintă compoziţia amestecului de cereale cu iaurt, deoarece se ştie că iaurtul poate fi de multe sortimente. Astfel, trebuie ţinut cont neapărat de conţinutul de zaharuri. Unele au adăugate astfel de ingrediente „potenţiatoare" de gust, dar nu orice fel de gust, ci dulcele, care se ştie că stimulează consumul de alimente diverse, inclusiv mezeluri, conserve, produse de panificaţie, pe lângă cele de patiserie şi cofetărie.

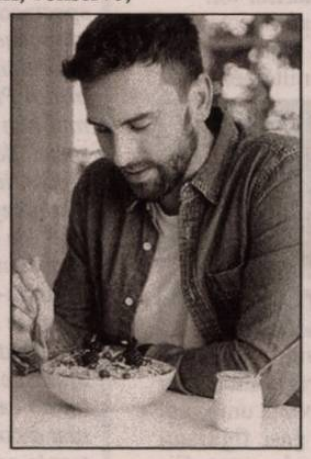

Conţinutul de grăsimi şi aromele adăugate influenţează, de asemenea, efectul iaurtului asupra sănătăţii. Acest lucru nu se află în contradicţie cu iaurtul „adevărat", care este un aliment extrem de sănătos. Este bogat în proteine de înaltă calitate, probiotice benefice, calciu, vitamine B şi conţine chiar şi acid linoleic (anticancer).

Dar toate aceste calităţi sunt disponibile numai dacă vă preparaţi iaurtul acasă, cu lapte organic, fără antibiotice şi fără hormoni. Iar cel cumpărat, „îmbunătăţit" cu arome, se află în fruntea listei nerecomandate de numeroşi gastroenterologi şi nutriţionişti. Dacă laptele organic este greu de găsit, există încă beneficii pentru sănătate în a vă face propriul iaurt, chiar dacă folosiţi lapte convenţional.

Un mic dejun necesar

În ce priveşte amestecul de cereale cu acest produs din categoria lactatelor, recomandarea de consum se referă la două elemente principale: aportul de proteine şi momentul cel mai potrivit pentru a include combinaţia în dietă (în timpul micului dejun, întrucât bacteriile sau probioticele bune din iaurt trebuie să ajungă la intestinul gros în stare vie, pentru a susţine în mod eficient digestia şi sănătatea).

Un sortiment frecvent întâlnit în magazine este aşa-numitul iaurt grecesc, bogat în proteine (în special cazeină), iar unele studii arată că un consum de cazeină pe timp de noapte poate ajuta la reducerea senzaţiei de foame în dimineaţa următoare, motiv pentru care este preferat de persoanele care vor să scadă în greutate.

Dacă iaurtul este gustarea preferată, e bine să optaţi pentru unul simplu, aromatizat cu fructe proaspete, neîndulcite, cum ar fi fructe de pădure sau piersicile. Pe de altă parte însă, produsele precum smoothie-urile, iaurtul congelat şi gustările cu conţinut scăzut de grăsimi pot afecta sănătatea şi uneori pot determina îngrăşarea.

De asemenea, consumul de iaurt sau produse lactate fermentate pe stomacul gol formează acid clorhidric, care ucide bacteriile lactice prezente în aceste produse lactate şi duce la aciditate. Prin urmare, consumul acestor produse trebuie evitat pe stomacul gol de către persoanele cu astfel de afecţiuni digestive.

Persoanele care mănâncă în mod regulat iaurt îşi ajută corpul să producă vitamina B în intestin. Bacteriile lactice din acesta au efecte importante în prevenirea cancerului, infecţiilor, bolilor gastrointestinale şi astmului, iar consumul zilnic de iaurt proaspăt creşte efectele sale pozitive.

Igiena excesivă

Duş zilnic, spălarea frecventă a mâinilor, menaj domestic – toate acestea nu pot decât să zugrăvească o imagine aproape ideală a oricărui om care îşi respectă corpul. Numai că există şi un revers al medaliei: igiena excesivă poate împiedica imunitatea organismului să se dezvolte, în special la copii, tocmai prin reducerea expunerii la microorganismele din mediul în care trăim.

Teoria potrivit căreia societatea modernă este mult prea curată („igienistă" e termenul inventat pentru aceasta) este destul de controversată, astfel că o echipă de specialişti britanică a dorit să o clarifice. Concluzia a fost că respectiva idee nu are o argumentaţie solidă.

În mod sigur, sugarii şi copiii mici au nevoie să fie expuşi la microorganismele din mediul lor de existenţă, pentru a dezvolta o protecţie contra alergiilor, în primul rând. Dar flora care populează pielea, intestinele şi un sistem respirator sănătos provine în realitate de la mamă, de la alţi membri ai familiei, de la copil, precum şi de la mediul natural, dar nu de la mediul artificial, adică cel fabricat de om. Prin urmare, microorganismele prezente în casele noastre nu sunt cele necesare pentru a ne dezvolta imunitatea.

Un alt argument cumva de actualitate: vaccinurile, care ne protejează împotriva germenilor patogeni, dar participă şi la construirea sistemului nostru imunitar. Prin urmare, nu există niciun motiv de îngrijorare că am putea risca să murim, atunci când ne expunem benevol, prin vaccinare, la agenţi patogeni periculoşi.

În fine, cele mai noi studii au arătat că asocierea dintre menajul domestic şi alergii provine în realitate din expunerea la produsele chimice de curăţenie, şi nu din faptul că ne spălăm pentru a fi noi înşine curaţi. Aşadar, e la fel de bine să păstrăm curăţenia în casă şi să ne spălăm zilnic.

În schimb, în ceea ce priveşte gesturile de igienă destinate reducerii riscurilor de transmitere a infecţiilor, ar trebui să fie vizate mâinile şi suprafeţele cel mai mult expuse la transmiterea germenilor. Astfel, trebuie limitată expunerea directă a copiilor la agenţii de spălare, care au un potenţial de a genera alergii.

Dacă aţi făcut insolaţie...

Provocată de expunerea îndelungată la soare şi la temperaturi ridicate, insolaţia constituie o urgenţă vitală. Ea trebuie însă mai întâi să fie recunoscută după simptomele specifice. Totul porneşte de la faptul că, atunci când este supraîncălzit mult timp, corpul nu mai reuşeşte să se răcorească pentru a funcţiona normal; efectele nefaste pot merge chiar până la deces. Cei mai vulnerabili sunt copiii mici şi vârstnicii.

La victima adultă, insolaţia produce febră ridicată, înroşirea feţei, dureri de cap, senzaţie de sete accentuată, vomismente, tahicardie, respiraţie rapidă, confuzie şi comportament neobişnuit, respectiv convulsii. Persoana însă nu transpiră şi se poate să-şi piardă cunoştinţa.

La copilul mic şi în special la sugari, deshidratarea survine rapid, întrucât mecanismele de răcorire ale organismului său nu sunt suficient dezvoltate, iar micuţul nu are capacitatea de a cere să bea.

De asemenea, la bebeluşi ochii devin tulburi, copilul e din ce în ce mai obosit şi hipotonic (are tonusul muscular scăzut), are pielea fierbinte, e foarte obosit, somnolent, moleşit, se trezeşte greu. Uneori, are şi dificultăţi în respiraţie. În cazurile foarte grave pot surveni convulsii, iar hipertermia majoră şi deshidratarea duc la deces (într-o proporţie foarte mare: 15%-25% din cazuri). De aceea, de la primele semne de alertă, trebuie acţionat fără întârziere, sunând la urgenţe şi la ambulanţă.

Ca prim gest de ajutor acasă, dacă victima nu prezintă tulburări de cunoştinţă trebuie aşezată la umbră, într-un loc răcoros şi bine aerisit. Corpul îi poate fi răcorit stropindu-l cu apă rece şi dându-i să bea apă proaspătă.

Dacă victima şi-a pierdut cunoştinţa, va fi aşezată în poziţie laterală de securitate şi supravegheată cu atenţie până la sosirea serviciilor de urgenţă. În cazul în care victima este un sugar, acesta trebuie aşezat întins la umbră, într-un loc răcoros şi înfăşurat în cârpe curate, umezite cu apă rece, pentru a face să-i scadă temperatura. Dacă nu este prea somnolent, i se va da să bea în mod regulat pentru a se rehidrata, iar dacă are febră mare i se pot administra antitermice, conform recomandărilor medicale.

PE SCURT

despre sănătatea dumneavoastră

Expunerea copiilor la antibiotice

Expunerea precoce a copiilor la antibiotice (in utero sau imediat după naştere) poate determina tulburări cerebrale mai târziu, în copilărie. Penicilina şi medicamentele din aceeaşi categorie (cum este amoxicilina) sunt antibioticele utilizate cel mai frecvent în lume, în diverse tratamente adresate copiilor.

De pildă, în Statele Unite şi în multe alte ţări copiii mici primesc în medie aproape trei cure de antibiotice înaintea vârstei de 2 ani. Însă, potrivit cercetătorilor Universităţii Rutgers (New Jersey), aceste medicamente primite prea devreme pot altera dezvoltarea cerebrală; mai exact, pe două zone-cheie ale creierului: cea responsabilă cu dezvoltarea memoriei şi cea răspunzătoare de frică şi stres.

Există tot mai numeroase dovezi ce stabilesc o legătură între tractul intestinal şi semnalele creierului, un domeniu cunoscut sub denumirea de „axa intestin-creier", după cum explică autorii studiului.

Dacă acest parcurs este perturbat, aceasta poate antrena o alterare permanentă a structurii şi a funcţiei creierului şi, eventual, să conducă la tulburări neuropsihiatrice sau neurodegenerative mai târziu, în copilărie sau la vârsta adultă.

Prima parte a copilăriei este o perioadă critică pentru dezvoltarea neurologică. În ultimele decenii s-a înregistrat o creştere considerabilă a incidenţei tulburărilor de neurodezvoltare la copii, inclusiv în spectrul autismului, al tulburărilor cu deficit de atenţie ce includ sau nu hiperactivitate şi tulburări de învăţare. Acestea sunt cauzate, fără îndoială, de diagnostice precoce.

Însă pot fi responsabile, la fel de bine, şi perturbări ale exprimării genelor cerebrale la începutul dezvoltării copiluli mic. Mai pe înţelesul general, concluzia cercetătorilor este că trebuie redusă utilizarea generalizată a antibioticelor sau utilizate alternative, atunci când acest lucru este posibil.

Pagină realizată de
ADRIAN-NICOLAE POPESCU

Esenţa vieţii şi medicina energo-informaţională

Lumea în care trăim se mişcă foarte repede iar noi ne confruntăm mereu cu provocări schimbătoare. Suişuri şi coborâşuri sunt pe drumul vieţii fiecăruia. Ne întrebăm mereu de ce ni se întâmplă anumite lucruri, în loc să ne concentrăm pe viaţă, cu toate faţetele ei. Guy de Maupassant spunea: „întâlnirile pe drumul vieţii cu oameni diferiţi fac ca viaţa să aibă valoare". Sau cum spunea un preot catolic de rang înalt: „În multe persoane vârstnice se află comori, noi trebuie numai să ascultăm şi să le descoperim".

Cu toată vârsta lor înaintată, mulţi au rămas pozitivi în gândire şi perspectiva vieţii, nu s-au lăsat uzaţi de faţetele vieţii. Ne minunăm de înţelepciunea acumulată de ei, umorul, filozofia, liniştea, siguranţa şi frumuseţea inimii lor.

Un proverb românesc spune: „Cine nu are bătrâni, să îşi cumpere."

Medicul sociolog Aaron Antonovsky a implementat noţiunea de salutogeneză, care provine din latinul „salus" şi din greaca „genesis", care încearcă să explice întrebarea pusă de fiecare cercetător: ce îl ţine pe om sănătos?

Din perspectiva atenţiei acordate de salutogeneză, omul se găseşte pe parcursul vieţii într-o multidimensiune continuă, între sănătate şi boală, între resurse şi lipsuri, viaţa este un proces dinamic. Sentimentul de coerenţă este convingerea de bază că viaţa are sens şi omul o poate valorifica cu succes, chiar şi atunci când apar situaţii contrare.

Antonovsky susţine mai departe că încrederea în tine însuţi este hotărâtoare şi că trei factori dinamici influenţează procesele între sănătate şi boală: chimia, biologia (bacterii, virusuri, micoze, paraziţi...) şi problemele sufletului.

Expresia rezilientă provine din latină „resiliere", descrie puterea cu care administrăm o criză. Din punct de vedere psihologic sunt şapte părţi importante pentru creşterea puterii de rezilienţă: optimismul, acceptarea, orientarea spre găsirea de soluţii, să nu intrăm în rolul de victimă, să preluăm răspunderea faptei, să căutăm legăturile care ne pot ajuta sau sfătui şi să ne programăm viitorul.

Marele doctor, preot şi gânditor Albert Schweizer (laureat al premiului Nobel) spunea: „cea mai mare hotărâre a vieţii tale stă în faptul că ai puterea de a-ţi schimba viaţa, dacă îţi schimbi comportamentul spiritual, gândirea".

Viaţa rămâne la fel, numai tu filtrezi din ea după nivelul tău energetic de dezvoltare, la care ai ajuns.

Medicina energo-informaţională are la bază fizica cuantică, o disciplină modernă care se impune în toate domeniile de cercetare, mai ales în neurobiologie.

Importanţa chakrelor energetice trebuie încă o dată evidenţiată în acest context, pentru fiecare dintre noi, indiferent de vârstă. Chakrele echilibrate ne ajută să trăim prezentul acceptând şi preţuind trecutul, făurindu-ne un viitor luminos, în care fiecare să-şi găsească locul predestinat.

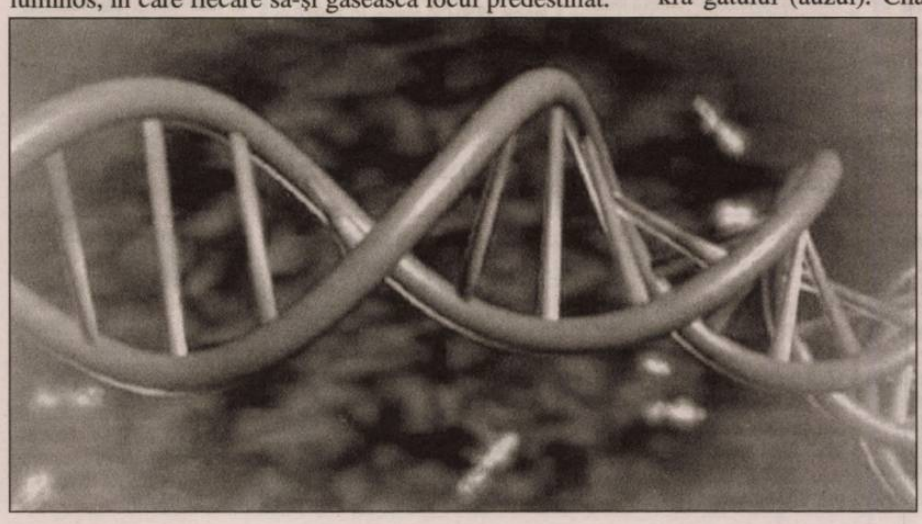

Chakrele se încarcă la energia Universului şi o aduce omului prin canalele energetice la care este conectat. Prin meridianele energetice şi sistemul nervos, energia ajunge în corpul nostru. Fiecare chakră are rolul unei teme de viaţă. Chakra I – Chakra rădăcinii (mirosul). Chakra 2 – chakra sacrală (gustul). Chakra 3 – Chakra solară (vederea). Chakra 4 – Chakra inimii (pielea). Chakra 5 – Chakra gâtului (auzul). Chakra 6 – Chakra frunţii (sensul vieţii). Chakra 7 – Chakra coroanei (epifiza – legătura cu divinitatea). Repunerea acestor chakre în echilibru readuce comunicarea între corpul energetic şi cel fizic.

La începutul fiecărei transformări stă cercetarea bazată pe informaţie. Aparatele de biorezonanţă, care au la bază fizica cuantică, sunt în măsură să ne ofere modalităţi de echilibrare energetică (tratamente), nevisate în urma cu câţiva ani. După diagnosticare şi întocmirea buletinului de analize energetic se încep terapiile care se personalizează în funcţie de energia pacientului. Astăzi, energia omului poate fi măsurată şi folosită cu succes în terapie.

Boala este ceva individual şi se manifestă la fiecare pacient cu particularităţile specifice, deci şi tratamentul trebuie să fie personalizat.

Procesul de „îmbătrânire" fizică şi intelectuală poate fi astăzi încetinit şi ameliorat, datorită acestor terapii energetice personalizate.

Omul nu poate funcţiona fără energie, care este „cărăuşul" informaţiei în corp. Corpul, dacă este în balanţă energetică, se autoreglează şi multe probleme de sănătate dispar.

FLORICA MUNTEANU,
specialist în medicina energo-informaţională, membră a Societăţii Naturiştilor din Germania, membră BIT (Biorezonanz International Therapy), psiholog

Pentru mai multe informaţii accesaţi:
www.dermavital-med.ro
Telefon: 021.322.40.04 / 0731.871.968

CONTACT: Derma Vital Bucureşti, Calea Vitan nr. 28, sector 3

PUBLICITATE

Nou la Derma Vital – cardul cu terapia 4W

TERAPIA 4W
– zidurile de apărare a imunităţii înnăscute!

Cardul activează 4 straturi energetice în formă de cerc, în jurul imunităţii înnăscute.

Omul modern de astăzi, persoanele care au mai multe afecţiuni cronice, care au făcut sau fac chimioterapie sau radioterapie, au fisuri energetice în imunitatea înnăscută, chiar şi copiii au de multe ori dereglări energetice.

Sistemul imunitar înnăscut este principala linie de apărare împotriva intruşilor (bacterii, virusuri), într-o formă nespecifică.

Sistemul imunitar înnăscut intră în acţiune când un „intrus" a trecut de prima barieră a sistemului imunitar dobândit şi a fost memorat de către acesta.

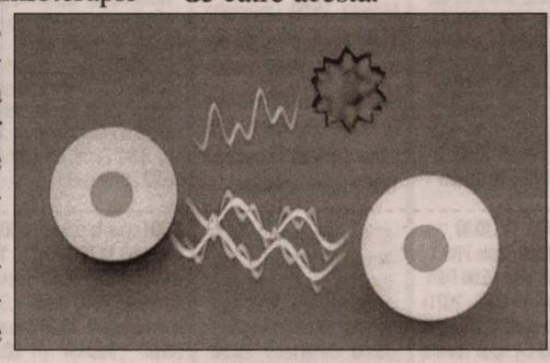

Testele făcute după acest set de terapii au confirmat neutralizarea frecvenţelor patologice emise de virusuri, de bacterii.

Terapia 4W se execută în 4 zile la rând, durează aproximativ 1 oră, nu doare, nu are efecte secundare.

Terapia este în ofertă până la data de 31.08.2021

4 şedinţe (640 ron), acum la 500 ron, care pot fi achitate în 2 rate.

dermaVITAL

covid -19

tel 0731.871.968 / 021.322.40.04

www.dermavital-med.ro

NOU!! – card de terapii post Coronavirus!

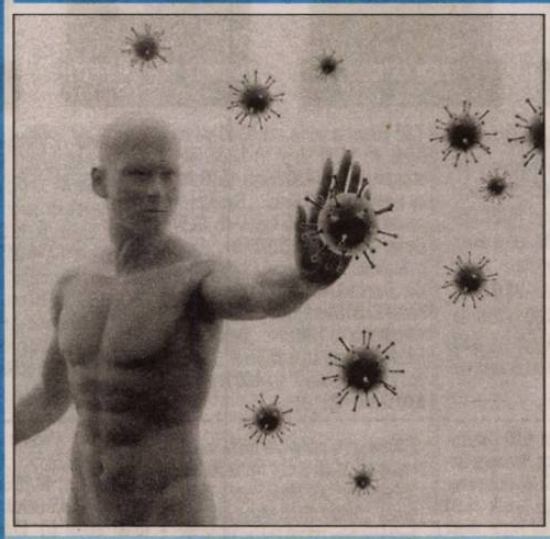

Centru German DermaVital vă pune la dispoziţie atât tratamente Post Covid de prevenire a sechelelor ce pot apărea după infecţia cu Covid-19, cât şi tratamente Post Vaccin pentru neutralizarea efectelor secundare ale vaccinului.

Pentru mai multe informaţii accesaţi:

www.dermavital-med.ro
Telefon: 021.322.40.04 / 0731.871.968

Revista „Magazin" nu îşi asumă responsabilitatea privind eficacitatea acestor terapii!

PUBLICITATE

LUNI – 23 august

TVR 1

7.00 Telejurnal 8.00 România din spatele frontului (r) 9.00 Exclusiv în România (r) 10.00 Teleshopping 10.15 Adevăruri despre trecut (r) 12.00 Teleshopping 12.30 Serial: „Dragul de Raymond" 14.00 Telejurnal 15.10 Maghiara de pe unu 17.00 România 9 18.00 Sănătate, România! (r) 18.15 Serial: „Secretele de la palat" 20.00 Telejurnal 21.00 Tema zilei 22.10 Serial: „Jocurile timpului" 23.30 Doc.: „Legende și mistere " 0.00 Telejurnal 0.45-6.00 Reluări.

PRO TV

6.00 Știrile PRO TV 10.30 Vorbește lumea 13.00 Știrile PRO TV 14.00 Lecții de viață 15.00 Film: „La nuntă și la rău" (SUA, 2021) 17.00 Știrile PRO TV 18.00 Ce spun românii 19.00 Știrile PRO TV 20.30 Serial: „Las Fierbinți" 21.30 Film: „Toți oamenii răului" (SUA, 2018). Cu: Sylvia Hoeks, Gbenga Akinnagbe, Joseph Millson 23.30 Știrile PRO TV 23.45 Serial: „Vlad" 1.45-5.00 Reluări.

ANTENA 1

6.00 Observator 9.00 'Neatza cu Răzvan și Dani (best of) 12.00 Observator 14.00 Mireasa 16.00 Observator 17.00 Acces direct 19.00 Observator 20.30 Chefi la cuțite (r) 0.00 Observator 0.30 Film: „X-Men 2" (r) 3.00 Film: „Omul spectacol" (r) 5.00 Povești de familie.

PRIMA TV

7.00 Focus la prima oră 10.00 Destinația anului (r) 10.30 Sănătate cu stil (r) 11.00 În bucătărie cu Horia Vîrlan (r) 12.00 Teleshopping LIVE 14.00 Focus 15.00 Hai cu fetele! 16.00 Serial: „Sacrificii în numele iubirii" 18.00 Focus 18 19.30 Serial: „Trăsniții" 20.00 Film: „Atac în forță" (SUA, 1993). Cu: Thomas Ian Griffith 22.00 Focus 22.30 Starea nației 23.30 Cronica Cârcotașilor (r) 1.30 Film: „Atac în forță" (r) 3.30 Film: „Sacrificii în numele iubirii" (r) 4.30 Focus (r) 6.00 Starea nației (r).

PRO 2

5.45 Serial: „Pecetea iubirii" (r) 6.45 Serial (r) 7.45 Serial: „Nu te-am uitat" (r) 9.15 Serial (r) 10.15 Serial: „Pecetea iubirii" (r) 11.45 Serial: „Muzica trădării" 13.00 Serial (r) 15.00 Serial: „Rămâi lângă mine" (r) 16.00 Serial (r) 17.00 Serial: „Pecetea iubirii" 18.00 Serial: „Nu te-am uitat" 19.00 Serial: „Prinde-l, dacă poți" 21.00 Serial: „Rămâi lângă mine" 22.00 Serial: „Dragoste în alb și negru" 23.00 Serial: „Fiicele doamnei Fazilet". Cu: Nazan Kesal 0.00-5.00 Reluări.

TVR 2

7.00 Generația Fit (r) 7.30 România... în bucate (r) 8.00 Mic dejun cu un campion (r) 9.00 Serial: „Strop și balonaș" 10.00 Documentar (r) 11.00 Câștigă România! (r) 12.00 Telejurnal 13.00 Cultura minorităților 13.30 Descălecați în Carpați (r) 13.56 Serial: „Putere și inocență" 15.00 Documentar 360º-GEO 16.00 Serial: „Doctor Quinn" 17.00 Distracțiile lui Cazacu (r) 17.30 România... în bucate (r) 17.57 D'ale lu' Mitică 19.00 Telejurnal 20.09 Teatru: „Titanic vals" de Tudor Mușatescu 22.00 Serial (r) 23.00 Câștigă România! (r) 0.10 Serial: „În apărarea fiului" 2.00-5.55 Reluări.

PRO CINEMA

6.00 La Măruță (r) 8.00 Film: „Breakin' All the Rules" (r) 9.45 Serial: „La Bloc" (r) 12.15 Film (r) 14.00 Film: „Home Run" (r) 16.15 Film: „Domnul și doamna Hart" (SUA, 1996). Cu: Robert Wagner 18.15 Serial: „La Bloc" 20.30 Film: „Băieții din Jersey" (SUA, 2014) 23.15 Film: „Locuitorii deșertului" (SUA, 2010). Cu: Grégoire Leprince-Ringuet 1.15 Film: „Jersey Boys" (r) 3.30 Serial: „Meseriașii" 5.00 Serial (r).

MARȚI – 24 august

TVR 1

7.00 Telejurnal 8.00 Doc.: „Din secretele shaolin" 9.00 Exclusiv în România (r) 10.00 Teleshopping 10.15 #Creativ (r) 10.45 Serial: „Secretele de la palat" (r) 12.00 Teleshopping 12.30 Serial: „Dragul de Raymond" 14.00 Telejurnal 15.10 Maghiara de pe unu 17.00 România 9 18.00 Handbal: CSM București – Gloria Bistrița 20.00 Telejurnal 21.00 Tema zilei 22.10 Film: „Moulin Rouge" (Regatul Unit, 1952). Cu: Jose Ferrer, Colette Marchand 0.15 Telejurnal 1.00-6.00 Reluări.

PRO TV

6.00 Știrile PRO TV 10.30 Vorbește lumea 13.00 Știrile PRO TV 14.00 Lecții de viață 15.00 Film: „Dragoste împotriva curentului" (SUA, 2021) 17.00 Știrile PRO TV 18.00 Ce spun românii 19.00 Știrile PRO TV 20.30 Serial: „Las Fierbinți" 21.30 Film: „Cursă mortală 2" (SUA, 2011). Cu: Luke Goss 23.30 Știrile PRO TV 23.45 Serial: „Vlad" 1.45-5.00 Reluări.

ANTENA 1

6.00 Observator 9.00 'Neatza cu Răzvan și Dani (best of) 12.00 Observator 14.00 Mireasa 16.00 Observator 17.00 Acces direct cu Mirela Vaida 19.00 Observator 20.30 Chefi la cuțite (r) 0.00 Observator 0.30 iUmor (r) 3.30 În puii mei 4.00 Povești de familie.

PRIMA TV

7.00 Focus la prima oră 10.00 Hai cu fetele! (r) 11.00 Serial (r) 12.00 Teleshopping LIVE 14.00 Focus 15.00 Hai cu fetele! 16.00 Serial: „Sacrificii în numele iubirii" 18.00 Focus 18 19.30 Serial: „Trăsniții" (r) 20.00 Film: „Pachetul" (SUA, 2013). Cu: Dolph Lundgren 22.00 Focus 22.30 Starea nației 23.30 Cronica Cârcotașilor (r) 1.30 Film (r) 3.30 Serial (r) 4.30 Focus (r) 6.00 Starea nației (r).

PRO 2

5.45 Serial: „Pecetea iubirii" (r) 6.45 Serial (r) 7.45 Serial: „Nu te-am uitat" (r) 9.15 Serial: „Dragoste în alb și negru" (r) 10.15 Serial: „Pecetea iubirii" (r) 11.45 Serial: „Muzica trădării" 13.00 Serial: „Prinde-l, dacă poți" (r) 15.00 Serial: „Rămâi lângă mine" (r) 16.00 Serial: „Fiicele doamnei Fazilet" (r) 17.00 Serial: „Pecetea iubirii" 18.00 Serial: „Nu te-am uitat" 19.00 Serial: „Prinde-l, dacă poți" 21.00 Serial: „Rămâi lângă mine" 22.00 Serial: „Dragoste în alb și negru" 23.00 Serial: „Fiicele doamnei Fazilet" 0.00-5.00 Reluări.

TVR 2

7.00 Generația Fit (r) 7.30 România... în bucate (r) 8.00 Memorialul Durerii (r) 9.00 Serial: „Strop și balonaș" 10.00 Documentar (r) 11.00 Câștigă România! (r) 12.00 Telejurnal 13.00 Cultura minorităților 13.30 Serial: „Putere și inocență" 14.30 Serial: „Doctor Quinn" 15.30 Handbal: SCM Râmnicu Vâlcea – SCM Craiova 17.00 Distracțiile lui Cazacu (r) 17.30 România... în bucate (r) 17.57 D'ale lu' Mitică (r) 19.00 Telejurnal 20.00 #generații 22.00-23.00 Reluări 0.10 Serial: „În apărarea fiului" 2.00-5.55 Reluări.

PRO CINEMA

5.45 La Măruță (r) 7.45 Film (r) 9.45 Serial: „La Bloc" (r) 12.15 Film: „Fluke" (r) 14.15 Film: „American Girl: Grace Stirs Up Succes" (r) 16.15 Film: „De-a regăsirea" (SUA, 1952). Cu: Judy Holliday 18.15 Serial: „La Bloc" 20.30 Film: „Mercenarele" (SUA, 2014). Cu: Zoë Bell, Kristanna Loken 22.15 Film: „Frankenstein" (SUA, 1994). Cu: Robert De Niro, Kenneth Branagh 0.45 Film: „Mercenaries" (r) 2.00 Serial: „Meseriașii" 3.30 Serial: „La Bloc" (r).

MIERCURI – 25 august

TVR 1

7.00 Telejurnal 8.00 Doc.: „China extremelor" 9.00 Exclusiv în România (r) 10.00 Handbal: Minaur Baia Mare – Rapid București 11.30 Omul și timpul (r) 10.45 Serial: „Secretele de la palat" (r) 12.00 Teleshopping 12.30 Serial: „Dragul de Raymond" 14.00 Telejurnal 15.10 Conviețuiri 17.00 România 9 18.00 Handbal: Dinamo București – Dobrogea Sud 20.00 Telejurnal 21.00 Tema zilei 22.00 Doc.: „Yakuza la apus" 23.00 Serial: „Godunov" 0.00 Telejurnal 0.50-6.00 Reluări.

PRO TV

6.00 Știrile PRO TV 10.30 Vorbește lumea 13.00 Știrile PRO TV 14.00 Lecții de viață 15.00 Film: „Album de nuntă" (SUA, 2021). Cu: Emily Tennant 17.00 Știrile PRO TV 18.00 Ce spun românii 19.00 Știrile PRO TV 20.00 Serial: „Las Fierbinți" 21.30 Film: „Ghost Rider: Demonul Răzbunării" (SUA, 2011). Cu: Nicolas Cage 23.30 Știrile PRO TV 23.45 Serial: „Vlad" 1.45-5.00 Reluări.

ANTENA 1

6.00 Observator 8.00 'Neatza cu Răzvan și Dani (best of) 12.00 Observator 14.00 Mireasa 16.00 Observator 17.00 Acces direct 19.00 Observator 20.30 Chefi la cuțite (r) 0.00 Observator 0.30 FIm: „Wolverine" (SUA, 2011). Cu: Hugh Jackman 2.30 Observator (r) 3.30 În puii mei 4.00 Povești de familie.

PRIMA TV

7.00 Focus la prima oră 10.00 Hai cu fetele! (r) 11.00 Serial (r) 12.00 Teleshopping LIVE 14.00 Focus 15.00 Hai cu fetele! 16.00 Serial: „Sacrificii în numele iubirii" 18.00 Focus 18 19.30 Serial: „Trăsniții" (r) 20.00 Film: „Nașul stresat" (SUA, 2002). Cu: Robert de Niro, Billy Cristal 22.00 Focus 22.30 Starea nației 23.30 Cronica Cârcotașilor (r) 1.30 Film (r) 3.30 Serial (r) 4.30 Focus (r) 6.00 Starea nației (r).

PRO 2

5.45 Serial: „Pecetea iubirii" (r) 6.45 Serial (r) 7.45 Serial: „Nu te-am uitat" (r) 9.15 Serial (r) 10.15 Serial: „Pecetea iubirii" (r) 11.45 Serial: „Muzica trădării" 13.00 Serial (r) 15.00 Serial: „Rămâi lângă mine" (r) 16.00 Serial (r) 17.00 Serial: „Pecetea iubirii" 18.00 Serial: „Nu te-am uitat" 19.00 Serial: „Prinde-l, dacă poți" 21.00 Serial: „Rămâi lângă mine" 22.00 Serial: „Dragoste în alb și negru" 23.00 Serial: „Fiicele doamnei Fazilet" 0.00-5.00 Reluări.

TVR 2

7.00 Generația Fit (r) 7.30 România... în bucate (r) 8.00 Ferma (r) 9.00 Serial: „Strop și balonaș" 10.00 Documentar 360º-GEO (r) 11.00 Câștigă România! (r) 12.00 Telejurnal 13.00 Cultura minorităților 13.30 Sănătate cu de toate (r) 14.00 Serial: „Iubirea unei doamne" (ep.1) 15.00 Documentar 360º-GEO (r) 16.00 Handbal feminin 17.30 România... în bucate (r) 17.57 D'ale lu' Mitică (r) 19.00 Telejurnal 20.10 Film: „K2, muntele morții" (SUA, 1991). Cu: Michael Bienh 22.00 Serial (r) 23.00 Câștigă România! (r) 0.09 Serial: „Păcatul și rușinea" 2.00-5.55 Reluări.

PRO CINEMA

5.45 La Măruță (r) 7.45 Film (r) 9.45 Serial: „La Bloc" (r) 12.15 Film: „Stop or My Mom Will Shoot" (r) 14.00 Film (r) 16.15 Film: „Conspirația tăcerii" (SUA, 2010) 18.15 Serial: „La Bloc" 20.30 Film: „Mâini de aur: Povestea lui Ben Carson" (SUA, 2009). Cu: Cuba Gooding Jr. 22.30 Film: „Iubire periculoasă" (SUA, 1996). Tori Spelling 0.30 Film (r) 2.30 Serial: „La servici" (ep.1, 2, 3) 4.00 Serial: „La Bloc" (r).

LEONARDO DICAPRIO
– sâmbătă, 20.00 –

COLETTE MARCHAND
– marți, 22.10 –

HUGH JACKMAN
– miercuri, 0.30 –

JUDI DENCH
– duminică, 22.10 –

THOMAS IAN GRIFFITH
– luni, 20.00 –

NAZAN KESAL
– luni-duminică, 23.00 –

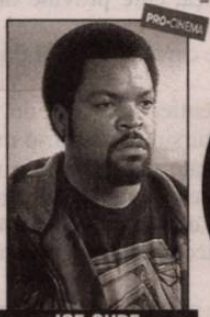

ICE CUBE
– vineri, 16.15 –

„MAGAZIN" nu răspunde de modificările efectuate ulterior de către posturile de televiziune

JOI – 26 august

TVR 1

7.00 Telejurnal 8.00 Doc.: „China extremelor" 9.00 Exclusiv în România (r) 10.00 Teleshopping 10.45 Discover Romania (r) 10.45 Serial: „Secretele de la palat" (r) 12.00 Teleshopping 12.30 Serial: „Dragul de Raymond" 14.00 Telejurnal 15.10 Akzente 17.00 România 9 18.00 Sănătate, România! (r) 18.15 Serial: „Secretele de la palat" 20.00 Telejurnal 21.00 Tema zilei 22.00 Dispăruți fără urmă (r) 23.00 Serial: „Godunov" 0.00 Telejurnal 0.50-6.00 Reluări.

PRO TV

6.00 Știrile PRO TV 10.30 Vorbește lumea 13.00 Știrile PRO TV 14.00 Lecții de viață 15.00 Film: „Felie de iubire" (SUA, 2020). Cu: Lindsey Gort, Greyston Holt 17.00 Știrile PRO TV 18.00 Ce spun românii 19.00 Știrile PRO TV 20.30 Serial: „Las Fierbinți" 21.30 Fotbal: CFR Cluj – Steaua Roșie 23.30 Știrile PRO TV 23.45 Serial: „Vlad" 1.45-5.00 Reluări.

ANTENA 1

6.00 Observator 9.00 'Neatza cu Răzvan și Dani (best of) 12.00 Observator 14.00 Mireasa 16.00 Observator 17.00 Acces direct 19.00 Observator 20.30 Serial: „Adela" 23.00 Observator 23.30 Chefi la cuțite (r) 1.30 Film (r) 3.30 În puii mei 4.00 Povești de familie.

PRIMA TV

7.00 Focus la prima oră 10.00 Hai cu fetele! (r) 11.00 Serial (r) 12.00 Teleshopping LIVE 14.00 Focus 15.00 Hai cu fetele! (r) 16.00 Serial: „Sacrificii în numele iubirii" 18.00 Focus 18 19.30 Serial: „Trăsniții" (r) 20.00 Film: „Delicatesele lui Shakespeare" (SUA, 2007). Cu: Damian Lewis, Kate Ashfield 22.00 Focus 22.30 Starea nației 23.30 Cronica Cârcotașilor (r) 1.30 Film: „Delicatesele lui Shakespeare" (r) 3.30 Serial: „Sacrificii în numele iubirii" (r) 4.30 Focus (r) 6.00 Starea nației (r).

PRO 2

5.45 Serial: „Pecetea iubirii" (r) 6.45 Serial (r) 7.45 Serial: „Nu te-am uitat" (r) 9.15 Serial (r) 10.15 Serial: „Pecetea iubirii" (r) 11.45 Serial: „Muzica trădării" 13.00 Serial (r) 15.00 Serial: „Rămâi lângă mine" (r) 16.00 Serial (r) 17.00 Serial: „Pecetea iubirii" 18.00 Serial: „Nu te-am uitat" 19.00 Serial: „Prinde-l, dacă poți" 21.00 Serial: „Rămâi lângă mine" 22.00 Serial: „Dragoste în alb și negru" 23.00 Serial: „Fiicele doamnei Fazilet" 0.00-5.00 Reluări.

TVR 2

7.00 Generația Fit (r) 7.30 România... în bucate (r) 8.00 Rețeaua de idoli (r) 9.00 Serial: „Strop și balonaș" 10.00 Documentar (r) 11.00 Câștigă România! (r) 12.00 Telejurnal 13.00 Cultura minorităților (r) 13.35 Serial: „Iubirea unei doamne" 15.00 Documentar 360º-GEO 16.00 Serial: „Doctor Quinn" 17.00 Distracțiile lui Cazacu (r) 17.30 România... în bucate (r) 17.57 D'ale lu' Mitică (r) 19.00 Telejurnal 20.10 Film: „Inspirație pentru crimă" (SUA, 2017). Cu: Rosslyn Luke 21.45 Veniți de gustați! 22.00-23.00 Reluări 0.10 Serial: „Păcatul și rușinea" 2.00-5.55 Reluări.

PRO CINEMA

6.00 La Măruță (r) 8.00 Film: „Omul care aduce înghețata" (SUA, 1950) 9.45 Serial (r) 12.15 Film: „Bond of Silence" (r) 14.15 Film (r) 16.15 Film: „Incredibilul Burt Wonderstone" (SUA, 2013). Cu: Steve Carell 18.15 Serial: „La Bloc" 20.30 Film: „Lunetistul: Moștenirea" (SUA, 2014) 22.30 Film: „Regele Scorpion: Lupta pentru putere" 0.30 Film (r) 2.30 Serial: „La servici" 4.00 Serial (r).

VINERI – 27 august

TVR 1

7.00 Telejurnal 8.00 Doc.: „China extremelor" 9.10 Exclusiv în România (r) 10.00 Teleshopping 10.15 Izolați în România (r) 10.45 Serial: „Secretele de la palat" (r) 12.30 Serial: „Dragul de Raymond" 14.00 Telejurnal 15.10 Opre Roma 16.00 EURO polis 17.00 Cooltura 18.00 Sănătate, România (r) 18.15 Serial: „Secretele de la palat" 20.00 Telejurnal 21.00 Film: „Regii blestemați" (partea a III-a) 23.10 Film: „Sarea mărilor" (Spania, 2013, partea I). Cu: Joan Carreras, Olalla Moreno 0.45-5.50 Reluări.

PRO TV

6.00 Știrile PRO TV 10.30 Vorbește lumea 13.00 Știrile PRO TV 14.00 Lecții de viață 15.00 Film: „Vacanță cu surprize" (SUA, 2014) 17.00 Știrile PRO TV 18.00 Ce spun românii 19.00 Știrile PRO TV 20.30 Serial: „Las Fierbinți" 21.30 Film: „Codul lui DaVinci" (SUA, 2006) 0.30 Film: „Tăntălăul și Gogomanul: Când Harry l-a cunoscut pe Lloyd" (SUA, 2003) 2.15-4.00 Reluări.

ANTENA 1

6.00 Observator 9.00 Divertisment: 'Neatza cu Răzvan și Dani (best of) 12.00 Observator 14.00 Povești de familie 16.00 Observator 17.00 Acces direct cu Mirela Vaida 19.00 Observator 20.30 Film: „Condamnat să ucidă" (SUA, 2014). Cu: Kevin Costner 22.30 Film: „Logan Lucky: Cursa norocului" (SUA, 2018). Cu: Daniel Craig 1.00 Film: „Avatar" (SUA, 2009) 4.00 Povești de familie (r).

PRIMA TV

7.00 Focus la prima oră 10.00 Hai cu fetele! (r) 11.00 Serial (r) 12.00 Teleshopping LIVE 14.00 Focus 15.00 Serial: „Ringo" 16.00 Mama mea gătește mai bine 18.00 Focus 18 19.30 Flash Monden 20.00 Film: „Nemuritorii" (România, 1974). Cu: Amza Pellea 22.30 Film: „Ticăloșii" (România, 2007) 0.30 Film: „Crăciun în Vestul Sălbatic" (SUA, 1994) 3.00 Mama mea gătește mai bine (r) 4.00 Focus (r) 6.00 Serial (r).

PRO 2

5.45 Serial: „Pecetea iubirii" (r) 6.45 Serial (r) 7.45 Serial: „Nu te-am uitat" (r) 9.15 Serial (r) 10.15 Serial: „Pecetea iubirii" (r) 11.45 Serial: „Muzica trădării" 13.00 Serial (r) 15.00 Serial: „Rămâi lângă mine" (r) 16.00 Serial: „Fiicele doamnei Fazilet" (r) 17.00 Serial: „Pecetea iubirii" 18.00 Serial: „Nu te-am uitat" 19.00 Serial: „Prinde-l, dacă poți" 21.00 Serial: „Rămâi lângă mine" 22.00 Serial: „Dragoste în alb și negru" 23.00 Serial: „Fiicele doamnei Fazilet" 0.00-5.00 Reluări.

TVR 2

7.00 Generația Fit (r) 7.30 România... în bucate (r) 8.00 Destine ca-n filme (r) 9.00 Serial: „Strop și balonaș" 10.00 Documentar (r) 11.00 Câștigă România! (r) 12.00 Telejurnal 13.00 Cultura minorităților (r) 13.35 Serial: „Iubirea unei doamne" 15.00 Documentar 360º-GEO 16.00 Serial: „Doctor Quinn" 17.00 #generații (r) 17.59 Memorialul Durerii (r) 19.00 Telejurnal 20.00 Gala umorului (r) 22.00 Serial: „Doctor Quinn" (r) 23.00 Câștigă România! (r) 0.00-6.00 Reluări.

PRO CINEMA

6.00 La Măruță (r) 8.00 Film: „Pentru prima dată" (SUA, 1952) 10.15 Serial: „La Bloc" (r) 12.30 Film (r) 14.30 Film: „The Good Humor Manr" (r) 16.15 Film: „O duminică de pomină" (SUA, 2008). Cu: Ice Cube, Katt Williams 18.15 Serial: „La Bloc" 20.30 Film: „Drumul spre regăsire" (SUA, 2006). Cu: Jennifer Garner 22.45 Film: „America" (SUA, 2009). Cu: Philip Johnson 0.45 Film: „Catch and Release" (r) 3.00 Serial: „La servici" 4.30 Serial: „La Bloc" (r).

SÂMBĂTĂ – 28 august

TVR 1

7.00 Tezaur folcloric (r) 8.00 Serial: „Pistruiatul" 9.00 1, 2, 3 și afli tot ce vrei! (r) 9.35 Eu pot! 10.35 Vreau să fiu sănătos! 11.30 #Creativ (r) 12.00 Rugby: Steaua București – SCM Timișoara 14.00 Telejurnal 14.30 Ora Regelui 15.30 Handbal: TBA – TBA 17.00 Festivalul Cântecele munților (r) 19.00 Telejurnal 19.30 Festivalul Internațional George Enescu 2021 22.10 Film: „Războiul domnițelor" (România, 1969) 0.45 Doc.: „Tupamaro" 1.50-5.05 Reluări.

PRO TV

6.00 Lecții de viață (r) 7.00 Știrile PRO TV 10.00 Film: „Pierdut în familie" (SUA, 2006) 11.45 Ce spun românii (r) 12.45 Film: „Mereu împreună" (SUA, 2020) 15.15 Film: „Dumnezeu pentru o zi" (SUA, 2003) 17.15 Film: „Chihuahua de Beverly Hills 3" (SUA, 2012 19.00 Știrile PRO TV 20.00 Film: „Titanic" (SUA, 1997). Cu: Leonardo DiCaprio 0.00 Film: „Mame bune și nebune" (SUA, 2016). Cu: Mila Kunis 2.00-4.00 Reluări.

ANTENA 1

6.00 Observator 10.00 Alpha Kids 10.30 Serial: „Adela" (r) 13.00 Observator 13.45 Mireasa 16.00 Celebrity Splash: Vedete la apă (r) 19.00 Observator 20.00 Celebrity Splash: Vedete la apă 23.00 Film: „Detectivul, mafia și cartoforul" (SUA, 2016). Cu: Jackie Chan 1.00 Film: „Condamnat să ucidă" (r) 3.30 Film (r).

PRIMA TV

7.00 Flash monden 7.30 Teleshopping LIVE 9.00 Starea nației – best of 11.00 Sănătate cu stil 11.30 Flash monden 12.00 Film: „Lanterna verde: Începuturi" (SUA, 2009) 14.00 Film: „Nemuritorii" (r) 16.30 Supernanny 18.00 Focus 18 19.30 Flash Monden 20.00 Film: „Părintele Speranță" (Italia, 2005). Cu: Bud Spencer 22.30 Film: „Dincolo de realitate" (SUA, 2013) 1.00-6.30 Reluări.

PRO 2

5.45 Serial: „Pecetea iubirii" (r) 6.45 Serial (r) 7.45 Serial: „Nu te-am uitat" (r) 9.15 Serial (r) 10.15 Serial: „Pecetea iubirii" (r) 11.45 Serial: „Muzica trădării" 13.00 Serial (r) 15.00 Serial: „Rămâi lângă mine" (r) 16.00 Serial (r) 17.00 Serial: „Pecetea iubirii" 18.00 Serial: „Nu te-am uitat" 19.00 Serial: „Prinde-l, dacă poți" 21.00 Serial: „Rămâi lângă mine" 22.00 Serial: „Dragoste în alb și negru" 23.00 Serial: „Fiicele doamnei Fazilet" 0.00-5.00 Reluări.

TVR 2

7.00 Teleshopping 7.30 România... în bucate (r) 8.00 Generația Fit (r) 8.30 MotorVlog (r) 9.00 Zile cu stil (r) 9.30 Euromaxx 10.00 Mic dejun cu un campion (r) 11.00 Handbal feminin 12.30 Cap compas (r) 13.00 Gala umorului (r) 15.00 Femei de 10, bărbați de 10 (r) 17.00 Frați de viță (r) 17.30 MotorVlog (r) 18.00 Distracțiile lui Cazacu (r) 18.30 Zile cu stil (r) 19.00 Telejurnal 20.10 Film: „Săgeata neagră" (Italia, 2006, partea a III-a). Cu: Martina Stella, Riccardo Scamarcio 22.10 Serial: „Viața visata" 23.10-6.00 Reluări.

PRO CINEMA

5.45 Ce spun românii (r) 7.45 Film (r) 9.45 Serial: „La Bloc" (r) 12.00 Film: „First Sunday" (r) 14.00 Film (r) 16.00 Film: „Ultimul vânător de dragoni" (SUA. 2016) 18.15 Serial: „La Bloc" 20.30 Film: „Epoca de gheață: Ploaie de meteoriți" (SUA, 2016) 22.15 Film: „Anaconda 4: Drumul sângelui" (coprod., 2009) 0.00 Film: „Îmbrățișarea vampirului" (SUA, 2013) 2.00 Serial: „La servici" 3.30 La Măruță (r) 5.00 Serial (r).

DUMINICĂ – 29 august

TVR 1

7.00 Universul credinței (r) 9.00 M.A.I. aproape de tine 9.30 Pro Patria 10.00 În grădina Dianei 10.35 Viața satului 13.00 Tezaur folcloric 14.00 Telejurnal 14.30 Politică și delicatețuri cu Mircea Dinescu (r) 15.30 Handbal feminin: Cupa României – Finala 17.00 Exclusiv în România (r) 18.00 Dosar Romania (r) 19.00 Omul și timpul (r) 20.00 Telejurnal 21.00 Festivalul Cântecele munților 23.00 Garantat 100% (r) 0.10 Teatru: „Paiațele" adaptare după A.P. Cehov 1.30 Doc.: „Tupamaro" 2.25-6.00 Reluări.

PRO TV

6.00 Lecții de viață (r) 7.00 Știrile PRO TV 10.00 Film: „Josie și Pisicile" (SUA, 2001) 12.00 Ce spun românii (r) 13.00 ProvoCARE PE CARE 15.00 Film (r) 17.00 Film: „Hai să facem schimb!" (SUA, 2012) 19.00 Știrile PRO TV 20.00 Film: „Răzbunătorii: Războiul Infinitului" (SUA, 2018) 23.00 Film: „Gotti" (SUA, 2018). Cu: John Travolta 0.15-5.00 Reluări.

ANTENA 1

6.00 Observator 10.00 Neatza de weekend 13.00 Observator 14.00 Cooking Show: Hello Chef 15.00 Magazin: Medicool 16.00 Celebrity Splash: Vedete la apă (r) 19.00 Observator 20.00 Celebrity Splash: Vedete la apă 23.00 Film: „X-Men de la origini: Wolverine" (SUA, 2009) 1.00 Film: „Detectivul, mafia și cartoforul" (r) 3.30 În puii mei 4.00 Film: „Jurnalul unui puști: Călătoria" (SUA, 2017).

PRIMA TV

7.00 Flash monden (r) 7.30 Teleshopping live 9.00 Focus la prima oră – SPECIAL 11.30 ash monden (r) 12.00 Ora de Profit.ro 13.00 În bucătăie cu Horia Vîrlan 14.00 Poezie și delicatețuri 16.00 Film: „Ticăloșii" (r) 18.00 Focus 18 19.30 Flash monden 20.00 Schimb de mame 22.00 Supernanny 23.30 Poezie și delicatețuri (r) 1.30 Film: „Dincolo de realitate" (r) 4.00 Flash monden (r) 4.30 Focus (r) 6.00 Ora de Profit.ro (r).

PRO 2

5.45 Serial: „Pecetea iubirii" (r) 6.45 Serial (r) 7.45 Serial: „Nu te-am uitat" (r) 9.15 Serial (r) 10.15 Serial: „Pecetea iubirii" (r) 11.45 Serial: „Muzica trădării" 13.00 Serial (r) 15.00 Serial: „Rămâi lângă mine" (r) 16.00 Serial: „Fiicele doamnei Fazilet" (r) 17.00 Serial: „Pecetea iubirii" 18.00 Serial: „Nu te-am uitat" 19.00 Serial: „Prinde-l, dacă poți" 21.00 Serial: „Rămâi lângă mine" 22.00 Serial: „Dragoste în alb și negru" 23.00 Serial: „Fiicele doamnei Fazilet" 0.00-5.00 Reluări.

TVR 2

7.00 Teleshopping 7.30 România... în bucate (r) 8.00 Repere sacre 9.00 Ferma 10.00 Pescar hoinar (r) 10.30 Natură și aventură (r) 11.00 Handbal feminin 12.30 Sănătate cu de toate (r) 13.10 Film: „Agentul straniu" (România, 1974) 15.00 Drag de România mea! (r) 17.00 D'ale lu' Mitică (r) 18.00 Rețeaua de idoli (r) 19.00 Telejurnal 19.35 E vremea ta! 20.10 Film: „Un om în Loden" (România, 1978) 22.10 Film: „Generoasa doamnă Henderson" (coprod., 2005). Cu: Judi Dench 0.00-5.55 Reluări.

PRO CINEMA

6.15 Ce spun românii (r) 8.15 Film (r) 10.30 Serial: „La Bloc" (r) 12.45 Film: „What Did On Our Holiday" (r) 14.45 Film: „Ice Age: Collision Course" (r) 16.30 Film: „Bestial" (SUA, 2011) 18.15 Serial: „La Bloc" 20.30 Film: „Apocalipsa androizilor" (coprod., 2006). Cu: Wendy Anderson 22.30 Film: „O săptămână de coșmar" (SUA, 2014). Cu: Jason Bateman 0.45 Film: „Android Apocalypse" (r) 2.45 Serial: „La servici" 4.15 Serial: „La Bloc" (r).

PRETEXTE

Integramă de **M. ALBU**

ȚINUTĂ LA FRIGIDER		GLAS DE VRABIE		ȘLAGĂR ENGLEZESC		A FACE MÂNCARE		FRUCTUL FAGULUI		DIVINITATE
EPITETE		SELENARĂ		PRIETENOS		LEZIUNE DENTARĂ		COLECTIV COMPLET		POVESTITE DE BIOGRAFI
SPĂLĂTURI CHIMICE										
EXTREM DE MIC										
					OBICEI BISERICESC				ÎN FAETON!	
					SEMN DE BĂTRÂNEȚE				A SE GOLI ÎNCHISORILE	
MAMIFERE CU TROMPĂ							UITE!			
PARTE DIN ATELAJ							APĂRĂ DE INUNDAȚII			
			CÂNTECEL GERMAN					LEGENDĂ CU ZEI		
			INSECTE ÎN ROIURI					SAU		
	TARE LACOM					SFÂNT LA 7 IANUARIE				SPAȚIU VERDE LA INTERSECȚIE ÎN ORAȘ
	CONSTELAȚII ÎN HOROSCOP					SCORȚOȘI, FIBROȘI				
		ZIAR CENTRAL!			ARBUST DE LA MUNTE					DOMENII ALE FRUMOSULUI
		MÂNĂ STRÂNSĂ			SUPORT DE TUN					
LOZ GOL!							A SE STÂRNI BRUSC			
TRATAT DE CHIRURG							RAȚIUNI SUPERIOARE!			
COCOȘAT										
				AUTORITATE ÎN STAT				CONSURS CICLIST		
				FINAL DE CONCURS!				LA CROS!		
MANAGEMENT ÎN LUMEA VEDETELOR										
CALMANTĂ										

Fiice

Verificați-vă cunoștințele!

1. Cum se numeau în mitologia greacă cele 50 de fiice ale zeului marin Nereus și ale zeiței cu plete frumoase Doris, locuind pe fundul apelor și fiind înfățișate călărind tritoni sau delfini?
2. Sub ce nume a rămas în istoria Romei antice Cornelia (c. 190-115 î.Hr.), fiica lui Scipio Africanul?
3. A cui fiică a fost Elisabeta I Tudor, regină a Angliei și Irlandei (1523-1603)?
4. Ce compozitor italian (1797-1848) a compus muzica operei „Fiica regimentului”?
5. Ce prozator englez contemporan (n. 1940) a scris romanul „Fiica risipitoare”?
6. Ce pictor german (1472-1553) a realizat portretul fiicei lui Luther, pe care l-a intitulat simplu „Portret de fetiță”?
7. Cine a realizat în 2019, filmul american „Fiicele doctorului March” („Little Women”)?

Răspunsurile la întrebările din numărul trecut

1) Un izvor este punctul de ivire la suprafața terenului a unei ape curgătoare, în condiții naturale. 2) În mitologia greacă, nimfele izvoarelor se numeau naiade. 3) Izvoarele termale sunt izvoare naturale cu o temperatură a apei ce depășește temperatura medie a locului geografic, fiind unul dintre rezultatele procesului vulcanismului. De regulă, temperatura acestei ape variază între 20 și 63 de grade. 4) Poezia „Izvorul nopții” aparține lui Lucian Blaga. 5) Tabloul „Izvorul” poartă semnătura lui Jean-Dominique Ingres. 6) Filmul „Manon, fata izvoarelor” a fost realizat de regizorul Claude Berri. 7) Biserica Ortodoxă prăznuiește „Izvorul Tămăduirii” în vinerea din Săptămâna Luminată, săptămâna care urmează după praznicul Învierii Domnului.

Poșta cititorilor

Pentru întrebările cu tema „Plete” am primit câte 7 răspunsuri corecte de la următorii cititori: *Elena Ispas,* Piatra Neamț; *Mioara Popa,* Iași; *Monica Vlad,* Timișoara; *Corina Simion,* Sibiu; *Loredana Voicu,* Cluj-Napoca; *Margareta Stoicovici,* Brașov; *Mihaela Popovici,* Buzău; *Georgeta Ioan* și *Luminița Popescu,* București; *Ing. Ion Ciocșan,* Pucioasa; *Ing. Radu Fetcu,* Suceava; *Gheorghe Enache,* Galați; *Ing. Mihai Călcăianu* și *Ing. Ion Cozma,* Adjud; *Ing. Silviu Iagada,* Turnu Măgurele; *Prof. Aurel Mincic,* Beiuș-Bihor; *Prof. Marin Ștefan,* Șimleul Silvaniei; *Ing. Mihai Waspusch* și *Prof. Mihai Piscureanu,* București.

✉ Așteptăm scrisorile dumneavoastră. *(Irina Stoica)*

PERSPICACITATE

Încercați să rezolvați labirintul.

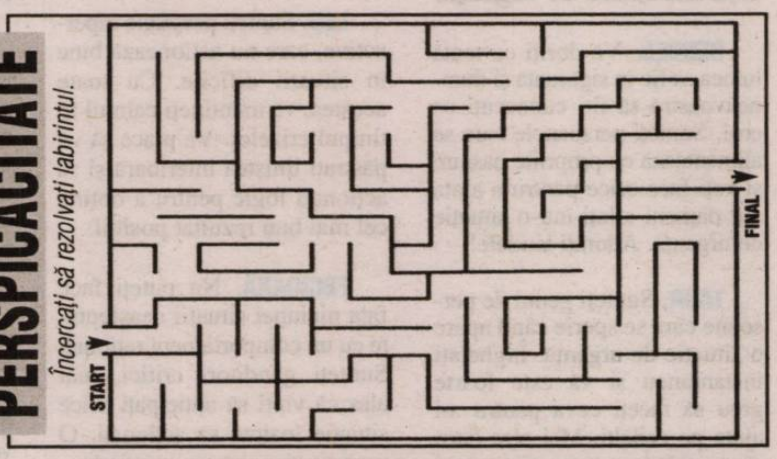

Umor

Un milionar american își amintește cum a devenit el bogat:

– Când eram băiat, am venit în America. În buzunar, nu aveam decât 2 cenți. Am cumpărat 2 mere murdare, le-am spălat și le-am vândut cu 4 cenți fiecare. Apoi am cumpărat cu acești bani 4 mere și le-am vândut cu 8 cenți fiecare și tot așa...

– Și ce-a urmat după aceasta?

– După asta, a murit mătușa mea și mi-a lăsat o avere de 1 milion de dolari.

– Doctore, la greutatea mea, care este înălțimea ideală?

– Patru metri...

Se întâlnesc două prietene:

– Ce mai faci, dragă?

– Sunt supărată! Soțul meu m-a ofensat grav!

– Cum așa?

– L-am rugat să-mi dea 200 de lei ca să mă duc la un cabinet de înfrumusețare, iar el s-a uitat la mine și mi-a dat 500!

– Îmi plac bărbații sensibili, dar puternici! Cu ce te ocupi?

– Sunt pictor ninja.

La o petrecere:

– Nu ți-a fost rușine să te duci de trei ori cu farfuria după mâncare?

– Nu, fiindcă de fiecare dată spuneam că este pentru tine!

Comorile noastre

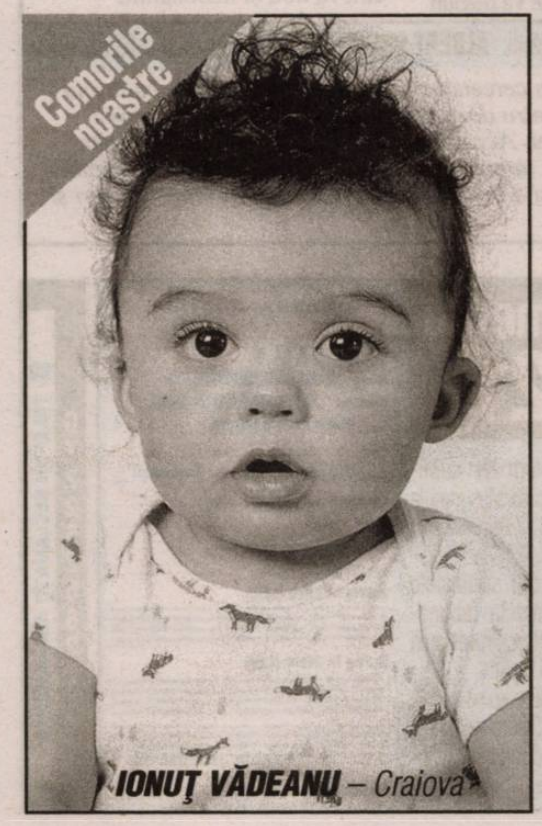

IONUȚ VĂDEANU – Craiova

SUDOKU

jocul săptămânii: 33

	6	3		7		5		
2		1	8		5		4	
					6		3	8
	1		9		2	8		4
5	2	4				3		
	8	6			3	2	7	
1		2	3	8	9		5	
	5		6	2				
	3	9	5		4	7	8	

Soluția în numărul viitor

Soluția «SUDOKU» – jocul săptămânii 32

8	9	2	1	4	6	3	7	5
6	7	3	5	9	2	1	8	4
4	1	5	8	7	3	9	6	2
5	4	1	6	2	9	8	3	7
7	3	6	4	5	8	2	1	9
9	2	8	3	1	7	4	5	6
3	8	7	2	6	4	5	9	1
1	6	4	9	8	5	7	2	3
2	5	9	7	3	1	6	4	8

Soluția integramei „METAMORFOZE”

Orizontal: I - P - O - S - F - M - INGRIJITOARE - TA - NEMERNIC - POLUA - BAN - NI - RISIPI - AR - AS - INRA - ETC - T - NETO - TICAI - USURA - LEAL - M - AM - ROI - CALI - ORIGINAL - MOT - BRE - ONORATI - NEINCREZATOR.

Grădina de lângă casă

◆ Este o plantă perenă, cu aspect de tufă ramificată, ce poate atinge înălțimi de până la 60 cm. Poate fi plantată direct în sol în grădini sau în ghivece.

◆ Florile au petale simple sau duble și înfloresc la sfârșitul verii până toamna (august-octombrie). Culorile florilor pot fi alb, roz, albastru, violet sau galben. Pentru a prelungi perioada de înflorire se recomandă îndepărtarea florilor ofilite sau uscate.

◆ Planta preferă spațiile luminoase, însorite sau semiumbrite, având nevoie de cel puțin 15 ore de lumină pentru a înflori.

◆ În perioada de creștere și înflorire se udă cu regularitate, cu cantități suficiente de apă pentru a menține pământul reavăn.

◆ Se fertilizează de 1-2 ori pe lună în perioada de creștere, cu îngrășăminte specifice plantelor cu flori.

◆ Înmulțirea se face prin semințe care se seamănă primăvara (februarie-martie), prin divizarea tufei care se realizează primăvara devreme sau la sfârșitul toamnei după ce au trecut toate florile, ori prin butași care se recoltează primăvara și care se pun la înrădăcinat în nisip.

Ochiul Boului pitic

(Aster dumosus)

Pagină realizată de **IONEL COJOCARU**

Zodiile şi situaţiile de urgenţă

Vremurile neaşteptate necesită mult curaj, situaţiile critice sunt într-adevăr neplanificate şi înspăimântătoare, iar modul în care se descură fiecare dintre noi spune multe despre personalitate. Prin urmare, astrologii s-au gândit să ne arate cum se descurcă fiecare semn zodiacal să facă faţă situaţiilor de urgenţă.

BERBEC. Vă doriţi ca toată lumea să fie în siguranţă şi dumneavoastră să fiţi cunoscuţi ca eroi. Sunteţi persoanele care se alimentează cu propriile pasiuni şi veţi face orice pentru a ajuta alţi oameni aflaţi într-o situaţie de urgenţă. Adoraţi laudele!

TAUR. Sunteţi genul de persoane care se sperie când apare o situaţie de urgenţă. Îngheţaţi instantaneu şi vă este foarte greu să faceţi ceva pentru a-i ajuta pe ceilalţi. Mai ales dacă nu aveţi habar care este cea mai bună soluţie pentru acel moment.

GEMENI. Este cel mai probabil că veţi fugi cât de repede puteţi, aşa încât să evitaţi astfel de situaţii. Prioritar este să fiţi dumneavoastră în siguranţă şi vă veţi face griji pentru ceilalţi mai târziu.

RAC. Nativi sensibili, cu inima caldă şi dăruitori prin natura dumneavoastră, veţi sări să-i ajutaţi pe ceilalţi, mai ales dacă cineva pe care îl iubiţi este în pericol. Veţi oferi tot ce aveţi mai bun pentru cei care au nevoie.

LEU. Sunteţi persoane hiperactive, care nu acţionează bine în situaţii dificile. Cu toate acestea, vă menţineţi calmul în timpul crizelor. Vă place să vă păstraţi liniştea interioară şi să acţionaţi logic pentru a obţine cel mai bun rezultat posibil.

FECIOARĂ. Nu puteţi face faţă niciunei situaţii neaşteptate cu un comportament raţional. Sunteţi gânditori critici, mai ales că vreţi să anticipaţi orice situaţie înainte să acţionaţi. O urgenţă sigur vă va surprinde.

BALANŢĂ. Vă sperie teribil situaţiile de urgenţă pe care nu le puteţi controla. Încercaţi să rămâneţi calmi, dar intern sunteţi terminaţi. De asemenea, aveţi tendinţa să fiţi cât se poate de indecişi în situaţii în care, în mod normal sunteţi atât de pricepuţi.

SCOPRION. Aveţi probleme cu acceptarea acestei situaţii. Deveniţi supăraţi că nu aţi putut-o controla şi asta vă sperie la nesfârşit. Vă afectează negativ şi vă poate determina să daţi vina pe ceilalţi pentru situaţia de urgenţă.

SĂGETĂTOR. Nu sunteţi cu adevărat surprinşi atunci când apare o situaţie de urgenţă, deoarece aveţi tendinţa de a gândi lucrurile negativ. Veţi încerca să vă menţineţi calmul şi să fiţi neutri, soluţionând rapid situaţia ivită.

CAPRICORN. Vă veţi asigura că toată lumea se simte bine, chiar dacă sunteţi extrem de afectaţi în interior. Oamenii preferă să vă ţină în preajmă, deoarece întotdeauna îi liniştiţi şi le demonstraţi cu calm că totul va fi bine în cele din urmă.

VĂRSĂTOR. Vi se pare dificil să vă controlaţi emoţiile dacă persoana iubită sau cineva drag se confruntă cu o situaţie de urgenţă. Vă veţi transforma, veţi plânge şi veţi gândi iraţional, pentru că o situaţie nefericită va scoate tot ce este mai rău din dumneavoastră.

PEŞTI. Puteţi deveni de-a dreptul insensibili în situaţii de urgenţă. S-ar putea să faceţi haz de necaz sau puteţi pur şi simplu să reacţionaţi aşa cum nu îşi doreşte nimeni aflat într-o asemenea situaţie. Dar, în acelaşi timp, aţi putea fi deosebit de afectaţi şi să rămâneţi împietriţi de emoţie.

Pagină realizată de
CASANDRA

ÎN NUMĂRUL VIITOR

■ Stephen Hawking, teoria găurilor negre ■ Castelele mişcătoare ale Spaniei ■ Călăul lui Hitler ■ Coaliţia Internaţională pentru Cercetări Extraterestre ■ Sindromul colonului iritabil ■ Frica de înălţime nu înseamnă vertij ■ Totul despre filmele de Oscar: „Un om pentru eternitate"

HOROSCOP

23-29 august 2021

BERBEC 21.03-20.04

Săptămâna aceasta trăiţi momente de rebeliune amestecate cu bucurii neaşteptate. Părinţii din Berbec vor observa acest lucru împreună cu propriii lor copii. Din fericire, orice problemă legată de sănătate sau de serviciu se va soluţiona rapid.

TAUR 21.04-21.05

Acesta este momentul oportun să discutaţi serios cu membrii familiei şi să luaţi măsurile ce se impun privind propriul cămin, abordând poate nevoia reparaţiilor la domiciliu. Succes!

GEMENI 22.05-21.06

Scurte călătorii, discuţii, întâlniri şi comisioane sunt doar câteva motive pentru care vă veţi deplasa în aceste zile. Ce-i drept, trebuie să fiţi atenţi la ce spuneţi şi ce faceţi, pentru a reduce posibilitatea unor greşeli stupide.

RAC 22.06-21.07

Banii şi câştigurile sunt principalele preocupări în aceste zile şi s-ar putea să aveţi chiar câteva idei excelente de a face bani, pe care să le puneţi în aplicare. Aveţi grijă şi verificaţi bine termenul de plată pentru evitarea întârzierilor.

LEU 22.07-22.08

Acum aveţi şansa să vă reîncărcaţi bateriile pentru restul anului. Cu toate acestea, s-ar putea declanşa conversaţii în contradicţie cu şefii, cu autorităţile sau cu unul dintre părinţi. Vă simţiţi independenţi şi gata să acţionaţi.

FECIOARĂ 23.08-22.09

Sunteţi energici şi dornici să adoptaţi tot ce este nou. În plus, s-ar putea să aveţi câteva idei strălucite sau o revelaţie despre ceva. Venus vă face fermecători şi diplomaţi cu toată lumea din jur şi chiar s-ar putea să vă faceţi un nou prieten.

BALANŢĂ 23.09-22.10

Obiectivele vă menţin pe drumul cel bun şi vă facilitează luarea noilor hotărâri. Totuşi, ar trebui să aveţi mai multă răbdare şi să nu treceţi la concluzii pripite. O neînţelegere trebuie mai întâi clarificată.

SCORPION 23.10-21.11

Este posibil să vă simţiţi prea rebeli şi să vreţi să renunţaţi la ceva sau cineva important. Trebuie să ştiţi că încă arătaţi minunat în ochii celorlalţi şi s-ar putea să vă faceţi un nou prieten sau un nou iubit, cineva neobişnuit.

SĂGETĂTOR 22.11-21.12

Aveţi nevoie de o schimbare de decor, aşa că dorinţa de a călători sau de a face ceva diferit este super puternică. Aveţi şansa de a învăţa ceva nou sau să vă concentraţi mai mult pe chestiuni juridice ori ceva legat de medicină.

CAPRICORN 22.12-19.01

Vă preocupă aspectele practice, în special averea şi activele partenerului dumneavoastră, o proprietate comună, o moştenire sau alte lucruri legate de birocraţie. S-ar putea să primiţi veşti care vă surprind.

VĂRSĂTOR 20.01-18.02

Atenţia dumneavoastră se îndreaptă spre cele mai apropiate relaţii – partenerul de viaţă, colegii de serviciu sau prietenii. Acum aveţi oportunitatea pentru a privi obiectiv modul în care relaţionaţi cu ceilalţi. Folosiţi acest lucru pentru a învăţa ceva important.

PEŞTI 19.02-20.03

Aveţi ambiţia de a vă organiza foarte bine, vreţi să lucraţi mai mult şi să vă îmbunătăţiţi starea sănătăţii. Este o săptămână prielnică pentru relaţionarea cu prietenii apropiaţi şi cu partenerii. Posibil să întâlniţi pe cineva nou şi neobişnuit.

Nativul săptămânii: **ALBERT BRUCE SABIN** (26.08.1905 – 03.03.1993)

A fost un cercetător în domeniul medicinei, cunoscut mai ales pentru dezvoltarea vaccinului oral împotriva poliomielitei. Acest nativ al zodiei Fecioară a dezvoltat vaccinuri şi împotriva altor boli virale, inclusiv encefalita şi dengue, şi a investigat posibile legături între virusuri şi unele forme de cancer.

TELEFONUL CITITORULUI
Pentru a afla direct de la cititorii noştri opiniile legate de conţinutul revistei, apelaţi numărul de telefon: 0213178965

Preţ abonament

PERIOADA	VALOAREA
❑ 1 LUNĂ	9,00 LEI
❑ 2 LUNI	18,00 LEI
❑ 3 LUNI	27,00 LEI
❑ 4 LUNI	36,00 LEI
❑ 5 LUNI	45,00 LEI
❑ 6 LUNI	54,00 LEI

Abonamente 2021

Abonaţi-vă la revista Magazin direct la redacţie!

Abonamente 2021

● Modalităţile de abonare sunt următoarele:

❶ Achitarea printr-un mandat poştal (pe adresa: Ionescu Simion – la Casa Editorială Magazin, Piaţa Presei Libere nr. 1, corp C3, etaj 1, cam. 49-52, sector 1, Bucureşti, cod 013701), a contravalorii abonamentului solicitat.

❷ Plata în următoarele conturi bancare, pentru client: Casa Editorială „Magazin" S.R.L. (CUI: RO 1571838):
– RO74 BACX 0000 0030 0016 0000 Unicredit
– RO24 RNCB 0072 0496 8985 0001 B.C.R.

Preţurile abonamentelor sunt cele din talonul alăturat, la care se adaugă taxa poştală de expediere sau comisionul bancar.

În cazul în care nu specificaţi data de începere a abonamentului, acesta va fi expediat de la data încasării mandatului poştal.

Termenul de primire a abonamentului este 1-5 zile lucrătoare de la data expedierii, conform termenelor Poştei Române (cel târziu în ziua de marţi a săptămânii următoare celei de apariţie).

Pentru informaţii suplimentare vă rugăm să sunaţi la telefon 021.317.89.65 sau 0722.625.622.

➲ Cititorii din străinătate pot contracta abonamente, achitând contravaloarea abonamentului dorit:
– 3 luni: 38 euro sau 45 $,
– 6 luni: 75 euro sau 90 $,
sume virate în conturile societăţii, enumerate alăturat.

MANDAT POŞTAL

DESTINATAR
Nume IONESCU SIMION – la
Prenume C.E. «MAGAZIN» S.R.L.
Str. Piata Presei Libere Nr. 1
Bloc ... Scara ... Etaj 1 Ap. ...
Cod 013701 Localitatea Bucureşti
Jud./Sect. 1 Tel. ...
C.N.P. ...
Expeditor ...
Localitatea ...
Suma în cifre (LEI)
Suma în litere (LEI)
RAMBURS C.P. NR. ...

TELEFON RECLAMAŢII ABONAMENTE 0722625622

SERIE NOUĂ - 1563 • ANUL LXIV • 26 AUGUST 2021 • 16 PAGINI • 3 LEI Nr. 34 (3313)

magazin

www.magazin.ro

E-mail: redactia.revistamagazin@yahoo.com • redactia.revistamagazin@gmail.com
WhatsApp: 0722.625.622

SĂPTĂMÂNAL CULTURAL - ŞTIINŢIFIC INDEPENDENT

Caleidoscop

PRĂBUŞIREA unui mit

Femina club

În vogă tricotajele

Lecţii de nutriţie

Cât zahăr au fructele dumneavoastră preferate

Consultaţii fără plată

SINDROMUL colonului iritabil

«Când rădăcinile sunt adânci nu contează cât de tare bate vântul.»

Mark Twain

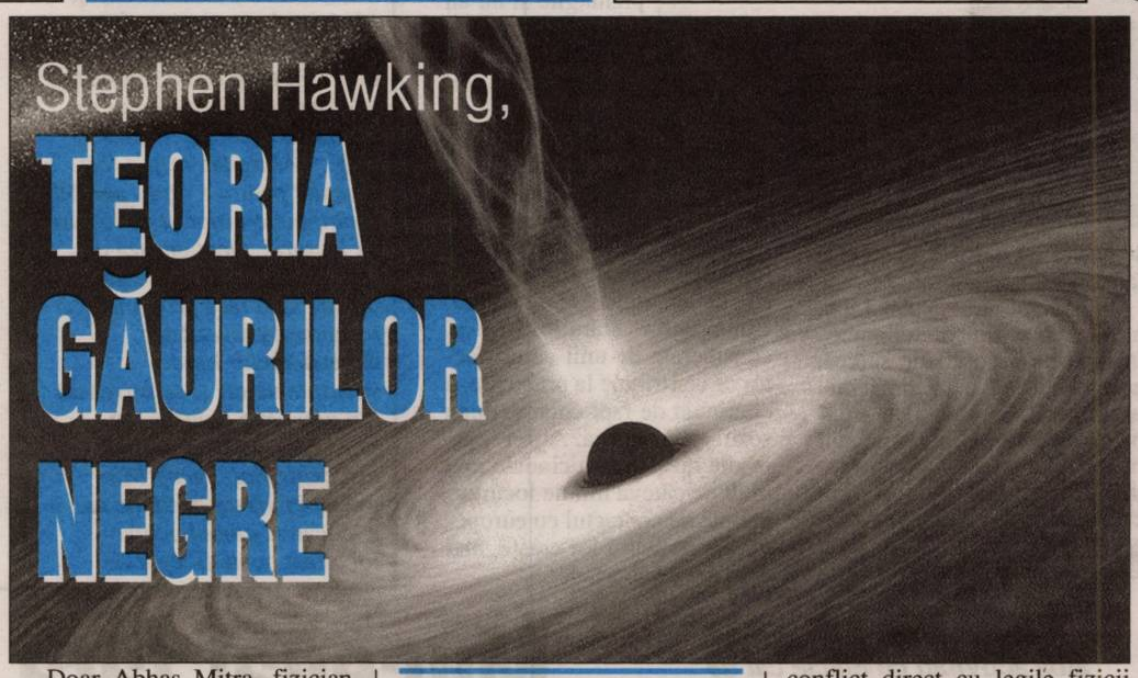

Stephen Hawking,

TEORIA GĂURILOR NEGRE

CEA MAI CUNOSCUTĂ TEORIE A LUI HAWKING ESTE CEA A GĂURILOR NEGRE. Teoria a fost acceptată ca o realitate iconică şi azi toată lumea vorbeşte despre găurile negre cu aceeaşi dezinvoltură cu care este admis faptul că Pământul e rotund. Mai mult, Hawking este considerat „părintele găurilor negre". Stephen Hawking a scris multe despre găurile negre, el este cel care a descoperit că acestea emit radiaţii electromagnetice (care ulterior au devenit cunoscute sub numele de Radiaţia Hawking).

Numai că un om de ştiinţă indian, Abhas Mitra, a demonstrat că găurile negre nu ar putea exista aşa cum se crede despre ele fiindcă nu ar urma regulile teoriei generale a relativităţii a lui Albert Einstein. În schimb, Mitra a susţinut că toate găurile negre ar fi doar găuri aproximative sau cvasi negre.

În lucrarea sa, publicată în revista *Foundations of Physics Letters,* în 2000, Abhas Mitra sublinia că „fizicienii experimentali nu au reuşit să găsească nicio dovadă pentru Radiaţia Hawking şi am prezis că nici nu vor exista astfel de dovezi (în viitor), deoarece nu ar putea exista niciun orizont exact, nicio gaură neagră exactă şi în consecinţă, am afirmat că nu există într-adevăr un paradox informaţional al găurilor negre". Stephen Hawking a ignorat concluzia studiului lui Mitra, iar comunitatea ştiinţifică l-a ignorat total pe cel care atentase la autoritatea celebrului fizician britanic.

Numai că bomba avea să explodeze 14 ani mai târziu, când la sfârşitul lunii ianuarie 2014, Hawking, într-un articol de două pagini transmis online, îşi contrazice propria sa teorie, afirmând că „Găurile Negre – în adevăratul sens al cuvântului – nu există". Asta spunea însuşi „părintele găurilor negre", cum menţionează enciclopediile lumii. Comunitatea ştiinţifică mondială a fost consternată, e clar că nimeni nu se aştepta la aşa ceva.

34

5 948427 000171

Doar Abhas Mitra, fizician teoretician la Bhabha Atomic Research Centre (BARC) din Mumbai, nu s-a arătat surprins. „Am spus acum mai bine de un deceniu că soluţiile găurii negre găsite în Teoria Generală a Relativităţii a lui Einstein corespund de fapt masei zero şi nu se formează niciodată. Acest lucru implică faptul că aşa-numiţii candidaţi la Gaura Neagră trebuie să fie ori Găuri Gri ori Găuri Cvasi-Negre", afirma atunci Mitra, adăugând: „Hawking spune acelaşi lucru acum".

Într-un articol din 5 februarie 2014, Mitra susţine „că pot exista obiecte în Univers care sunt cvasi-statice sau „se prăbuşesc veşnic", dar nu chiar Găuri Negre".

„Acest articol a fost în mare măsură ignorat de fizicienii *mainstream*, precum şi de massmedia, în timp ce recenta lucrare online de două pagini a lui Hawking, care spune exact acelaşi lucru, a devenit o ştire internaţională fierbinte", a mai declarat Mitra.

El a mai spus că acest lucru s-a întâmplat chiar dacă mai mulţi astrofizicieni americani i-au verificat predicţia că astfel de găuri cvasi-negre trebuie să aibă câmpuri magnetice puternice, spre deosebire de găurile negre reale, adăugând că până şi Universitatea Harvard a emis un comunicat de presă în acest sens în 2006.

Ce este, până la urmă o „Gaură Neagră"?

Potrivit lui Hawking, o gaură neagră rezultă din prăbuşirea gravitaţională a unei stele masive după ce rămâne fără combustibil pentru fuziune nucleară. O gaură neagră este tot vid, cu excepţia unui punct central infinit de dens numit „singularitate" gravitaţională.

> **STEPHEN HAWKING, RENUMITUL FIZICIAN TEORETICIAN, A EMIS ÎN CĂRŢILE ŞI ARTICOLELE SALE CÂTEVA TEORII INTERESANTE BAZATE PE SOFISTICATE CALCULE MATEMATICE. LA O ANALIZĂ ATENTĂ, UNELE S-AU DOVEDIT CORECTE, DE ALTELE NU E CONVINSĂ TOATĂ LUMEA CĂ STAU ÎN PICIOARE.**

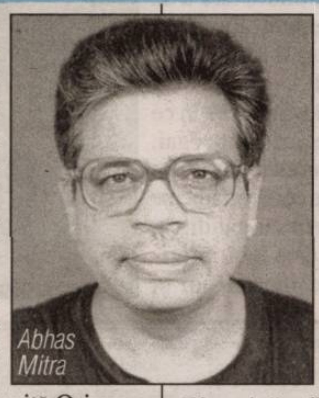

Abhas Mitra

Mai departe, teoria spune că „o Gaură Neagră este înconjurată de o limită imaginară numită Orizontul evenimentului care închide totul în interior, nepermiţând nimănui, nici măcar luminii, să scape". Un obiect care traversează Orizontul Evenimentului este prins pentru totdeauna şi zdrobit în singularitate, care distruge toate informaţiile despre obiect". Acest lucru intră în conflict direct cu legile fizicii cuantice care spun că informaţia nu poate fi niciodată complet ştearsă. Acesta este „paradoxul pierderii informaţiilor".

Găurile Negre prezintă, de asemenea, şi „Paradoxul Zidului de foc" care rezultă din afirmaţia că Orizontul evenimentului, conform teoriei cuantice, trebuie de fapt transformat într-o regiune extrem de energetică, un fel de *Zid de foc,* care ar arde orice obiect care se apropie. „Deşi Zidul de foc se supune regulilor cuantice, acesta încalcă Teoria Generală a Relativităţii a lui Einstein", afirma Mitra.

Articolul lui Hawking, din 2014, încerca să rezolve Paradoxul Zidului de foc, propunând un colaps gravitaţional care produce doar un Orizont Aparent, dar nu şi un Orizont al Evenimentului care este semnul distinctiv al unei adevărate Găuri Negre. „Absenţa unui Orizont al evenimentului înseamnă că nu există găuri negre în sensul în care sunt imaginate de Hawking".

De fapt, într-o serie de lucrări revizuite de colegi, Mitra a arătat „că nu se pot forma găuri negre adevărate. Aşa-numitele Găuri Negre observate de astronomi sunt de fapt obiectele care colapsează veşnic (ECOs). Nimic nu dispare, totul devine o minge de plasmă extrem de fierbinte. Aceste bile de foc, de plasmă, „sunt atât de fierbinţi încât chiar şi neutronii şi protonii se topesc acolo şi a căror presiune a radiaţiilor exterioare echilibrează atracţia interioară a gravitaţiei pentru a opri un colaps catastrofal înainte ca orice Gaură Neagră sau «singularitate» să se formeze de fapt", explică Mitra.

De altfel, Soarele nostru este, de asemenea, o bilă de foc suficient de fierbinte pentru a topi atomii, mai scria Mitra.

Astfel, aceste Obiecte care colapsează veşnic rezolvă atât aparentul paradox al informaţiei care nu dispare niciodată într-o gaură neagră, cum îşi imagina Hawking, cât şi cel al Zidului de foc, consideră Mitra.

În fine, mai spunea fizicianul indian în februarie 2014, „Hawking a ajuns acum la aceeaşi concluzie folosind argumente provizorii, în timp ce rezultatele noastre se bazează pe calcule exacte şi au fost publicate într-o serie de lucrări apărute în urmă cu peste 13 ani".

Ca un corolar, să mai amintim că nu doar articolele lui Mitra, care au demonstrat că teoria lui Hawking despre găuri negre este falsă au fost ignorate de fizicienii adepţi ai lui Stephen Hawking, aşa cum a fost ignorată şi rezolvarea celor două aparente paradoxuri ridicate de fizicianul britanic, dar în final, Abhas Mitra a fost îndepărtat de la catedra de la BARC pentru „erori de strategie". În fond îl contrazisese pe cel mai mare fizician teoretician al planetei. Atât de mare încât atunci când şi-a revizuit teoria despre găurile negre nici măcar nu l-a pomenit pe cel care, cu 14 ani înainte, afirmase acelaşi lucru: găurile negre nu există! *(Continuare în numărul viitor)*

GEORGE CUŞNARENCU

Biblioteca Judeţeană MUREŞ TÂRGU-MUREŞ

Prăbuşirea unui mit

Fascinanta şi enigmatica Rapa Nui (Insula Paştelui) trăieşte în continuare sub semnul unui mit, referitor la dispariţia civilizaţiei „oamenilor-păsări", cunoscut sub mai multe variante: se crede că localnicii tăiau fiecare copac, fie pentru a face loc câmpurilor pentru agricultură, fie pentru a ridica statui uriaşe pentru a-şi cinsti clanurile.

Această decizie iresponsabilă ar fi dus la un adevărat colaps, rămânând doar câteva mii de oameni care să asiste neputincioşi la sosirea primelor ambarcaţiuni europene ce au atins îndepărtatele ţărmuri, în 1722. Dar oare s-a întâmplat în realitate prăbuşirea demografică aflată la baza mitului Insulei Paştelui?

Răspunsul, potrivit noilor cercetări ale antropologilor Universităţii Binghamton, Robert DiNapoli şi Carl Lipo, este negativ, el implicând şi mai vechea corelare în timp cu schimbările climatice şi de mediu.

Pentru Rapa Nui, o mare parte din discuţiile ştiinţifice şi populare s-au concentrat în jurul acestei idei. La un moment dat, între secolele XII-XIII d.Hr., insula odinioară împădurită a fost „dezbrăcată" de copaci; cel mai adesea, oamenii de ştiinţă afirmă că schimbările de mediu au redus capacitatea insulei de susţinere a locuirii şi au condus la un declin demografic.

În plus, în jurul anului 1500, a existat o schimbare climatică în indicele de oscilaţie sudică, aceasta ducând la un climat mai uscat pe Rapa Nui. „Un argument este că schimbările din mediu au avut un impact negativ. Oamenii văd că a fost o secetă şi au spus că ea a provocat aceste schimbări, afirmă prof. Lipo. Nu sunt schimbări, populaţia se schimbă, la fel şi mediul. De-a lungul timpului palmierii s-au pierdut şi clima s-a uscat. Dar aceste schimbări explică cu adevărat ceea ce vedem în datele populaţiei prin datarea cu radiocarbon? "

Pe scurt, nu există dovezi că insularii au folosit palmierii acum dispăruţi pentru hrană, un punct cheie al multor mituri ale scăderii demografice. Cercetările actuale arată că defrişările au fost prelungite şi nu au dus la eroziune catastrofală, copacii au fost în cele din urmă înlocuiţi cu grădini consolidate cu piatră care au sporit productivitatea agricolă.

În perioadele de secetă, oamenii s-ar fi putut baza pe scurgerile de apă dulce de pe coastă. Construcţia statuilor *moai*, considerate de unii ca un factor ce contribuie la prăbuşire, a continuat de fapt chiar şi după sosirea europeană. Altfel spus, insula nu a avut niciodată mai mult de câteva mii de locuitori înainte de contactul cu europenii, iar numărul lor creşte, mai degrabă decât scade.

Al treilea ochi

Se poate defini prin zombi o fiinţă umană care circulă printre noi aparent conştientă, dar în realitate fiind cu totul ruptă de ceea ce trăieşte în timp real.

Într-o fotografie postată în spaţiul public, designerul industrial sud-coreean Paeng Min-wook prezintă pe frunte un ochi robotizat, numit „Al treilea ochi", în timp ce îşi foloseşte telefonul mobil, mergând pe stradă, în Seul, pe 31 martie 2021. „Al treilea ochi a fost inventat pentru a opri «zombii» smartphone-urilor să se lovească de lucruri", menţionează el.

„Soluţia satirică" este menită să îi facă pe oameni să recunoască severitatea dependenţelor lor de smartphone-uri şi să privească din nou către ei înşişi, cu luciditate, spune creatorul dispozitivului. Paeng Min-wook, în vârstă de 28 de ani, a explicat că globul ocular robotizat poate fi legat de fruntea unei persoane, permiţându-i să se ocupe oarecum liniştit de butonarea telefonului său, fără a se răni. Dispozitivul simte când capul utilizatorului a fost coborât pentru a se uita la telefon şi îl avertizează dacă se apropie prea mult de un obstacol.

„Acesta este aspectul omenirii viitoare cu trei ochi. Deoarece nu putem să ne luăm ochii de pe smartphone-uri, va fi nevoie de un ochi suplimentar", şi-a prezentat Paeng invenţia, cu un comentariu uşor ironic.

Indirect, a primit o replică pe măsură de la un internaut, dar care spune şi ea foarte multe: „Mi s-a părut că arăta ca un extraterestru cu un ochi pe frunte!" pornind de la zicala noastră – „Ai grijă ce-ţi doreşti, că s-ar putea împlini" – nu e exclus ca majoritatea dependenţilor să arate la fel în viitor.

Despre dezacorduri

Să vorbim corect!

Auzim adesea spunându-se: „Am uitat titlul cărţii *citită* în tinereţe.", „Am admirat florile grădinii *îngrijită* de bunici", „Admir aspectul casei *ridicată* de curând" şi tot aşa.

În toate aceste situaţii sunt folosite participii, devenite, prin conversiune, adjective.

Aşa cum ştim, adjectivul se acordă cu substantivul determinat în gen, număr şi caz dar acest din urmă aspect, respectiv cazul, a fost complet neglijat. În exemplele de mai sus, substantivele determinate sunt în cazul genitiv, dar adjectivele nu urmează regula cunoscută şi au rămas la nominativ.

Aşadar, pentru eliminarea greşelii (greşelilor) trebuie spus: „...cărţii *citite...*", „...grădinii *îngrijite...*", „...casei *ridicate...*". *(I.S.)*

Mucegai fără „creier"

Oare ar putea o fiinţă să aibă activităţi cu efecte cât de cât raţionale, chiar dacă e lipsită de creier? Datorită noilor cercetări privind mucegaiurile de nămol, răspunsul poate fi „da".

Oamenii de ştiinţă de la Institutul Wyss al Universităţii Harvard şi de la Centrul Allen, Universitatea Tufts, au descoperit că *Physarum polycephalum* îşi foloseşte corpul pentru a sesiza indicii mecanice din mediul său înconjurător şi efectuează calcule similare cu ceea ce numim „gândire", pentru a decide în ce direcţie să crească, pe baza informaţiilor respective.

Spre deosebire de studiile anterioare cu *Physarum*, aceste rezultate au fost obţinute fără a da organismului semnal alimentar sau chimic care să îi influenţeze comportamentul.

Cercetătorii devin din ce în ce mai interesaţi de acest mucegai, deoarece nu are creier, dar poate avea o mulţime de comportamente pe care le asociem cu gândirea, cum ar fi rezolvarea labirinturilor, învăţarea de lucruri noi şi prezicerea evenimentelor. Descoperirea modului în care viaţa protointeligentă reuşeşte să facă acest tip de calcul ne oferă o mai bună înţelegere a bazelor cunoaşterii şi comportamentului animalelor, inclusiv a noastră.

Mucegaiurile de nămol sunt organisme asemănătoare amibelor (animale protozoare sau microscopice) care pot creşte până la câţiva metri lungime şi ajută la descompunerea materiei în mediu, cum ar fi buştenii putreziţi, mulci şi frunze moarte. Cu majoritatea animalelor, nu putem vedea ce

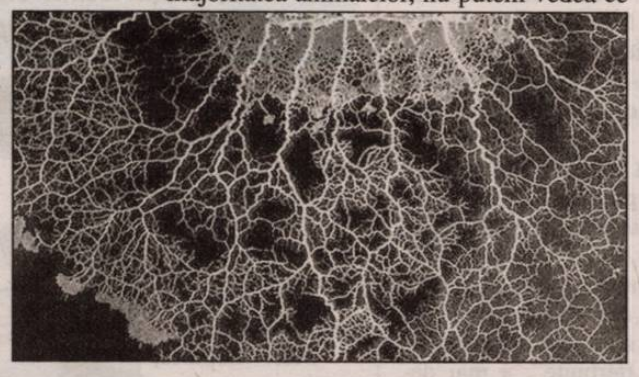

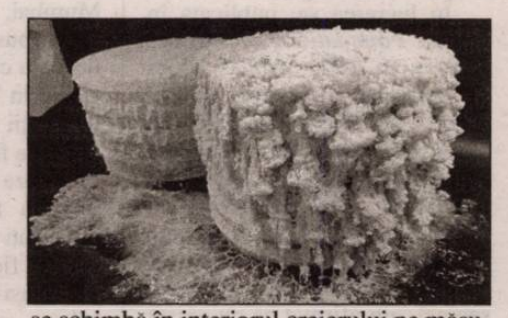

se schimbă în interiorul creierului pe măsură ce animalul ia decizii. *Physarum* oferă o oportunitate ştiinţifică interesantă, deoarece putem observa deciziile sale despre unde să se deplaseze în timp real.

În acest organism, care creşte pentru a interacţiona cu lumea, schimbarea formei sale este comportamentul său. Alte cercetări au arătat că strategii similare sunt folosite de celule la animale mai complexe.

Pagină realizată de
ADRIAN-NICOLAE POPESCU
şi
NICUŞOR DINCĂ

Săptămânalul „Magazin" este editat de
CASA EDITORIALĂ „MAGAZIN" S.R.L.
magazin
Înmatriculată la Oficiul Registrului Comerţului Bucureşti sub nr. J/40/2623/1991 din 8 mai 1991.
Adresa: Bucureşti sector 1, Piaţa Presei Libere nr.1, corp C3, etaj 1, cam. 49-52, cod 013701.

CONSILIUL DE ADMINISTRAŢIE:
ECATERINA BĂTRÂNEANU
Preşedintă
GEORGE CUŞNARENCU
Administrator
NICUŞOR DINCĂ – Administrator

ISSN 0258-1523

REDACŢIA: Telefon: 021.317.89.65
Irina Stoica, Gabriel Tudor, Ionel Cojocaru, Adrian-Nicolae Popescu

Responsabil de număr: Ionel Cojocaru
Secretar de redacţie: Gabriela Niţu
PUBLICITATE: Tel.: 0722.625.622
DIFUZARE: Tel.: 021.317.89.65
E-mail: redactia.revistamagazin@yahoo.com
Nicuşor Dincă (director) – 0722.625.622, Simion Ionescu
FINANCIAR-CONTABIL:
Cont: RO74 BACX 0000 0030 0016 0000 (LEI)
Unicredit Bank S.A. – Sucursala Panduri
Cont: RO24 RNCB 0072 0496 8985 0001
B.C.R. – Sector 1, Bucureşti

COLEGIUL DE REDACŢIE:
ECATERINA BĂTRÂNEANU
Preşedintă a Consiliului de Administraţie
Tel.: 021.317.89.65
E-mail: redactia.revistamagazin@yahoo.com
GEORGE CUŞNARENCU
Redactor-şef
ADRIAN HOAJĂ, MELANIA CONSTANTINIU

Cititorii din străinătate se pot abona prin Casa Editorială „Magazin" S.R.L. Piaţa Presei Libere nr.1, sector 1, corp C3, etaj 1, cam. 49-52, sector 1, Bucureşti, România
Tel.: 021.317.89.65
E-mail: redactia.revistamagazin@yahoo.com

Redactorii semnatari ai articolelor publicate în revistă sunt direct răspunzători, material şi din punct de vedere juridic, pentru exactitatea şi corectitudinea celor relatate. Revista îşi declină orice responsabilitate.

TEHNOREDACTARE COMPUTERIZATĂ:
„MAGAZIN"
Gabriela Niţu, Rodica Niţu

Tiparul: **TIPOART IDEA STUDIO S.R.L.**

„Teorema lui Pitagora”

folosită de babilonieni

Descoperită la sfârșitul secolului XIX, în centrul Irakului, o plăcuță de lut numită Si.427 și conținând diferite semne bizare ar putea revoluționa istoria matematicii. Și aceasta deoarece respectivul artefact, vechi de circa 3.700 de ani, conține cel mai vechi exemplu de geometrie aplicată din lume.

De la descoperirea ei, nimeni nu a putut oferi o explicație clară a semnelor de pe plăcuță, până când, de curând, o echipă de matematicieni de la Universitatea New South Wales din Sydney, Australia, a descifrat semnificația lor. Tăbliță din Vechiul Regat al Babilonului include, susțin aceștia, formule geometrice folosite de funcționarii regali însărcinați cu cadastrul terenurilor pentru a delimita granițele dintre ogoare.

Între altele, a fost identificată și un exemplu de aplicare a „teoremei lui Pitagora” (care prevede că în orice triunghi dreptunghic, pătratul ipotenuzei este egal cu suma pătratelor catetelor), cu peste o mie de ani înainte de nașterea controversatului filosof și matematician!

Se pare că „triplele pitagoreice” erau folosite pe scară largă în străvechiul Babilon, de ingineri și arhitecți, pentru a proiecta totul, de la panta acoperișurilor la poziția coloanelor. Totodată, teorema era aplicată și pentru delimitarea suprafețelor agricole și alte lucrări cadastrale, după cum dovedește tăblița de lut Si.427.

Primii câini domesticiți

Maxilarul unei canide uriașe, care a trăit acum aproape 1,8 milioane de ani, a fost descoperit recent alături de oseminte umane în Georgia și ar putea aparține unuia dintre primii câini domesticiți de om și folosiți la vânătoare.

Aceasta este concluzia la care a ajuns o echipă de experți de la Universitatea Florența, după analizarea fragmentelor osoase găsite în situl arheologic Dmanisi, unde anterior fuseseră identificate și mai multe cranii din specia Homo erectus.

Specialiștii florentini, conduși de paleontologul Saverio Bartolini-Lucenti, au stabilit că osemintele aparțin speciei Canis xenocyon lycanoides – „câinele de vânătoare eurasiatic”, originară din estul Asiei. Câinele Dmanisi ar putea fi strămoșul câinilor de vânătoare africani și este foarte probabil să fi trăit alături de oameni în Georgia, înainte de a se răspândi în toată Europa și în nordul Africii, la jumătatea Pleistocenului.

Potrivit analizei, vechimea rămășițelor canine este de 1,7-1,6 milioane de ani – ceea ce face din ele cele mai vechi oseminte de câine de vânătoare european cunoscute până la ora actuală. Pornind de la faptul că dinții exemplarului de câine descoperit nu erau deloc tociți, oamenii de știință apreciază că era vorba de un adult tânăr, deși cântărea circa 30 de kilograme.

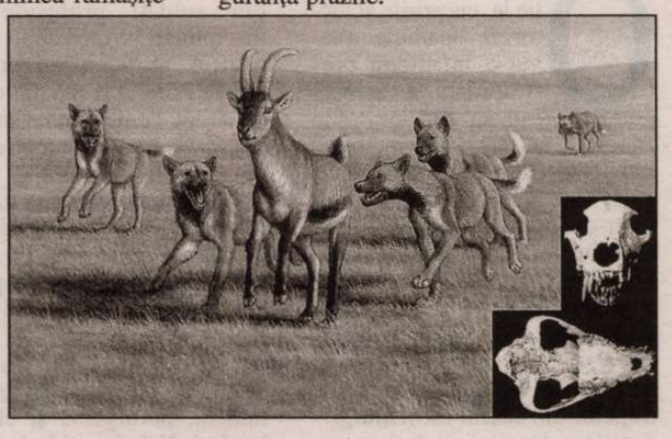

Totodată, analiza trăsăturilor dentare a relevat similitudini între această specie și alte canide sălbatice care au trăit în perioada respectivă. Aceste trăsături au permis experților să concluzioneze că era vorba de o specie carnivoră vorace, cu care strămoșii oamenilor împărțeau cu siguranță prăzile.

Sistemul digestiv al centenarilor,

bine protejat

Oamenii care ating sau chiar depășesc vârsta de 100 de ani ar putea reuși această performanță nu neapărat ducând o viață ireproșabilă, fără excese de niciun fel, ci pur și simplu găzduind, în sistemul lor digestiv, bacterii de un tip deosebit, relevă un studiu efectuat în Japonia – țara cu cei mai mulți centenari de pe planetă.

Rezultatele studiului sugerează că bacteriile respective și compușii specifici produși de ele – cunoscuți drept „acizi biliari secundari” – ar putea contribui la un sistem digestiv sănătos și, implicit, la o bătrânețe sănătoasă.

„Deși s-ar putea sugera că aceste bacterii producătoare de acizi biliari pot contribui la o durată mai mare a vieții, nu avem suficiente date pentru a dovedi că există o relație de tip cauză-efect între ele”, ține să precizeze totuși principalul autor al studiului, dr. Kenya Honda, profesor de Microbiologie și Imunologie la Facultatea de medicină a Universității Keio din Tokyo.

Se știe însă cu siguranță că gruparea de bacterii și alte microorganisme care trăiesc în intestine, cunoscute ca microbiom digestiv, joacă un rol important în schimbările produse asupra stării noastre de sănătate, pe măsură ce îmbătrânim.

De exemplu, o diversitate mai redusă a acestor tipuri de bacterii digestive a fost asociată cu o fragilitate ridicată la adulții în vârstă.

Dar specialiștii bănuiesc că oamenii care ating 100 de ani ar putea avea bacterii digestive speciale, care contribuie la o stare bună a sănătății și le permit centenarilor să aibă un risc mai scăzut de infecții și boli cronice, comparativ cu vârstnicii care nu ating „borna 100”.

Cercetătorii japonezi au descoperit la centenari în special niveluri deosebit de ridicate dintr-un acid biliar secundar numit acid isoallolitocolic (isoalloLCA), produs de niște bacterii dintr-o clasă foarte rară – Odoribacteraceae.

Efectuând teste pe șoareci de laborator, ei au observat că isoalloLCA încetinea considerabil dezvoltarea Clostridium dificile, o bacterie care cauzează diaree severă și inflamații ale colonului și inhiba creșterea enterococilor rezistenți la vancomicină, un tip de bacterii rezistente la antibiotice, despre care se cunoaște că provoacă infecții intraspitalicești.

„Bomba de metan”

Valurile de căldură din verile anilor 2020 și 2021, care au afectat inclusiv înghețata Siberie, au dus la o creștere a emisiilor de gaz metan din calcare, eveniment care ar putea duce la declanșarea în atmosfera terestră a unei imense „bombe de metan”.

Comparând statisticile efectuate între 1979 și 2000 cu situația din ultimii ani, cercetătorii de la Universitatea Bonn au descoperit o „anomalie termică” de 6 grade Celsius peste media perioadei anterioare. Din 2020 s-a observat o creștere considerabilă a concentrației de metan în două arii vaste din regiune – Centura Taimîr și marginea Platformei Siberiene – acoperite cu permafrost.

Permafrostul, un sol înghețat, sensibil la încălzirea globală, se întâlnește mai ales în regiuni cu latitudini ridicate, ca Arctica, și stochează mari cantități de dioxid de carbon și metan. Aceste cantități sunt eliberate în atmosferă dacă solul se topește și se descompune.

Situația este gravă, având în vedere că 15% din emisfera nordică și 11% din suprafața întregului uscat terestru sunt acoperite cu permafrost. Iar anul acesta, pe fondul temperaturilor ridicate din lunile iulie și august, creșterea concentrației de metan s-a intensificat și mai mult.

„Metanul este deosebit de periculos aici deoarece potențialul său de încălzire este de câteva ori mai ridicat decât cel al dioxidului de carbon”, a precizat principalul autor al studiului, dr. Nikolaus Froitzheim.

Practic, metanul are o putere de încălzire de 80 de ori mai mare decât dioxidul de carbon, în primii 20 de ani după ce ajunge în atmosferă.

Organe umane printate 3D

Savanții galezi de la Universitatea Swansea au reușit să realizeze prin imprimare tridimensională cartilagii artificiale, pentru oamenii născuți fără părți ale corpului sau lipsiți de unele trăsături faciale din cauza accidentelor, arsurilor sau bolilor. Folosind celule umane și materiale vegetale, experții au reușit să printeze urechi, nasuri și alte componente ale corpului uman, pentru a ajuta la reconstrucția facială.

Reușita reprezintă rodul a trei ani de cercetări și experiențe intense, realizate grație unui program de cercetare finanțat cu 2,5 milioane de lire sterline de Scar Free Foundation din Țara Galilor. Noile componente, total diferite de protezele folosite la ora actuală pe scară largă, utilizează propriile celule stem ale pacienților, eliminând necesitatea prelevării de cartilaje din alte părți ale corpului – ceea ce putea duce la intervenții chirurgicale dureroase și la apariția de alte cicatrice.

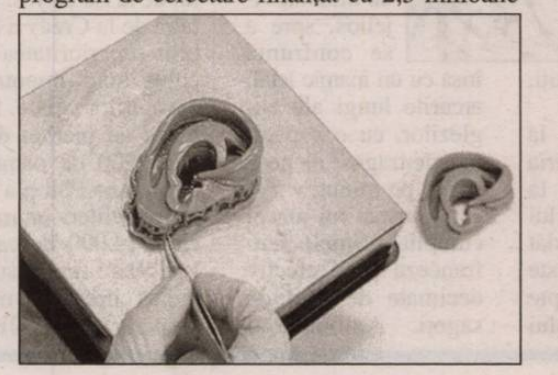

Procesul implică prelevarea de celule stem specifice de la pacienți și adăugarea de nanoceluloză (derivată din plante), pentru crearea unei „biocerneli” care este apoi printată cu echipamentul asigurat de firma de „bioconvergență” Cellink.

Metoda oferă chirurgilor posibilitatea de a preleva celule din corpul uman, spre a le înmulți și adăuga în „biocerneală”, care este apoi printată într-o structură tridimensională și implantată înapoi pe corpul uman. Substanța de printare, formată din celule umane și materiale vegetale, este turnată în forma urechii, nasului etc. strat după strat, până la crearea unui nou cartilaj complet.

Pagină realizată de **GABRIEL TUDOR**

Castelele mișcătoare ale Spaniei

Considerată prima „superputere mondială" a planetei, Spania stăpânea, în secolele XVI-XVII un imperiu colonial mai întins decât al oricărei națiuni europene.

O importantă contribuție la cuceririle și victoriile spaniole a avut-o infanteria profesionistă a acestei puteri, compusă din unitățile „tercios", numite și „Invincibilii" sau „Nemuritorii". Tercio era un mare bloc de infanterie, compus dintr-o combinație de lăncieri, archebuzieri, muschetari și săbieri.

Variațiile ulterioare vor consta doar din muschetari și lăncieri. Denumirea „tercio" (treime) provine din combinația inițială a trupelor din cadrul formațiunii – o treime lăncieri, o treime archebuzieri și o treime săbieri. Lăncierii îi protejau pe archebuzieri de atacurile cavaleriei, săbierii îi protejau pe lăncieri de alte trupe de infanterie, iar archebuzierii asigurau puterea de foc.

Odată cu trecerea timpului, săbierii au fost treptat înlăturați, în favoarea unor efective mai mari de lăncieri și archebuzieri sau muschetari. Pe câmpul de luptă, tercios ofereau o imagine terifiantă: în centru se afla o formațiune pătrată de lăncieri, iar în fiecare colț erau dispuse formațiuni de archebuzieri.

În timpul bătăliilor, unitățile tercios semănau cu un castel mișcător, cu patru turnuri. Această tactică avea să domine câmpurile de luptă ale Europei în secolele XVI și XVII, alte țării imitând modelul spaniol, dar cu un succes mult mai redus. Regimentele tercios erau formate de obicei din soldați profesioniști și disciplinați – o excepție a constituit-o unitatea recrutată de regele Filip al II-lea din deținuți de drept comun din Catalonia, pentru a lupta contra rebelilor din Flandra.

Deși jurau credință habsburgilor spanioli, soldații din componența tercios erau rareori de origine spaniolă – ei reprezentând doar circa 10% din totalul efectivelor. În rest, se înrolau străini din toată Europa, de la valoni și burgunzi la germani, italieni, portughezi și chiar irlandezi. Neînfricați în luptă, toți acești mercenari se răzvrăteau însă adesea când nu erau plătiți – în special cei care luptau în Țările de Jos.

Revoltele lor degenerau în orgii ale violenței, în cadrul cărora mercenarii jefuiau târguri și orașe, violau, ucideau și distrugeau tot ce le ieșea în cale, în evenimente cunoscute drept „furia spaniolă" – deși, așa cum am spus, majoritatea „furioșilor" nu erau spanioli. Ura inspirată de asemenea episoade populației locale a contribuit enorm la afectarea imaginii de soldați neînfricați a celor care luptau în tercios. Reputația de invincibilitate a tercios nu era însă întotdeauna valabilă.

Primul exemplu faimos a fost bătălia de la Niwupoort, din 1600, când Mauriciu de Orania a învins – ce-i drept, cu mare greutate – o armată spaniolă. Mauriciu a instituit o serie de reforme, combinând tacticile tercios cu cele ale legiunilor romane. Adesea, bătălia de la Rocroi este considerată „cântecul de lebădă" al tercios.

Disputată în 1643, această luptă a pus față în față o armată franceză relativ modestă și una spaniolă foarte numeroasă. În ciuda șanselor reduse de succes, francezii s-au impus printr-o tactică abilă: ei au atacat mai întâi cavaleria spaniolă, pe care au măturat-o rapid de pe câmpul de luptă, pentru a înconjura apoi din toate părțile unitățile tercios. Au urmat două șarje ale cavaleriei franceze, respinse cu succes de spanioli, și apoi ore întregi de bombardamente de artilerie.

Măcinați de tirurile necruțătoare, mulți mercenari străini au fugit, însă infanteriștii spanioli au rămas pe loc, luptând până la moarte. Rocroi a distrus pentru totdeauna mitul invincibilității tercios și, odată cu folosirea unor arme de foc tot mai performante, a devenit clar că epoca tercio era încheiată.

Pe acoperișul lumii

Fotodocument

Acest instantaneu din 1931 surprinde o mulțime de curioși veniți să asiste la ceremonia de inaugurare a celei mai înalte clădiri din lume, la data respectivă – Empire State Building. Printre oficialii prezenți se află și viitorul președinte Franklin Delano Roosevelt, la acea dată guvernator al statului New York.

Călăul lui Hitler

Unul dintre cele mai îngrozitoare personaje ale regimului nazist, în calitatea lui de președinte al „Tribunalului Poporului" (Volksgerichtshof), Roland Freisler s-a născut în 1893, în Saxonia Inferioară, într-o familie înstărită și a urmat studii de drept până când izbucnirea Primului Război Mondial l-a determinat să și le întrerupă și să plece voluntar pe front.

Luat prizonier de armata țaristă în 1915, a învățat fluent limba rusă în lagărul de prizonieri unde fusese internat, iar în primăvara anului 1918, când în urma pactului de la Brețk-Litovsk lagărele de prizonieri au început să se autoadministreze, a fost numit „comisar" al lagărului de către bolșevici.

Cucerit de ideologia sovietică, a rămas în Rusia până în 1920, când a revenit acasă, și-a continuat studiile întrerupte și a devenit doctor în drept. În 1925 s-a înscris în insignifiantul partid național-socialist, apărând cu succes, în calitate de avocat, colegii de partid acuzați de violențe.

Totodată, a fost ales membru în consiliul primăriei orașului Kassel, unde avea adesea schimburi acide de replici cu colegii săi. Când unul dintre ei l-a întrebat „Câți oameni ai executat în Rusia?", Freisler i-a răspuns: „Îmi pare rău că dumneata n-ai fost printre ei."

După venirea la putere a regimului nazist a fost numit secretar de stat în Ministerul Justiției, devenind principalul responsabil de implementarea legilor rasiale – el s-a inspirat masiv în acest sens din legile „Jim Crow", existente în America. De asemenea, a implementat o nouă definiție a „crimei", încă existentă în dreptul penal german și a introdus pedeapsa cu moartea pentru minori. Participant activ la macabra Conferință de la Wansee, a pledat pentru deportarea și implicit exterminarea tuturor evreilor din teritoriile controlate de Al Treilea Reich. În ciuda eforturilor sale de a se face remarcat, faptul că mulți lideri germani (inclusiv Hitler, care îl numea „un bolșevic") îi priveau cu circumspecție trecutul a împiedicat promovarea lui în funcții mai înalte.

În 1942, a reușit însă să fie numit președinte al nou înființatului „Tribunal al Poporului". Acest lucru i-a permis să instaleze un regim personal de teroare, inspirat de procesele-spectacol ale lui Stalin și de conduita procurorului-general sovietic, Andrei Vîșinski.

Inițial restrânse, responsabilitățile tribunalului au fost lărgite treptat, de la acuzații de înaltă trădare la defetism, sabotaje minore sau furt din locuințele devastate de bombardamente. Treptat, sub conducerea lui Freisler, instituția a devenit o mașinărie de ucis – spre comparație, dacă pe parcursul Primului Război Mondial justiția germană decisese pedeapsa capitală în doar 150 de cazuri, în cei trei ani cât a fost președinte al Volksgerichtshof, Freisler a condamnat la moarte 2.600 de persoane, majoritatea fiind și executate în aceeași zi după pronunțarea sentinței.

Deși chiar oficialii Ministerului Justiției erau șocați de atitudinea lui – în multe cazuri considerând că „verdictul nu explică motivația legală care a dus la sentința capitală", fanatismul lui Freisler a făcut din el un instrument absolut necesar regimului.

Teroarea instituită de Freisler va lua sfârșit doar o dată cu moartea lui, pe 3 februarie 1945, când bombele lansate în urma unui raid aerian Aliat asupra clădirii tribunalului l-au ucis pe loc. Văzându-i cadavrul adus la spital, un medic de aici a rostit câteva cuvinte memorabile: „Iată și verdictul lui Dumnezeu."

Pagină realizată de **GABRIEL TUDOR**

Astăzi în istorie

26 august 1346

Bătălia de la Crécy

Una dintre cele mai importante confruntări armate din cadrul Războiului de 100 de ani – conflict între regatele medievale ale Angliei și Franței, desfășurat între 1337 și 1453 și generat de pretenția regilor englezi de a deveni și suverani ai Franței – această bătălie s-a desfășurat pe câmpul dintre actualele sate franceze Crécy și Wadicourt.

Ea a pus față în față circa 60.000 de soldați francezi, în frunte cu regele Filip al VI-lea, și doar până la 16.000 soldați englezi, conduși de regele Angliei, Eduard al III-lea, și de fiul lui, Eduard, supranumit Prințul Negru.

Aflând despre apropierea marii armate franceze, englezii au construit o tabără fortificată cu șanțuri și palisade din lemn și au așteptat, odihniți, inamicul.

Pe 26 august, la miezul zilei, cavaleria franceză a sosit la Crécy, iar sfetnicii lui Filip i-au recomandat să facă tabără peste noapte și să aștepte acolo venirea grosului infanteriei și a coloanelor de aprovizionare. Dar impetuoșii cavaleri francezi, dornici să înfrunte de îndată inamicul, l-au convins pe rege să atace pe loc.

Sub focul de acoperire al arbaletierilor genovezi angajați ca mercenari, cavalerii francezi au înaintat vijelios, spre a se confrunta însă cu un inamic letal: arcurile lungi ale englezilor, cu o capacitate de tragere de zece săgeți pe minut.

A urmat un măcel cumplit, primele linii franceze fiind efectiv decimate de tirul de săgeți. Ambuteiajul creat a provocat și mai multe victime în tabăra franceză. Cu toate acestea, cavalerii au continuat să lanseze șarje – 16 în total – spre pozițiile engleze, care s-au dovedit însă impenetrabile.

Odată cu lăsarea întunericului, regele Filip, care fusese rănit el însuși de o săgeată, a ordonat retragerea și s-a adăpostit în castelul de la La Boyes. Bătălia de la Crécy a stabilit superioritatea arcului lung împotriva cavalerilor călare. Englezii au pierdut doar circa 300 de oameni, în timp ce Philip a suferit pierderi enorme: circa 14.000 de cavaleri călare (unele surse indică cifre și mai mari, de până la 30.000).

În vogă tricotajele

Definitorii pentru moda anilor '70, tricotajele reprezintă una din tendințele actuale ale modei. Fie că este vorba despre rochii, costume de baie și chiar accesorii, tricotul este prezent în toate piesele vestimentare.

Cum le adoptăm, cu ce le asociem? Furate de noutatea și de frumusețea modelelor nu trebuie uitat un amănunt foarte important: silueta.

Pentru că nu orice piesă vestimentară tricotată se armonizează cu o siluetă mai plinuță.

Oricum, creatorii de modă vă sugerează să adoptați, seara la mare o rochie croșetată, dar și un pantalon croșetat purtat cu un top cu același model.

Un compleu format din fustă lungă croșetată și top scurt are ca detaliu sexy un cordon subțire, ce marchează o talie suplă și... goală.

La capitolul accesorii croșetate pot fi incluse un coș, o pălărie și chiar fețele unor saboți.

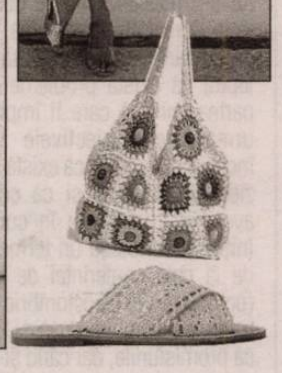

Cât zahăr au fructele dumneavoastră preferate

Lecții de nutriție

Vara este sezonul culorilor vibrante și al crudităților. În privința fructelor acestea sunt minunate datorită conținutului bogat în fibre și nutrienți de calitate.

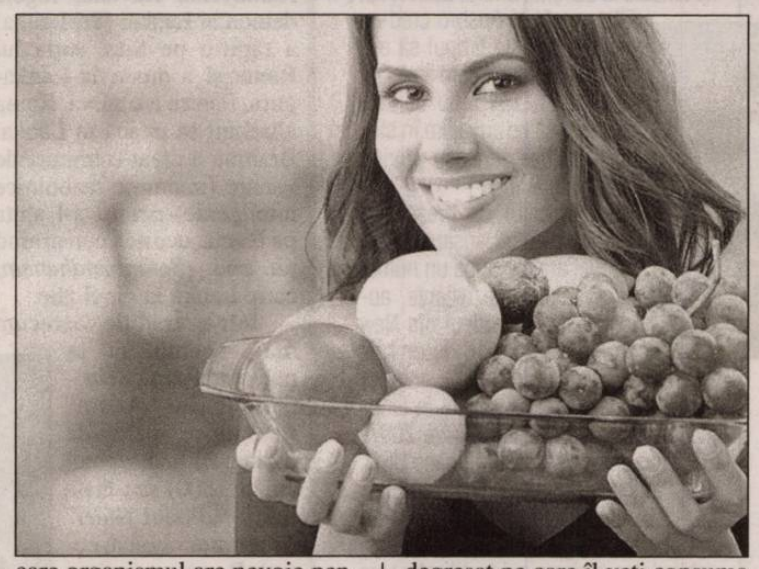

În plus, sunt ușor de consumat oricând și ne ajută să ne menținem nivelul optim de hidratare. Dar, au în compoziție și zahăr, care nu este la fel de benefic pentru sănătate, ne avertizează dr. nutriționist Laura Ene.

De aceea, să facem un periplu printre cele mai îndrăgite fructe și să descoperim ce secrete ascund la capitolul fructoză.

Cireșele

Nu întâmplător se spune că sunt dulci ca zahărul, pentru că o mână de cireșe ascunde în miezul delicios 18 grame de zahăr. Dacă puneți cireșele într-un castron mare, puteți pierde evidența zahărului ingerat fără să vă dați seama. Așadar, cântăriți-le înainte, calculați zahărul din compoziție și vă veți rezuma astfel la un singur bol.

Pepenele roșu

O felie medie de pepene are aproximativ 17 grame de zahăr, dar și multă apă și minerale de care organismul are nevoie pentru a-și reveni, de exemplu, după expunerea la soare. De aceea, nu este deloc o idee bună să îl excludeți din meniul de vară, doar că ar fi indicat să mâncați cu măsură.

Strugurii

O mână de struguri are aproximativ 23 de grame de zahăr. Este destul de mult pentru niște boabe atât de ușor de înghițit una după alta. V-aș sfătui să tăiați în două boabele mai mari, să le păstrați la frigider și să le mâncați apoi ca pe un desert răcoritor de vară. Mai mult, vă veți bucura de savoarea lui o perioadă mai îndelungată! Bonus: evitați alte deserturi mult mai costisitoare din punct de vedere al conținutului caloric.

Perele

O pară medie are 17 grame de zahăr, dar nu trebuie musai să o mâncați pe toată odată. Folosiți câteva felii pentru a da un gust aparte salatei de cruditați și păstrați restul pentru iaurtul degresat pe care îl veți consuma la următoarea gustare.

Smochinele

Dacă ajungeți în Grecia în această vară, vă veți întâlni cu smochine proaspete la tot pasul. Două smochine mijlocii au 16 grame de zahăr. Puteți să tăiați câteva și să le mâncați împreună

cu brânză de capră, pentru o masă bogată în proteine. Sau puteți să le amestecați în sosul pentru carnea de pui (fără piele).

Bananele

O banană medie are 14 grame de zahăr. Dacă vi se pare prea mult păstrați doar jumătate în cerealele integrale de dimineață și folosiți cealaltă jumătate pentru sandvișul cu unt de arahide din gustarea de la prânz.

Mango

Vă imaginați că un singur mango are 45 de grame de zahăr? De aceea, nu este cea mai bună alegere dacă încercați să vă mențineți greutatea sub control sau dacă urmăriți cu atenție cantitatea de zahăr consumată, din motive de sănătate. Savurați câteva felii la micul dejun sau ca gustare și păstrați restul pentru mai târziu.

Topul fructelor cu conținut redus de zahăr

◆ O cană de zmeură are 8 grame de fibre și numai 5 de zahăr. Veți simți senzația de sațietate fără să duceți și povara caloriilor.

◆ Poate părea incredibil, dar o felie medie de pepene galben, atât de savuroasă și de parfumată, are numai 5 grame de zahăr și 23 de calorii.

◆ O ceașcă de căpșuni are doar 7 grame de zahăr. Le puteți consuma ca atare sau amestecate într-o salată, pentru a adăuga o culoare vibrantă și o aromă vărătecă.

◆ Un avocado întreg – da, este un fruct – are doar jumătate de gram de zahăr, dar un conținut caloric ridicat, deci nu ar fi o idee bună să îl consumați în cantități mari.

◆ O guavă are 5 grame de zahăr și aproximativ 3 grame de fibre, deci mai mult decât ați putea obține de la o porție de orez brun sau o felie de pâine integrală.

◆ Jumătate dintr-un fruct de papaya are doar 6 grame de zahăr, fiind ideală pentru o gustare și îngăduitoare cu glicemia.

Profitați de cele mai savuroase daruri culinare ale naturii!

Gastronomice

Chiftele de pește

200 g pește alb, 3 cartofi, 3 căței usturoi, pătrunjel verde, 1 ou, pesmet, sare.

Cartofii, curățați de coajă și spălați bine, se pun la fiert în apă cu un praf de sare. Separat, se fierbe peștele. După ce s-au fiert cartofii și peștele, se scurg bine de zeamă, se mixează, se adaugă oul, pătrunjelul tocat fin, usturoiul pisat și se potrivește gustul de sare. Se modelează chiftele cu mâna umedă, se trec prin pesmet și se așază într-un vas tapetat cu hârtie de copt. Se lasă la cuptor 20 de minute.

Rulouri de vițel cu ciuperci

4 felii pulpă de vițel, 2 felii șuncă, 50 g bacon, 1 kg ciuperci albe, 2 cepe, 2 căței usturoi, 100 ml vin alb, 6 linguri ulei, pătrunjel, sare, piper.

Se pun la călit piciorușele ciupercilor, o ceapă tocată, șunca și baconul tăiate mărunt cu două linguri de ulei încins, lăsând pe foc 10 minute și amestecând din când în când. Carnea se bate bine și pe fiecare felie repartizăm amestecul cu ciuperci. Rulăm și le prindem cu sfoară. Cu alte două linguri de ulei se rumenesc rulourile de carne, se presără sare și piper, apoi se toarnă vinul, lăsând să ajungă la punctul de fierbere după care micșorăm focul, acoperim vasul cu un capac și se lasă pe foc încă 20 de minute. Pălăriile ciupercilor, cealaltă ceapă tocată, usturoiul tăiat felii, sarea și piperul se pun la călit în uleiul rămas. După ce s-au călit se adăugă în vasul în care sunt rulourile cu 10 minute înainte de a se termina cele 20 de minute. Se servesc cu pătrunjel tocat fin.

Negresă rapidă

140 g făină, 100 g cacao, 1/2 linguriță praf de copt, 115 g unt topit, 350 g zahăr brun, 4 ouă, 200 g Nutella.

Într-un vas se amestecă untul topit cu zahărul brun și se bat bine, apoi se adaugă ouăle, pe rând, amestecând după fiecare. Se combină ingredientele uscate între ele: făina, cacaua și praful de copt și se încorporează în compoziția lichidă, urmate de crema Nutella. Se întinde compoziția într-o tavă tapetată cu hârtie de copt. Se coace la foc potrivit pentru 40-45 minute.

Pagină realizată de
ECATERINA BĂTRÂNEANU

Fenomene aerospaţiale neidentificate

Coaliţia Internaţională pentru Cercetări Extraterestre

La începutul anului 2018, un grup chinez, condus de Jin Fin, a sugerat să se organizeze o întâlnire a unor cercetători OZN recunoscuţi la nivel internaţional, care să se asocieze într-o organizaţie pe probleme extraterestre, care să urmărească dezvăluirea mondială a prezenţei OZN, banii urmând să fie furnizaţi de partea chineză.

Această idee a devenit cunoscută sub numele de „Iniţiativa chineză privind divulgarea". Redau în continuare ce anume a urmat, pe baza unui text de Gary Heseltine, ufolog şi fost detectiv în poliţia din Regatul Unit.

Roberto Pinotti (Italia) şi Donald Schmitt (SUA), după o deplasare în China, au contactat cercetători proeminenţi din întreaga lume în vederea invitării lor să participe la o conferinţă la Moscova, în octombrie 2018. A fost o conferinţă puţin mediatizată, organizată şi finanţată de chinezi dar găzduită de Rusia. Conferinţa, numită „Five Continents Forum", a avut loc pe parcursul a trei zile, la mijlocul lunii octombrie 2018, iar cercetătorii iniţiali care au participat au fost Roberto Pinotti, Don Smith, Gary Heseltine (Regatul Unit), AJ Gevaerd (Brazilia), Gabor Tarcali (Ungaria), Haktan Akdogan (Turcia), Anthony Choy (Peru), Lachezar Filipov (Bulgaria) şi Andrea Simondini (Argentina). Moon Fong (Hong Kong) a fost de asemenea prezent la Moscova, dar nu a participat la lucrări.

Coaliţie mondială

Pe parcursul celor trei zile au avut loc o serie de discuţii între liderul grupului chinez, Jin Fin şi cercetătorii participanţi, în vederea alcătuirii unei coaliţii internaţionale OZN, care urma să aibă sediul central în oraşul Heze, China (un oraş cunoscut pentru legături cu prima doamnă a Chinei). S-a mai convenit provizoriu că grupul chinez va finanţa şi organiza o conferinţă, care va avea loc în China până în februarie 2019.

S-au stabilit şi o serie de acorduri, de pildă că organizaţia ar funcţiona pe baza principiului „o ţară – un vot" şi că fiecare delegat ar trebui să semneze un jurământ de loialitate faţă de organizaţie, în care să afirme că este convins că fenomenul OZN / FAN (Fenomene aerospaţiale neidentificate) este real şi că avem de-a face cu o inteligenţă extraterestră / non-umană. În felul acesta urma să se realizeze ceva ce nu fusese făcut niciodată în istoria ufologiei, adică o veritabilă coaliţie mondială de cercetători susţinând o aceeaşi idee.

În lunile care au urmat conferinţei de la Moscova, cei nouă participanţi iniţiali au început procesul de identificare a altor potenţiali delegaţi naţionali şi, în câteva luni, cercetători din peste 20 de ţări au fost de acord să se alăture proiectului. Iniţial, cercetătorii care au participat la Conferinţa de la Moscova au fost de acord ca, graţie finanţării şi iniţiativei chineze, liderul său, Jin Fin, să devină preşedinte, Roberto Pinotti fiind ales în unanimitate pentru a fi vicepreşedinte. S-a mai convenit ca AJ Gevaerd să fie directorul continental pentru America de Sud şi membru al Consiliului executiv, Don Schmitt ar fi directorul continental pentru America de Nord şi membru al Consiliului executiv, iar Gary Heseltine să devină directorul continental pentru Europa şi membru al Consiliului executiv.

După ce, până în februarie 2019, nu s-a mai auzit nimic despre conferinţa convenită din China, unii dintre participanţi au început să bănuiască faptul că există probleme interne din partea chineză care îi împiedică să-şi urmărească obiectivele iniţiale. La început ei au spus că există unele întârzieri neprevăzute şi că conferinţa va avea loc mai târziu în cursul anului. Iniţial se stabilise un termen de un an de la data conferinţei de la Moscova (octombrie 2018-octombrie 2019) pentru ca partea chineză să-şi îndeplinească promisiunile, dar când şi această dată a trecut, fără să se fi auzit nimic pozitiv de la ei, grupul celorlalţi „delegaţi" a decis să exploreze alte opţiuni, urmărind obiectivele originale într-o altă variantă.

Consiliul executiv a decis că, în absenţa grupului chinez, să se ia în considerare continuarea lucrărilor începute, cu membrii activi. La începutul anului 2020 s-a organizat o primă întâlnire

online a delegaţilor, în care s-a propus şi acceptat de către participanţi ca Roberto Pinotti să devină preşedinte, iar Gary Heseltine vicepreşedinte. Într-un termen scurt, au fost înfiinţate două grupuri de lucru pentru a crea declaraţia misiunii organizaţiei, a valorilor şi eticii etc.

În cursul anului 2020, un număr mic de reprezentanţi au renunţat la rolurile lor sau nu au putut să îndeplinească angajamentul necesar faţă de ICER, din mai multe motive. Procesul întâlnirilor online a continuat în mod regulat pe tot parcursul anului 2020. În ciuda pandemiei, acestea au dus la o serie de realizări cheie, între care votarea numelui organizaţiei, trecând de la cel de lucru, provizoriu, „Coaliţia Mondială pentru Contactul Extraterestru (WCEC)" la titlul actual „Coaliţia Internaţională pentru Cercetări Extraterestre (International Coalition for Extraterrestrial Research – ICER)". Delegaţii au mai votat logo-ul ICER, documente referitoare la declaraţia misiunii ICER etc., ca şi schimbarea titlului participanţilor din „delegaţi" în „reprezentanţi". A fost creat site-ul şi domeniul ICER, în engleză, spaniolă şi germană (https: //icer.network/).

Începând cu 2021, au avut loc şi întâlniri periodice tematice sud-americane. Frecvenţa întâlnirilor a crescut şi activitatea a două grupuri de lucru, „Comunicări" şi „Familiarizare", a culminat cu o serie de documente „de lansare" implicând fiecare dintre cele 27 de ţări care fac parte, la ora actuală, din Coaliţie, între care şi România. Documentele includ 60 de cazuri OZN / FAN remarcabile din toată lumea, cel mai vechi datând din 1942, includ profilele reprezentanţilor şi a adjuncţilor lor, ca şi alte documente şi filme.

Data lansării Coaliţiei a fost stabilită pentru 25 mai 2021, după ce ICER a obţinut statutul juridic de asociaţie internaţională, sediul fiind stabilit în Portugalia. În comunicatul de presă difuzat cu această ocazie se arată că ICER este o organizaţie non-profit, alcătuită din oameni de ştiinţă, universitari şi cercetători de vârf ai fenomenului OZN/FAN din 27 de ţări de pe 5 continente, persoane care sunt unanime în recunoaşterea faptului că nu suntem singuri în Cosmos.

Fenomene reale

Pe baza a peste 75 de ani de cercetări, ICER afirmă că fenomenul OZN/FAN este real, acţionează cu inteligenţă şi este foarte probabil de origine extraterestră / non-umană. Unul dintre reprezentanţii naţionali ai ICER este profesorul Lachezar Filipov din Bulgaria, astrofizician spaţial care a supravegheat pregătirea primilor astronauţi bulgari, un altul este Eamonn Ansbro, un astronom cu sediul în Republica Irlanda, coautor cu profesorul Avi Loeb de la Harvard, al unei cărţi care urmează să fie lansată la sfârşitul anului 2021. Atât Filipov, cât şi Ansbro cred cu ardoare că este timpul să eliminăm stigmatul care a afectat fenomenul OZN timp de zeci de ani şi să ne angajăm în studii ştiinţifice serioase privind acest domeniu.

Comunicatul de presă mai menţionează că lansarea organizaţiei are loc după un număr de evenimentele recente, autentificate. Un articol din New York Times din 16 decembrie 2017 a dezvăluit un program, anterior secret, de cercetare cu privire la fenomenul OZN / FAN, derulat între 2007-2012, cu un buget de 22 milioane USD. Acest articol a confirmat faptul că piloţii aviaţiei de vânătoare ai US Navy au înregistrat imagini extraordinare ale vehiculelor aeriene neidentificate care operau în spaţiul aerian al Statelor Unite, printr-o serie de videoclipuri realizate în 2004 şi 2015. În mod semnificativ, obiectele observate nu semănau cu nimic din ceea ce văzuseră piloţii până atunci şi se deplasau în moduri spectaculoase, care păreau să demonstreze o tehnologie mult dincolo de tot ceea ce au realizat oamenii.

În iunie 2020, a fost creat un grup operativ special al US Navy pentru a investiga aceste obiecte, care sunt întâlnite de piloţii săi cu o frecvenţă crescândă. Grupul operativ FAN (UAPTF) este cel care a elaborat mult aşteptatul raport prezentat Congresului SUA, pe 25 iunie 2021. „Împreună cu reprezentanţii săi naţionali, din 27 de ţări de pe cele 5 continente" – mai spune comunicatul – „ICER consideră că toate ţările trebuie acum să se pregătească pentru confirmarea faptului că Pământul este abordat de inteligenţe non-umane şi propune să fie înfiinţate programe de «conştientizare» pentru a face faţă problemei deosebit de importante a contactului şi a implicaţiilor sale globale. ICER îşi propune să ducă discuţia pe această temă la cele mai înalte niveluri de guvernanţă, inclusiv la Naţiunile Unite".

Pagină realizată de
DAN D. FARCAŞ

Rama Setu – Podul lui Adam

O incursiune în istoricul Indiei ne plasează într-o realitate halucinantă, cu atât mai mult cu cât ea e confirmată din surse incontestabile, chiar dacă acestea amestecă mitologia cu geologia şi explorările moderne.

Asia, respectiv sudul Indiei, a fost legată de actuala insulă Sri Lanka, aspect însă foarte interesant când se pune problema originii fâşiei de uscat pe care se putea circula odinioară între cele două teritorii.

Pentru credincioşii hinduşi nu există neclarităţi. Potrivit epopeii hinduse *Ramayana,* Ravana, regele demon al Lankăi (Sri Lanka) a răpit-o pe Sita, soţia lui Rama şi a dus-o la Lankapura. Pentru a o salva, Rama a trebuit să treacă în Lanka. Brahma a creat o armată de vanare (maimuţe războinice inteligente) pentru a-l ajuta pe Rama, acestea construind un pod *(Sethubandhanam)* către Lanka în cinci zile.

Într-o tradiţie oarecum mai recentă, el se numeşte Rama Setu – „Podul lui Adam" (denumire dată de cartografi la începutul anilor 1800) sau Nala Setu – „Podul Nalei" (maimuţa constructor). Rama a traversat marea pe acest pod şi l-a urmărit pe Ravana timp de multe zile, până a reuşit să-l răpună folosind săgeţi de aur ce s-au transformat în şerpi.

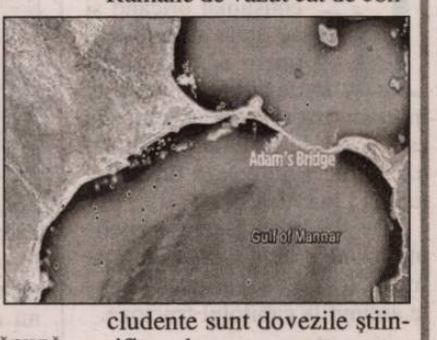

În anul 2002, o imagine din satelit a NASA a strâmtorii Palk a arătat în mod clar lanţul de aproape 50 de kilometri de blocuri de calcar ce leagă insula Pamban din India şi insula Mannar din Sri Lanka. Înregistrările istorice arată că era o fostă conexiune terestră între cele două ţări, care putea fi parcursă pe jos până la începutul secolului al XV-lea, când a fost distrusă de un ciclon.

Când au apărut noi imagini NASA în 2006, credincioşii hinduşi au încercat să folosească fotografiile pentru a susţine originile supranaturale ale podului. Stâncile şi nisipul care alcătuiau drumul au fost, de asemenea, obiectul unei cercetări ştiinţifice amănunţite, dar opiniile geologilor sunt împărţite. Cercetătorii de la Centrul de teledetecţie al Universităţii Bharathidasan din India au folosit probe de bază pentru plasarea formării podului în urmă cu aproximativ 3.500 până la 5.000 de ani în urmă, în timp ce criticii studiului au susţinut că vârsta podului variază cu testarea diferitelor probe.

În mod foarte ciudat, oamenii de ştiinţă au observat aspecte mai degrabă anormale în structura presupusului pod. Astfel, deasupra lungului banc de nisip, constituit într-un gen de pat, sunt aşezate pietre de dimensiuni considerabile, ceea ce nu e firesc, dacă ne gândim la greutatea şi mărimea lor.

Chelsea Rose, arheolog istoric afiliat la Southern Oregon University din SUA, susţine că acest lucru înseamnă că rocile trebuie să fi fost aşezate artificial pe nisip, în timp ce alţi cercetători spun că fenomenul ar putea – în anumite condiţii — să fie rezultatul acţiunilor naturale. Rămâne de văzut cât de concludente sunt dovezile ştiinţifice, dar se pare că pentru adepţii hinduşi nu există nicio îndoială că Rama Setu este podul construit de marele Rama.

Pe de altă parte, Studiul Geologic al Indiei (GSI), din cadrul „Proiectului Rameswaram", indică faptul că insulele Rameswaram din India şi Talaimannar din Sri Lanka au fost unite în urmă cu 7.000 până la 18.000 de ani.

De asemenea, în urma datării coralilor, GSI afirmă că Podul lui Adam ar fi fost scufundat acum aproximativ 500-600 de ani. Relicvele existente („şirul de perle", cum le-a numit un cercetător) leagă Dhanushkodi din India de insula Mannar din Sri Lanka. Iar cum coralii din care sunt compuse pietrele nu se găsesc în mijlocul oceanului ar confirma faptul că Rama Setu este un pod creat de om!

ADRIAN-NICOLAE POPESCU

Veneţia Pacificului

Puţine locuri istorice din Pacific sunt la fel de interesante ca Nan Madol. Ruinele oraşului se află pe un recif de corali într-o lagună de pe mica insulă Temwen, adiacentă ţărmului estic al insulei Pohnpei din statele federate din Micronezia.

Constând dintr-o serie de insule artificiale legate între ele printr-o reţea de canale, Nan Madol este adesea numit „Veneţia Pacificului". Cândva, a fost centrul ritual şi ceremonial pentru conducători ai dinastiei Saudeleur.

Un „colier" de insule

Dovezile celei mai vechi activităţi umane în zonă datează din secolele I sau II î.Hr, iar construirea insulelor artificiale a început în secolele VIII şi IX d.Hr. Cu toate acestea, structurile megalitice s-au ridicat în secolele XII-XIII, în acelaşi timp cu Catedrala Notre Dame din Paris sau cu Angkor Wat din Cambodgia.

Complexul Nan Madol este construit pe o serie de mici insule artificiale în apele puţin adânci de lângă malul estic al insulei Pohnpei. Situl cuprinde o zonă de aproximativ 1,5 km lungime pe 0,5 km lăţime şi conţine aproape 100 de asemenea insule. Important centru de ceremonii şi enclavă regală, Nan Madol a fost sediul unei puternice dinastii de monarhi, care a condus insula Pohnpei mai mult de un mileniu.

Ca mijloc de control al supuşilor, dinastia Saudeleur a reuşit să unească clanurile din Pohnpei, iar conducătorii i-au forţat pe şefii locali să părăsească satele de origine şi să se mute în oraş, unde activităţile lor puteau fi observate mai atent.

Majoritatea insulelor reprezentau zone rezidenţiale, însă unele au servit unor scopuri speciale, cum ar fi pregătirea alimentelor, producţia de ulei de cocos sau construcţia de canoe. Madol Powe, sectorul mortuar, conţine 58 de insuliţe în zona de nord-est a Nan Madol. Piesa centrală a întregului complex este mausoleul regal de pe insula Nandauwas, cu ziduri înalte de 7,5 m care înconjoară incinta centrală a mormântului.

Constructorii vrăjitori

La apogeul dezvoltării sale, Nan Madol a fost sediul dinastiei Saudeleur care i-a unit pe cei aproximativ 25.000 de localnici. Saudeleur a fost iniţial un trib străin venit la Pohnpei în jurul anului 1100 şi instalat drept conducător al insulei, construind Nan Madol în jurul anului 1200. Conform istoriei orale pohnpeiene, primii saudeliști care au ajuns aici au fost doi fraţi, Olisihpa şi Olosohpa, vrăjitori care au primit puterile de la zei şi au folosit magia neagră pentru a construi Nan Madol.

Acest lucru a impresionat atât de mult pe pohnpeienii nativi, încât i-au invitat pe

saudeleuri să se căsătorească în tribul lor. Când unul dintre fraţi a murit, celălalt s-a declarat rege şi a construit Nan Madol ca templu pentru zeul Nahnisohn Sapw, venerat de nobilimea Saudeleur.

Arheologii au localizat mai multe şantiere posibile pe insula principală, însă metoda exactă de transport a materialului de construcţie nu este încă determinată. Nan Madol fusese abandonat la sosirea primilor europeni, la începutul secolului al XIX-lea, cel mai probabil intrând în declin în momentul căderii dinastiei Saudeleur, în jurul anului 1450. Unii au susţinut că ruinele aparţin Lemuriei pierdute, deşi nu există niciun argument ştiinţific pentru această afirmaţie.

Misterele persistă

Datorită construcţiei sale, Nan Madol pare să plutească pe apă. Blocurile de bazalt sculptate, aşezate încrucişat una peste alta, au format pereţii fiecăreia dintre cele 130 de clădiri.

Unele pietre sunt suficient de uşoare încât o singură persoană le-ar putea transporta, în timp ce stâlpii de bazalt cei mai grei cântăresc peste 45 de tone fiecare. Clădirile stau pe o fundaţie de corali naturali care se află chiar sub suprafaţa apei. Cea mai mare structură este Nandauwas, un templu regal înconjurat de ziduri înalte de 25 de metri.

Pohnpeienii, care nu aveau nici agenţi de legare precum betonul, nici echipamente moderne de scufundare, au scufundat pietrele grele în lagună folosind o metodă necunoscută. Clădirea rămâne şi canalele sunt suficient de stabile încât, chiar şi după secole de abandon, Nan Madol încă poate fi vizitat cu barca.

ADRIAN-NICOLAE POPESCU

---

100 *de locuri de văzut în România*

Lacul Zârna

Situat în judeţul Argeş, la graniţa dintre comunele Nucşoara şi Rucăr, lacul Zârna este o rezervaţie naturală de tip mixt, declarată arie protejată în anul 2000. El se află pe versantul sudic al munţilor Făgăraş, în bazinul Râului Doamnei, nu departe de râul Zârna, care este unul dintre cei doi afluenţi ai acestuia.

Este un lac de origine glaciară, alimentat de apele a şase izvoare montane, dar şi de cele provenite din topirea zăpezii. Limpezimea sa de cleştar şi peisajele superbe care-l înconjoară fac din lacul Zârna o destinaţie preferată de către montaniarzii împătimiţi, dar şi de turiştii obişnuiţi, care vor drumeţii montane pentru a scăpa, măcar pentru o zi, de tumultul marilor oraşe. Lacul se află la o altitudine de 2050 m, are lungimea de 110 m, lăţimea de 80 m şi suprafaţa de aproximativ jumătate de hectar. Adâncimea sa nu depăşeşte un metru, dar apele sunt atât de limpezi încât fundul lacului este vizibil, exact ca la mările tropicale. De asemenea, pe fundul lacului se află un strat fin de mâl, gros de circa 15 cm.

Spectacolul oferit călătorilor ajunşi aici este amplificat de faptul că lacul este populat cu păstrăvi – deşi pescuitul nu este permis.

Unul dintre cele mai importante obiective turistice din Muntenia, lacul Zârna oferă posibilitatea parcurgerii unor trasee pitoreşti în împrejurimi, ca de pildă: Breaza – Cabana Urlea – Vârful Moşului – Curmătura Zarnei – Lacul Zârna; Slatina – Râul Doamnei – Lacul Văsălatu – Gura Văilor – confluenţa cu Râul Leaota – Valea Leaota – Lacul Zârna 2 – Lacul Zârna; Valea Zârnei – Stâna Zârna – Lacul Zârna; Cabana Urlea – Curmătura Zârnei – Lacul Zârnei.

GABRIEL TUDOR

Amprente ale spiritualităţii

Mănăstirea Cheile Turzii

Aflată în apropierea satului Petreştii de Sus, judeţul Cluj, Mănăstirea Cheile Turzii, cu obşte de călugări şi hramul Schimbarea la Faţă este cunoscută şi sub numele de Noua Mănăstire a Petridului.

La 3,3 kilometri sud-vest de actualul aşezământ a existat Vechea Mănăstire a Petridului, a cărei construcţie data din secolul al XIV-lea. Istoricul Gheorghe Moldovan datează începuturile ei cu circa 10-15 ani înainte de 1568, an în care principele Transilvaniei, regele Sigismund al II-lea emite un act prin care mănăstirea era obligată să plătească anual Scaunului Arieşului un taler de aur, un berbec gras şi un stup de albine.

În anul 1601 aici este adus capul lui Mihai Viteazul pentru care se oficiază o slujbă de prohodire.

În timpul prigoanei declanşată în cea de a doua jumătate a secolului al XVIII-lea de generalul Adolf von Buccow, din ordinul Mariei Tereza, mănăstirea este cruţată de distrugere cerându-li-se în schimb preoţilor şi monahilor să ţină lecţii pentru şcolarii din cele trei sate de la poalele muntelui. În felul acesta mănăstirea devine un important factor de cultură şi de apărare a idealurilor româneşti din zonă. Preoţii nu se rezumau la cele trei sate, ci ţineau slujbe şi răspândeau idei patriotice la toate satele din jur, iar serviciile divine ţinute aici de Înălţare şi de Rusalii deveniseră atât de vestite, încât adunau români din toată Transilvania.

Distrusă în timpul Revoluţiei de la 1848, mănăstirea continuă să existe prin eforturile sătenilor din zonă, care ridică aici o capelă, o chilie şi o clopotniţă la care se ruga un singur călugăr greco-catolic, ruinate şi ele de intemperii până în anii 1880.

În perioada interbelică, prin donaţii şi cu ajutorul sătenilor, este ridicată din nou biserica de

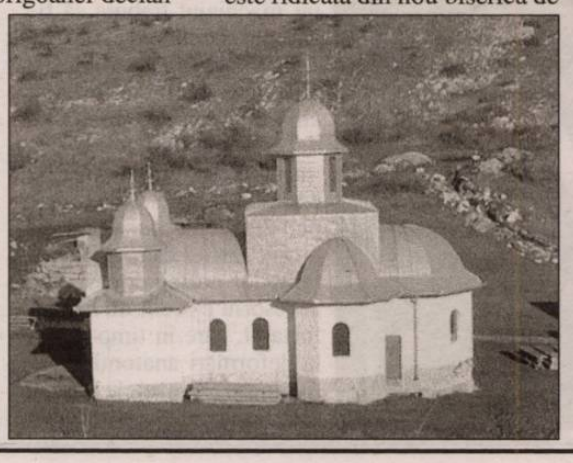

lemn a mănăstirii, sfinţită la 30 octombrie 1937. După 23 august 1944 biserica este lăsată în părăsire şi ajungând într-o stare de degradare avansată este demolată în 1966.

În anul 1997, prin iniţiativa preotului Vasile Şteoapei din Turda, este construită biserica mănăstirii ortodoxe pe un teren donat de primărie.

Biserica este construită din cărămidă, pe fundaţie de beton, şi este realizată în formă de cruce. Este împărţită în Altar, naos, pronaos şi are un pridvor deschis susţinut de patru stâlpi de zid. Absida poligonală a Altarului este luminată de câte două ferestre aşezate pe zidul dinspre răsărit. În partea de sud prezintă o cameră pentru veşmântărie, luminată la rândul ei de o fereastră.

Catapeteasma este din lemn de stejar sculptat, iar naosul are şi el câte o fereastră în fiecare dintre cele două abside laterale. Deasupra acestuia se află turla deschisă, octogonală, cu patru ferestre.

Pronaosul spaţios, cu câte două ferestre la nord şi la sud, are în capetele vestice câte o cameră pe fiecare parte, ieşind în afara zidurilor şi formând o a doua cruce. Pe fiecare dintre ele se află câte o turlă oarbă. Toate ferestrele sunt înalte, cu rame de lemn, iar intrarea se face pe latura vestică printr-o uşă de lemn sculptată în exterior.

Acoperişul este din tablă, pardoseala din marmură. La 18 metri est de biserică se află corpul de chilii cu etaj de lemn, adăpostind şi bucătăria, stăreţia, trapeza.

IRINA STOICA

Rückenfigur – „portretul din spate”

Caspar David Friedrich, reprezentant de marcă al romantismului german timpuriu în pictură ce deţine cheia reuşitei deosebite în acest sens, respectiv poziţionarea personajelor din tablouri cu spatele către noi, receptorii, ele fiind încadrate de regulă de peisaje naturale şi în puţine cazuri de contexte domestice, dar acestea din urmă propunând o viziune aparte asupra existenţei.

Cea mai importantă creaţie a lui C.D. Friedrich este considerată „Rătăcitor deasupra mării de ceaţă”. Un bărbat stând pe o înălţime muntoasă, în faţa lui, până la depărtări nemăsurate, se întinde un ocean de nori şi ceţuri.

Acesta se află în contemplare şi reflectare de sine, fascinat de caierele de ceaţă marină, ca şi cum ar fi o experienţă religioasă şi spirituală. Se întreabă, probabil, în acel moment despre viitorul neprevăzut care îl aşteaptă. Aşezându-şi spatele spre privitor, îi permite acestuia să vadă lumea prin ochii lui, să împărtăşească şi să transmită experienţa sa personală. La începutul anilor 1800, Caspar David Friedrich a revenit la acelaşi subiect în mod repetat: un cuplu care priveşte de la prova navei, o femeie privind de la fereastră, doi bărbaţi contemplând luna din marginea unei păduri şi multe altele. Totuşi, pictarea subiectelor din spate nu era un dispozitiv compoziţional nou.

Caspar David Friedrich

În secolul al XIV-lea, artistul italian Giotto a devenit unul dintre primii artişti care l-au folosit atunci când i-a reprezentat din spate pe cei care îl plâng pe Christos, pentru a stabili adâncimea câmpului. Tehnica a apărut ocazional în pânzele din Rafael şi Vermeer.

Cu toate acestea, Friedrich şi colegii săi germani romantici au popularizat acest mod de exprimare estetică, numindu-l *Rückenfigur* sau „portret din spate”. Rückenfigur generează tensiune, deoarece creează un paradox: tehnica invită simultan spectatorii într-un peisaj şi le aminteşte de graniţa dintre ei şi scenă. „Funcţionează ca un substituent pe care îl putem ocupa cu imaginaţie, permiţându-ne o existenţă virtuală în peisaj”, scria istoricul de artă Julian Jason Haladyn în anul 2016.

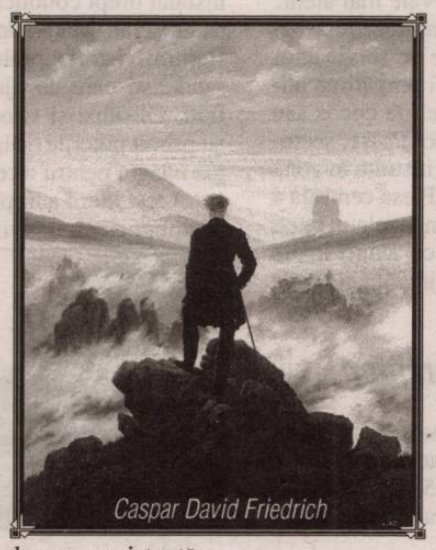
Caspar David Friedrich

De când Friedrich a popularizat-o, Rückenfigur a depăşit graniţele culturii vizuale, apărând în mişcări de artă şi media disparate. Suprarealişti precum Salvador Dalí şi René Magritte au pictat figuri privite din spate pentru a insufla un sentiment de mister şi introspecţie.

Una dintre cele mai semnificative opere

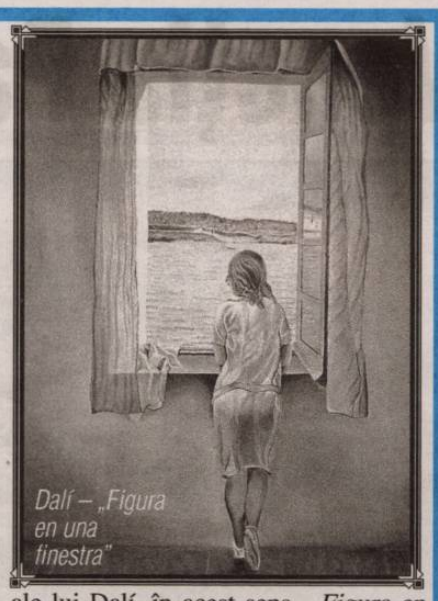
Dalí – „Figura en una finestra”

ale lui Dalí, în acest sens, *„Figura en una finestra”* („Figură la fereastră”, 1925, Museo Reina Sofía), creează un sentiment de dorinţă, prin surprinderea unei femei care priveşte spre mare de la o fereastră largă. Pentru a evidenţia atracţia formei feminine, artişti ca Gustave Courbet, Man Ray şi fotograful de modă Horst P. Horst au creat lucrări care amintesc de Ingres („Marea Odaliscă”, 1814), cu spatele senzual dezgolit şi faţa ascunsă.

Alte arte au preluat această inepuizabilă strategie generatoare a unei game de emoţii şi impresii de o diversitate ameţitoare. În fotografia contemporană, Rückenfigur adaugă un aer de mistică, înglobând un anume suprarealism modern. În film, figurile urmărite din spate pot crea dramă (Ce se întâmplă? – se întreabă publicul, când subiectul se întoarce, în cele din urmă).

Nicăieri însă, metoda nu generează mare suspans şi nelinişte, decât în celebrul film al lui Alfred Hitchcock „Vertigo” (1958). Totuşi, impactul cel mai puternic al acestui motiv, subliniat puternic în şi prin arte, îl regăsim în viaţa cotidiană a fiecăruia dintre noi. Pentru că niciodată nu vom cunoaşte viitorul imediat sau îndepărtat, decât privind către el.

Ştiinţa magiei

În ultimii ani, la anumite emisiuni tv, au fost prezentate persoane drept mentalişti, care îşi etalau abilităţile în domeniul pe care îl cunoaştem sub denumirea, poate mai incitantă, de magicieni. Magia nu serveşte doar la a ne face să petrecem momente de spectacol agreabile, ci permite şi trasarea de către psihologi a limitelor noastre în cunoaştere.

Magicienii au dezvoltat tehnici puternice în scopul manipulării experienţei noastre conştiente, tehnici care ne pot ajuta să înţelegem multe despre limitele spiritului uman. Pentru că, lucru mai puţin cunoscut – procedurile „magice” sunt folosite de mult timp în cercetare şi în psihologie.

A existat o perioadă înfloritoare în materie de experienţe ce făceau apel la prestidigitaţie, în secolul al XIX-lea, apoi acestea au dispărut treptat. În ultimii peste 20 de ani, cercetările în psihologie sunt orientate substanţial către noile tehnici ale magicienilor. De altfel, sintagma „ştiinţa magiei” este recunoscută ca un câmp de cercetare serios.

În acest sens, atrag atenţia experimente surprinzătoare şi inedite ce au implicat corbi – consideraţi manipulatori care folosesc strategii complexe pentru a-şi atinge scopurile, şi coţofene – păsări atrase de obiectele strălucitoare. În aceeaşi categorie sunt încadrate gaiţele, păsări capabile să pună în practică stratageme comparabile cu cele ale magicienilor pentru a-şi ascunde hrana de potenţialii hoţi.

S-a pornit de la întrebarea dacă aceste vietăţi pot fi păcălite prin stratagemele magiei umane. Rezultatele sugerează că gaiţele sunt la fel de manipulabile ca oamenii în ceea ce priveşte tehnici ca „fast pass” (trecerea rapidă a unor obiecte dintr-o mână în alta), dar nu sunt la fel de naive ca noi în faţa altor stratageme, ca transferul de obiecte dintr-un pumn în altul sau „french drop” (acelaşi principiu, dar cu o tehnică diferită).

La fel ca în cazul copiilor, cercetătorii acordă atenţie specială reacţiilor acestor păsări. Psihologii în dezvoltare au o tradiţie îndelungată în utilizarea vicleşugurilor magice pentru a studia cunoaşterea la nou-născuţi.

Dat fiind faptul că aceeaşi problemă se pune şi în cazul animalelor, această paradigmă ajută la înţelegerea mai bună a cunoaşterii în lumea necuvântătoarelor. Un singur exemplu – experiment realizat de asociaţia Think Elephants International. Un elefant asiatic a trecut cu succes testul de inteligenţă la care un copil de doi ani a eşuat: nu poţi să tragi covorul pe care eşti aşezat!

Standardele frumuseţii feminine

Se spune că frumuseţea e trecătoare, o afirmaţie categoric neadevărată. În realitate, frumuseţea este relativă, întrucât ea se schimbă potrivit criteriilor după care este evaluată.

Aceasta este o explicaţie pentru care, în epoci diferite, un anumit tip de frumuseţe feminină de astăzi, mâine poate deveni o efigie a lipsei de graţie. Şi asta, din cauza metehnei de a aspira la elementul ideal, la acea perfecţiune pe care niciodată nu o vom putea afla ori construi.

De la formele generoase la modă în secolele XVII-XVIII, la silueta subţire, preferată în prezent, femeile s-au străduit întotdeauna să se conformeze standardelor de frumuseţe ale vremii. În anii 1600-1700, cea mai bună modalitate pentru un bărbat de a-şi arăta bogăţia era să iasă în lume alături de o soţie robustă. Şoldurile

cărnoase, pieptul generos, în general, formele pline erau la mare căutare la acea vreme, sub motivul că femeia corpolentă era mai sănătoasă şi se bucura de un statut social privilegiat. De asemenea, a devenit la modă părul blond, iar machiajul trebuia să fie cât mai deschis la culoare.

■ În Europa secolului al XIX-lea, femeile îndurau chinuri cumplite în efortul de a-şi micşora talia. Cea mai apreciată trăsătură la ele era talia subţire, ca de viespe, deziderat mai degrabă utopic, astfel că majoritatea femeilor purtau corset – un accesoriu extrem de neconfortabil, care în timp ducea la deformări anatomice periculoase. Corsetele deformau coastele, împingeau organele abdominale în sus şi puteau chiar modifica forma ficatului. La începutul secolului trecut, cele mai frumoase femei erau cele care reuşeau să combine silueta fragilă cu cea voluptuoasă. Talia subţire rămăsese la modă, aşa că femeile continuau să poarte corset, dar un accent deosebit se punea pe bustul generos şi pe şoldurile ample.

■ După Primul Război Mondial, femeile au renunţat la noţiunile tradiţionale de feminitate, începând o popularizare masivă a stilului „băieţesc”; drept urmare, părul tuns scurt reprezenta rebeliunea şi libertatea de exprimare.

■ De prin anii ’30, feminitatea a revenit în forţă. America dădea tonul: femeia ideală trebuie să aibă un piept rotund şi ferm, talia subţire şi şolduri uşor rotunjite. Acest prototip a dăinuit până după prima jumătate a secolului, când a devenit prioritar modelul androgin; silueta slabă, fără forme, era dublată de machiajul şi îmbrăcămintea îndrăzneţe.

■ Anii ’70 au adus obsesia pentru pielea bronzată, albul epidermei devenind desuet şi oarecum ridicol. Apoi femeile anilor ’80 au dorit să arate cât mai atletic şi mai independente. Preocuparea pentru slăbit a luat amploare, iar femeile recurgeau la tot felul de diete şi metode pentru a scăpa de kilograme, ceea ce a dus la apariţia osaturii proeminente, fără forme.

■ Anorexia şi alte probleme de sănătate grave ce au decurs de aici au generat numeroase critici, după cum şi tendinţa actuală de dilatare artificială a anumitor părţi vizibile ale corpului (sâni, buze, fese) a devenit un gen de standard antiestetic şi nefeminin. Fiindcă ar trebui înţeles până la urmă: ceea ce creează mama natură nu are egal în frumuseţe.

Pagină realizată de
ADRIAN-NICOLAE POPESCU
şi
NICUŞOR DINCĂ

Ştiaţi că...

◆ ...primul astronom care a presupus că Pământul se învârteşte în jurul axei

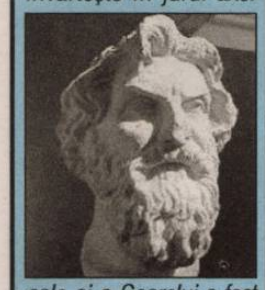

sale şi a Soarelui a fost grecul Aristarh din Samos? A trăit între anii 310-230 î.Hr.

◆ ...primul atlas geografic din lume, intitulat „Teatrul lumii" a fost publicat în anul 1570? Cuprindea 70 de hărţi şi 53 de planşe, autorul lui fiind Abraham Ortelins (Wortels) care a trăit între 1527-1598.

◆ ...cel mai înalt vârf muntos din ţara noastră este Mol-

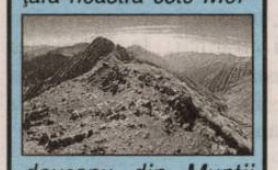

doveanu din Munţii Făgăraş? Are înălţimea de 2.544 metri.

◆ ...barcana este o dună de nisip în formă de semilună? Partea convexă se află în direcţia din care bate vântul.

◆ ...Strâmtoarea Gibraltar este cunoscută şi sub numele de „Coloanele lui Hercule"? Se află între

Marea Mediterană şi Oceanul Atlantic şi are o lăţime cuprinsă între 14 şi 21 kilometri.

◆ ...salcâmul siberian îşi afundă rădăcinile până la 50 de metri adâncime?

◆ ...cea mai mare insectă din fauna României este ră-

daşca? Face parte din ordinul Coleopterelor.

Ştiaţi că...

Gruyere – oraşul cocorului

Aflat la poalele Alpilor din regiunea Fribourg din Elveţia, cochetul oraşel Gruyere te îmbie cu străzile sale liniştite, frumos pietruite, cu explozia de flori de la ferestrele caselor, dar mai ales cu parfumul său medieval. Dezvoltat în jurul castelului cu acelaşi nume este unul dintre cele mai idilice locuri din Ţara Cantoanelor.

Aflat pe locul unor construcţii mai vechi, acest castel a fost ridicat între 1270 -1282, după modelul castelului Savoy din Montreux. Numele său vine de la „grue", însemnând „cocor" în limba franceză.

Legenda spune că Guillome, primul conte de aici a hotărât să-şi boteze proprietatea după numele primei vietăţi pe care o va vâna. S-a întâmplat ca acesta să fie un cocor şi de aici nu doar numele castelului înconjurat de ziduri, ci şi însemnul heraldic al conţilor de Fribourg.

Aceştia au fost însă obligaţi în 1554 să vândă castelul care a trecut în proprietatea mai multor familii înstărite până în 1938, când a fost redat cantonului respectiv şi a devenit muzeu.

Viaţa micilor artizani, vânători şi crescători de animale, care însă şi-au construit neîntrerupt frumoasele case din jur a continuat, presărată cu o mulţime de legende.

Una dintre ele spune că, în secolul al XV-lea, era în zonă un bătrân, Cretzillan, care trăia izolat, dar veghea asupra sătenilor, iar sfaturile sale pline de înţelepciune le luminau vieţile şi sufletele. Într-o zi s-a stins din viaţă neîmpărtăşit, sătenii hotărând să-l îngroape în pădure, dar pe drum, sicriul a devenit neobişnuit de greu şi abia au reuşit să-l bage în pământ. Noaptea însă niciunul dintre participanţii la ritual nu a reuşit să doarmă şi câteva zile bătrânul li s-a arătat tuturor. Însoţiţi de preot, s-au dus să-l dezgroape şi să-l duCastelul Gruyere

că acolo unde a trăit, dar au găsit mormântul gol. Pe locul respectiv au ridicat o cruce mare, pentru ca sufletul bătrânului să se odihnească în pace şi se presupune că ocroteşte aceste locuri.

Micul oraş scăldat în soare este înconjurat de brazi şi de pante înverzite pe care poţi vedea ţarcuri de animale, unul dintre acestea fiind rezervat căprioarelor, care par să fi devenit mai apropiate de om.

La intrarea în oraş se află statuia eroinei unei alte legende străvechi. Este o tânără alături de caprele sale, despre care se spune că îşi păştea animalele împreună cu alte ciobăniţe. Fiind atacate de duşmanii care asediaseră zona au luat-o la fugă, dar ea a aprins coarnele animalelor şi duşmanii, crezând că au de-a face cu o vrăjitorie au luat-o la fugă.

În centrul aşezării se află biserica medievală în care, în fiecare an se organizează expoziţii de artă. Municipalitatea adresează turiştilor rugămintea de a dona o sumă infimă – preţul unei pietre de râu – pentru conservarea oraşului. Banii obţinuţi au fost folosiţi pentru lucrări de restaurare, reuşindu-se renovarea principalelor clădiri ale cetăţii medievale.

Se poate vizita Muzeul de artă fantastică purtând numele artistului elveţian H.R. Giger care, în 1980 a primit premiul Oscar pentru efectele speciale din filmul „Alien".

Statuia fetei alături de caprele sale

Fabrica de brânză locală, aflată în afara oraşului vechi, la poalele dealului, oferind o incursiune în istoria brânzei şi a modului în care este obţinută.

Oraşul străjuit de imagini ale cocorilor rămâne vestit atât pentru faimoasa brânză care îi poartă numele produsă aici, cât şi pentru celebra ciocolată Cailler, care pentru cunoscători este cea mai bună din lume.

Biserica medievală

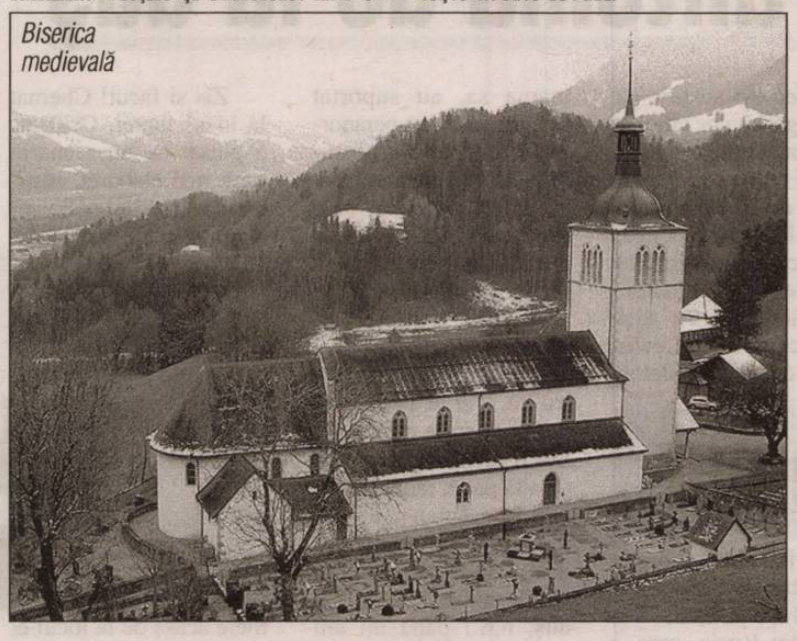

Simboluri ale umanităţii

Volbura

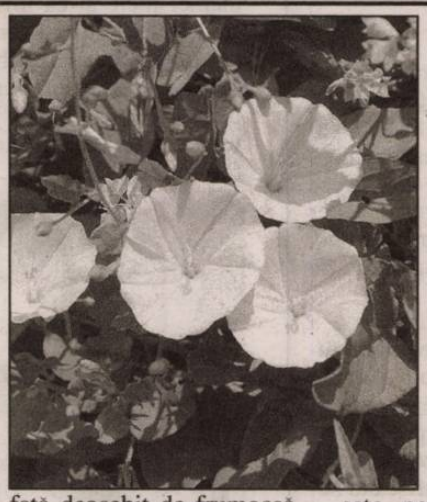

Plantă erbacee perenă, cu tulpina subţire, târâtoare sau agăţătoare, cu flori albe sau roz în formă de pâlnie, volbura este cunoscută şi sub numele de „rochiţa rândunicii".

Aceasta nu este îndrăgită de agricultori pentru că produce pagube însemnate, sufocând culturile.

O veche legendă românească – preluată şi de Vasile Alecsandri – ne spune că „Rândunica" era o fată deosebit de frumoasă urmărită de dragostea Zburătorului. Pentru a scăpa de insistenţele sale, tânăra se preface în pasăre şi se înalţă spre cer, pierzându-şi rochiţa care cade pe pământ şi se transformă în floare.

Volbura este folosită în medicina populară şi se crede că anii cu volbură multă vor aduce secetă şi foamete. În simbolistica populară este personificarea vârtejului şi soră a vântului.

Dragoş Vodă şi Zimbrul

Aflat în municipiul Câmpulung Moldovenesc, monumentul „Dragoş Vodă şi Zimbrul" a fost realizat în bronz de sculptorul Ion Jalea (1887-1983).

Dezvelit în 1978, îl reprezintă pe domnitorul Dragoş Vodă călare, cu buzduganul în mâini, gata să lovească un zimbru care îl atacă.

Monumentul are lungimea de 7,10 metri, lăţimea de 2,35 metri şi înălţimea de 4,06 metri, este aşezat pe un soclu de beton placat cu travertin, cu înălţimea de 3,15 metri.

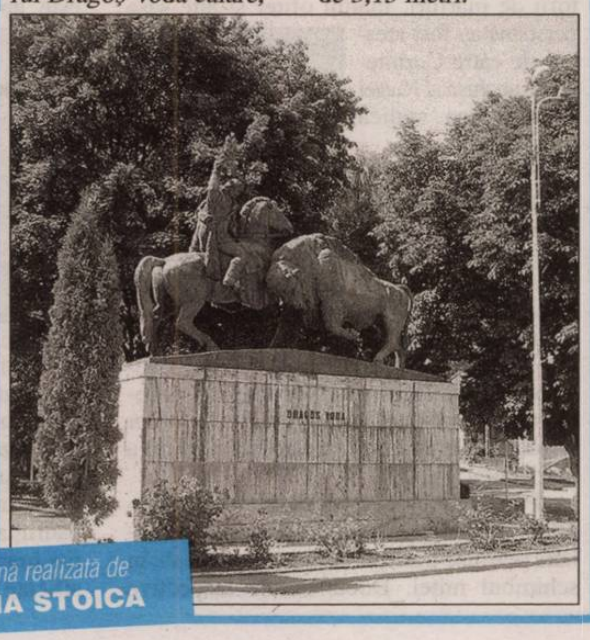

Pagină realizată de
IRINA STOICA

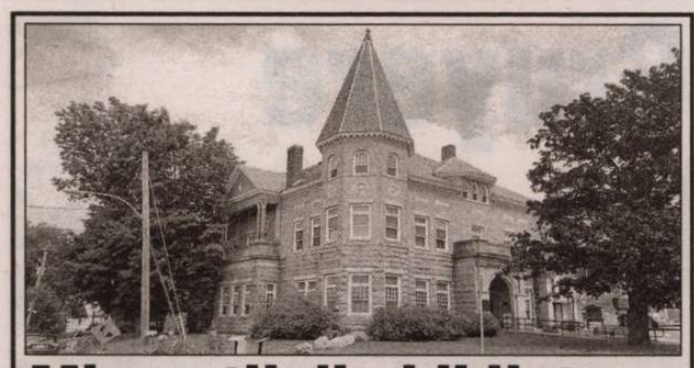

Migranţii din bibliotecă

Dramaticul fenomen al migraţiei africane în Europa a arătat ce poate însemna deplasarea unor mase imense de populaţii peste mări, peste graniţe, refugiaţii ocupând abuziv teritorii şi oraşe, în aşteptarea unor avantaje căzute din cer. Fuga ilegală în altă ţară îmbracă însă nenumărate aspecte, unele mai spectaculoase decât altele.

Recent, într-un punct de frontieră dintre Canada şi Statele Unite s-a înregistrat un caz mai puţin obişnuit. Şapte persoane au fost reţinute, după ce au intrat ilegal în Vermont din Quebec, conducându-şi autoturismele pe gazonul unei biblioteci construite atât în Statele Unite, cât şi în Canada, apoi au fost imediat returnate în Canada.

Videoclipurile de supraveghere lansate de Border Patrol arată cum intruşii au rulat către Biblioteca Haskell Free şi Opera House, aproape lovind o maşină când îşi schimbau traseul pe o stradă din oraş. Vehiculul a fost totuşi reţinut după puţin timp, pe când se îndrepta spre sud pe autostrada Interstate 91. Ocupanţii erau din Canada, Franţa şi – fatalmente! – din România.

Biblioteca gratuită Haskell a fost construită în zona graniţei canadiano-americane la începutul secolului al XX-lea, astfel încât oamenii din ambele ţări să o poată folosi. Intrarea se află în Vermont şi, înainte ca biblioteca să fie închisă anul trecut, canadienilor li s-a permis să intre în Statele Unite pentru a o vizita, fără a fi nevoie să se legitimeze la un post vamal.

De când graniţa dintre cele două ţări a fost închisă din cauza pandemiei pentru trecerile de frontieră de rutină, zona din faţa bibliotecii a fost folosită de oameni din ambele ţări care şi-au întâlnit prietenii şi rudele acolo, discutând „peste graniţă".

În videoclipul Patrulei de frontieră care a semnalat incidentul apare un grup care ţine o asemenea reuniune de cealaltă parte a bibliotecii, pe unde a avut loc trecerea ilegală. Ce s-a întâmplat însă mai departe nu are de-a face cu cărţile şi nici cu legea. A nu se crede însă că dragostea nestăvilită pentru cultură şi lectură ar putea duce la gesturi necugetate!

Papagalii gunoieri

Dacă la noi se vorbeşte despre „urşii gunoieri", în alte regiuni ale planetei există şi alte specii obligate să scormonească prin tomberoanele cu resturi menajere pentru a-şi procura hrana. O acţiune complicată şi periculoasă pentru anumite animale, în special atunci când coşul de gunoi este acoperit cu capac.

Spre surprinderea multor locuitori din metropola australiană Sidney, între „boschetarii" necuvântători care nu se împiedică de asemenea fleacuri, dovedindu-se incredibil de ingenioşi, se numără şi cacadu, superbele păsări din familia numită de obicei a papagalilor.

De talie mică, în marea lor majoritate albi şi, mai ales, datorită faimoasei lor creste pe care şi-o zburlesc când sunt mulţumiţi ori agitaţi, ei îşi atrag nu doar simpatia oamenilor, ci şi un soi de respect din partea altor animale. Iar în contextual competiţiei pentru mâncare, acesta constituie un atu deosebit. Este o reală performanţă pentru o pasăre să prindă capacul cu ciocul, să-l deschidă, apoi să se deplaseze suficient de departe de-a lungul marginii coşului, încât capacul să cadă înapoi, dezvăluind comori de resturi comestibile în interior.

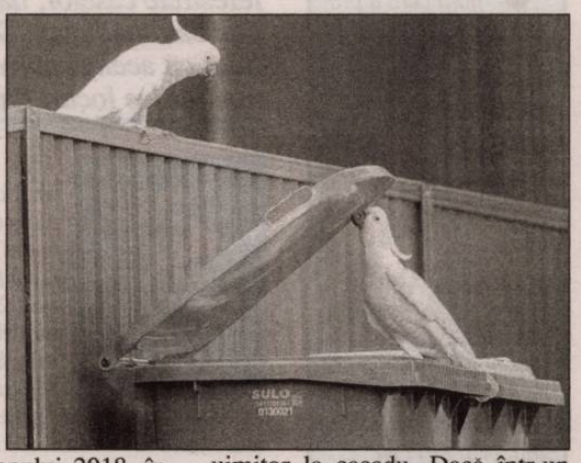

La începutul anului 2018, în trei suburbii ale oraşului existau semnalări asupra acestui comportament neobişnuit al cacadu-ului, dar după doi ani fenomenul se extinsese la 44 de asemenea locuri. Intrigaţi, cercetătorii au iniţiat operaţiuni de observare a păsărilor şi au constatat că acestea învăţaseră tehnica „infracţională" de la alte păsări. Marea majoritate a căutătorilor de mâncare erau masculi, care erau şi indivizii dominanţi în grupurile lor.

Cercetătorii australieni au mai observat un fenomen uimitor la cacadu. Dacă într-un loc unde se află hrană preferată şi de canguri, istetele zburătoare se grupează în mici bande, care îi alungă pentru a le lua locul la festin. Strategia este incredibilă.

În timp ce mai multe exemplare se adună în faţa marsupialului care se hrăneşte, atrăgându-i atenţia, un altul se deplasează calm în spatele acestuia şi îl ciupeşte zdravăn de coadă. Este ceva de netolerat pentru mândrul simbol al Australiei, care nu sare la bătaie, ci pur şi simplu părăseşte masa.

Ce urmează nu e greu de bănuit, dar, pe lângă satisfacerea instinctului hrănirii, în asemenea cazuri insolite iese în evidenţă mai degrabă inteligenţa pragmatică a năzdrăvanelor păsări.

Fantoma de la duş

O femeie susţine că a fost zgâriată pe coapsă de fantoma unui om ucis, în timp ce făcea un duş. Tânăra de 21 de ani din Newhall, Derbyshire, spune că a fost forţată să apeleze la un medium psihic pentru a-şi curăţa casa. Leah Lewis a spus că ea şi Colette, mama sa, au suportat luni de activitate paranormală din partea spiritului, despre care a afirmat că a fost ajutat în cele din urmă „să treacă în cealaltă parte" de către mediumul Ian Griffiths.

Leah a mai precizat că nu şi-ar fi putut face singură zgârieturile, pentru că... erau prea pronunţate, după cum scrie Staffordshire Live. Pe de altă parte, tânăra agresată în asemenea mod a menţionat un amănunt destul de bizar: „Nu am simţit nimic, deloc (la duş, n.n.) până nu am văzut zgârieturile când mă uscam. I-am arătat mamei mele şi ea mi-a spus că trebuie să-l contactăm pe Ian Griffiths imediat. Am remarcat prezenţa spiritului de o vreme, dar acum am fost agresată fizic!"

Zis şi făcut! Chemat la locul faptei, Griffiths a plusat cu un scenariu mult mai elaborat, susţinând că spiritul neliniştit a urmat-o pe tânăra fe-

meie acasă de la locul ei de muncă aflat la un magazin din apropiere. Au existat şi speculaţii din partea personalului, cum că fantoma ar fi fost un om care ar fi putut fi ucis în zonă cu ani înainte de înfiinţarea magazinului.

Mama Colette, a avut şi ea câteva cuvinte de spus: „Leah poate vedea şi auzi lucruri pe care niciunul dintre noi nu poate. Îmi amintesc că într-o seară, pe când mergeam cu maşina la mama mea, ea m-a întrebat dacă am văzut-o pe fetiţă stând pe marginea drumului. Dar nu puteam vedea pe nimeni, nu era nimic acolo."

Leah a început să audă zgomote şi mişcări la etaj, iar apoi, într-o anumită noapte, spune că a ieşit din dormitor şi a văzut un bărbat înalt, chel şi subţire care ieşea din altă încăpere. Iar relatările de aceeaşi factură se înmulţesc odată cu creşterea interesului presei pentru bizarul subiect, astfel că la un moment dat lasă impresia că în locuinţa celor două femei era un du-te-vino de spirite non-stop.

Şi, la urma-urmei, de ce nu? Poate că forfota respectivă (inclusiv neruşinata intruziune de la duş) indică de fapt un soi de hotel al fantomelor care nu-şi mai nimeresc camerele de cazare!?

„Trădat" de toaleta de aur

Poliţist sau infractor? Colonelul de poliţie rus Alexei Safonov este acuzat că a condus o bandă criminală care a acceptat mită de milioane de ruble de la transportatorii de mărfuri. Înaltul ofiţer şi alte şase persoane au fost arestaţi de către Comitetul de anchetă al Rusiei în regiunea sudică Stavropol.

Oficialii au prezentat în instanţă imagini din conacul lui Safonov, camerele sale fastuoase, decoraţiuni extravagante, o sală de biliard şi chiar o toaletă lucrată din aur! Nu a fost clar dacă asocierea valorosului metal cu vasul de toaletă se dorea a fi o metaforă, dar în faţa evidenţelor infracţionale de amploare acest lucru nu a mai contat.

Potrivit echipei de anchetatori, colonelul ar fi condus o bandă criminală care elibera permise transportatorilor de cereale în schimbul mitei. Documentele respective le-au permis transportatorilor să ignore legile regionale, chiar şi atunci când treceau de punctele de control ale poliţiei.

Comitetul de anchetă din Rusia, care este aproximativ echivalent cu FBI din SUA, a declarat că grupul a primit mită în valoare de 19 milioane de ruble (echivalentul a circa 185.000 euro). Printre membrii bandei arestaţi se aflau un fost ofiţer superior de trafic, un inspector de trafic şi patru civili.

Politicianul Alexander Khinshteyn a declarat că peste 35 de ofiţeri de poliţie rutieră au fost reţinuţi în operaţiunea amplă ce a vizat activităţi infracţionale cu participarea unor oameni ai legii. Aproximativ 80 de proprietăţi au fost percheziţionate în cadrul anchetei, autorităţile confiscând sume mari de bani, maşini scumpe, acte falsificate şi multe alte documente.

Pagină realizată de
ADRIAN-NICOLAE POPESCU

Totul despre filmele de Oscar

„UN OM PENTRU ETERNITATE”

Realizat în 1966, în Marea Britanie, cu un buget care astăzi n-ar fi suficient nici măcar pentru câteva minute de „blockbuster” cu roboți transformabili și supereroi cu mușchi de silicon, „Un om pentru eternitate” (titlul original „A Man for All Seasons”) este o impresionantă dramă despre condiția umană, despre curaj și duplicitate, despre puterea absolută și adevărul absolut.

Inspirat de ultimii ani din viața cancelarului Thomas More, filmul a fost mai întâi o piesă de teatru creată de dramaturgul Robert Bolt, fiind transpus apoi pentru marele ecran de regizorul Fred Zinnemann, deja aureolat cu Oscar pentru alte pelicule, precum „La amiază” și „De aici în eternitate”.

În rândurile următoare vă prezentăm câteva date mai puțin cunoscute despre această veritabilă capodoperă cinematografică, inclusă de critici pe locul 43 în topul celor mai bune filme britanice realizate vreodată.

● Pentru rolul lui Thomas More inițial a fost dorit Richard Burton, care a refuzat însă oferta. Producătorul execu-

Robert Shaw

tiv William N. Graf ar fi vrut ca rolul lui More să fie încredințat lui Sir Laurence Olivier, iar cel al cardinalului Wolsey lui Sir Alec Guiness. Pe de altă parte, Charlton Heston, un actor hollywoodian deja celebru pe atunci, dar nefamiliarizat deloc cu lumea teatrului britanic, a pledat intens pentru a obține acest rol, însă producătorii nu l-au luat în considerare. Heston va juca totuși mult râvnitul rol în câteva producții teatrale și apoi va realiza un film pentru televiziune pe acest subiect, în

Wendy Hiller și Paul Scofield

1988. În cele din urmă pentru rolul lui More s-a optat pentru actorul Paul Scofield, care îl interpretase pe cancelarul englez și în versiunea teatrală de pe Broadway. Interesant este faptul că în această versiune, rolul curajoasei fiice a cancelarului, Margaret, a fost jucat de foarte tânăra pe atunci Faye Dunaway.

● Pentru rolul regelui Henric al VIII-lea, producătorii l-ar fi vrut inițial pe Peter O'Toole, apoi pe Richard Harris, însă aceștia nu au acceptat oferta.

● Interpretul duplicitarului cardinal Wolsey, Orson Welles, a folosit o copie exactă a sigiliului acestui personaj istoric, precum și pergamente din piele de oaie și un stilou din pană de gâscă, pentru o cât mai mare autenticitate. Mai mult decât atât, nemulțumit de felul cum Zinnemann a filmat scenele în care apărea el, orgoliosul Welles l-a îndepărtat de pe platou și și le-a regizat singur!

● Inițial propusă pentru a juca rolul lui Margaret, Vanessa Redgrave a refuzat, din cauza altor obligații teatrale. În schimb, ea a acceptat să filmeze rolul, de o importanță mult mai mică, al Annei Boleyn, dar nu a dorit să fie plătită pentru acesta și nici să îi apară numele pe afișul filmului (ceea ce producătorii au refuzat, numele ei apărând totuși – deși ultimul, din toată distribuția). Mai târziu, actrița va interpreta și rolul Elisabetei I, fiica Annei Boleyn, în filmul „Anonimul” (2011).

Vanessa Redgrave și Robert Shaw

● Pentru a menține bugetul filmului sub 2 milioane de dolari, cât fusese agreat cu producătorii, toți membrii distribuției au acceptat tăieri salariale. Singurii plătiți cu mai mult de 10.000 de lire sterline – o sumă care ar putea fi considerată astăzi, în lumea filmului, ca derizorie – au fost Orson Welles, Paul Scofield și Susannah York.

● Procesul și execuția lui More se bazează pe relatarea unui martor ocular, care și-a publicat mărturia anonim, la Paris, în 1535.

● Într-una dintre scene, care prevedea un peisaj înzăpezit, au fost aduse câteva camioane cu spumă poliuretanică, spre a simula zăpada. Abia ce acestea fuseseră descărcate, că a început să ningă de-a binelea!

● Paul Scofield a fost atât de convins că Oscarul pentru cel mai bun actor va fi câștigat de Richard Burton, încât nici măcar nu s-a prezentat la ceremonia de

Paul Scofield

decernare. Statueta a trebuit să-i fie livrată prin poștă, deteriorându-se pe parcurs.

● Filmul este una dintre cele doar patru producții care au cucerit atât premiul Tony pentru cea mai bună piesă de teatru (în 1962), cât și Oscarul pentru cel mai bun film (1966). Celelalte trei sunt „My Fair Lady”, „Sunetul muzicii” și „Amadeus”.

● Robert Shaw a devenit al doilea actor nominalizat la un Oscar pentru interpretarea rolului lui Henric al VIII-lea, după Charles Laughton. Mai târziu, și Richard Burton a fost nominalizat pentru interpretarea aceluiași personaj – ceea ce face din Henric al VIII-lea unul dintre puținele roluri care au generat trei nominalizări separate la Oscar.

Pagină realizată de
GABRIEL TUDOR

PORTRET

In memoriam

Doru Stănculescu

Nume de referință al muzicii folk din România, Doru Stănculescu ne-a părăsit de curând, la vârsta de 71 de ani, alăturându-se, în ceruri, unor buni și vechi prieteni, ca Moțu Pittiș, Vali Sterian sau Dan Andrei Aldea.

Doru Stănculescu s-a născut pe 25 iunie 1950, la București, și a fost atras de mic de muzică, părinții cumpărându-i o vioară la care a studiat timp de câțiva ani, înainte de a se îndrăgosti iremediabil de chitară. A început să cânte și să compună muzică încă din liceu, când realiza melodii pe versurile unor poeți clasici, ca Minulescu, Bacovia sau Goga.

A debutat, în 1968, cu melodia „Ion Crâșmaru”, devenind primul folkist care a apărut la televiziune și totodată primul laureat, cu Marele Premiu, al primului Festival Studențesc „Primăvara baladelor”, organizat de Universitatea București, în luna mai 1973.

A fost primul folkist creator de muzică de film de lungmetraj pentru peliculele „Porțile albastre ale orașului” (1973), în regia lui Mircea Mureșan, și „Ultima noapte a singurătății” (1975), în regia lui Virgil Calotescu. Primul lui disc single a fost lansat la casa de discuri Electrecord în anul 1979 – „Ai, hai / Cântec între apele țării”. Au urmat albumele retrospective „De-alaltăieri și până ieri” – Vol. I și „De-alaltăieri și până ieri” – Vol. II.

De asemenea, a fost membru fondator al Cenaclului Flacăra, din septembrie 1973, la spectacolele căruia a participat până la desființarea acestuia. Printre cele mai îndrăgite cântece compuse de Doru Stănculescu, se numără: „Ai, hai”, „Cafeaua de dimineață”, „Ecou de romanță”, „Eu, tu, el”, „Fără petale”, „Romanță nordică”, „Scrisoarea soldatului de orișiunde”.

A primit Premiul pentru întreaga activitate artistică la Festivalul național de muzică folk „Om bun” (1996) și Diploma de Onoare a Ministerului Culturii și Cultelor la gala muzicală „O zi printre stele” (2002). Dispariția lui lasă un gol imens în muzica și cultura românească.

Artă murală

Poz(n)e estivale

E vară, e august, e cald. Un pahar cu apă rece este bine venit și apoi puțină poezie nu strică. Important, când e vorba de poezie, valabil și pentru vin, e că ea trebuie musai să fie bună, altminteri te trezești cu dureri de cap.

Despre poeții slabi se spunea acum o jumătate de secol că sunt „scriitori pe vagoane”, aceia care scriau ruta trenului pe tăblițele garniturilor CFR, acum unii descoperă că pot fi scriitori pe ziduri, dar nu oricum.

În Sibiu se poate citi prima poezie murală care, aflăm, este și animată. Poezia murală se practică peste tot în lume, în general pentru a comunica publicului trecător pulsiunile literare ale poetului și a ameliora aspectul imobilelor.

La noi, poemul, să nu-i spunem poezia ca la clasa a IV-a, intitulat *Când iubești* poate fi citit, dar și admirat pe un zid din curtea interioară a Colegiului Național „Octavian Goga”, fiind realizat de doi tineri, informează un comunicat de presă transmis de AGERPRES.

Comunicatul subliniază faptul că „dintre cele 10 lucrări de artă stradală finalizate recent pe diferite ziduri din Sibiu s-a ales una dintre cele mai ofertante variante din punct de vedere vizual: poezia murală *Când iubești,* ce poartă semnătura grupului *unu unu unu invers unu,* un tandem creativ inițiat de Lumi Mihai și Mugur Grosu... Lucrarea artiștilor beneficiază acum de o nouă dimensiune adăugată picturii inițiale, devenind oficial prima poezie murală animată și, din datele actuale, cea mai mare lucrare de artă stradală augmentată din România, care va rămâne permanent pe zid”.

Privită cu ochiul liber, lucrarea statică realizată în stilul jocului *Tetris,* după cum se vede și în fotografie, dă ghiont privitorului să parcurgă poemul și să facă lizibil mesajul. M-am străduit și eu să parcurg textul desenat pe pătrățele și vi-l ofer și domniilor voastre: *Când iubești e ca-ntr-un joc din ăla sângeros de calculator când din senin vezi în dreptul scorului că ți-a mai apărut o inimă și știi că ai mai primit o viață.*

Minimalist și drăguț, pentru o liceancă aflată în pragul nubilității.

În lume, un poem mural spaniol, de pildă, arată și sună așa: *Evoluție: Am fost o sămânță, din care a crescut o dorință, și zburând pe aripile timpului, m-am transformat în fructul care binecuvântează destinul acestui suprem act de iubire cu care sufletul meu se înalță* (prima strofă în traducere proprie). Parcă e altceva.

Revenind la Sibiu, comunicatul mai pomenește și de posibilitatea de a folosi o aplicație de Realitate Augmentată (RA), ceea ce face ca poemul de pe zidul Colegiului Național „Octavian Goga” să prindă viață prin suprapunerea unor animații grafice, dinamice și contextuale, peste varianta originală a poemului mural.

Nu știu de ce, gândul mă duce la poemul lui Ogden Nash, *Musca:* „În înțelepciunea sa Dumnezeu a creat musca și apoi a uitat să ne spună de ce”.

GEORGE CUȘNARENCU

Sindromul colonului iritabil

Una dintre cele mai frecvente afecţiuni intestinale şi ale tubului digestiv este sindromul colonului iritabil (SCI), care afectează în prezent o persoană din trei. Colonul iritabil este mai degrabă o dereglare funcţională şi nu o infecţie sau o anomalie fizică, ce ar putea fi depistată prin investigaţii medicale.

Multe persoane au impresia că această problemă este cauzată de consumul anumitor alimente incompatibile cu sistemul lor digestiv, în timp ce altele cred că de vină este o infecţie cauzată de anumiţi viruşi sau bacterii.

În general, afecţiunea se întâlneşte mai frecvent la persoanele de peste 45-50 ani, fiind mai des întâlnită la femei şi la persoanele anxioase. Simptomele principale se manifestă prin dureri abdominale, de multe ori sub formă de crampe, balonări, constipaţie sau diaree, dar aceste semne pot fi influenţate şi de medicamente, antibiotice, infecţii viscerale etc.

Uneori, simptome secundare pot însoţi sindromul colonului iritabil generând dureri de cap, oboseală, stări de iritabilitate, depresii, abdomen balonat (mai mult sau mai puţin sensibil la palpare). Examenul palpator este întotdeauna necesar şi are ca scop eliminarea cauzei care ar putea duce la un diagnostic diferit (hernie, apendicită, tumori).

Cauzele principale ale sindromului de colon iritabil nu sunt prea bine cunoscute, dar afecţiunea este legată în principiu de o hiper- sau o hipoactivitate a intestinelor. În acelaşi timp, s-a observat că factorii de stres şi obiceiurile alimentare joacă un rol important în apariţia şi declanşarea acestor probleme.

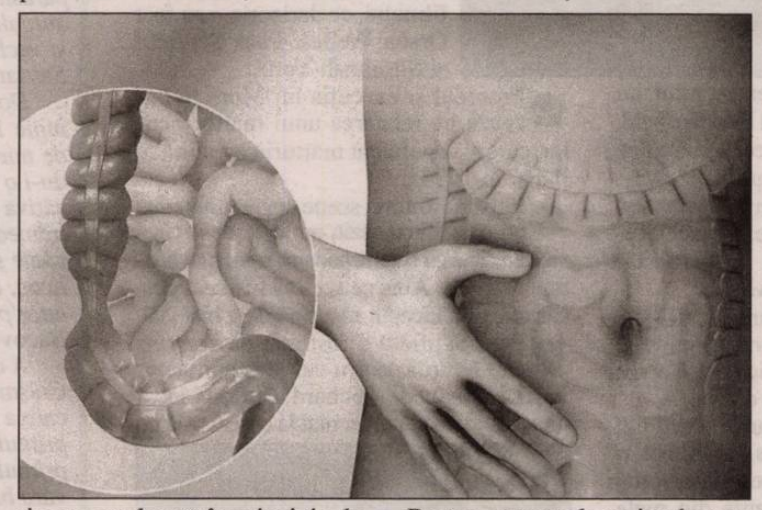

Ca măsuri preventive, se recomandă practicarea exerciţiilor fizice pentru menţinerea tonicităţii muşchilor şi învăţarea controlului emoţiilor şi stresului. Consumul de alimente ce conţin fibre solubile, cereale integrale, fructele şi legumele care asigură un tranzit intestinal constant, precum şi consumul de lichide pot fi de un real ajutor. În aceeaşi idee, este bine să se reducă alimentele ce produc gaze şi alimentele prea grase, alcoolul şi cafeaua, deoarece acestea produc o contracţie a intestinelor. Pentru persoanele cu intoleranţă la lactoză e indicată reducerea consumului de produse lactate.

Se pot folosi anumite medicamente, însă acestea doar vor ameliora unele dintre multiplele simptome, pentru că este vorba despre un pachet de simptome, ce uneori pot fi contradictorii. Este, poate, motivul pentru care unele persoane care suferă de sindromul colonului iritabil îşi îndreaptă adesea atenţia spre terapiile alternative.

În acest sens, osteopatia are un aport specific, fiind probabil singura disciplină specializată în manipulări viscerale şi care intervine direct, prin metode specifice, în reglarea problemelor.

Într-un studiu pe un lot de 82 de subiecţi, 75 dintre aceştia au resimţit binefacerile tratamentelor osteopatice prin normalizarea vertebrelor dorso-lombare. Rolul osteopatului este în primul rând de a defini mediul ambiant al pacientului, viaţa personală, cea profesională, nivelul de stres, obiceiurile de viaţă şi modul de alimentaţie.

Tratamentul osteopatic nu se rezumă la normalizarea regiunii simptomatice, el intervine în aceeaşi măsură şi pentru a regla structurile ce pot genera sau agrava simptomele. Osteopatul va investiga şi redresa şi organele învecinate (bazin, zona dorso-lombară a coloanei) şi corespondentele nervoase etc., în scopul restabilirii echilibrului perturbat.

Nu uitaţi că în stomac şi în intestine există milioane de neuroni ce formează sistemul nervos enteric, complexul sistem de la nivelul tubului digestiv fiind denumit sugestiv de oamenii de ştiinţă „creierul digestiv" sau „al doilea creier"!

Soarele şi cancerul

Contrar celor ştiute până acum, dacă o expunere prelungită la razele ultraviolete B (UVB) ale soarelui măreşte riscul de a dezvolta un cancer de piele, o prea slabă expunere poate creşte riscul de cancer colorectal. Principalul element care intră în discuţie este carenţa de vitamina D.

Un studiu realizat de cercetători ai universităţii californiene din San Diego a analizat posibila legătură dintre expunerea la UVB şi rata cancerului colorectal la mai multe grupe de vârstă din 186 de ţări.

Zona cu nivelul cel mai scăzut de radiaţii a inclus Norvegia, Danemarca, şi Canada, iar în cea cu nivelul cel mai ridicat cuprinde Emiratele Arabe Unite, Sudan, Nigeria şi India. România, după cum se ştie, se află undeva în zona medie.

Corelarea dintre cancerul colorectal şi expunerea slabă la UVB indică o intercondiţionare la toate grupele de vârstă, dar cea mai expusă este cea de 45 de ani şi după. Potrivit autorilor studiului, expunerea slabă reduce nivelul de vitamina D, a cărei carenţă era deja asociată cu un risc crescut de cancer colorectal.

Consecinţa acestor cercetări este una pozitivă, în sensul că rezultatul sugerează posibilitatea ca, în special la persoanele în vârstă, să se reducă riscul acestui tip de cancer prin corectarea deficitului de vitamina D.

Frica de înălţime nu înseamnă vertij

Acrofobia sau teama de înălţimi antrenează comportamente de evitare care pot complica serios viaţa de zi cu zi. Ea poate fi tratată prin psihoterapie, dar şi cu ajutorul „realităţii" virtuale. Spre deosebire de vertij, acrofobia se poate declanşa la simplul gând că vă aflaţi pe un loc înalt. Nu e nevoie să aşteptaţi chiar să urcaţi pe o stâncă, pe acoperişul unui bloc ori într-un copac: un taburet sau o scăriţă este de-ajuns.

Această frică de înălţime trebuie deosebită de vertij. Vertijul rezultă dintr-un fenomen fiziologic, fiind cel mai frecvent legat de o disfuncţie a echilibrului, acest sistem complex ce implică ochii, urechile, creierul şi muşchii.

În general, un medic ORL-ist se va îngriji de asemenea probleme. În schimb, în cazul acrofobiei, se produce o acumulare de senzaţii de ameţeală, la urcarea pe o scară sau pe un taburet, de exemplu. Prin urmare, anticipaţi faptul că senzaţiile respective se vor repeta, vă temeţi de ele şi le veţi evita. Alte cauze pot fi un vechi traumatism (de pildă, o căzătură petrecută în copilărie) sau chiar faptul că aţi primit o educaţie superprotectoare.

Acrofobia face parte din ceea ce se cheamă fobii specifice, care se raportează la un obiect sau la o situaţie particulară. Şi, ca aproape în toate fobiile, persoana care suferă de aşa ceva evită ceea ce îi creează frică. Există şi efecte „colaterale" în asemenea situaţii: eliminarea drumeţiilor la altitudini mari, a schiatului, a vizitării clădirilor înalte ori a divertismentului în roata mare din parcul de distracţii. Totuşi, simpla nevoie de a schimba un bec sau de a urca în podul casei poate schimba datele problemei, declanşând frica intensă şi iraţională, precum şi aceleaşi simptome fizice – transpiraţie, palpitaţii, dificultăţi în respiraţie. Uneori se ajunge până la atacuri de panică.

Pentru a limita dezvoltarea acestei fobii în viaţa cotidiană, cele mai bune rezultate le dau terapiile comportamentale şi cognitive. O terapie rapidă, care are drept scop reducerea sau suprimarea simptomelor care însoţesc fobia, expunând progresiv pacientul la situaţia care declanşează frica, până când acesta reuşeşte să îşi controleze anxietatea. Se adaugă deprinderea tehnicilor de respiraţie şi de relaxare corecte şi complete.

Sus-menţionata terapie prin realitatea virtuală (RV) a fost testată în anul 2018 de cercetătorii Universităţii Oxford. Ei au supus 50 de pacienţi acrofobi unui program în care trebuiau să traverseze la modul virtual o zonă stâncoasă, peste o pasarelă, să salveze o pisică urcată într-un copac ori să cânte la xilofon pe marginea unui balcon aflat la înălţime – toate, cu ajutorul unui „antrenor" menit să-i supravegheze în permanenţă.

Rezultatele au fost spectaculoase: în raport cu grupul martor, la cei din RV frica de înălţime s-a redus cu 68%. Un demers orientat spre un tărâm foarte serios, întrucât această afecţiune destul de răspândită poate duce şi la incidente cu urmări majore.

PE SCURT

despre sănătatea dumneavoastră

Există în uz cosmetice care, deşi lăudate de unele cliente, altora le fac rău, le irită pielea sau contribuie la apariţia unor pete sau coşuri. Explicaţia este simplă: la originea acestor neajunsuri sau, dimpotrivă, avantaje, se află nivelul pH-ului acelor produse.

PH-ul măsoară aciditatea sau bazicitatea unei substanţe, iar cel natural al pielii are o valoare între 4,5 – 5,5 (foarte puţin acid), reţine umezeala şi protejează pielea de poluare, vânt, alergeni, bacterii. *Factori precum razele UV, intemperiile, poluarea pot afecta pH-ul pielii, provocând alergii, acnee sau iritaţii. De aceea, vă prezentăm câteva sugestii pentru păstrarea la nivelul pielii a unui pH între limitele normale menţionate mai sus.*

PH-ul produselor cosmetice şi pielea

Feriţi-vă de folosirea zilnică a produselor care conţin săpun: pH-ul acestuia este de 9-11 (alcalin) şi, deşi curăţă faţa în profunzime, o privează de uleiurile naturale esenţiale pentru a menţine pielea hidratată şi sănătoasă.

Produsele alcaline sunt folosite pentru curăţarea în profunzime a feţei, dar nu sunt recomandate pentru rutina cotidiană, astfel că se recomandă utilizarea de produse care nu conţin săpun şi au un pH echilibrat.

Evitaţi tratamentele cosmetice cu o cantitate ridicată de vitamina C sau pe cele cu retinoide cu un conţinut prea mare de acid (poate dezvolta sensibilizarea pielii şi apariţia coşurilor).

Optaţi pentru produsele cosmetice cu pH neutru faţă de piele. Dacă în urma folosirii unor produse apar efecte neplăcute (acnee – din cauza produselor prea acide sau uscăciune – după utilizarea prea excesivă a produselor alcaline, cea mai mare greşeală este schimbarea frecventă cu un produs cosmetic opus; rezultatul: pH-ul pielii se dezechilibrează şi mai mult. Soluţia este să căutaţi din timp produsele cu pH neutru pielii şi să le acordaţi constanţă în folosire, mai ales în perioadele de tranziţie dintre anotimpuri.

Pagină realizată de
ADRIAN-NICOLAE POPESCU

Echilibrul energetic și sistemul neurovegetativ

reașezate în balanță de medicina energo-informațională

Stresul cronic este recunoscut astăzi ca o cauză de bază a celor mai multe probleme de sănătate. Sistemul neurovegetativ, spre deosebire de celelalte sisteme nervoase, este (autonom) programat pentru supraviețuirea corpului și menținerea funcțiilor de bază.

Tot ce ni se întâmplă în viață lasă urme în sufletul nostru. Situațiile pozitive produc informații pozitive, armonioase. Iar cele negative, precum trauma, boala, frica, stresul, lasă urme dizarmonice în suflet. Mulțumită fizicii cuantice, respectiv, medicinei energo-informaționale, aceste urme pot fi astăzi neutralizate energetic și readuse în armonie, instaurând mai departe o stare de liniște și relaxare în organism.

Cele mai noi cercetări în domeniu confirmă faptul că sistemul neurovegetativ pendulează între neurosimpaticus și neuroparasimpaticus, în funcție de stresul acumulat în organism. Depinde de situația în care ne aflăm: suntem pe modulul de luptă/apărare (simpaticus) sau regenerare/relaxare (parasimpaticus).

Parasimpaticus (nervul vagus) este extins pe tot corpul, motiv pentru care i se mai spune și „drumețul" – îngustează pupilele, reglează producția de salivă, reglează frecvența bătăilor inimii, îngustează bronhiile, stimulează activitatea stomacului și a intestinelor, stimulează splina, vezica biliară, reglează activitatea vezicii urinare, reglează libidoul la bărbat și la femeie.

Simpaticus: mărește pupilele, scade producția de salivă, lărgește bronhiile, ridică frecvența bătăilor inimii, îmbunătățește circulația la nivelul scheletului și a mușchilor, încetinește activitatea stomacului și a intestinelor, încetinește activitatea pancreasului, încetinește activitatea vezicii biliare, stimulează adrenalina și noradrenalina, suprarenalele, relaxează vezica urinară.

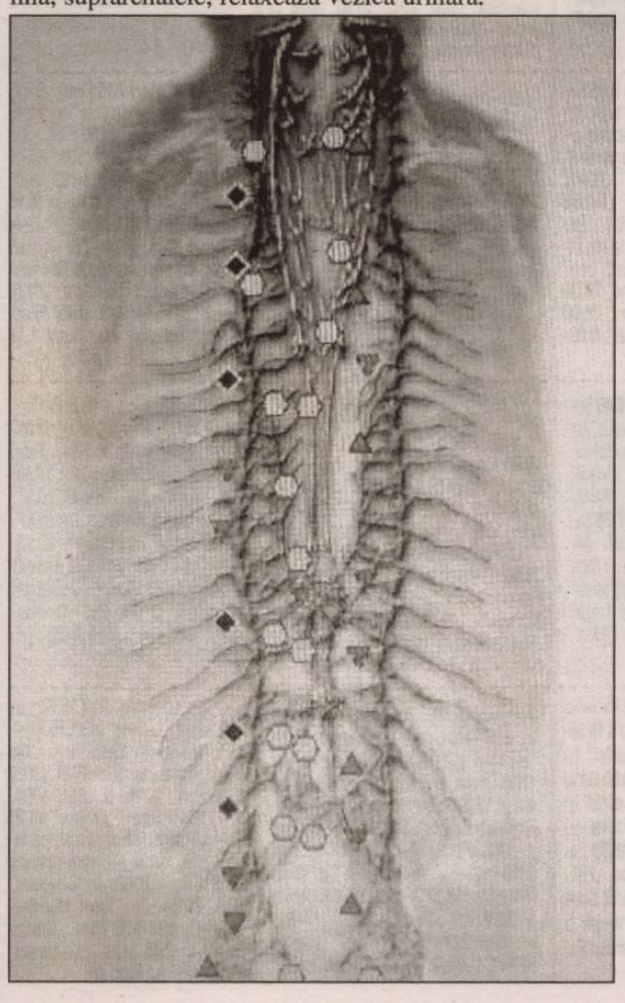

Când partea frontală a nervului vagus este activă, ne simțim siguri și bine, suntem deschiși și comunicativi, toate acestea se reflectă pozitiv asupra sistemului neurovegetativ și mai departe asupra sănătății noastre.

Dacă ne simțim nesiguri sau amenințați, intervine sistemul autonom nervos și activează simpaticus, sistemul de comunicare este oprit și, o dată cu el, și gândirea rațională sau orientarea. Suntem pe fugă, ca o continuă luptă.

Starea sistemului neurovegetativ are o mare influență asupra emoțiilor și comportamentului. În cazul ideal, sistemul neurovegetativ reacționeaza flexibil și după o situație de stres mărit (pericol, șoc emoțional) revine în modul normal de integrare. Aceasta se poate produce, mai ales după un șoc emoțional, dar și după o acumulare de experiențe traumatizante. Ambele sunt interpretate de sistemul neurovegetativ ca stres oxidativ.

Neurobiologia, o știință care se ocupă cu studiul creierului, ne aduce mereu informații despre creierul nostru, nevisate în urmă cu câțiva ani. Medicina energo-informațională, o medicina blândă, care se bazează în terapii pe informația energetică a pacientului se impune tot mai mult.

Omul de astăzi are nevoie de o medicină personalizată. Așa cum boala este diferită de la pacient la pacient, așa trebuie să fie și tratamentul. Diagnosticarea energetică ne arată dereglările energetice ale meridianelor („străzilor" energetice) și a chakrelor energetice.

O terapie blândă, fără chimie, fără medicamente, care se recomandă atât copiilor, cât și adulților, indiferent de vârstă.

Scopul terapiei este detoxifierea la nivel celular, aducerea corpului în echilibrul energetic din care este ieșit, întreruperea fenomenului de autodistrugere, reglarea sistemului imunitar și a metabolismului, eliminarea metalelor grele din organism. Fiecare terapie este personalizată.

FLORICA MUNTEANU,
specialist în medicina energo-informațională, membră a Societății Naturiștilor din Germania, membră BIT (Biorezonanz International Therapy), psiholog

Pentru mai multe informații accesați:
www.dermavital-med.ro
Telefon: 021.322.40.04 / 0731.871.968

CONTACT: DermaVital București, Calea Vitan nr. 28, sector 3

PUBLICITATE

Nou la DermaVital – cardul cu terapia 4W

TERAPIA 4W
– zidurile de apărare a imunității înnăscute!

Cardul activează 4 straturi energetice în formă de cerc, în jurul imunității înnăscute.

Omul modern de astăzi, persoanele care au mai multe afecțiuni cronice, care au făcut sau fac chimioterapie sau radioterapie, au fisuri energetice în imunitatea înnăscută, chiar și copiii au de multe ori dereglări energetice.

Sistemul imunitar înnăscut este principala linie de apărare împotriva intrușilor (bacterii, virusuri), într-o formă nespecifică.

Sistemul imunitar înnăscut intră în acțiune când un „intrus" a trecut de prima barieră a sistemului imunitar dobândit și a fost memorat de către acesta.

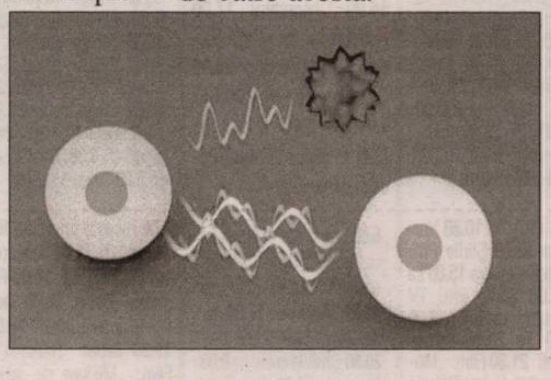

Testele făcute după acest set de terapii au confirmat neutralizarea frecvențelor patologice emise de virusuri, de bacterii.

Terapia 4W se execută în 4 zile la rând, durează aproximativ 1 oră, nu doare, nu are efecte secundare.

Terapia este în ofertă până la data de 31.08.2021

4 ședințe (640 ron), acum la 500 ron, care pot fi achitate în 2 rate.

dermaVITAL

covid -19

tel 0731.871.968 / 021.322.40.04

www.dermavital-med.ro

NOU!! – card de terapii post Coronavirus!

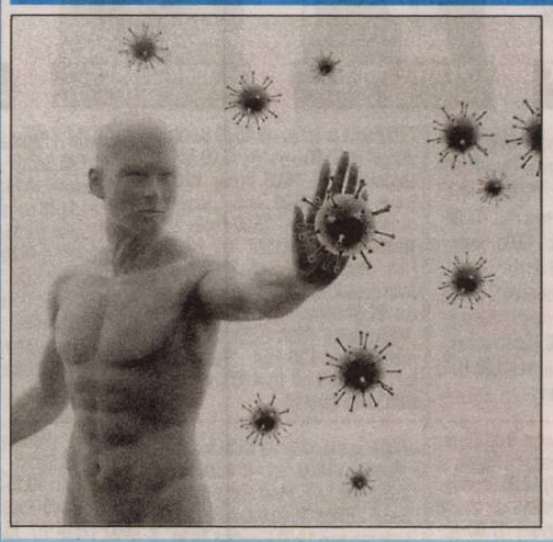

Centru German DermaVital vă pune la dispoziție atât tratamente Post Covid de prevenire a sechelelor ce pot apărea după infecția cu Covid-19, cât și tratamente Post Vaccin pentru neutralizarea efectelor secundare ale vaccinului.

Pentru mai multe informații accesați:

www.dermavital-med.ro
Telefon: 021.322.40.04 / 0731.871.968

PUBLICITATE

Revista „Magazin" nu își asumă responsabilitatea privind eficacitatea acestor terapii!

LUNI – 30 august

TVR 1

7.00 Telejurnal 8.00 Doc.: „Jurnalul familiei –escu" 9.10 Exclusiv în România (r) 10.00 Teleshopping 10.15 Adevăruri despre trecut (r) 10.45 Serial (r) 12.00 Teleshopping 12.30 Serial: „Dragul de Raymond" 14.00 Telejurnal 15.10 Maghiara de pe unu 17.00 România 9 18.00 Sănătate, România! (r) 18.15 Serial: „Secretele de la palat" 20.00 Telejurnal 21.00 Tema zilei 22.10 Serial: „Jocurile timpului" 23.30 Doc.: „Legende și mistere " 0.00 Telejurnal 0.45-6.00 Reluări.

PRO TV

6.00 Știrile PRO TV 10.30 Vorbește lumea 13.00 Știrile PRO TV 14.00 Lecții de viață 15.00 La Măruță 17.00 Știrile PRO TV 18.00 Ce spun românii 19.00 Știrile PRO TV 20.30 Serial: „Las Fierbinți" 21.30 Film: „Joc murdar" (SUA, 2016). Cu: Scott Adkins, Teodora Duhovnikova 23.15 Știrile PRO TV 23.30 Serial: „Vlad" 1.30-5.00 Reluări.

Antena 1

6.00 Observator 8.00 'Neatza cu Răzvan și Dani 12.00 Observator 14.00 Mireasa 16.00 Observator 17.00 Acces direct 19.00 Observator 20.30 Chefi la cuțite (r) 0.00 Observator 0.30 Film: „X-Men de la origini: Wolverine" (r) 2.30 Film: „Miracolul de pe Strada 34" (r) 5.00 Povești de familie.

PRIMA TV

7.00 Focus la prima oră 10.00 Flash monden (r) 10.30 Sănătate cu stil (r) 11.00 În bucătărie cu Horia Vîrlan (r) 12.00 Teleshopping LIVE 14.00 Focus 15.00 Serial: „Ringo" 16.00 Serial: „Sacrificii în numele iubirii" 18.00 Focus 18 19.30 Serial: „Trăsniții" 20.00 Film: „Maestrul tai-chi" (Hong Kong, 1993). Cu: Siu-Ho Chin 22.00 Focus 22.30 Starea nației 23.30 Cronica Cârcotașilor (r) 1.30 Film: „Maestrul tai-chi" (r) 3.30 Serial (r) 4.30 Focus (r) 6.00 Starea nației (r).

PRO 2

5.45 Serial: „Pecetea iubirii" (r) 6.45 Serial (r) 7.45 Serial: „Nu te-am uitat" (r) 9.15 Serial (r) 10.15 Serial: „Pecetea iubirii" (r) 11.45 Serial: „Muzica trădării" 13.00 Serial (r) 15.00 Serial: „Rămâi lângă mine" (r) 16.00 Serial (r) 17.00 Serial: „Pecetea iubirii" 18.00 Serial: „Nu te-am uitat" 19.00 Serial: „Prinde-l, dacă poți" 21.00 Serial: „Rămâi lângă mine" 22.00 Serial: „Dragoste în alb și negru" 23.00 Serial: „Fiicele doamnei Fazilet". Cu: Deniz Baysal 0.00-5.00 Reluări.

TVR 2

7.00 Generația Fit (r) 7.30 România... în bucate (r) 8.00 Mic dejun cu un campion (r) 9.00 Serial: „Strop și balonaș" 10.00 Documentar (r) 11.00 Câștigă România! (r) 12.00 Telejurnal 13.00 Cultura minorităților 13.35 Serial: „Iubirea unei doamne" 15.00 Documentar 360º-GEO 16.00 Serial: „Doctor Quinn" 17.00 Distracțiile lui Cazacu (r) 17.30 România... în bucate (r) 17.57 D'ale lu' Mitică 19.00 Telejurnal 20.00 #generații 22.00 Serial (r) 23.00 Câștigă România! (r) 0.10 Serial: „Păcatul și rușinea" 1.50-5.55 Reluări.

PRO CINEMA

6.15 La Măruță (r) 8.15 Film: „Beastly" (r) 10.15 Serial: „La Bloc" (r) 12.30 Film (r) 14.15 Film: „Relative Strangers" (r) 16.00 Film: „Povestea lui Tommy Cooper" (SUA, 2014) 18.15 Serial: „La Bloc" 20.30 Film: „Lista clienților" (SUA, 2010). Cu: Jennifer Love Hewitt 22.30 Film: „În căutarea răzbunării" (coprod., 2017). Cu: Arnold Schwarzenegger 0.30 Film: „The Client List" (r) 2.30 Serial: „La servici" 4.00 Serial: „La Bloc" (r).

MARȚI – 31 august

TVR 1

7.00 Telejurnal 8.00 Doc.: „Varză, cartofi și alți demoni" 9.10 Exclusiv în România (r) 10.00 Teleshopping 10.15 #Creativ (r) 10.45 Serial: „Secretele de la palat" (r) 12.00 Teleshopping 12.30 Serial: „Dragul de Raymond" 14.00 Telejurnal 15.10 Maghiara de pe unu 17.00 România 9 18.00 Sănătate, România! (r) 18.15 Serial: „Secretele de la palat" 20.00 Telejurnal 21.00 Tema zilei 22.10 Film: „Mai tare ca diavolul" (SUA, 1953). Cu: Humphrey Bogart, Jennifer Jones 0.00 Telejurnal 0.45-6.00 Reluări.

PRO TV

6.00 Știrile PRO TV 10.30 Vorbește lumea 13.00 Știrile PRO TV 14.00 Lecții de viață 15.00 La Măruță 17.00 Știrile PRO TV 18.00 Ce spun românii 19.00 Știrile PRO TV 20.30 Serial: „Las Fierbinți" 21.30 Film: „Cursă mortală: Infernul" (SUA, 2013). Cu: Luke Goss 23.30 Știrile PRO TV 23.45 Film: „Când se rupe craca" (SUA, 2016) 2.00-5.00 Reluări.

Antena 1

6.00 Observator 8.00 'Neatza cu Răzvan și Dani 12.00 Observator 14.00 Mireasa 16.00 Observator 17.00 Acces direct cu Mirela Vaida 19.00 Observator 20.30 Chefi la cuțite (r) 0.00 Observator 0.30 iUmor (r) 3.30 În puii mei 4.00 Povești de familie.

PRIMA TV

7.00 Focus la prima oră 10.00 Serial: „Ringo" 11.00 Serial (r) 12.00 Teleshopping LIVE 14.00 Focus 15.00 Serial: „Ringo" 16.00 Serial: „Sacrificii în numele iubirii" 18.00 Focus 18 19.30 Serial: „Trăsniții" (r) 20.00 Film: „Ultimul glonț" (SUA, 2012). Cu: Dolph Lundgren 22.00 Focus 22.30 Starea nației 23.30 Cronica Cârcotașilor (r) 1.30 Film: „Ultimul glonț" (r) 3.30 Serial (r) 4.30 Focus (r) 6.00 Starea nației (r).

PRO 2

5.45 Serial: „Pecetea iubirii" (r) 6.45 Serial (r) 7.45 Serial: „Nu te-am uitat" (r) 9.15 Serial: „Dragoste în alb și negru" (r) 10.15 Serial: „Pecetea iubirii" (r) 11.45 Serial: „Muzica trădării" 13.00 Serial: „Prinde-l, dacă poți" (r) 15.00 Serial: „Rămâi lângă mine" (r) 16.00 Serial: „Fiicele doamnei Fazilet" (r) 17.00 Serial: „Pecetea iubirii" 18.00 Serial: „Nu te-am uitat" 19.00 Serial: „Prinde-l, dacă poți" 21.00 Serial: „Rămâi lângă mine" 22.00 Serial: „Dragoste în alb și negru" 23.00 Serial: „Fiicele doamnei Fazilet" 0.00-5.00 Reluări.

TVR 2

7.00 Generația Fit (r) 7.30 România... în bucate (r) 8.00 Memorialul Durerii (r) 9.00 Serial: „Strop și balonaș" 10.00 Documentar (r) 11.00 Câștigă România! (r) 12.00 Telejurnal 13.00 Cultura minorităților 13.35 Serial: „Iubirea unei doamne" 15.00 Documentar 360º-GEO 16.00 Serial: „Doctor Quinn" 17.00 Distracțiile lui Cazacu (r) 17.30 România... în bucate (r) 17.57 D'ale lu' Mitică (r) 19.00 Telejurnal 20.00 #generații 22.00-23.00 Reluări 0.10 Serial: „Păcatul și rușinea" 1.50-5.55 Reluări.

PRO CINEMA

5.30 La Măruță (r) 7.30 Film (r) 9.45 Serial: „La Bloc" (r) 12.15 Film (r) 14.15 Film: „I Still Believe" (r) 16.30 Film: „Ajunul Crăciunului" (SUA, 2014). Cu: Anne Heche 18.15 Serial: „La Bloc" 20.30 Film: „Lacrima diavolului" (coprod., 2010). Cu: Tom Everett Scott, Natasha Henstridge 22.30 Film: „Joe Dirt se întoarce" (SUA, 2015). Cu: David Spade 0.45 Film: „Sahara" (coprod., 2005). Cu: Matthew McConaughey 3.00 Serial: „La servici" 4.00 Serial: „La Bloc" (r).

MIERCURI – 1 septembrie

TVR 1

7.00 Telejurnal 8.00 Doc.: „Cronici mediteraneene" 9.10 Exclusiv în România (r) 10.00 Teleshopping 10.15 Omul și timpul (r) 10.45 Serial: „Secretele de la palat" (r) 12.00 Teleshopping 12.30 Serial: „Dragul de Raymond" 14.00 Telejurnal 15.10 Convietuiri 17.00 România 9 18.00 Sănătate, România! (r) 18.15 Serial: „Secretele de la palat" 20.00 Telejurnal 21.00 Tema zilei 22.00 Doc.: „Revoluția irlandeză" 23.00 Serial: „Godunov" 0.00 Telejurnal 0.50-6.00 Reluări.

PRO TV

6.00 Știrile PRO TV 10.30 Vorbește lumea 13.00 Știrile PRO TV 14.00 Lecții de viață 15.00 La Măruță 17.00 Știrile PRO TV 18.00 Ce spun românii 19.00 Știrile PRO TV 20.00 Serial: „Las Fierbinți" 21.30 Film: „Mumia: Mormântul Împăratului Dragon" (SUA, 2008). Cu: Brendan Fraser 23.45 Știrile PRO TV 0.00 Film: „Accelerație" (SUA, 2019). Cu: Sean Patrick Flanery 1.45-5.00 Reluări.

Antena 1

6.00 Observator 8.00 'Neatza cu Răzvan și Dani 12.00 Observator 14.00 Mireasa 16.00 Observator 17.00 Acces direct 19.00 Observator 20.30 Chefi la cuțite (r) 0.00 Observator 0.30 Film: „X-Men 2" (SUA, 2003). Cu: Hugh Jackman, Halle Berry, Patrick Stewart 3.30 În puii mei 4.00 Povești de familie.

PRIMA TV

7.00 Focus la prima oră 10.00 Serial: „Ringo" (r) 11.00 Serial (r) 12.00 Teleshopping LIVE 14.00 Focus 15.00 Serial: „Ringo" 16.00 Serial: „Sacrificii în numele iubirii" 18.00 Focus 18 19.30 Serial: „Trăsniții" (r) 20.00 Film: „Misiune de salvare" (SUA, 2021). Cu: Gary Dourdan, Serinda Swan 22.00 Focus 22.30 Starea nației 23.30 Cronica Cârcotașilor (r) 1.30 Film (r) 3.30 Serial (r) 4.30 Focus (r) 6.00 Starea nației (r).

PRO 2

5.45 Serial: „Pecetea iubirii" (r) 6.45 Serial (r) 7.45 Serial: „Nu te-am uitat" (r) 9.15 Serial (r) 10.15 Serial: „Pecetea iubirii" (r) 11.45 Serial: „Muzica trădării" 13.00 Serial (r) 15.00 Serial: „Rămâi lângă mine" (r) 16.00 Serial (r) 17.00 Serial: „Pecetea iubirii" 18.00 Serial: „Nu te-am uitat" 19.00 Serial: „Prinde-l, dacă poți" 21.00 Serial: „Rămâi lângă mine" 22.00 Serial: „Dragoste în alb și negru" 23.00 Serial: „Fiicele doamnei Fazilet" 0.00-5.00 Reluări.

TVR 2

7.00 Generația Fit (r) 7.30 România... în bucate (r) 8.00 Ferma (r) 9.00 Serial: „Strop și balonaș" 10.00 Documentar 360º-GEO (r) 11.00 Câștigă România! (r) 12.00 Telejurnal 13.00 Cultura minorităților 13.35 Serial: „Iubirea unei doamne" 15.00 Documentar 360º-GEO 16.00 Serial: „Doctor Quinn" 17.00 Distracțiile lui Cazacu (r) 17.30 România... în bucate (r) 17.57 D'ale lu' Mitică 19.00 Telejurnal 20.10 Film: „Răzbunarea sicilianului" (coprod., 1972). Cu: Bud Spencer 22.00 Serial (r) 23.00 Câștigă România! (r) 0.10 Serial: „Păcatul și rușinea" 1.45-5.55 Reluări.

PRO CINEMA

6.15 La Măruță (r) 8.15 Film (r) 10.15 Serial: „La Bloc" (r) 12.30 Film: „Thunderstruck" (r) 14.30 Film: „Devil's Teardrop" (r) 16.30 Film: „Înger nervos " (SUA, 2017) 18.15 Serial: „La Bloc" 20.30 Film: „Planul divin" (SUA, 2018). Cu: Toni Braxton 22.15 Film: „Călătorie în lumea vikingilor" (SUA, 2014). Tori Spelling 0.30 Film (r) 2.15 Serial: „La servici" 3.45 Serial: „La Bloc" (r).

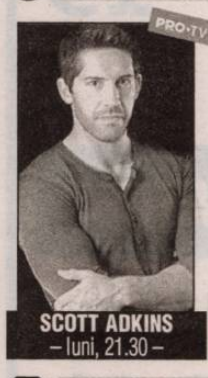

SCOTT ADKINS
– luni, 21.30 –

JENNIFER JONES
– marți, 22.10 –

PATRICK STEWART
– miercuri, 0.30 –

AGATHE DRONNE
– duminică, 22.10 –

JOHN CUSACK
– joi, 20.00 –

DENIZ BAYSAL
– luni-duminică, 23.00 –

RUSSELL CROWE
– vineri, 20.30 –

„MAGAZIN" nu răspunde de modificările efectuate ulterior de către posturile de televiziune

JOI – 2 septembrie

TVR 1

7.00 Telejurnal 8.00 Doc.: „Cronici mediteraneene" 9.10 Exclusiv în România (r) 10.00 Teleshopping 10.15 Istorii ascunse (r) 10.45 Serial: „Secretele de la palat" (r) 12.00 Teleshopping 12.30 Serial: „Dragul de Raymond" 14.00 Telejurnal 15.10 Akzente 17.00 România 9 18.00 Sănătate, România! (r) 18.15 Serial: „Secretele de la palat" 20.00 Telejurnal 21.00 Tema zilei 22.00 Dispăruți fără urmă (r) 23.00 Serial: „Godunov" 0.00 Telejurnal 0.50-6.00 Reluări.

PRO TV

6.00 Știrile PRO TV 10.30 Vorbește lumea 13.00 Știrile PRO TV 14.00 Lecții de viață 15.00 La Măruță 17.00 Știrile PRO TV 18.00 Ce spun românii 19.00 Știrile PRO TV 20.30 Serial: „Las Fierbinți" 21.45 Fotbal: Islanda – România 23.45 Rezumate 0.45 Știrile PRO TV 1.00 Film: „Bokya: Undisputed" (r) 2.30 I Like IT (r) 3.00 Vorbește lumea (r) 5.00 Ce spun românii (r).

Antena 1

6.00 Observator 8.00 'Neatza cu Răzvan și Dani 12.00 Observator 14.00 Mireasa 16.00 Observator 17.00 Acces direct 19.00 Observator 20.30 Serial: „Adela" 23.00 Observator 23.30 Celebrity Splash! Vedete la apă (r) 3.00 Observator (r) 3.30 În puii mei 4.00 Povești de familie.

PRIMA TV

7.00 Focus la prima oră 10.00 Serial: „Ringo" (r) 11.00 Serial (r) 12.00 Teleshopping LIVE 14.00 Focus 15.00 Serial: „Ringo" 16.00 Serial: „Sacrificii în numele iubirii" 18.00 Focus 18 19.30 Serial: „Trăsniții" (r) 20.00 Film: „Recuperarea" (SUA, 2014). Cu: John Cusack, Ryan Phillippe 22.00 Focus 22.30 Starea nației 23.30 Film: „Magia zăpezii" (SUA, 2005). Cu: Jennifer Esposito 1.30 Film: „Recuperarea" (r) 3.30 Serial (r) 4.30 Focus (r) 6.00 Starea nației (r).

PRO 2

5.45 Serial: „Pecetea iubirii" (r) 6.45 Serial (r) 7.45 Serial: „Nu te-am uitat" (r) 9.15 Serial (r) 10.15 Serial: „Pecetea iubirii" (r) 11.45 Serial: „Muzica trădării" 13.00 Serial (r) 15.00 Serial: „Rămâi lângă mine" (r) 16.00 Serial (r) 17.00 Serial: „Pecetea iubirii" 18.00 Serial: „Nu te-am uitat" 19.00 Serial: „Prinde-l, dacă poți" 21.00 Serial: „Rămâi lângă mine" 22.00 Serial: „Dragoste în alb și negru" 23.00 Serial: „Fiicele doamnei Fazilet" 0.00-5.00 Reluări.

TVR 2

7.00 Generația Fit (r) 7.30 România... în bucate (r) 8.00 Rețeaua de idoli (r) 9.00 Serial: „Strop și balonaș" 10.00 Documentar (r) 11.00 Câștigă România! (r) 12.00 Telejurnal 13.00 Cultura minorităților (r) 13.35 Serial: „Iubirea unei doamne" 15.00 Documentar 360º-GEO 16.00 Serial: „Doctor Quinn" 17.00 Distracțiile lui Cazacu (r) 17.30 România... în bucate (r) 17.57 D'ale lu' Mitică (r) 19.00 Telejurnal 20.10 Film: „Prietena imaginară" (SUA, 2012) 21.45 Veniți de gustați! 22.00-23.00 Reluări 0.10 Serial: „Păcatul și rușinea" 2.00-5.55 Reluări.

PRO CINEMA

5.45 La Măruță (r) 7.45 Film: „Angry Angel" (r) 9.30 Serial (r) 12.00 Film: „Devil's Teardrop" (r) 14.00 Film: „Roxanne" (coprod., 1987) 16.15 Film: „Invidie" (SUA, 2004). Cu: Ben Stiller 18.15 Serial: „La Bloc" 20.30 Film: „Nu da înapoi 3" (SUA, 2016). Cu: Michael Jai White 22.30 Film: „Sahara" (coprod., 2005). Cu: Matthew McConaughey 0.45 Film (r) 2.45 Serial: „La servici" 4.15 Serial (r).

VINERI – 3 septembrie

TVR 1

7.00 Telejurnal 8.00 Doc.: „Cronici mediteraneene" 9.10 Exclusiv în România (r) 10.00 Teleshopping 10.15 Izolați în România (r) 10.45 Serial: „Secretele de la palat" (r) 12.00 Teleshopping 12.30 Serial: „Dragul de Raymond" 14.00 Telejurnal 15.10 Opre Roma 16.00 EURO polis 17.00 Cooltura 18.00 Sănătate, România (r) 18.15 Serial: „Secretele de la palat" 20.00 Telejurnal 21.00 Film: „Regii blestemați" (partea a III-a) 23.10 Fotbal U21: România – Anglia 23.10 Film: „Sarea mărilor" (partea a II-a) 0.50-5.45 Reluări.

PRO TV

6.00 Știrile PRO TV 10.30 Vorbește lumea 13.00 Știrile PRO TV 14.00 Lecții de viață 15.00 La Măruță 17.00 Știrile PRO TV 18.00 Ce spun românii 19.00 Știrile PRO TV 20.30 Serial: „Las Fierbinți" 21.30 Film: „Peppermint: Gustul răzbunării" (SUA, 2018). Cu: Jennifer Garner 23.30 Film: „Deadpool" (coprod., 2016). Cu: Ryan Reynolds 1.45-4.00 Reluări.

Antena 1

6.00 Observator 9.00 Divertisment: 'Neatza cu Răzvan și Dani (best of) 12.00 Observator 14.00 Povești de familie 16.00 Observator 17.00 Acces direct cu Mirela Vaida 19.00 Observator 20.30 Film: „Spioana" (SUA, 2015 23.00 Celebrity Splash! Vedete la apă 2.00 Film: „Jurnalul unui puști: Călătoria" (SUA, 2017) 4.00 Povești de familie.

PRIMA TV

7.00 Focus la prima oră 10.00 Serial: „Ringo" (r) 11.00 Serial (r) 12.00 Teleshopping LIVE 14.00 Focus 15.00 Serial: „Ringo" 16.00 Mama mea gătește mai bine 18.00 Focus 18 19.30 Flash Monden 20.00 Film: „Cu mâinile curate" (România, 1972) 22.30 Film: „Senatorul melcilor" (România, 1995) 0.30 Film: „Magia zăpezii" (SUA, 1994) 2.30 Film: „Senatorul melcilor" (r) 4.30 Focus (r) 6.00 Serial: „Ringo" (r).

PRO 2

5.45 Serial: „Pecetea iubirii" (r) 6.45 Serial (r) 7.45 Serial: „Nu te-am uitat" (r) 9.15 Serial (r) 10.15 Serial: „Pecetea iubirii" (r) 11.45 Serial: „Muzica trădării" 13.00 Serial (r) 15.00 Serial: „Rămâi lângă mine" (r) 16.00 Serial: „Fiicele doamnei Fazilet" (r) 17.00 Serial: „Pecetea iubirii" 18.00 Serial: „Nu te-am uitat" 19.00 Serial: „Prinde-l, dacă poți" 21.00 Serial: „Rămâi lângă mine" 22.00 Serial: „Dragoste în alb și negru" 23.00 Serial: „Fiicele doamnei Fazilet" 0.00-5.00 Reluări.

TVR 2

7.00 Generația Fit (r) 7.30 România... în bucate (r) 8.00 Destine ca-n filme (r) 9.00 Serial: „Strop și balonaș" 10.00 Documentar 360º-GEO (r) 11.00 Câștigă România! (r) 12.00 Telejurnal 13.00 Cultura minorităților (r) 13.35 Serial: „Iubirea unei doamne" 15.00 Documentar 360º-GEO 16.00 Serial: „Doctor Quinn" 17.00 #generații (r) 17.59 Memorialul Durerii (r) 19.00 Telejurnal 20.00-6.00 Reluări.

PRO CINEMA

5.15 La Măruță (r) 7.15 Film: „Envy" (r) 10.15 Serial: „La Bloc" (r) 11.45 Film: „Roxanne" (r) 14.00 Film: „Joe & Max – Joe și Max" (SUA, 2002) 16.15 Film: „Marea aventură lego" (coprod., 2014). Cu: Will Arnett 18.15 Serial: „La Bloc" 20.30 Film: „Poveste de iarnă" (SUA, 2014). Cu: Russell Crowe, Jennifer Connelly 22.45 Film: „Funeralii fericite" (România, 2013). Cu: Horațiu Mălăele 0.45 Film: „Winter's Tale" (r) 3.00 Serial: „La servici" 4.30 Serial: „La Bloc" (r).

SÂMBĂTĂ – 4 septembrie

TVR 1

7.00 Tezaur folcloric (r) 8.00 Serial: „Pistruiatul" 9.00 1, 2, 3 și află tot ce vrei! (r) 9.35 Eu pot! 10.35 Vreau să fiu sănătos! 11.30 #Creativ (r) 12.00 Rugby: Superliga 14.00 Telejurnal 14.30 Ora Regelui (r) 15.30 Film: „Milionarul secret" (Canada, 2018) 17.00 Festivalul Cântecele munților (r) 18.50 Teleenciclopedia 20.00 Telejurnal 21.10 Film: „Săgeata căpitanului Ion" (România, 1972) 23.00 Gala Festivalului Internațional de Teatru de la Sibiu 1.00 Doc.: „Legende și mistere" 2.00-5.05 Reluări.

PRO TV

6.00 Lecții de viață (r) 7.00 Știrile PRO TV 10.00 Film: „Gemenii" (SUA, 1988) 12.15 Film: „Lupta cu valurile" (SUA, 2011) 14.30 Film: „Mai e mult până ajungem?" (coprod., 2005) 16.30 Film: „Miss Agent Secret" (SUA, 2000). Cu: Sandra Bullock 19.00 Știrile PRO TV 20.00 Film: „Prințul Persiei: Nisipurile timpului" (SUA, 2010). Cu: Jake Gyllenhaal 22.15 Film: „Nerve: Adevăr sau provocare" (SUA, 2016) 0.15-4.15 Reluări.

Antena 1

6.00 Observator 10.00 Alpha Kids 10.30 Serial: „Adela" (r) 13.00 Observator 13.45 Mireasa 16.15 Film: „Doamna Doubtfire, tăticul nostru trăsnit" (SUA, 1993) 19.00 Observator 20.00 Celebrity Splash: Vedete la apă 23.00 Film: „Apasă pedala!" (SUA, 2017) 1.00 Film: „Absolut tot" (SUA, 2017) 3.00 În puii mei 3.30 Film (r).

PRIMA TV

7.00 Flash monden 7.30 Teleshopping LIVE 9.00 Starea nației – best of 11.00 Sănătate cu stil 11.30 Film: „Detectivul bucătar: mănâncă, bea și mori" (SUA, 2017). Cu: Dylan Neal 13.30 Film: „Ciocolată cu alune" (România, 1979) 15.30 Supernanny 17.00 Destinația anului – finala 18.00 Focus 18 19.30 Flash Monden 20.00 Film: „15 minute" (SUA, 2001). Cu: Robert de Niro 22.30 Film: „Don Camillo" (SUA, 1984). Cu: Terence Hill 1.00-6.30 Reluări.

PRO 2

5.45 Serial: „Pecetea iubirii" (r) 6.45 Serial (r) 7.45 Serial: „Nu te-am uitat" (r) 9.15 Serial (r) 10.15 Serial: „Pecetea iubirii" (r) 11.45 Serial: „Muzica trădării" 13.00 Serial (r) 15.00 Serial: „Rămâi lângă mine" (r) 16.00 Serial (r) 17.00 Serial: „Pecetea iubirii" 18.00 Serial: „Nu te-am uitat" 19.00 Serial: „Prinde-l, dacă poți" 21.00 Serial: „Rămâi lângă mine" 22.00 Serial: „Dragoste în alb și negru" 23.00 Serial: „Fiicele doamnei Fazilet" 0.00-5.00 Reluări.

TVR 2

7.00 Teleshopping 7.30 România... în bucate (r) 8.00 Generația Fit 8.30 MotorVlog (r) 9.00 Zile cu stil (r) 9.30 Euromaxx 10.00 Mic dejun cu un campion (r) 11.00 D'ale lu' Mitică (r) 12.00 D'ale lu' Mitică (r) 12.30 Cap compas (r) 13.00 Gala umorului (r) 15.00 Femei de 10, bărbați de 10 (r) 17.00 Frați de viță (r) 17.30 MotorVlog (r) 18.00 Distracțiile lui Cazacu (r) 18.30 Festivalul Internațional de Circ de la Monte Carlo 19.00 Telejurnal 20.10 Film: „Săgeata neagră" (partea a IV-a) 22.10 Serial: „Viața visată" 23.10-6.00 Reluări.

PRO CINEMA

6.15 Ce spun românii (r) 8.15 Film (r) 10.15 Serial: „La Bloc" (r) 12.30 Film: „Envy" (r) 14.30 Film: „Fata de la cabană" (SUA, 2011) 16.30 Film: „Misterele Darrow" (SUA. 2017) 18.15 Serial: „La Bloc" 20.30 Film: „Judecătorul" (SUA, 2014). Cu: Vera Farmiga, Robert Downey Jr. 23.15 Film: „Proiectul X" (SUA, 2012). Cu: Thomas Mann 1.00 Film: „The Judge" (r) 3.45 Serial: „La servici".

DUMINICĂ – 5 septembrie

TVR 1

7.00 Universul credinței (r) 9.00 M.A.I. aproape de tine 9.30 Pro Patria 10.00 În grădina Dianei 10.35 Viața satului 13.00 Tezaur folcloric 14.00 Telejurnal 14.30 Politică și delicatețuri cu Mircea Dinescu (r) 15.30 Adevăruri despre trecut (r) 16.00 Ai luat plasă! 17.00 Exclusiv în România (r) 18.00 Dosar Romania (r) 19.00 Breaking Fake News (r) 20.00 Telejurnal 21.10 Festivalul Cântecele munților 23.00 Garantat 100% (r) 0.10 Teatru: „Cerere în căsătorie" de A.P. Cehov 1.25-6.05 Reluări.

PRO TV

6.00 Lecții de viață (r) 7.00 Știrile PRO TV 10.00 Film: „Un prieten deosebit" (SUA, 1994) 12.15 Film: „Are We There Yet?" (r) 14.15 Film (r) 16.45 Film: „Pup-o, mă!" (România, 2018). Cu: Constantin Cotimanis 19.00 Știrile PRO TV 20.00 Film: „Ora de vârf 3" (coprod., 2007). Cu: Chris Tucker, Jackie Chan 21.45 Fotbal: România – Liechtenstein 0.45-5.00 Reluări.

Antena 1

6.00 Observator 10.00 Neatza de weekend 13.00 Observator 14.00 Cooking Show: Hello Chef 15.00 Magazin: Medicool 16.00 Film: „Omul cu masca de fier" (SUA, 1998) 19.00 Observator 20.00 Celebrity Splash: Vedete la apă 23.00 Film: „X-Men: Viitorul este trecut" (SUA, 2014) 1.00 Film: „Apasă pedala!" (r) 3.30 Film: „Doamna Doubtfire, tăticul nostru trăsnit" (r).

PRIMA TV

7.00 Flash monden (r) 7.30 Teleshopping live 9.00 Focus la prima oră – SPECIAL 11.00 Destinația anului (r) 12.00 Ora de Profit.ro 13.00 În bucătăie cu Horia Vîrlan 14.00 Poezie și delicatețuri 16.00 Film: „Cu mâinile curate" (r) 18.00 Focus 18 19.30 Flash monden 20.00 Schimb de mame 22.00 Supernanny 23.30 Poezie și delicatețuri (r) 1.30 Film: „Don Camillo" (r) 4.00 Flash monden (r) 4.30 Focus (r) 6.00 Ora de Profit.ro (r).

PRO 2

5.45 Serial: „Pecetea iubirii" (r) 6.45 Serial (r) 7.45 Serial: „Nu te-am uitat" (r) 9.15 Serial (r) 10.15 Serial: „Pecetea iubirii" (r) 11.45 Serial: „Muzica trădării" 13.00 Serial (r) 15.00 Serial: „Rămâi lângă mine" (r) 16.00 Serial: „Fiicele doamnei Fazilet" (r) 17.00 Serial: „Pecetea iubirii" 18.00 Serial: „Nu te-am uitat" 19.00 Serial: „Prinde-l, dacă poți" 21.00 Serial: „Rămâi lângă mine" 22.00 Serial: „Dragoste în alb și negru" 23.00 Serial: „Fiicele doamnei Fazilet" 0.00-5.00 Reluări.

TVR 2

7.00 Teleshopping 7.30 România... în bucate (r) 8.00 Repere sacre 9.00 Ferma 10.00 Pescar hoinar (r) 10.30 Natură și aventură (r) 11.00 Destine ca-n filme (r) 12.00 Frați de viță (r) 12.30 Sănătate cu de toate (r) 13.10 Film: „Haiducii" (România, 1966) 15.00 Drag de România mea! (r) 17.00 D'ale lu' Mitică (r) 18.00 Festivalul Internațional de Circ de la Monte Carlo 19.00 Telejurnal 19.35 E vremea ta! 20.10 Film: „Răpirea fecioarelor" (România, 1968) 22.10 Film: „Cowboy" (coprod., 2015). Cu: Agathe Dronne 0.10-5.55 Reluări.

PRO CINEMA

5.15 Ce spun românii (r) 7.15 Film (r) 9.00 Serial: „La Bloc" (r) 11.15 Film: „Lego Movie" (r) 13.15 Film: „The Walk: Sfidează limitele" (SUA, 2015) 15.45 Film: „Crimă la conac" (SUA, 2017) 18.00 Serial: „La Bloc" 20.30 Film: „Grudge Match: Fețe pariurile" (SUA, 2013). Cu: Jim Lampley 22.45 Film: „Răpite în Cleveland" (SUA, 2015). Cu: Taryn Manning, Raymond Cruz 0.30 Film: „Grudge Match" (r) 2.45 Serial: „La servici" 4.15 Serial: „La Bloc" (r).

PRETEXTE

Integramă de **M. ALBU**

MĂCELĂRI ASOCIAȚI LA O ACȚIUNE		ÎNCHEIE O ENUMERARE ARC TEHNIC		DECORURI LA TEATRU ENERVANTĂ		PIATRĂ DE INEL PANTALONI ȚĂRĂNEȘTI		A ÎMBINA ÎNALTĂ MĂIESTRIE		UN FEL DE A DA ȘPAGA PRĂJITURI CU FRUCTE
BIROU DE REDACȚIE OM FRICOS						T				
		OM DE TALIE MARE EXTRAGERE SIMPLĂ				A			ÎN TURN! PURTAT DE PREOȚI PESTE ȘTIHAR	
AFIȘ CU CELEBRITĂȚI APROXIMATIV						R	CAPABILI PIELEA FEȚEI			
C				ÎN SITĂ! MASĂ DE VÂNZARE ÎN PIAȚĂ		I		NECESAR RESPIRAȚIEI AȘEZARE RURALĂ		
A	NĂTĂRĂU, NEGHIOB SCORȚOȘI, FIBROȘI				ORIENT REACȚIE AMUZANTĂ LA O GLUMĂ					A LUCRA DUPĂ UN MODEL
M	A	SUSPENDĂRI, ANINĂRI ARBUST CU VEVERIȚE								TRAS CU ASPIRATORUL
ÎN CAMARA! LIMBA VORBITĂ ÎN HANAT ROTIȚE							TONT APEL LA TELEFON			
				ÎN ACEST FEL DIN LUME!			A	AȚĂ DINTR-UN SINGLE!	F	I R
UNEALTĂ DE ELECTRICIAN SALĂ DE FILME	S	U	R	J	B	E	L	N	I	T A
C	I	N	E	M	A	T	O	G	R	A F

Umor

☺ *– Mi-e groază de tren!*
– De ce?
– Mi-a fugit nevasta cu un mecanic de locomotivă și, când aud șuieratul ăla, am impresia că mi-o aduce înapoi!

☺ *Un betiv vine acasă pe la 2 noaptea:*
– Unde ai stat atâta, nenorocitule, doar crâșma s-a închis la 11?
– Păi, după închidere, am plecat acasă!
– 3 ore pentru două străduțe scurte!?
– Scurte, scurte, dar lateee...

☺ *Când unui bătrân indian i-au fost explicate avantajele trecerii la ora de vară, acesta a răspuns:*
– Doar Omul-Alb poate să creadă că dacă taie un capăt din pătură ca să și-l coasă la celălalt, va avea pătura mai lungă.

☺ *Intri la baie cu telefonul, stai o jumătate de oră.*
Intri la baie fără telefon, stai 2 minute.
Concluzia: telefonul constipă!

☺ *La prima întâlnire, o femeie trebuie dusă la film, ca să vezi dacă poate să tacă 2 ore.*

☺ *– Iubitule, cu cine vorbeai la telefon?*
– Offf... M-ai prins, iubito, recunosc, am o amantă!
– Auzi, tu pe mine să nu mă minți! Ți-ai comandat iar pizza, grăsane!

SUDOKU

jocul săptămânii: 34

		6		8		4		3
				3				
		3	5		6	1		
6		4			8			7
	7	9	3					1
	3		1	6	7		4	
	4	2		9	5			
	6	5	7	1	3	2	9	
1	9	7	6	2	4	5	3	

Soluția în numărul viitor

Soluția «SUDOKU» – jocului săptămânii 33

8	6	3	4	7	1	5	2	9
2	9	1	8	3	5	6	4	7
7	4	5	2	9	6	1	3	8
3	1	7	9	5	2	8	6	4
5	2	4	7	6	8	3	9	1
9	8	6	1	4	3	2	7	5
1	7	2	3	8	9	4	5	6
4	5	8	6	2	7	9	1	3
6	3	9	5	1	4	7	8	2

Soluția integramei „PRETEXTE"

Orizontal: R - C - H - G - J - Z - CALIFICATIVE - CURATORII - MINIM - RIT - ET - TAPIRI - IATA - CAR - LIED - MIT - A - AVID - ION - E - LZ - IA - AGRIS - OPERAT - ISCA - ADUS - FOR - TUR - IMPRESARIAT - LINISTITOARE.

Muze

Verificați-vă cunoștințele!

1. Ce se înțelege, de obicei, prin muză?
2. Care erau părinții celor nouă muze din mitologia greacă?
3. Cum se numea muntele în care își aveau reședința zeul Apollo și cele nouă muze?
4. Cum a apărut calul înaripat Pegas, dăruit lui Belerofon și devenit mai târziu slujitor al muzelor, simbol al inspirației poetice?
5. Ce poet român (1886-1937) a scris poezia „Muzei mele"?
6. Care dintre cele nouă muze din mitologia greacă era considerată personificarea muzicii?
7. Ce pictor francez (1844-1910) a realizat tabloul „Muza și poetul: Apollinaire și Marie Laurencin"?

Răspunsurile la întrebările din numărul trecut

1) Cele 50 de fiice ale zeului marin Nereus și ale soției sale, Doris se numeau Nereide. 2) Cornelia, fiica lui Scipio Africanul, a rămas cunoscută în istorie sub numele de „Mama fraților Gracchi" sau „Mama Gracchilor". 3) Regina Angliei și Irlandei, Elisabeta I Tudor, era fiica regelui Henry al VIII-lea și a Annei Boleyn. 4) Muzica operei „Fiica regimentului" aparține lui Gaetano Donizetti. 5) Romanul „Fiica risipitoare" a fost scris de Jeffreu Archer. 6) Portretul fiicei lui Luther poartă semnătura lui Lucas Cranach cel Bătrân. 7) Filmul american „Fiicele doctorului March" a fost realizat în regia Gretei Gerwig.

Poșta cititorilor

Pentru întrebările cu tema „Daruri" am primit câte 7 răspunsuri corecte de la următorii cititori: *Elena Ispas,* Piatra Neamț; *Mioara Popa,* Iași; *Monica Vlad,* Timișoara; *Corina Simion,* Sibiu; *Loredana Voicu,* Cluj-Napoca; *Margareta Stoicovici,* Brașov; *Mihaela Popovici,* Buzău; *Georgeta Ioan* și *Luminița Popescu,* București; *Ing. Ion Ciocșan,* Pucioasa; *Ing. Radu Fetcu,* Suceava; *Gheorghe Enache,* Galați; *Ing. Mihai Călcăianu* și *Ing. Ion Cozma,* Adjud; *Ing. Silviu Iagada,* Turnu Măgurele; *Prof. Aurel Mincic,* Beiuș-Bihor; *Prof. Marin Ștefan,* Șimleul Silvaniei; *Ing. Mihai Waspusch* și *Prof. Mihai Piscureanu,* București.

✉ Așteptăm scrisorile dumneavoastră. *(Irina Stoica)*

PERSPICACITATE

Încercați să rezolvați labirintul.

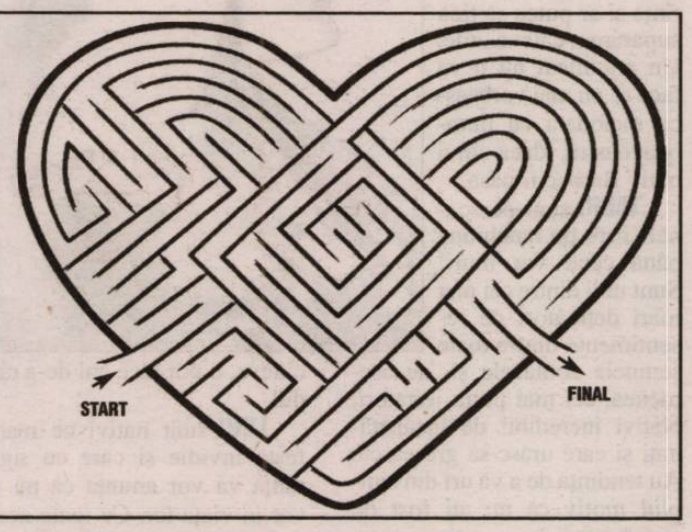

Grădina de lângă casă

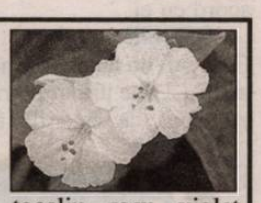

Floarea de la ora 4
(Mirabilis jalapa)

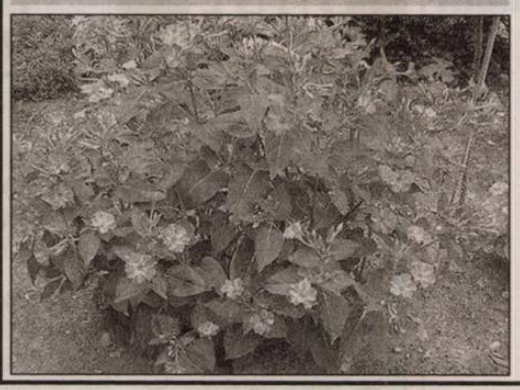

◆ Este o plantă erbacee perenă, originară din America de Sud, cunoscută și sub denumirea de Barba Împăratului sau Prințesa din Peru. Are tulpinile ramificate și poate ajunge la înălțimi între 60 cm și 1 metru.

◆ Floarea de la ora 4 este decorativă prin flori și se cultivă în grădini, ghivece sau jardiniere. Frunzele sunt ovale, cu vârful ascuțit, de culoare verde. Înflorește din iunie până în octombrie.

◆ Florile apar grupate în vârful tulpinilor (3-5 flori) și au formă de trompetă. Florile sunt colorate într-o singură culoare: alb, roz, galben, portocaliu, roșu, violet sau bicolore. După ce se trec, apare fructul sub formă de capsulă conținând o singură sămânță. Florile de Barba Împăratului se deschid după-amiaza și se închid dimineața.

◆ Pentru o creștere și înflorire abundentă se rcomandă amplasarea în spații luminoase, însorite sau semiumbrite.

◆ Fertilizarea se face de două ori pe lună în perioada de creștere și înflorire, cu îngrășăminte lichide specifice.

◆ Se udă la intervale regulate și cu cantități moderate de apă, astfel încât substratul să fie reavăn.

◆ Înmulțirea se face prin semințe, care se seamănă primăvara.

Pagină realizată de **IONEL COJOCARU**

Cât de uşor iartă fiecare semn zodiacal

Se spune că pentru a ierta sau a uita este necesar să treci peste trecut. Motivul din spatele acestei probleme este că avem nevoie de mult curaj pentru a ierta pe cineva care poate ne-a rănit enorm. A face acest lucru ne poate aduce emoţii negative puternice şi ne face să suferim. Iată că astrologii ne invită şi de această dată să descoperim cât de uşor iartă fiecare semn zodiacal.

BERBEC: este normal ca aceşti nativi să ţină supărare împotriva celor care îi supără cu adevărat, dar asta nu pentru o perioadă foarte lungă de timp. Se enervează cu uşurinţă şi ar putea să ţină supărarea câteva zile. Un argument nu îl va face să nu mai vorbească niciodată cu dumneavoastră, dacă unui nativ Berbec îi pasă.

TAUR: sunt persoanele care ţin ranchiuna până când vor muri! Sunt unii dintre cei mai mari deţinători de resentimente dintre toate semnele zodiacale şi, de asemenea, cei mai puţin iertători. Nativi incredibil de încăpăţânaţi şi care urăsc să greşească. Au tendinţa de a vă urî din simplul motiv că nu aţi fost de acord cu ei.

GEMENI: vorbind sincer, Gemenii nu au atenţia necesară pentru a ţine ura împotriva cuiva, ceea ce este de fapt un lucru bun. Când ceva îi deranjează, vor părăsi acel loc mai degrabă, decât să ţină ranchiună. Nu se vor încărca cu resentimente, ci se vor exprima zgomotos, eliminând tot ce îi deranjează.

RAC: nativii acestui semn zodiacal sunt unii dintre cei mai emoţionali. Sunt obişnuiţi să reacţioneze în funcţie de modul în care simt, mai degrabă decât să încerce să fie logici. Atunci când se supără pe cineva, o pot face ani de-a rândul.

LEU: sunt nativi ce manifestă invidie şi care cu siguranţă vă vor anunţa că nu vă vor în viaţa lor. Cu toate acestea, dacă îi răniţi foarte rău, vor reacţiona ca atare şi vă vor elimina din preajma lor.

FECIOARĂ: sunt persoanele care pot ţine ranchiună luni întregi, dar numai dacă consideră că este necesar. Vor încerca întotdeauna să rezolve într-un fel sau altul situaţia, dar dacă acest lucru nu este posibil, vor întrerupe orice relaţie cu persoana în cauză. Pot trece relativ uşor peste situaţia respectivă, însă doar dacă cealaltă persoană îşi cere scuze.

BALANŢĂ: urăsc să ţină rachiună pe cineva, mai ales că toate se învârt în jurul dragostei şi a fericirii. Vor face tot ce pot să îşi păstreze prieteniile cât mai intacte şi, oricât de rea ar fi situaţia, vor încerca să vă dea suficiente argumente pentru a reglementa problema.

SCORPION: sunt persoanele care au tendinţa de a ţine resentimentele pentru totdeauna. Deşi s-ar putea să vă pară că nu sunt rezonabili, aceştia de fapt îşi protejează inima de orice rău. Iubesc cu înverşunare, dar la o ceartă urâtă, răspunsul lor va fi să vă îndepărteze.

SĂGETĂTOR: nu sunt cunoscuţi ca răzbunători sau ca persoane care ţin ura foarte mult. Îşi vor dori doar să se distanţeze de dumneavoastră şi să îşi vadă în continuare de viaţă. Dacă nu le răniţi prea tare sentimentele, Săgetătorii vor ţine ranchiună doar câteva zile înainte de a uita de răul făcut.

CAPRICORN: sunt genul de nativi care nu au timp pentru oameni negativi. Pot ţine ranchiună pentru totdeauna, deoarece nu iartă şi nu uită niciodată. Vă vor face să simţiţi că nu puteţi scăpa de supărarea lor sau de rănirea sentimentelor lor.

VĂRSĂTOR: aceşti nativi urăsc să ţină ranchiună. Pot ţine supărarea chiar şi pentru un an doar dacă sunt răniţi foarte grav. Cu toate acestea, vor încerca să se împace din nou atunci când simt că s-au eliberat de ură.

PEŞTI: ranchiuna va ţine pentru nativii Peşti până când pot rezolva singuri situaţia respectivă. Peştii urăsc să-şi rănească sentimentele. În anumite situaţii vă vor urî cel mult câteva luni înainte de a reveni şi a face să funcţioneze lucrurile din nou.

Pagină realizată de
CASANDRA

ÎN NUMĂRUL VIITOR

■ Stephen Hawking, teorii despre Univers ■ Saltîkova – contesa sângeroasă ■ Comentarii în urma raportului OZN ■ Milionarii americani care l-au ajutat pe Hitler ■ Psyche 16 – „cel mai scump" asteroid din Sistemul Solar ■ Artrita şi artroza sunt în ascensiune ■ Salma Hayek – vampa latino de la Hollywood

HOROSCOP

30 august – 5 septembrie 2021

BERBEC 21.03-20.04

Este vremea prielnică să vă faceţi planuri, mai ales că vă bucuraţi de o popularitate sporită atât printre prieteni, cât şi în grupuri sau organizaţii. Cei mai buni amici sunt alături de dumneavoastră şi vă vor sprijini.

TAUR 21.04-21.05

Aveţi o reputaţie uimitoare datorată unui fel de recunoaştere publică sau a unei întâmplări minunate. Vă veţi descurca foarte bine, indiferent ce veţi face. Singurul dezavantaj este că succesul dumneavoastră ar putea fi o ameninţare pentru alţii.

GEMENI 22.05-21.06

Urmează o perioadă prielnică pentru dumneavoastră şi vă veţi spori sănătatea, iar asta vă va oferi un sentiment de bunăstare. Finanţele sunt la cote înalte dar veţi cheltui destul de mult. Totuşi, uitaţi-vă bine la notele de plată.

RAC 22.06-21.07

Veţi profita de o proprietate comună, de bunurile partenerului dumneavoastră sau ale altcuiva. Aţi putea primi o moştenire sau partenerul ar putea beneficia de o mărire de salariu sau un bonus consistent. Succes!

LEU 22.07-22.08

Dacă vă apar în cale oportunităţi, nu le rataţi! Este vremea ideală pentru a beneficia de bunuri, bani sau de prestigiul social. Cu siguranţă veţi profita de întâlniri individuale cu alţii, motiv pentru care v-aţi putea gândi serios la căsătorie.

FECIOARĂ 23.08-22.09

Veţi fi fericiţi să ştiţi că pentru restul anului aveţi multe oportunităţi de a vă îmbunătăţi situaţia la locul de muncă. Este posibil să obţineţi o promovare sau chiar un loc de muncă mai bun. Astrele vă sunt alături!

BALANŢĂ 23.09-22.10

Vă simţiţi relaxaţi şi fericiţi, dar trebuie să fiţi atenţi la kilogramele în plus, deoarece aveţi tendinţa să vă răsfăţaţi în exces cu tot felul de bunătăţi. Veţi pune în aplicare câteva proiecte importante pentru redecorarea locuinţei. Succes!

SCORPION 23.10-21.11

Vă veţi ocupa în aceste zile de redecorări, renovări, reparaţii sau îmbunătăţiri ale locuinţei. Alţi nativi vor schimba reşedinţa şi se vor muta într-o locuinţă mai mare, ceva care se potriveşte mai bine nevoilor lor. Orice veţi face, vă va aduce beneficii.

SĂGETĂTOR 22.11-21.12

Optimismul este un factor de supravieţuire pentru dumneavoastră. Ritmul zilelor se va accentua şi veţi renunţa la vechile tipare de gândire. Planurile legate de viitor vor fi mai mari, deoarece veţi realiza că limitările erau de fapt autoimpuse.

CAPRICORN 22.12-19.01

Finanţele vor fi la cote înalte şi mulţi dintre dumneavoastră vor deveni mai bogaţi prin câştiguri sau active sporite. Pentru cei care preţuiesc lumea spirituală sau cea interioară, veţi descoperi că aceasta este dimensiunea care va fi îmbogăţită.

VĂRSĂTOR 20.01-18.02

În aceste zile veţi începe un ciclu de creştere şi dezvoltare care va dura 12 ani. Va fi un moment de învăţare şi de câştigarea unor noi experienţe. Sunteţi norocoşi şi veţi atrage oameni şi resurse spre dumneavoastră.

PEŞTI 19.02-20.03

Simţiţi că vă potriviţi şi că sunteţi în pas cu lumea şi asta vă dă un aer liniştitor. Veţi simţi o compasiune mai mare pentru cei care sunt mai puţin norocoşi. S-ar putea să acţionaţi ca un profesor spiritual pentru alţii.

Nativul săptămânii: **DUDU GEORGESCU** (01.09.1950)

Este un fotbalist român, retras din viaţa sportivă. Acest nativ al zodiei Fecioară a câştigat 4 campionate, o Cupă şi a fost de patru ori consecutiv golgheter al României. A disputat 370 de meciuri în Divizia A şi a marcat 252 de goluri, record neegalat până în prezent. El păstrează şi acum titlul de cel mai bun marcator din istoria Diviziei A. A câştigat „Gheata de Aur" de două ori (1975 – 33 goluri, 1977 – 47 goluri).

TELEFONUL CITITORULUI
Pentru a afla direct de la cititorii noştri opiniile legate de conţinutul revistei, apelaţi numărul de telefon: 0213178965

Preţ abonament

PERIOADA	VALOAREA
❑ 1 LUNĂ	9,00 LEI
❑ 2 LUNI	18,00 LEI
❑ 3 LUNI	27,00 LEI
❑ 4 LUNI	36,00 LEI
❑ 5 LUNI	45,00 LEI
❑ 6 LUNI	54,00 LEI

Abonamente 2021

Abonaţi-vă la revista Magazin direct la redacţie!

Abonamente 2021

● Modalităţile de abonare sunt următoarele:

❶ Achitarea printr-un mandat poştal (pe adresa: Ionescu Simion – la Casa Editorială Magazin, Piaţa Presei Libere nr. 1, corp C3, etaj 1, cam. 49-52, sector 1, Bucureşti, cod 013701), a contravalorii abonamentului solicitat.

❷ Plata în următoarele conturi bancare, pentru client: Casa Editorială „Magazin" S.R.L. (CUI: RO 1571838):
– RO74 BACX 0000 0030 0016 0000 Unicredit
– RO24 RNCB 0072 0496 8985 0001 B.C.R.

Preţurile abonamentelor sunt cele din talonul alăturat, la care se adaugă taxa poştală de expediere sau comisionul bancar.

În cazul în care nu specificaţi data de începere a abonamentului, acesta va fi expediat de la data încasării mandatului poştal.

Termenul de primire a abonamentului este 1-5 zile lucrătoare de la data expedierii, conform termenelor Poştei Române (cel târziu în ziua de marţi a săptămânii următoare celei de apariţie).

Pentru informaţii suplimentare vă rugăm să sunaţi la telefon 021.317.89.65 sau 0722.625.622.

➲ Cititorii din străinătate pot contracta abonamente, achitând contravaloarea abonamentului dorit:
– 3 luni: 38 euro sau 45 $,
– 6 luni: 75 euro sau 90 $,
sume virate în conturile societăţii, enumerate alăturat.

MANDAT POŞTAL

DESTINATAR
Nume: IONESCU SIMION – la
Prenume: C.E. «MAGAZIN» S.R.L.
Str.: Piata Presei Libere Nr.: 1
Bloc ... Scara ... Etaj 1 Ap. ...
Cod: 013701 Localitatea: Bucureşti
Jud./Sect.: 1 Tel. ...
C.N.P. ...
Expeditor ...
Localitatea ...
Suma în cifre (LEI)
Suma în litere (LEI)
RAMBURS C.P. NR. ...

TELEFON RECLAMAŢII ABONAMENTE 0722625622

SERIE NOUĂ - 1564 • ANUL LXIV • 2 SEPTEMBRIE 2021 • 16 PAGINI • 3 LEI Nr. 35 (3314)

magazin

www.magazin.ro

E-mail: redactia.revistamagazin@yahoo.com • redactia.revistamagazin@gmail.com
WhatsApp: 0722.625.622

SĂPTĂMÂNAL CULTURAL - ŞTIINŢIFIC INDEPENDENT

Femina club
Lecţii de nutriţie
Soluţii pentru metabolismul leneş
Dosarele frumuseţii
Tunsori tinereşti

«Când eşti mort, nu ştii că eşti mort. E greu doar pentru ceilalţi. La fel şi când eşti prost.»
Platon

Stephen Hawking,

TEORII DESPRE UNIVERS

DESPRE TEORIA LEGATĂ DE EXISTENŢA GĂURILOR NEGRE DIN UNIVERS am scris în numărul precedent. Ne vom opri, în continuare, asupra altor teorii dintre cele mai interesante.

Hawking este considerat unul dintre cei mai mari fizicieni teoretici ai epocii moderne, cu o carieră de cinci decenii în ştiinţă. Începând cu teza sa de doctorat în 1966, articolele şi cărţile sale inovatoare au apărut fără oprire până la lucrarea sa finală din 2018, încheiată cu doar câteva zile înainte de moartea sa, la vârsta de 76 de ani.

Unele dintre teoriile lui Hawking au fost acceptate în curentul central ştiinţific, cu argumente justificative, de la cele asupra găurilor negre până la explicaţia pentru începuturile Universului. Altele rămân încă în suspensie.

Big Bang se impune

Când şi-a scris teza de doctorat, Hawking se afla în miezul unei dezbateri aprinse între două teorii cosmologice rivale: Big Bang şi Starea constantă.

Ambele teorii au acceptat faptul că Universul se extinde, dar în prima se extinde dintr-o stare ultra-compactă, super-densă într-un moment finit din trecut, în timp ce a doua presupune că Universul se extinde pentru totdeauna, cu crearea constantă de materie nouă, pentru a menţine o densitate constantă.

În teza sa, Hawking a arătat că teoria Stării constante este matematic auto-contradictorie. El a susţinut în schimb că Universul a început ca un punct infinit de mic, infinit de dens numit *singularitate*. Astăzi, descrierea lui Hawking este aproape universal acceptată în rândul oamenilor de ştiinţă.

Şi teoria sa despre găurile negre care există în Univers şi teoria despre radiaţia Hawking sunt acceptate de comunitatea ştiinţifică, mai puţin de fizicianul indian Abas Mitra care a demonstrat că găurile negre nu există, fiind vorba de un fel de cvasi-găuri negre, şi nici radiaţia Hawking, cum scriam în numărul de săptămâna trecută. Idee care a părut ca o blasfemie la adresa lui Hawking, dar pe care Hawking a prezentat-o în 2014 ca pe o revizuire de ultim moment a teoriei sale, fără să amintească despre teza lui Mitra.

Hawking a emis şi o teorie a găurilor negre primordiale, despre care credea că „ar putea constitui misterioasa materie întunecată” existentă în Univers. Cu toate acestea, aşa cum precizează *LiveScience*, dovezile observaţionale actuale indică faptul că acest lucru este puţin probabil.

Oricum ar fi, în prezent nu avem instrumente de observaţie pentru a detecta găurile negre primordiale sau pentru a spune dacă acestea alcătuiesc sau nu materia întunecată. Şi să nu uităm observaţia filozofului britanic Karl Popper care în lucrarea *Critica metodei ştiinţifice* definea o teorie ca fiind ştiinţifică numai în măsura în care ea este verificabilă experimental. Azi, această idee este trecută cu vederea, apropiind teoria ştiinţifică mai mult de literatura SF.

Un poem numit Multivers

Unul dintre subiectele de care Hawking s-a ataşat spre sfârşitul vieţii sale a fost teoria multiversului, cu alte cuvinte, ideea că Universul nostru, cu începutul său în Big Bang, este doar unul dintr-un număr infinit de alte universuri coexistente.

Hawking nu a fost mulţumit de sugestia făcută de unii oameni de ştiinţă că orice situaţie ridicolă pe care ţi-o poţi imagina trebuie să se întâmple chiar acum, undeva în acel ansamblu infinit. Aşa că, în ultima sa lucrare din 2018, publicată în *Journal of High Energy Physics (JHEP)*, Hawking a căutat, după propriile sale cuvinte, să „încerce să îmblânzească multiversul”.

El a propus un nou cadru matematic în care, deşi nu a renunţat la multivers cu totul, l-a făcut mai degrabă finit decât infinit. Dar, ca şi în cazul oricărei speculaţii cu privire la universurile paralele, nu avem nicio idee dacă ideile sale sunt corecte. Şi pare puţin probabil ca oamenii de ştiinţă să-i poată testa teoria în curând.

> UNELE DIN TEORIILE LUI STEPHEN HAWKING AU REVOLUŢIONAT MODUL ÎN CARE PRIVIM UNIVERSUL, CHIAR DACĂ SUNT PREDICŢII TEORETICE. UNELE DINTRE ACESTE TEORII S-AU DOVEDIT A FI CORECTE, SUSŢINE UN ARTICOL POSTAT PE LIVESCIENCE, DAR ALTELE, MAI BIZARE, ÎNCĂ ÎI PUN PE GÂNDURI PE FIZICIENI.

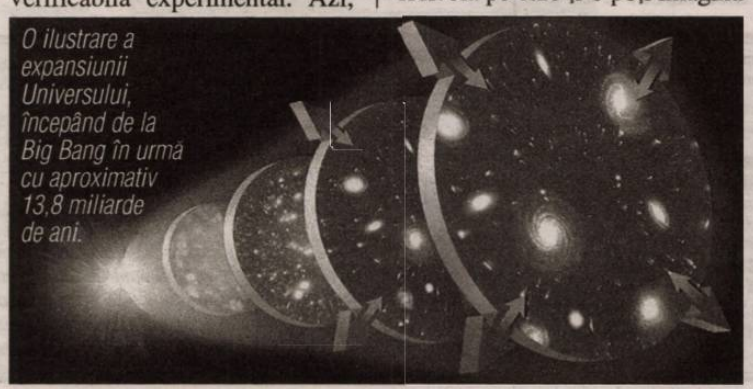

O ilustrare a expansiunii Universului, începând de la Big Bang în urmă cu aproximativ 13,8 miliarde de ani.

Călătoria în timp

Oricât de surprinzător ar suna, legile fizicii, aşa cum le înţelegem noi astăzi, nu interzic călătoriile în timp. Soluţiile la ecuaţiile relativităţii generale ale lui Einstein includ „bucle închise ale timpului”, care ar permite efectiv călătoria înapoi în trecut.

Hawking a fost deranjat de acest lucru, deoarece a simţit că o călătorie înapoi în timp ar da naştere unor paradoxuri logice care pur şi simplu nu ar trebui să fie posibile. Aşa că el a sugerat că o lege fizică necunoscută în prezent împiedică să se producă acele bucle închise ale timpului, fiind vorba despre aşa-numita sa „presupusă protecţie cronologică”. Dar „presupusă” este doar un eufemism ştiinţific pentru „a ghici” şi nu ştim cu adevărat dacă o călătorie în timp este posibilă sau nu.

Fără un creator

Una dintre întrebările pe care cosmologii, dar nu numai ei, le pun cel mai des este „ce s-a întâmplat înainte de Big Bang?”. Teoria lui Hawking susţinea că întrebarea nu are sens, deoarece timpul însuşi, ca şi Universul şi tot ce este în el, a început de la Big Bang. „Pentru mine, asta înseamnă că nu există posibilitatea unui creator”, scrie *Live Science*, „pentru că nu există un timp în care un creator să fi existat”.

Evident, este o opinie cu care mulţi oameni nu sunt de acord, cercetători sau clerici, dar una pe care Hawking şi-a exprimat-o în numeroase ocazii de-a lungul vieţii sale. Aproape sigur este o teorie care se încadrează în categoria „nu se va rezolva niciodată într-un fel sau altul”.

Profeţii despre sfârşitul lumii

În ultimii săi ani, Hawking a făcut o serie de profeţii sumbre legate de viitorul umanităţii despre care BBC spune că erau uşor neserioase sau de-a dreptul bizare. De la sugestia că evazivul boson Higgs, sau „particula lui Dumnezeu”, cum s-au grăbit unii cercetători să îl poreclească, acea particulă elementară ipotetică din familia bosonilor, despre care se crede că poate să confere masă celorlalte particule elementare, ar putea declanşa o bulă de vid care ar înghiţi întreg Universul, până la invaziile extraterestre ostile şi la preluarea controlului de către inteligenţa artificială (IA).

În fine, dacă Stephen Hawking a avut dreptate sau nu în legătură cu atâtea lucruri, va trebui să sperăm că a greşit în legătură cu acestea din urmă.

GEORGE CUŞNARENCU

5 948427 000171 35

Biblioteca Judeţeană MUREŞ

„Iahtul zburător”

Numeroase scrieri literare fantasy şi science-fiction, precum şi filme ori benzi desenate prezintă personaje fictive deplasându-se cu vehicule ce pot zbura, naviga, rula pe şosele şi chiar devenind submersibile.

Nu vorbim însă aici despre vreun nou agent 007 futurist, nici despre înfricoşătoarele legende de genul „olandezului zburător”.

Cu gândul la transporturile viitorului – un subiect, să recunoaştem, deosebit de provocator – designerul francez Yelken Octuri, care lucrează la gigantul Airbus, a imaginat o ambarcaţiune capabilă să se deplaseze şi prin aer, ca un veritabil avion. De fapt, nu e clar dacă nu cumva avionul se transformă, la nevoie, în vapor, dar aceasta e o problemă secundară.

Octuri şi-a numit proiectul, fără prea multă imaginaţie, *Flyng Yacht* („Iahtul zburător”). De fapt, tipul de ambarcaţiune propus este un trimaran. Un trimaran este o ambarcaţiune ce cuprinde un

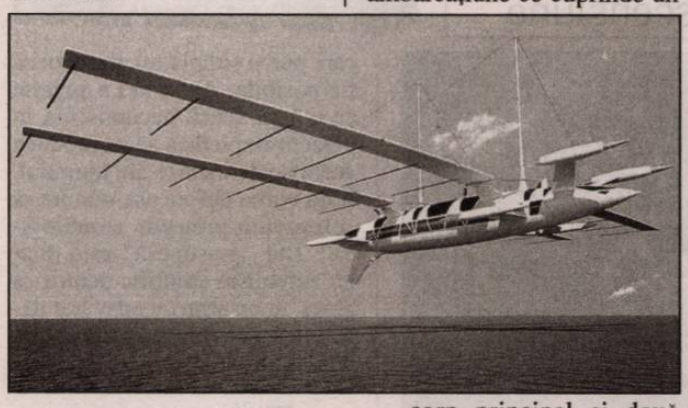

corp principal şi două corpuri mai mici („plutitoare”), care sunt ataşate la corpul principal cu grinzi laterale.

Majoritatea trimaranilor moderni sunt iahturi cu vele concepute pentru

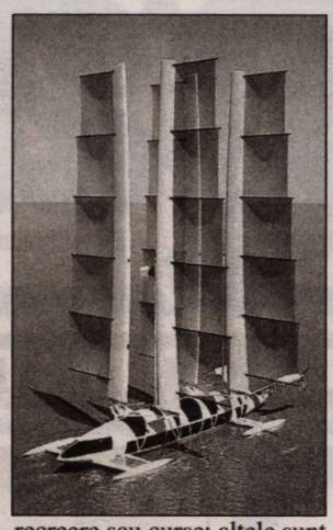

recreere sau curse; altele sunt feriboturi sau nave de război. Flyng Yacht are 46 de metri în lungime şi 27 de metri lăţimea; este dotat cu patru catarge înalte de 40 de metri, cu o suprafaţă totală a pânzelor de 1.300 m² şi poate transporta până la zece pasageri.

Pentru a trece la configuraţia avion, velele se retrag în catarge, care se pliază în poziţie orizontală, devenind astfel aripi. Aparatul decolează şi zboară datorită celor patru motoare, care dezvoltă o putere de 5.400 cai putere şi poate atinge viteza de 360 km/h.

Toate aceste elemente descriu deocamdată un proiect, designerul francez menţionând că este nevoie ca persoane generoase să sponsorizeze lucrarea şi ingineri bine pregătiţi să colaboreze la materializarea ei. Viitorul arată bine şi se speră că acesta va deveni prezent cât mai curând.

Harta lui Urbano Monte

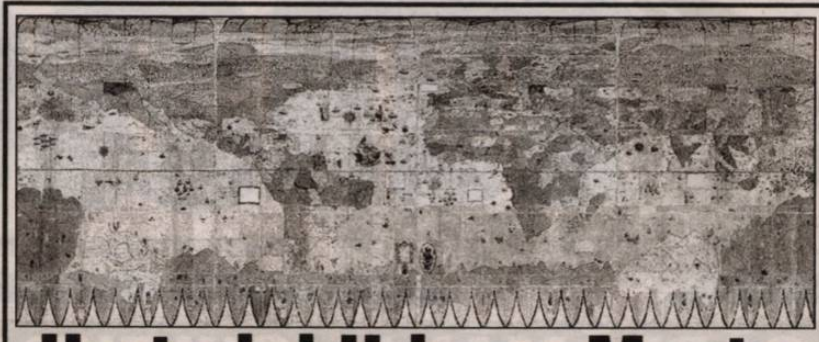

Este foarte bine cunoscută povestea hărţii compilate în 1513 de către amiralul otoman-turc Piri Reis, despre care s-a speculat că ar reprezenta o imagine cartografiată a Pământului văzut din spaţiul cosmic.

În legenda hărţii, Piri Reis a scris că harta a fost elaborată pe baza a 20 de grafice şi mappae mundi, care includeau opt hărţi ptolemaice făcute în vremea lui Alexandru cel Mare, o hartă arabă a Indiei, patru hărţi portugheze noi ale Sindh-ului (astăzi Pakistan) şi o hartă a Indiilor de Vest realizată de Cristofor Columb. La numai câţiva ani distanţă, a mai apărut o hartă ce aduce elemente la fel de tulburătoare, însă ea e oarecum mai puţin cunoscută de public.

În 1587, Urbano Monte (1544-1613), un cartograf puţin cunoscut, a creat o hartă uimitoare, desenată manual, de 3x3 metri. Nu numai că harta descrie Pământul văzut din spaţiu dinspre Polul Nord, ci este şi plină de imagini incredibile ale unor locuri străine şi creaturi mitologice uimitoare, cum ar fi, de exemplu, unicorni siberieni, sirene care atacă nave şi terifiante păsări uriaşe.

Harta lui Monte nu a fost niciodată studiată în mod corespunzător, deoarece a fost ascunsă de secole. Acesta a creat-o la 18 ani după ce Gerardus Mercator, cel mai cunoscut cartograf din toate timpurile, a realizat harta care este folosită astăzi în majoritatea sălilor de clasă şi a aplicaţiilor pentru smartphone-uri.

Marea contribuţie a lui Mercator la cartografie este că a schimbat natura cu ajutorul îmbunătăţirilor sale artistice şi a influenţat radical navigaţia oceanică cu metoda sa de proiecţie, care a fost cea mai importantă invenţie a cartografiei timpurii. Monte, pe de altă parte, a vrut să arate natura circulară a Pământului. Totuşi, vechea întrebare persistă: cum se poate ca în secolul al XVI-lea (sau poate mult mai înainte) planeta noastră să fi fost „văzută” de cineva din Cosmos?

Omiterea prepoziţiei „de”

Să vorbim corect!

În ultimul timp se remarcă în vorbirea curentă omiterea prepoziţiei „de”, aşa cum se proceda până nu cu mult timp în urmă, în telegrame.

Auzim astfel spunându-se – ba chiar uneori vedem şi în scris – „şef vânzări”, „ghid călătorie” sau „şef întreţinere”, „vagon transport marfă”, „birou închirieri”.

Dacă toate aceste exemple fac parte din categoria celor care ridicau pur şi simplu din umeri şi parcă ne-am obişnuit cu ele, există şi altele de-a dreptul caraghioase. Din această categorie fac parte cele de tipul: „Vai mama lui!”, „Vai capul meu!”.

Eram tentaţi să punem o virgulă după interjecţia vai, dar am fi schimbat cu totul sensul expresiei care în loc de „mă aflu în încurcătură” ar fi făcut parte dintr-o frază din care am fi aflat ceva despre „mama” sau „capul” în suferinţă.

Aşadar, în aceste situaţii, prepoziţia „de” este absolut necesară. *(I.S.)*

Preţul ascuns al smartphone-urilor

În decurs de numai un deceniu de la popularizarea smartphone-urilor, au fost folosite peste 7,1 miliarde de dispozitive uimitoare, iar acest număr continuă să crească în prezent. Totuşi, trebuie să schimbăm modul în care ne folosim telefoanele mobile dacă nu dorim să plătim un preţ pentru comoditate pe care nu ni-l putem permite.

Funcţionalităţile nenumărate ale smartphone-urilor au dus la o mare dependenţă de acestea, astfel că în 2020 emisiile de carbon atribuite smartphone-urilor reprezintă 11% din totalul emisiilor din industrie, depăşind contribuţiile individuale ale desktopurilor, laptopurilor şi ecranelor.

Emisiile de carbon de la smartphone-uri provin atât din utilizare, cât şi din producţia sa. O cercetare din 2014 a prezis că până în 2020, cantitatea de gaze cu efect de seră eliberate de reîncărcarea smartphone-urilor va fi de peste 13 megatone, echivalent cu emisiile de la 1,1 milioane de maşini. Ceea ce s-a şi întâmplat.

Acest lucru a fost atribuit reţelelor electrice pe cărbune din Asia din care ar proveni aproape jumătate din energie. O surpriză, probabil, pentru unii, deoarece emisiile de carbon produse prin reîncărcarea telefoanelor mobile sunt considerate, în general, neglijabile, cu atât mai mult cu cât smartphone-urile sunt comercializate din ce în ce mai mult ca fiind eficiente din punct de vedere energetic de-a lungul anilor.

Totuşi, utilizarea smartphone-urilor consumă cantităţi mari de energie. Un alt studiu a constatat că vizionarea unei ore de

videoclip pe un smartphone în fiecare săptămână timp de un an foloseşte cam aceeaşi cantitate de energie ca două frigidere noi; o energie consumată nu de baterie, ci de infrastructuri cunoscute sub numele de centre de date, în care au loc o serie de activităţi de fundal pentru a permite sarcinile smartphone-ului, cum ar fi redarea video.

Echipamentele care permit utilizarea reţelelor pentru apeluri şi conexiune wireless, precum şi stocarea şi utilizarea datelor, centrele de date funcţionează 24 de ore pe zi, şapte zile pe săptămână şi consumă aproximativ 200 de terawaţi oră (TWh) în fiecare an, mai mult decât consumul naţional de energie din Iran. Deoarece cea mai mare parte a acestei energii este derivată din surse neregenerabile, utilizarea necontrolată a smartphone-urilor devine astfel, inevitabil, nesustenabilă.

Pagină realizată de
ADRIAN-NICOLAE POPESCU
şi
NICUŞOR DINCĂ

Săptămânalul „Magazin” este editat de
CASA EDITORIALĂ „MAGAZIN” S.R.L.
magazin
Înmatriculată la Oficiul Registrului Comerţului Bucureşti sub nr. J/40/2623/1991 din 8 mai 1991. Adresa: Bucureşti sector 1, Piaţa Presei Libere nr.1, corp C3, etaj 1, cam. 49-52, cod 013701.

CONSILIUL DE ADMINISTRAŢIE:
ECATERINA BĂTRÂNEANU
Preşedintă
GEORGE CUŞNARENCU
Administrator
NICUŞOR DINCĂ – Administrator

ISSN 0258-1523

REDACŢIA: Telefon: 021.317.89.65
Irina Stoica, Gabriel Tudor, Ionel Cojocaru, Adrian-Nicolae Popescu

Responsabil de număr: Ionel Cojocaru
Secretar de redacţie: Gabriela Niţu
PUBLICITATE: Tel.: 0722.625.622
DIFUZARE: Tel.: 021.317.89.65
E-mail: redactia.revistamagazin@yahoo.com
Nicuşor Dincă (director) – 0722.625.622, Simion Ionescu
FINANCIAR-CONTABIL:
Cont: RO74 BACX 0000 0030 0016 0000 (LEI)
Unicredit Bank S.A. – Sucursala Panduri
Cont: RO24 RNCB 0072 0496 8985 0001
B.C.R. – Sector 1, Bucureşti

COLEGIUL DE REDACŢIE:
ECATERINA BĂTRÂNEANU
Preşedintă a Consiliului de Administraţie
Tel.: 021.317.89.65
E-mail: redactia.revistamagazin@yahoo.com
GEORGE CUŞNARENCU
Redactor-şef
ADRIAN HOAJĂ, MELANIA CONSTANTINIU

Cititorii din străinătate se pot abona prin Casa Editorială „Magazin” S.R.L. Piaţa Presei Libere nr.1, sector 1, corp C3, etaj 1, cam. 49-52, sector 1, Bucureşti, România
Tel.: 021.317.89.65
E-mail: redactia.revistamagazin@yahoo.com

Redactorii semnatari ai articolelor publicate în revistă sunt direct răspunzători, material şi din punct de vedere juridic, pentru exactitatea şi corectitudinea celor relatate. Revista îşi declină orice responsabilitate.

TEHNOREDACTARE COMPUTERIZATĂ:
„MAGAZIN”
Gabriela Niţu, Rodica Niţu

Tiparul: **TIPOART IDEA STUDIO S.R.L.**

Pompă cu insulină implantată în corp

Se ştie că majoritatea persoanelor suferinde de diabet au nevoie de cel puţin două doze injectabile de insulină pe zi, fapt care le afectează serios calitatea vieţii. Această corvoadă ar putea fi însă eliminată, graţie unei pompe robotice implantabile, prin intermediul căreia să fie administrată insulina.

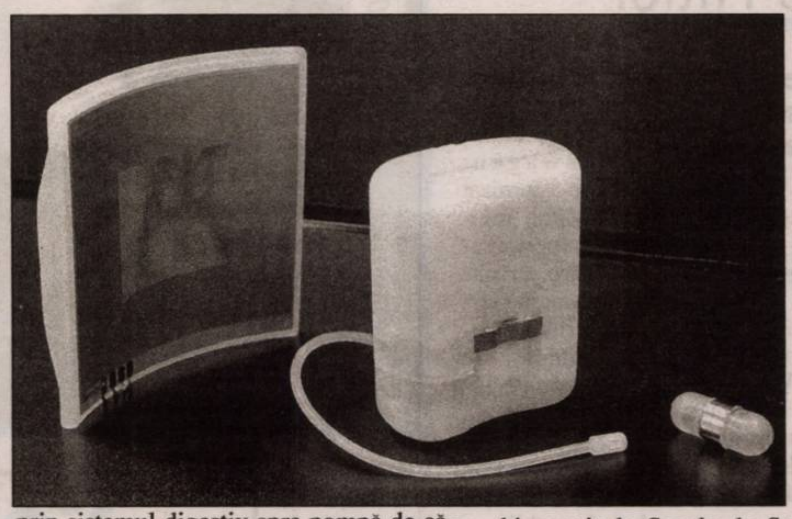

Descoperirea aparţine unui grup de cercetători italieni, care au pus la punct un sistem numit PILLSID, incluzând o pompă implantabilă în regiunea abdominală şi capsule magnetice cu hormoni, pentru alimentarea pompei.

Când pacienţii au nevoie să reîncarce pompa, ei înghit o capsulă, atrasă apoi prin sistemul digestiv spre pompă de către magneţii din interiorul dispozitivului cu insulină. Dispozitivul, care nu este cu mult mai mare decât o cutie de chibrituri, prinde capsula cu un ac tractabil, o roteşte într-o anumită poziţie şi apoi extrage hormonul. Capsula continuă să se deplaseze prin tractul digestiv şi apoi părăseşte corpul pe cale naturală.

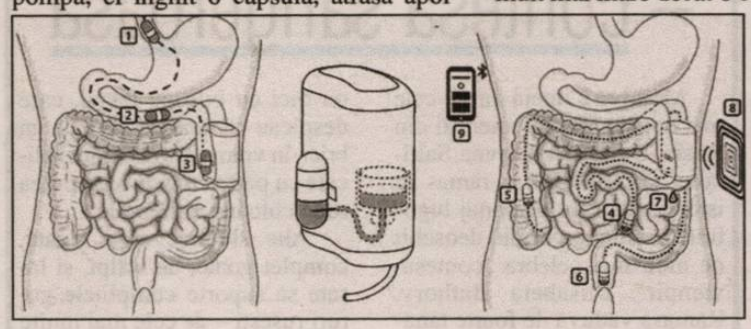

„Poate că este straniu să te gândeşti că ai o staţie de andocare în interiorul organismului, dar metoda este funcţională şi eficientă", spune Arianna Menciassi, profesor de robotică biomedicală şi bioenegie la Şcoala de Studii Avansate Sant'Anna din Pisa, comparând procesul cu modul de conectare a rachetelor-cargo la Staţia Spaţială Internaţională.

PILLSID a fost, deocamdată, testată cu succes la porci diabetici, dovedindu-se că pompa cu insulină este capabilă să controleze nivelul de glucoză în sânge timp de câteva ore. În testările umane, pe care le pregătesc, acum, cercetătorii intenţionează să implanteze dispozitivul de-a lungul peretului abdominal, conectându-l la intestinul subţire pentru a permite eliberarea insulinei exact în această regiune.

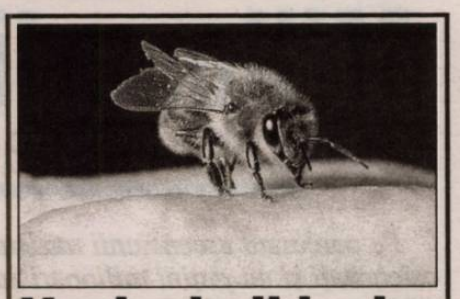

Veninul albinelor furioase

Nimeni nu doreşte să simtă pe pielea lui acul unei albine, dar se pare că veninul acestor insecte este benefic pentru unele afecţiuni umane şi, au descoperit cercetătorii de la Universitatea Curtin, Australia, cu cât albinele sunt mai furioase, cu atât veninul este mai eficient pe plan curativ.

Oamenii de ştiinţă au studiat albine din mai multe zone de pe continentul de la Antipozi şi au identificat 99 tipuri de proteine de venin, stabilind că albinele furioase – adică „enervate" prin expunerea la un curent electric slab – produc un venin mai dens şi mai bogat în proteine, care poate fi folosit ca medicament în osteoartrită şi maladia Parkinson.

„Cantitatea totală de venin eliberată depinde de secreţia de feromoni de alarmă, care le determină pe albine să reacţioneze agresiv, prin înţepat. Aceasta ar putea fi rezultatul unor schimbări genetice care provoacă agresivitatea la albine. Cert este că albinele furioase secretă un venin mult mai concentrat, deci mai valoros din punct de vedere medical", afirmă dr. Daniela Scaccabarozzi, de la Şcoala de Ştiinţe Moleculare a Universităţii Curtin.

Proprietăţile curative ale veninului de albine sunt cunoscute de multă vreme, această substanţă fiind folosită cu succes pentru a trata inflamaţiile şi bolile sistemului nervos central, dar şi alte boli, ca artrita sau eczemele, graţie enzimelor şi peptidelor pe care le conţine.

Psyche 16 – „cel mai valoros" asteroid

Aflat în centura de asteroizi dintre planetele Marte şi Jupiter, Psyche 16 este un bulgăre cosmic cu lăţimea de circa 150 km, care ar putea valora, potrivit estimărilor savanţilor, peste 10.000 de cvadrilioane (un cvadrilion înseamnă o mie de trilioane, iar un trilion – un miliard de miliarde).

NASA urmează să trimită o misiune pentru studierea asteroidului bogat în metale valoroase, în 2026, într-un efort de a-i determina originile, unii astronomi speculând că asteroidul, identificat pentru prima oară de astronomi în anul 1852, ar fi fost cândva nucleul unei protoplanete, distrusă de impactul cu alte planete, în perioada de formare a Sistemului Solar.

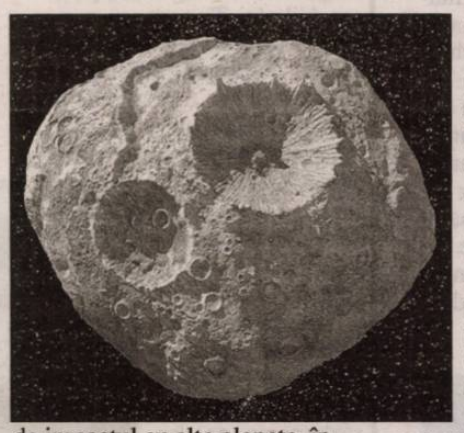

În acest scop, o echipă de la Institutul Caltech, Pasadena, California, a realizat o hartă de temperatură care va dezvălui cu mare precizie compoziţia suprafeţei asteroidului. Primele estimări sugerează că, spre deosebire de majoritatea asteroizilor din Sistemul Solar, Psyche are o suprafaţă compusă în raport de cel puţin 30% din metale (în special fier şi nichel), inclusiv părţile sale „stâncoase" fiind presărate cu granule metalice.

Sonda spaţială care urmează să fie lansată anul viitor de NASA va străbate, timp de trei ani şi jumătate, distanţa până la asteroid şi îl va studia, de pe orbita acestuia, 21 de luni, transmiţând pe Terra date privind compoziţia şi proprietăţile sale.

Dacă asteroidul ar putea fi transportat spre Pământ, exploatarea fierului din el ar fi suficientă pentru a distruge preţurile metalelor, existente la ora actuală, şi a face economia mondială – cu o valoare de 73,7 trilioane de dolari – să se prăbuşească.

Sardinele şi heringii, ameninţate cu dispariţia

Experţi chilieni din cadrul Centrului pentru studierea zonelor aride şi britanici, de la Universitatea Reading, au studiat felul cum fluctuaţiile de temperatură au afectat, în trecut, evoluţia peştilor, descoperind că încălzirea oceanelor a dus la o reducere treptată a mărimii acestor vieţuitoare, ca urmare a necesităţii adoptării metabolismului la temperaturi tot mai crescute. Dar pe de altă parte micşorarea dimensiunilor corporale a redus distanţele pe care peştii se pot deplasa, limitând abilitatea acestora de a se reloca în medii mai favorabile, pe măsură ce condiţiile de viaţă se schimbau.

Studiul vine la puţin timp după îngrijorătorul raport publicat sub egida ONU şi care prevede creşterea temperaturii medii globale cu peste 1,5 grade Celsius, în următorii 20 de ani. Pe măsură ce temperaturile marine vor creşte, peşti precum sardinele şi heringii – unele dintre capturile preferate ale industriei piscicole mondiale – vor deveni tot mai mici şi vor ajunge în pragul extincţiei.

Se apreciază că din 1970, temperaturile globale au crescut mai rapid decât în oricare altă perioadă de 50 de ani din ultimele două milenii, iar ultimii cinci ani au fost cei mai fierbinţi din istoria înregistrărilor meteorologice.

„Dacă această încălzire ar fi fost mai lentă, aşa cum cu siguranţă în istoria planetei s-a mai întâmplat, peştii ar fi avut timp să se adapteze. Dar schimbarea vine prea repede pentru ca mecanismele evolutive să se dezvolte, astfel încât este posibil ca în următoarele decenii multe dintre speciile de peşti şi în special cele din clasa Clupeiforme, adică de uz comercial, să piardă lupta pentru supravieţuire", spune unul dintre autorii studiului, Chris Venditti, de la Universitatea Reading.

Inteligenţa artificială depistează demenţa

Un sistem revoluţionar, aflat în acest moment în faza de pretestare clinică, va fi angajat de savanţi în lupta contra demenţei, putând diagnostica boala printr-o simplă scanare a creierului cu ani înainte de apariţia primelor simptome şi chiar dacă imaginile nu relevă vreun semn evident de demenţă.

Actualele metode necesită multiple teste şi scanări RMN pentru diagnosticarea demenţei, iar la momentul când toate acestea sunt definitivate, poate fi deja prea târziu pentru implementarea unora dintre remediile capabile să încetinească evoluţia maladiei.

Noul sistem, pus la punct de oamenii de ştiinţă de la Institutul Alan Turing din Cambridge, compară scanările cerebrale ale persoanelor îngrijorate că ar putea dezvolta o formă de demenţă cu mii de scanări ale unor pacienţi deja diagnosticaţi, pentru a identifica eventuale modele comune.

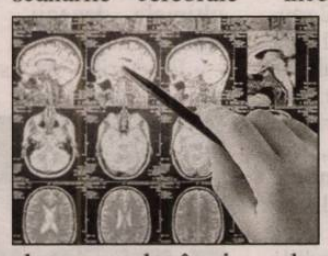

„În ciuda progreselor efectuate de ştiinţele medicale, demenţa este încă dificil de diagnosticat de timpuriu. Dacă am interveni mai devreme şi am implementa rapid tratamente, progresia bolii ar fi încetinită, iar afectarea creierului redusă. Modelul de învăţare automată, bazat pe inteligenţa artificială, pe care l-am folosit, ar putea oferi medicilor mai multă încredere în interpretatea imagisticii, ducând la diagnostice mai precise pentru pacienţi", spune una dintre persoanele implicate în proiect, prof. Zoe Kourtzi, profesor de psihologie experimentală la Universitatea Cambridge.

Pagină realizată de
GABRIEL TUDOR

Milionarii americani
care l-au ajutat pe Hitler

Pe parcursul ascensiunii nazismului, nu puține celebrități și nu puțini milionari au sprijinit această mișcare, nu doar în Germania, ci și în alte țări. Iar dacă unii au făcut-o din naivitate, alții au beneficiat și chiar au profitat de pe urma acestui regim îngrozitor – printre ei numărându-se și „moguli" americani.

Poate unul dintre cele mai șocante aspecte ale nazismului a fost încercarea de a promova „rasa stăpânilor", Hitler arătându-se extrem de interesat de eugenie. Din nefericire, noțiunea lui despre stabilirea unei rase germanice standard, de arieni cu ochi albaștri și păr blond, nu era ceva nou.

În 1909, aproape jumătate dintre sterilizările forțate fuseseră implementate în statul California, unde eugenia se bucura de un mare interes. Printre cei pasionați de subiect s-au numărat și membrii familiei Rockefeller, la acea dată cei mai bogați oameni ai planetei. Până în 1926, ei donaseră deja circa 410.000 de dolari (echivalentul a peste 4 milioane în banii de azi) unor cercetători germani în domeniu.

Peste jumătate din finanțare a mers direct către Institutul German de Psihiatrie din Berlin, unde Ernst Rudin, cel care va deveni un lider în domeniul medical sub Hitler, a început să-și practice tehnicile eugenice.

În 1929, o altă donație a Rockefellerilor, în valoare de 317.000 de dolari, a mers către Institutul pentru Studierea Creierului, devenit ulterior epicentrul monstruoaselor cercetări ale lui Rudin. De asemenea, Rockefeller a sponsorizat Institutul „Kaiser Wilhelm" pentru Antropologie, Ereditate Umană și Eugenie, din Berlin – locul unde Joseph Mengele a dezvoltat macabra lui fascinație pentru gemeni.

În 1938, când a împlinit 75 de ani, marele industriaș american Henry Ford a primit Marea

Cruce a Ordinului Suprem al Vulturului German, devenind primul american răsplătit cu această distincție – cea mai prestigioasă oferită vreodată de Germania nazistă unui străin.

Faptul nu este de mirare: Adolf Hitler a mărturisit în numeroase rânduri că Ford, un antisemit înrăit, era o sursă de inspirație pentru el – dictatorul având chiar în biroul Cancelariei Reichului un tablou care-l reprezenta pe afaceristul american. Simpatia era reciprocă și nu-i de mirare că, atunci când, din ordinul lui Hitler, a fost creată „mașina poporului" – Volkswagen, Ford le-a furnizat germanilor ingineri experimentați, care au implementat în Germania multe dintre tehnologiile revoluționare folosite în SUA.

Mai mult decât atât, deși Ford se declara un antimilitarist convins și a dezaprobat, în public, ambițiile revanșarde ale Germaniei naziste, el a oferit naziștilor echipament militar, în timp ce a refuzat să construiască motoare de avion pentru britanici – aliații americanilor.

Chiar și tatăl, respectiv bunicul a doi președinți americani, Prescott Bush, a fost unul dintre susținătorii indirecți ai nazismului. În calitatea lui de director al Union Banking Corp, o bancă de investiții din New York, Bush a finanțat constant concernul Thyssen, cel mai mare producător de oțel din Germania, care a fabricat tancuri și avioane folosite mai târziu chiar contra americanilor.

În cele din urmă, activele din America ale concernului german au fost confiscate, dar chiar și așa se pare că Prescott Bush l-a ajutat pe Fritz Thyssen să-și transfere toate documentele de proprietate la New York, pentru a nu fi pus sub acuzare în cadrul procesului de la Nürnberg.

Un tânăr visător

Fotodocument

Poate nu ați bănui, dar tânărul cu ochi inocenți și părul zburlit din imagine este nimeni altul decât Charlie Chaplin, la vârsta de 26 de ani. Fotografia datează din 1916, anul în care tânărul și talentatul actor a primit colosala (pe atunci) sumă de 670.000 de dolari pentru a produce o duzină de filme mute – pe care el le-a realizat, într-adevăr, în doar un an și jumătate, oferind lumii unele dintre cele mai bune comedii mute produse vreodată.

Saltîkova
– contesa sângeroasă

Membră a uneia dintre cele mai bogate familii boierești din Rusia, Daria Nicolaevna Saltîkova (1730-1801) a rămas în istorie drept un personaj lugubru și sadic, cu nimic deosebit de mult mai celebra „contesă-vampir" Elisabeta Bathory. Rămasă văduvă de foarte tânără, ea a moștenit de la soțul său moșii întinse și sute de țărani șerbi.

După câțiva ani, s-a îndrăgostit nebunește de un tânăr chipeș, dar foarte sărac, pe nume Nikolai Tiutcev, cu care a trăit o idilă ca-n povești, doar spre a descoperi, cu stupoare, că acesta avea o relație de durată cu o altă femeie, cu care se și căsătorise în secret. Pentru a scăpa de furia contesei, cei doi soți au fugit la Moscova, unde li s-a pierdut urma.

Rămasă singură și dezamăgită, Saltîkova și-a revărsat furia, frustrările și răzbunarea pe șerbii de pe moșiile ei. Pentru aceștia au urmat ani de coșmar, când au fost nevoiți să îndure bătăi, umilințe, torturi și chiar să fie uciși, în urma accelor de furie ale contesei. Acestea erau îndreptate în special împotriva slujnicelor tinere și frumoase, în care sadica boieroaică o vedea pe soția amantului său fugar.

Dintre sutele de victime ale contesei, doar trei au fost bărbați – și toți trei au fost uciși, se pare, accidental. În schimb, ea își obliga șerbii să asiste la chinurile la care erau supuse soțiile, surorile sau chiar mamele lor. Unuia dintre iobagi, de pildă, contesa i-a ucis pe rând trei soții, una după alta – în cele din urmă bietul om nu s-a mai însurat.

Răutatea contesei nu avea margini, Saltîkova torturând fără milă slujnicele, de la fetițe de câțiva ani la femei însărcinate sau bătrâne care abia de mai puteau merge. Pedeapsa cea mai des folosită era bătaia cu cnutul, un bici cu bile de metal, care despicau carnea victimei ca un brici, în vreme ce o lovitură aplicată cu partea mai groasă putea rupe coloana vertebrală.

Alte slujnice erau legate, complet goale, de stâlpi, și lăsate să suporte cumplitele geruri rusești – de cele mai multe ori murind înghețate. Pentru a le spori chinurile, bietele fete erau stropite cu apă clocotită, ceea ce le împiedica să degere repede, dar le prelungea agonia.

Ani întregi, crimele sadice comise de contesă au fost trecute cu vederea, pentru că Saltîkova avea conexiuni la cel mai înalt nivel la Curtea Imperială. Plângerile familiilor victimelor sale erau de obicei ignorate, iar mulți dintre cei care se plângeau erau tot ei pedepsiți de autorități. Dar în cele din urmă, rudele victimelor au reușit să-i transmită o petiție chiar țarinei Ecaterina cea Mare, care, șocată de cele aflate, a poruncit imediat arestarea contesei.

A urmat o anchetă care a durat șase ani și a scos la iveală detalii terifiante. În cele din urmă, în 1768, Saltîkova a fost găsită vinovată de uciderea a 38 de șerbi – deși numărul victimelor era, poate de zece ori mai mare.

Dar țarina s-a temut să-i aplice criminalei o pedeapsă prea aspră, ca nu cumva să-și înstrăineze nobilimea, astfel încât sentința a constat în legarea contesei de un stâlp, timp de o oră, în timp ce mulțimea o huiduia și blestema. Apoi, Saltîkova a fost trimisă într-o mănăstire, unde a trăit închisă într-o chilie până la moartea ei, în 1801.

Astăzi în istorie

2 septembrie 1666

A izbucnit „Marele Foc din Londra"

Incendiul rămas în istorie drept „Marele Foc din Londra" a început în zorii zilei de 2 septembrie 1666, în brutăriile regale de pe Pudding Lane, lângă London Bridge. Trezit din somn, lordul-primar al Londrei, Sir Thomas Bloodworth n-a părut prea îngrijorat – incendiile surveneau frecvent în orașul de pe Tamisa. Dar în acea vară fusese o secetă puternică, fără un strop de ploaie, așa încât casele și clădirile din lemn erau foarte uscate.

Nu-i de mirare că incendiul s-a extins cu repeziciune; 300 de case au fost cuprinse de flăcări și vântul puternic dinspre est a răspândit și mai departe flăcările, de la o casă la alta. Faptul că la Londra se construise haotic, în ultimele decenii, a agravat situația.

Eforturile depuse de localnici pentru a

stinge vâlvătaia cu găleți cu apă au fost zadarnice, iar panica a cuprins orașul. Mii de londonezi au luat cu asalt bărcile și corăbiile de pe Tamisa, încercând să-și găsească pe apă scăparea din așezarea devenită un iad de foc.

Informat despre cele întâmplate, regele Carol al II-lea a ordonat demolarea imediată a caselor aflate în calea incendiului, dar echipele însărcinate să facă asta nu au acționat cu suficientă rapiditate, iar focul a cuprins curând și acele case.

Pe 4 septembrie, jumătate din Londra era deja distrusă de flăcări. Regele însuși s-a alăturat oamenilor care încercau să stingă incendiul, cărând găleți cu apă, dar focul a continuat să se extindă. În cele din urmă s-a apelat la o soluție radicală: casele aflate în calea incendiului au fost aruncate în aer cu ajutorul prafului de pușcă – dar vuietul exploziilor a dat naștere zvonului că francezii au lansat o invazie, provocând o panică și mai mare.

Asaltată de flăcări, uriașa catedrală St Paul s-a prăbușit. Din fericire, Turnul Londrei a scăpat din infern, iar incendiul a început să fie controlat, pentru ca pe 6 septembrie să fie învins cu totul. Deși numai o cincime din Londra mai rămăsese în picioare, incendiul a făcut, în mod uimitor, doar șase victime umane.

Pagină realizată de **GABRIEL TUDOR**

Dosarele frumuseții

Tunsori tinerești

Moderne, în tendințele modei, tunsorile cu păr scurt au și avantajul de a da o alură tinerească și după 50 de ani. Acestea pun în valoare trăsăturile frumoase și permit obținerea efectului dorit de reîntinerire.

O coafură voluminoasă, cu părul tapat pune în valoare figura. Și părul semi-lung îmbracă contururile figurii și permite ascunderea ridurilor. O versiune cu păr mai lung „îndulcește" trăsăturile.

Chiar dacă sunt în tendință, evitați coafurile cu părul peste cap, care pun în lumină defectele figurii și vă fac să păreți mai în vârstă. Nu ezitați părul ondulat pentru a accentua volumul.

Revenind la tunsorile cu păr scurt, care întineresc, puteți alege dintr-o multitudine de variante: scurt asimetric, „pixie", cu meșe, cu o singură șuviță mai lungă pentru efect „glamour", scurt filat, scurt-rock...

E bine de știut

Pentru calitățile lor speciale, fulgii de ovăz sunt demult în atenția cercetătorilor. Descoperiri științifice recente îi recomandă și ca terapie pentru ficatul gras, dar și ca metodă de a vă păstra silueta și un ficat sănătos și performant.

Așadar, cercetările au demonstrat și reconfirmat că un consum regulat de fulgi de ovăz are efecte similare cu medicamentele de scăderea colesterolului și a zahărului din sânge și în stimularea sistemului imunitar. În plus, luptă eficient

Tratament pentru ficatul gras

împotriva cancerului, este antioxidant, antiinflamator și extrem de util în controlul greutății corporale.

Fibra solubilă din fulgii de ozăv formează un gel în stomac care face să persiste senzația de sațietate pentru o perioadă mai lungă, ceea ce ajută la pierderea în greutate.

Pe lângă diminuarea taliei, se pare că și ficatul are de câștigat dacă mâncați zilnic fulgi de ovăz.

E bine de știut că ficatul gras cauzat de excesul de alimente, nu de excesul de alcool, este cea mai frecventă cauză a bolii hepatice care poate duce la ciroză și la cancer.

Un alt studiu a confirmat rolul protector al cerealelor integrale asupra ficatului, dar și că cerealele rafinate (pâine albă) se asociază cu un risc crescut de boală. Pentru a beneficia de o scădere în greutate, dar și de un ficat sănătos, înlocuiți în alimentație făinoasele bazate pe cereale rafinate cu variantele lor din făină sau cereale integrale. Este una dintre concluziile studiilor științifice pe această temă.

Dr. ANDY ANDREI

Lecții de nutriție

Soluții pentru metabolismul leneș

Nemulțumirile privind metabolismul sunt numeroase: „Am metabolismul leneș", „Metabolismul meu mă sabotează", „Nu pot slăbi din cauza metabolismului".

De fapt metabolismul este termenul folosit popular pentru a denumi procesul prin care corpul transformă alimentele în energie. Atunci când rata metabolică este lentă, organismul arde calorii cu încetinitorul. Atunci când aveți un metabolism lent și consumați mai multe calorii decât poate corpul să ardă, acestea se depun sub formă de țesut adipos, explică dr. nutriționist Laura Ene.

Iată câteva dintre obstacolele care apar în calea arderilor metabolice și soluțiile punctuale pentru aceste probleme.

1 Lipsa de mișcare

Mișcarea este singura soluție pentru menținerea arderilor corpului la valori normale. Metabolismul scade odată cu vârsta, datorită topirii maselor musculare, cu atât mai mult cu cât ele nu sunt folosite. Una dintre cele mai eficiente metode prin care poate accelera metabolismul este un program constant de exerciții fizice. Rezervați mișcării un loc important în viața dumneavoatră, indiferent că alegeți să mergeți la sală, să faceți acasă bandă sau bicicletă ori stepper de 3 ori pe săptămână, ori pur și simplu vă propuneți să mergeți zilnic minim 5.000 de pași pe jos.

2 Schimbările hormonale și stresul

O tiroidă mai puțin activă și intrarea în menopauză sau andropauză sunt afecțiuni hormonale care pot frâna consumul energetic al organismului. Dacă suferiți de una dintre aceste boli, urmați neapărat tratamentul recomandat de medic. De asemenea, stresul eliberează cortizol, un hormon care încetinește metabolismul. Soluția: faceți tot posibilul pentru a dedica timp zilnic activităților care vă relaxează și vă dau o stare de bine.

3 Dietele de înfometare

Poate părea paradoxal, dar, cu cât mâncați mai puțin cu atât veți pierde mai puțin în greutate. Dacă nu primiți necesarul caloric suficient, corpul trece consumul energetic pe modul „lent" sau „foarte lent". De aceea, vă sfătuiesc să stați cât mai departe de tentantele diete-minune. Adoptați un stil

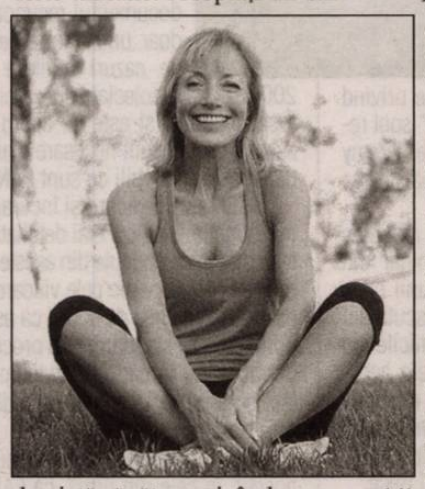

de viață sănătos, mizând pe un plan de pierdere în greutate treptat și realist. Miza trebuie să rămână rezultatele pe termen lung.

4 O dietă bogată în grăsimi și zahăr

Grăsimile animale în exces, grăsimile trans sau saturate nu intră deloc în categoria alegerilor inteligente pentru organism. Acestea pot influența modul și ritmul în care sunt asimilate substanțele nutritive. Rezistența la insulină este o condiție asociată cu dietele bogate în grăsimi și zaharuri procesate, fiind prezentă în cazurile de obezitate și de diabet. Evitați grăsimile, uleiurile trans și alimentele prăjite în favoarea fructelor și legumelor proaspete, a cărnii slabe pe grătar, a lactatelor parțial degresate sau a nucilor și semințelor neprăjite.

5 Programul haotic al meselor

Pentru organismul dumneavoastră, CÂND mâncați este la fel de important ca ceea CE mâncați. Dacă săriți peste mese, înfometându-vă în prima parte a zilei și exagerând seara, sau dacă obișnuiți să ciuguliți pe tot parcursul zilei, pur și simplu vă induceți metabolismul în eroare. În plus, vă supuneți unui risc crescut de apariție a bolilor cardiovasculare. Stabiliți un program al meselor și respectați-l zi de zi.

6 Deshidratarea

Fără suficientă apă, metabolismul se poate bloca. Studiile arată că apa ajută organismul să ardă eficient energia de care dispune și să rămână pe drumul dorit al pierderii în greutate. Țineți sticle cu apă peste tot în apropierea dumneavoastră, pentru a vă aminti să beți peste 2 litri în fiecare zi. De asemenea, bucurați-vă de fructele și legumele bogate în apă, precum pepenele verde sau castraveții. În plus, reduceți consumul de cofeină și alcool pe cât posibil, deoarece cafeaua și alcoolul în exces vă pot deshidrata.

7 Lipsa de somn

Alimentați-vă organismul cu „porții zdravene de somn" pentru a-i asigura buna funcționare. Atunci când pierdeți nopțile, când aveți un program haotic de somn sau pur și simplu dormiți prea puțin, corpul este tentat să economisească energie. În aceste condiții, crește riscul de boli cardiovasculare, diabet și obezitate. Încercați să dormiți în medie 8 ore în fiecare noapte. Programul de somn poate avea o influență simțitoare asupra procesului de slăbit sau de menținere.

O înțelegere cuprinzătoare a tuturor aspectelor care vă compun stilul de viață vă poate garanta cele mai bune rezultate în procesul de slăbire și menținere a greutății.

Gastronomice

Conopidă gratinată

1/2 conopidă, 50 g făină, 50 g unt, 500 ml lapte, 2 cepe, 80 g caşcaval ras, 2 linguri ulei, 1 praf nucşoară, sare, piper, 50 g seminţe de dovleac.

Conopida se rupe în buchețele mici și se pune la fiert în apă cu sare, în momentul în care apa dă în clocot. Se lasă 10 minute și apoi se scurge. Ceapa se taie mărunt și se călește în ulei, untul se topește, se pune făina, se lasă deoparte 5 minute și apoi, amestecând se pune laptele. Se obține un sos alb mai gros care se condimentează cu sare, piper și nucșoară. Se ia de pe foc și se adaugă caşcavalul. Se pun buchețelele într-un vas, se toarnă sosul alb și se presară semințele de dovleac. Se lasă la cuptor aproximativ 15 minute până ce sosul este rumen auriu.

Prăjitură cu piersici și ciocolată

170 g făină, 40 g amidon de porumb, 100 g ciocolată amăruie, 200 g unt, 125 g zahăr, 1 plic zahăr vanilat, 30 g cacao, 4 ouă, 1 praf de copt, 4 piersici mari coapte bine, sare, 50 g ciocolată amăruie (pentru decor).

Se pune untul moale în vasul mixerului, se adaugă zahărul, zahărul vanilat, un pic de sare și se mixează, la viteză medie, până obținem o compoziție cremoasă. Se adaugă ouăle, unul câte unul, până se încorporează în crema de unt. Se topește ciocolata la bain-marie și se lasă să se răcească, dar încă lichidă, se adaugă în crema de unt și se bate în continuare la viteza medie. Se adaugă făina, amidonul, praful de copt și cacaua. Se taie 2 piersici în cubulețe mici și în feliuțe potrivite celelalte două piersici. Cubulețele se pun în aluat, iar cu feliile de piersică vom orna prăjitura. Aluatul cu piersicile se pune într-o formă tapetată cu unt și făină. Feliuțele de piersică se tăvălesc prin puțină făină și se așază peste blat, în formă de rază. Se coace prăjitura la foc mediu, 30 de minute. Când este gata, se scoate prăjitura din cuptor, se lasă să se răcească în formă, apoi se scoate și se toarnă deasupra 50 g ciocolată amăruie topită.

Pagină realizată de
ECATERINA BĂTRÂNEANU

Fenomene aerospaţiale neidentificate

Comentarii în urma raportului OZN

Raportul OZN mult aşteptat, elaborat de Grupul operativ FAN şi publicat pe 25 iunie a fost însoţit de numeroase comentarii. Deşi mulţi au fost decepţionaţi de faptul că nicăieri nu s-a vorbit, oficial, de originea extraterestră a FAN, impresia generală a fost că raportul constituie un pas înainte şi că, la ora actuală, din partea unei structuri militare, nu ne puteam aştepta la mai mult.

Mark Rodeghier, directorul ştiinţific al Centrului pentru Studii OZN comenta că raportul „dezamăgeşte doar pe cei care nu sunt familiarizaţi cu istoria angajamentului militarilor din SUA cu fenomenul OZN". El a spus că raportul, în ansamblu, este o „inversare uimitoare a atitudinii militarilor cu privire la acest subiect".

Rodeghier a declarat că centrul său este de acord, din toată inima, cu recomandarea de continuare a studiului, aducând îmbunătăţiri în colectarea şi analiza datelor. „Sper totuşi că va exista finanţare şi pentru comunitatea ştiinţifică civilă care studiază OZN-urile. OZN-urile constituie, de asemenea, o problemă ştiinţifică, iar ştiinţa, printr-o varietate de discipline, ar trebui să fie folosită pentru a înţelege datele şi pentru a se asigura că orice se va afla despre fenomen nu va fi ascuns în rapoarte clasificate".

Colectări sistematice

O viziune similară a exprimat şi Ravi Kumar Kopparapu, un om de ştiinţă, specialist în studii planetare la Centrul de zbor spaţial Goddard al NASA din Greenbelt, Maryland. Kopparapu a declarat că raportul FAN semnalează necesitatea unei colectări mai sistematice a datelor.

„Avem nevoie de mai multe resurse. Ar trebui studiat ştiinţific. Stigmatul ar trebui eliminat. Unele dintre acestea sunt obiecte reale, altele ar putea fi paraziţi, iar altele ar putea fi inexplicabile", a declarat el pentru Space.com.

„Mă bucur să văd că accentul se pune pe colectarea datelor şi îmi place foarte mult că nu au existat speculaţii cu privire la natura lor", a spus Kopparapu. „Sper că mai multe grupuri independente ar putea începe sau continua aceste eforturi de colectare a datelor pentru a înţelege FAN-urile fără nicio speculaţie prealabilă şi cu ajutorul unor resurse adecvate."

Între timp, într-o postare din 25 iunie, la „întrebări frecvente", NASA a menţionat că agenţia spaţială nu caută în mod activ FAN-uri. „Cu toate acestea, prin intermediul sateliţilor noştri de observare a Pământului, NASA colectează date extinse despre atmosfera Pământului, adesea în colaborare cu celelalte agenţii spaţiale ale lumii. Deşi datele nu sunt colectate în mod special pentru a identifica FAN-uri sau tehnosemnături extraterestre, acestea sunt disponibile publicului şi oricine le poate folosi pentru a căuta în atmosferă".

„Deşi NASA nu caută în mod activ FAN-uri, ceea ce putem afla despre FAN-uri, ar putea deschide uşa către noi întrebări ştiinţifice de explorat. Specialiştii în ştiinţa atmosferei, experţii aerospaţiali şi alţi oameni de ştiinţă ar putea contribui la înţelegerea naturii fenomenului. Explorarea necunoscutului din spaţiu se află în centrul înţelegerii a cine suntem", conchide postarea.

Dincolo de ceea ce spune raportul neclasificat către Congres, clar este că existenţa OZN-urilor este acum recunoscută public la toate nivelurile guvernamentale. Într-un interviu cu Maria Bartiromo de la Fox News în martie, John Ratcliffe, care a funcţionat ca Director Naţional de Informaţii în timpul administraţiei Trump, comenta: „Sincer, există mult mai multe observaţii decât au fost făcute publice. Vorbim despre obiecte care au fost văzute de piloţii Marinei sau ai Forţelor Aeriene, sau care au fost preluate de imagini prin satelit, şi care se angajează realmente în acţiuni greu de explicat, au mişcări imposibil de replicat, pentru care nu posedăm tehnologia, sau călătoresc la viteze care depăşesc bariera sonică fără un bang sonor."

Mai recent, Pentagonul a confirmat autenticitatea mai multor videoclipuri care prezintă OZN-uri în jurul unui grup de nave al marinei americane în iulie 2019, în largul coastei San Diego,

confirmând că filmările scurse privind OZN-uri „în formă de piramidă" sunt reale. Regizorul de documentare Jeremy Corbell lansase iniţial filmările pe conturile sale de socializare.

Interesul pentru OZN-uri, mai ales în contextul raportului preliminar din 25 iunie, este confundat de unii cu o obsesie unică americană – născută din legătura dintre cultura pop, panicile din Războiul Rece şi experimentele aerospaţiale cu buget ridicat. În realitate, „fenomenele aeriene neidentificate" sunt un fenomen global, care irită militarii chiar dinainte de Războiul Rece.

De pildă, în spaţiul aerian canadian, piloţii le-au observat de ani de zile. Cu toate acestea, guvernul canadian a declarat că nu are niciun grup de lucru dedicat pentru examinarea problemei, iar înainte de această comunicare, primministrul Justin Trudeau nu a vorbit public despre OZN-uri sau despre filmările lansate recent.

„La nivel internaţional, fenomenul OZN nu cunoaşte limite", a declarat, pentru The Washington Post, Philip Mantle, fost director de investigaţii al Asociaţiei Britanice de Cercetare OZN, care investighează observaţii OZN din Regatul Unit de mai bine de patru decenii. Oricine este implicat în cercetări OZN, oriunde, este pe deplin conştient de importanţa acestui raport şi de semnificaţia acestuia. „Chiar dacă imaginaţia populară i-a retrogradat uneori pe tărâmul cercetării marginale, rezervată ţicniţilor şi maniacilor, analiştii şi anchetatorii OZN speră că recunoaşterea şi tratamentul serios din partea instituţiilor de apărare americane le-ar putea destigmatiza munca" scria el. Raportul „va da un impuls fiecărui observator OZN din întreaga lume să-şi spună poveştile", a declarat Clas Svahn, vicepreşedinte şi director internaţional al OZN-Suedia, o organizaţie independentă care investighează observaţiile OZN.

Thiago Luiz Ticchetti, preşedintele Comisiei braziliene a ufologilor, a declarat că, chiar dacă raportul nu oferă în profunzime răspunsurile pe care oamenii le doresc – cum ar fi de unde provin OZN-urile – el va putea declanşa un dialog internaţional fără precedent, care va aduce cercetarea academică la aceeaşi masă. „La urma urmei, care oameni de ştiinţă nu ar vrea să fie primii care descoperă viaţa inteligentă extraterestră?" spunea el.

Cazuri militare

Mikhail Gershtein, fost şef al Comisiei Societăţii Geografice din Rusia pentru Studiul OZN, a declarat că simpla confirmare a existenţei OZN-urilor nu este suficientă. „Eu vreau să ştiu adevărul despre zvonurile sălbatice care circulă în domeniu, în loc să ni se afirme pur şi simplu că: „ceva zboară peste capul nostru şi nu ştim ce este".

Coaliţia Internaţională pentru Cercetări Extraterestre (ICER), din care fac parte 27 de ţări, între care şi România, şi-a publicat şi ea, după o zi, punctul său de vedere privind raportul din 25 iunie. ICER constată cu mulţumire că documentul recunoaşte că doar unul dintre cele 144 de cazuri militare dintre 2004 şi 2021, colectate şi examinate, a fost identificat şi este de acord că, în această etapă, sunt necesare mai multe date pentru a stabili ce sunt FAN-urile.

ICER este de acord şi încurajează o investigaţie / analiză mai detaliată a datelor ştiinţifice obţinute din aceste evenimente FAN, ca şi din cele viitoare. ICER este de asemenea de acord că este important să se standardizeze procedurile de raportare în cadrul serviciilor militare americane, în efortul de a dobândi date uniforme.

Declaraţiile Pentagonului, au recunoscut, în cele din urmă, că FAN sunt reale, funcţionează lângă instalaţii militare sensibile şi unele dintre ele par să prezinte tehnologii avansate dincolo de orice a fost dezvoltat pe Pământ. Acest lucru marchează o schimbare importantă de atitudine, demult aşteptată. Iar comentariile făcute de senatorul Marco Rubio arată clar că acesta este doar primul pas în ceea ce va fi o politică continuă de cercetare a FAN.

ICER încurajează transparenţa deplină asupra subiectului, audierile publice deschise unde, în special, martorii militari să primească „imunitate", pentru a le permite să vorbească deschis despre experienţele lor personale cu acest fenomen.

ICER este încrezător că pe măsură ce vor fi întreprinse mai multe cercetări ştiinţifice, datele vor confirma în cele din urmă că planeta Pământ este angajată de inteligenţe extraterestre / non-umane.

Pagină realizată de
DAN D. FARCAŞ

Călătorii în vis

Ritualurile şamanice reprezintă un adevărat univers, extrem de complex, la capătul căruia – de pildă – cel care le practică urmăreşte să obţină vindecarea unei persoane foarte grav bolnave.

Pe parcursul procedurii respective, şamanul efectiv îşi riscă viaţa, întrucât corpul fizic poate reacţiona în mod deficitar la impactul mentalului cu energiile nonumane, întâlnite în zonele psihice denumite relativ simplu „lumea de mijloc" şi „lumea de sus" (în cea „de jos" locuim noi, oamenii obişnuiţi, neiniţiaţi).

Percepţia comună este că şamanul pătrunde într-un spaţiu oniric, însă mai exact este vorba despre o stare de transă. Etnobotanistul francez Romuald Leterrier a studiat iniţierea şamanilor populaţiei Shipibo-Conibo din Amazonia peruviană şi a descoperit „o formă de cunoaştere retroactivă, cu schimb de informaţii dinspre viitor spre trecut".

În cadrul acesteia, se folosesc diverse forme de conştiinţă şi se acordă aceeaşi importanţă stării de veghe, visului, precum şi „experienţei vizionare provocate de absorbţia plantelor psihoactive ca în prepararea ciupercii ayahuasca".

Mai mult, şamanul pune în practică o logică dinamică de schimb de informaţii între vise, conştiinţa în veghe şi viziuni, iar experienţa iniţiatică se structurează ca un puzzle temporal în care informaţiile disparate şi haotice de la începutul experienţei capătă un sens în viitorul iniţierii.

Prin întoarcerea în timp prin retrocogniţie, iniţiatul nu numai că înţelege sensul viselor, al viziunii lor şi sincronicităţilor, ci e posibil şi ca, prin efectul conştientizării şi intenţiei, să producă invers sincronicităţi care vor avea un rol de atragere şi organizare. Altfel spus, să restabilească un gen de echilibru primordial sau cel puţin preexistent în trecutul apropiat.

Un şaman Shipibo pe nume Ernesto arată că există o modalitate de a ne controla visele pornind din viitor, pe baza unui lucru asupra memoriei, care consistă în a-ţi aminti de viitor: „Să spunem că ai visat azi-noapte un bărbat îmbrăcat în alb care îţi dă bani. După trei săptămâni, mergi la bancă şi funcţionarul de la ghişeu e îmbrăcat în alb. Surprins, te gândeşti la visul tău. Tocmai această energie, acest frison al surprizei care îţi străbate corpul şi spiritul este cel care, atunci când îţi aminteşti visul, îi dă formă şi conţinut, dar cu trei săptămâni mai devreme, aşadar în trecut."

Acolo unde mulţi nu văd decât o formă de superstiţie, Leterrier oferă proba acestei modelări a viselor prin retrocogniţie, realitatea fiind la fel de maleabilă ca visul. De fapt este vorba despre antrenarea conştiinţei extratemporale potrivit unei veritabile ştiinţe a surprizei. Este important să memorăm visele şi să avem apoi o formă de atenţie flotantă, detaşată. Efectul de surpriză provocat de acest tip de sincronicitate ne activează conştiinţa extratemporală care influenţează hazardul.

Suntem în prezenţa unei ştiinţe a surprizei, care creează un act de observare ce generează intervenţia simţurilor şi cunoaşterii noastre în zona memoriei, precum şi a inteligenţei emoţionale, provocând în organismul nostru o cascadă de emoţii ce ne conduce aproape la euforie. O bună sincronicitate provoacă întotdeauna bucurie şi un zâmbet care unifică observaţia, mentalul, inima şi spiritul, după cum afirmă Ernesto.

Timpul nu există, afirmă analiştii acestui fenomen (deocamdată) aproape incredibil. Senzaţia de timp corespunde unui val de densificare a conştiinţei colective, care modifică local realitatea într-o epocă sau în mai multe epoci simultane.

În acest sens, se sugerează identificarea a şase dimensiuni suplimentare pentru descrierea viitorului: trei cu privire la punctul de trecere pentru a cunoaşte destinaţia şi trei pentru a descrie calea ce va fi urmată.

Prin urmare, în cadrul acestei teorii a dublei cauzalităţi, prezentul nostru se poate afla sub influenţa trecutului (cum ne impune simţul comun să credem în mod exclusiv), dar în aceeaşi măsură, şi sub influenţa viitorului. Această teorie sugerează că liniile noastre temporale se pot mişca în viitor, sub efectul intenţiilor noastre şi al anumitor „calităţi ale sufletului", ceea ce constituie însăşi sursa sincronicităţilor.

ADRIAN-NICOLAE POPESCU